

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН

**ТОПИ
ТРИДЪР**

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
ХЕРМЕС

ДОКТОР СМЪРТ

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН ДОКТОР СМЪРТ

Превод: Валентина Атанасова

chitanka.info

Незабравими герои, заплетен сюжет, трескав ритъм и уникални прозрения за най-тъмните кътчета на човешкото съзнание, които затвърждават международното признание на автора като ненадминат майстор на психологическия съспенс.

Някой е убил „шампиона“ на евтаназията д-р Елдън Мейт — самозвания Доктор Смърт, отговорен за подпомагането на множество самоубийства. Случаят е възложен на ветерана в отдел „Убийства“ Майло Стърджис, който отново се обръща за съдействие към приятеля си д-р Алекс Деллауер. Но работата по този случай предизвиква толкова сериозен конфликт на интереси за Алекс, че той не може дори да го обсъди с Майло. Между ченгето и психолога се поражда напрежение, което усложнява още повече и бездруго сложното и заплетено разследване, чиито кръг от заподозрени е стряскащо широк. А времето ги притиска, защото някъде в тъмнината дебне убиец психопат, който се наслаждава на геометрията на смъртта...

Носител на престижните награди „Едгар“ и „Антъни“, Джонатан Келерман е един от най-четените съвременни автори на трилъри.

Роден през 1949 г., Келерман защитава докторска степен по клинична психология в Южнокалифорнийския университет и по-късно става доцент в медицинския му факултет. Преди това е работил като аниматор, илюстратор, редактор и музикант.

Понастоящем се е посветил изцяло на писателската си кариера. Творбите му, преведени в цял свят и достигнали общ тираж от милиони екземпляри, не слизат от челните места в най-авторитетните класации за художествена литература. Живее в Южна Калифорния със съпругата си — световноизвестната писателка Фей Келерман — и четирите си деца.

На д-р Джери Деш

1.

Понякога иронията се оказва нещо доста пикантно. Когато бе оповестено съдържанието на микробуса, хората, повярвали, че Елдън Х. Мейт е ангелът на смъртта, бяха доволни.

Онези, които го смятаха за олицетворение на милостта, скърбяха. Аз видях нещата през друга призма. Имах свои грижи.

Мейт бе убит в ранните часове на задушен, мъглив понеделник през септември. До залез-слънце нямаше нито земетресения, нито войни, които да изместят смъртта му като водеща новина във вечерните емисии. За нея ставаше дума и на първите страници на „Таймс“ и „Дейли Нюз“ във вторник. Телевизията престана да съобщава за случилото се след по-малко от двадесет и четири часа, но във вестниците в сряда отново излязоха кратки статии. В крайна сметка, четири дни отразяване бе предостатъчно за Ел Ей, където интересът на обществеността трае по-дълго само ако трупът е на принцеса или убиецът може да си позволи адвокати, достойни за „Оскар“.

Случаят изглеждаше заплетен и все още нямаше ясни нишки. Майло бе опитен в работата си и не бе очаквал друго.

Лятото бе преминало лесно за него, в разследване на четири наивни убийства през юли и август, едното — случай на домашно насилие, а останалите три — извършени от мъртвопияни стрелци в барове в Уестсайд. Четиримата убийци бяха стояли на свобода твърде дълго и бе крайно време да бъдат заловени. Поддържаше висока степен на разкриваемост, което само донякъде улесняваше положението му на единствен детектив с открити гей наклонности в ПУЛА, Полицейското управление на Лос Анджелис.

— Знаех си, че ще ме потърсят — каза той, когато в неделя след убийството ми позвъни у дома.

Трупът на Мейт бе изстинал преди шест дни и пресата вече бе забравила за него.

Това бе добре дошло за Майло. Като всеки гений, той се нуждаеше от усамотение. Бе изиграл ролята си, както се изискваше от него, и не бе дал никаква храна на журналистите. „По нареждане на висшестоящите.“ Споделяше мнението на началниците си по един въпрос: репортерите почти винаги бяха врагът.

Вестникарските материали съдържаха информация, изсмукана от кратки биографии, неизбежните разсъждения на тема „етика“, стари снимки и цитати. Освен че Мейт бе включен в създадената от самия него убийствена машина, публикациите не съдържаха много съществени подробности.

МИКРОБУС, ПАРКИРАН В ДАЛЕЧНИЯ КРАЙ НА МЪЛХОЛАНД ДРАЙВ, ОТКРИТ ОТ
ТУРИСТИ НА РАЗСЪМВАНЕ

ДОКТОР СМЪРТ УБИТ

Знаех повече, защото Майло ми се довери.

Обади се в осем, когато с Робин тъкмо бяхме приключили с вечерята. Стоях на прага и държах каишката на френския ни булдог Спайк. И двамата с нетърпение очаквахме една нощна разходка из района. Кучето обичаше тъмнината, защото шумоленето го караше да наостря уши и да приема осанка на благороден ловец. И за мен бе приятно да излизам вечер, защото по цял ден работех с хора и малко усамотение винаги ми се отразяваше добре.

Робин вдигна слушалката и изведе Спайк вместо мен, а аз се върнах в кабинета си.

— Ти си поел случая с Мейт? — попитах Майло и бях изненадан, че не ми се е обадил по-рано.

Изведнъж ме обзе безпокойство, защото това бе капак на всичко, което бях преживял през седмицата.

— Кой друг заслужава подобна чест?

Тихо се засмях и усетих, че раменете ми се прегърбват и около врата ми се затяга примка от напрежение. Още от мига, когато бях чул

за Мейт, се тревожех. Дълго бях размишлявал и накрая се бях решил на едно обаждане, което не бе получило отговор. Не отдавах голямо значение на това, защото не виждах причина. Наистина не бе моя работа. Но когато разбрах, че Майло се е заел със случая, всичко се промени.

Таях тревогата в себе си. Обаждането му нямаше нищо общо с моя проблем. Просто съвпадение, ужасно стечение на обстоятелствата. Може би светът наистина е малък.

Причината да се обърне към мен бе проста: онази проклета дума, започваща с к: „кой“. Случаят бе свързан с психопатологията и вероятно можех да бъда полезен.

Освен това бях негов приятел и един от малкото хора, на които можеше да има доверие.

В професионално отношение няхах нищо против. Това, което ме безпокоеше, бе свързано с приятелството. Знаех неща, които не бих му казал. Не можех да ги споделя.

2.

Уговорихме си среща на местопрестъплението в 7:45 сутринта следващия понеделник. Когато той тръгва от участъка в Западен Ел Ей, обикновено пътуваме заедно, но този път имаше среща в 6:15 в Централния парк, така че се наложи да отида със собствената си кола.

— Утринна молитва? — отбелязах аз. — Или ще доиш кравите в компанията на костюмирани приятели?

— По-присъщо ми е чистенето на конюшни. Трябва да попадна на ясна следа.

— Във връзка с Мейт ли е срещата?

— С какво друго? Искат да знаят защо не съм стигнал доникъде, но нямам намерение да им се кланям.

Мейт бе заклан относително близо до дома ми.

Тръгнах в седем и половина и първата отсечка от пътуването ми беше десет минути на север по „Бевърли Глен“. Севилята се носеше бързо, защото карах в посока, обратна на натовареното движение. Дадох си вид, че не забелязвам гневните изражения на заклещените шофьори, поели на юг към работните си места.

Икономическото възраждане и обичайният трескав ритъм на живота бяха направили ремонта на пътищата в Ел Ей наложителен и резултатът бе адски трудно движение. Този месец наред бе подножието на едно от възвишенията. Самодоволни мъже с оранжеви светлоотразителни жилетки инсталираха нови прегради срещу вятъра, тъкмо навреме — преди поредната суша. Работата бе разпределена по обичайния начин: по един се потеше за всеки пет, които се мотаеха наоколо. Със самочувствието на роялист от предбастилския период профучах покрай опашката от поршета и ягуари, принудени да се влачат редом с таратайки и пикапи втора употреба. Демокрация, при която всички се озовават в еднакво положение, натъпкани един до друг като сардели.

Когато излязох на Мълхоланд, завих наляво и изминах седем километра на запад, покрай приказни къщи, застрашени от земетресенията, и празни парцели, които ме наведоха на мисълта, че оптимизмът не е за всеки. Пътят се виеше сред бурени и изсъхнали храсти, стръмно се катереше нагоре и от там, където асфалтираната ивица продължаваше на изток под името Енсино Хилс Драйв, започваше пътека от спечена жълтеникава пръст.

Точно тук, на най-високата точка на града, Мълхоланд се превръщаше в коларски път. В студентските си години се бях изкачвал като турист и с вълнение бях наблюдавал елени с огромни рога, лисици и соколи и бях затаявал дъх, когато сред гъстата трева изшумолеше нещо едро, което би могло да бъде пума. Но това бе преди години и внезапният преход от магистрала към глуха пътека ме изненада. Рязко натиснах спирачките, а после продължих нагоре и паркирах край издигната тераса от жълтеникава пръст.

Майло вече бе пристигнал. Червеникавата му кола бе спряна под табела с надпис „Десет километра недовършен участък от пътя, забранено за моторни превозни средства“. Заключениеят портал подсказваше, че не може да се има доверие на шофьорите от Ел Ей.

Той повдигна панталоните си, втурна се към мен и сграбчи ръцете ми в мечешките си лапи.

— Алекс.

— Здравсти, мечок.

Бе облечен с мъхесто сако от зелен туид, кафяви панталони, бяла риза и тънка вратовръзка с голяма безформена игла с тюркоаз. Вратовръзката приличаше на индиански сувенир, но бе последна дума на модата. Знаех, че ще я сложи, за да изглежда представително пред ръководството на сутрешната среща.

— Тръгваме ли, каубой?

— Моят „Джорджия О’Кийфи“ период.

— Добре, Нати^[1].

Издаде тих гърлен смях, отметна кестенявия перчем от веждите си и тръгна надясно, безспорно към точното място, на което бе открит микробусът.

Не нагоре по коларския път, където гъстата дъбова гора би осигурила прикритие, а тук, в отбивката, на открито.

— Никакъв опит да се скрие — отбелязах аз.

Майло сви рамене и пъхна ръце в джобовете си. Изглеждаше уморен, изпит и измъчен от гледки на насилие и четене на ситен шрифт.

Може би просто сезонът бе такъв. В Ел Ей септември е ужасен месец — или зноен, или студен, през който надвисва непроницаема завеса от сиви облаци и в сянката ѝ се пробужда цялата грозота, събрана в града. След мрачните септемврийски утрини идват скучни следобеди и неприятни нощи. Понякога за части от секундата през облаците се процежда светлина. Понякога по небето сякаш избива пот и ситните капчици мокрят покривите и замъгляват стъклата на колите. От няколко години насам експертите обвиняват за това Ел Ниньо, но не си спомням някога да е било по-различно.

Светлината през септември се отразява ужасно на тена. Що се отнася до Майло, неговото лице и без това бе бледо и покрито с петна. В сивите утрини белезите от шарка по бузите и врата му се открояваха още повече. Белите бакенбарди контрастираха с все още гъстите му черни коси като райета на зебра. Отново бе започнал да пийва умерено и теглото му се бе стабилизирало, по мое предположение, на около сто и двадесет килограма, съсредоточени главно около кръста му. Краката му все още бяха сравнително слаби и на тях се падаше доста голяма част от едрия му ръст. От двете страни на широката му челюст се забелязваше леко увиснала кожа. Бяхме почти на еднаква възраст — той бе с девет месеца по-голям — така че навярно и моята брадичка вече не бе съвсем равна. Рядко се поглеждах в огледалото.

Майло пристъпи към мястото на убийството и аз го последвах. Жълтеникавата пръст бе леко набраздена от следи от гуми. Наблизо имаше парчета от жълта полицейска лента, прашна и напълно неподвижна. Цяла седмица не бе полъхнал вятър и нищо не помръдваше.

— Взехме отпечатьци от следите — каза той и посочи с ръка към тях. — Не че има някаква полза. Знаехме откъде е дошъл микробусът. Имаше стикер от фирма за коли под наем — „Ейвис“, клон Тарзана. Кафяв „Форд Иконълайн“ с доста голям багажник. Мейт го е наел миналия петък за уикенда.

— Подготовка за нова милосърдна мисия?

— За това е използвал микробусите. Но досега никой собственик не се е оплакал, че Мейт е бил некоректен с него.

— Изненадан съм, че все още се намират фирми, които дават бусове под наем на хора като него.

— Не го е наел лично. Документите са подписани от жена на име Алис Зоуби, президент на клуб „Сократ“, организация за узаконяване на евтаназията с щаб в Глендейл. Заминала е извън страната, за да присъства на някаква хуманистична конвенция в Амстердам. Пътувала е в събота.

— Наела е микробуса, а на следващия ден е офейкала? — попитах.

— Очевидно. Обадох се в дома ѝ, където се помещава и офисът на „Сократ“, но попаднах на гласова поща. Настоях някой от полицейския участък в Глендейл да отскочи дотам. Нямамо никого. Съобщението на Зоуби гласи, че ще се върне след седмица. Записал съм си непременно да я посетя. — Потупа джоба, в който държеше бележника си.

— Питам се защо Мейт не си е купил микробус.

— Ако съдя по това, до което успях да се добера, не е припечелвал много. Огледах апартамента му в деня след убийството. Мизерна бърлога. Собствената му кола е стар шевролет в окаяно състояние. Преди да започне да наема микробуси, е използвал стаи в евтини мотели.

Кимнах.

— Трупове, оставяни в леглата и откривани от камериерките на следващата сутрин. Твърде много жени бяха травмирани, което се отрази зле на имиджа му. Веднъж го гледах по телевизията, опитваше се да се оправдае. Твърдеше, че щом Исус е роден в плевня, пълна с кози фъшкии, значи обстановката няма значение. Все пак има, нали?

Майло ме погледна.

— Следил си кариерата на Мейт?

— Не беше необходимо — отвърнах, стараейки се да владя гласа си. — Никога не се е крил от медиите. Някакви следи от други коли наблизо?

Той поклати глава.

— Е — предположих, — значи се питаш дали убиецът е пътувал с Мейт.

— Или е паркирал по-далеч надолу по пътя, докдето не стигнахме при претърсването. Или не е оставил следи, както често се

случва. Знаеш, че оперативните работници повече пречат, отколкото помагат. Никой не е съобщил за забелязани други превозни средства. Но никой не е видял и проклетия микробус, а е стоял тук с часове.

— А стъпки?

— Само на хората, които са открили микробуса.

— Какъв е приблизителният час на смъртта? — попитах.

— Рано сутринта, между един и четири. — Рязко повдигна маншета си и погледна часовника „Таймекс“. Стъклото бе издраскано и замъглено. — Мейт е бил открит малко след изгрев-слънце, около шест и петнадесет.

— Във вестниците се споменава, че хората, които са го открили, били туристи — отбелязах аз. — Явно са доста ранобудни.

— Две юпита разхождали кучето си и дошли насам за малко утринна гимнастика, преди да се запътят към офисите си. Тръгнали по пътеката и забелязали микробуса.

— Никой друг ли не е минал оттук? — посочих надолу към Енсино Хилс Драйв. — Някога идвах от време на време и си спомням, че се строяха жилища. Вероятно районът вече е населен. До този час би трябвало да са минали една-две коли.

— Да, населен е — отвърна той. — Има доста заможни жители. Малцина могат да си позволят такъв разкош.

— Някои са го постигнали с труд. Какво ще кажеш за брокер, тръгнал рано за борсата, или хирург, бързащ за операция?

— Напълно възможно е да е минал някой и да е видял нещо, но не го е споменал. Първата ни работа беше да поразпитаме живеещите наблизо. Колко коли видя да минават, откакто стоим тук?

Пътят бе пуст.

— Пристигнах десет минути преди теб — продължи той. — Един пикап, и това е. Някакъв градинар. Дори и да е минал някой, едва ли би забелязал микробуса. Няма улично осветление, така че преди изгрев-слънце навярно е бил в пълен мрак. А ако все пак някой го е видял, не би му обърнал внимание и не би му хрумвало да спре. Допреди няколко месеца тук се е извършвала реконструкция на пътя, някакви отточни канали. Екипите на „Колтранс“ често са оставяли возилата си. Един микробус не би събудил любопитство.

— Но е привлякъл вниманието на двете юпита — изтъкнах аз.

— На кучето им, ловджийска порода. Щели просто да отминат, но то започнало да души наоколо и да лае и не могли да го оставят само. Накрая надникнали вътре. Разходките били полезни за здравето, а? Подобна гледка може да накара човек за дълго да се откаже от физически упражнения.

— Толкова ужасна ли е била?

— Лично аз не бих избрал такъв уред за аеробика. Доктор Мейт е бил включен в собственото си изобретение.

— „Хуманитрон“ — казах аз. Това бе името, което Мейт бе дал на смъртоносното си съоръжение. „Спокоен преход за щастливи пътници.“

Майло изкриви устни в загадъчна усмивка.

— Като чуе за това и за всички хора, върху които го е използвал, човек би предположил, че е някакво свръхтехнологично чудо. Всъщност е примитивна машина, изработена с подръчни материали, Алекс. Би изглеждала смешно дори на изложба на ученически изобретения. Безброй болтове и гайки, придържачи очукани тенекии. Като че ли я е направил от резервни части.

— Но е действала.

— О, да, безотказно. Петдесет пъти, което ни дава добра отправна точка, нали? Петдесет семейства. Може би някои не са одобрявали дестинацията на туристическите му услуги. Говорим за стотици евентуални заподозрени. Първият проблем е, че е трудно да се доберем до тях. Явно много от избраниците на Мейт са били от други щати. Ще ни трябва късмет, за да издирим оцелелите. Управлението възложи на двама начинаещи полицейски инспектори да ми помагат с телефонните разговори и останалата чиновническа работа. Досега никой не е проявил желание да поговори с тях за стария Елдън, а неколцина все още го смятат за светец. „Лекарите на баба просто я гледаха как се мъчи и не правеха нищо. Доктор Мейт беше единственият, готов да помогне.“ Дали го казват, за да снемат подозренията от себе си, или са искрени? Трябва да се срещна с тях, един по един, по възможност в твое присъствие — за психоанализа, но след като се свържем с всички по телефона. Напредваме със списъка.

— Включен в собственото си изобретение — повторих аз. — Какво ви кара да мислите, че е убийство? Може би е станало по негова

воля. Мейт е решил, че е дошъл редът му да премине през спиралата на смъртта, и е избрал проповядвания от самия него преход.

— Не бързай, има още нещо. Беше включен, да, с игли във вените на двете ръце, едната — към бутилка от използваното от него упойващо средство тиопентал, а другата — с калиев хлорид, който причинява сърдечен удар. Палецът му докосваше бутона, който е трябвало да се натисне, за да потече хлоридът. Според съдебния лекар разтворът е действал поне няколко минути, така че Мейт би умрял от него, ако вече не е бил мъртъв. Но смъртта е настъпила преди това. Включването в машината е било само поза, Алекс. Не е умрял безболезнено, а е получил силен удар по главата, при който черепът му се е пропукал и се е получил субдурален хематом. После някой безпощадно му е резнал топките. „Обезкървяване поради зверско генитално осакатяване.“

— Бил е кастриран? — промълвих аз.

— И кръвта му е изтекла. Съдебният лекар казва, че раната в главата е доста сериозна, засегната е важна част от мозъка, което би било достатъчно, за да получи трайно увреждане или дори да умре, но не веднага. Целият багажник на микробуса беше окървавен, а пръските артериална кръв около трупа издаваха, че сърцето му е биело, докато убиецът е действал с ножа. — Майло потърка челото си. — Все още е бил жив, Алекс.

— Господи!

— Имаше още рани. Осем дълбоки разреза. На корема, слабините и бедрата. Квадрати, сякаш убиецът си е играл.

— Гордее се с това, което е направил — отбелязах аз.

Той извади бележника си, но не записа нищо.

— Други рани? — попитах.

— Повърхностни разреза, които според съдебния лекар са се получили случайно, вероятно острието се е плъзнало по кожата. Всичката тази кръв издава, че оръжието е било много остро, с един ръб — скалпел или бръснач, може би и ножици.

— Упойка, скалпел и ножици — казах аз. — Като при хирургическа операция. Убиецът със сигурност е бил окървавен. Нямаше ли кръв извън микробуса?

— Нито капка. Но личеше, че някой е премел района. Този приятел е изключително съобразителен. Говорим за предумишлено

убийство посред нощ на отдалечено място. Трябва да е използвал някакво портативно осветление. Предната седалка също беше в кръв, особено откъм страната на пътника. Мисля, че след като е свършил, нашият човек е излязъл от багажника, а после се е качил отпред, но не на шофьорската седалка, за да не му пречи воланът, докато се съблича. След това, отново навън, е забърсал останалата кръв от тялото си и е прибрал изпоцапаните парцали в някакъв плик, вероятно същия, в който си е донесъл чисти дрехи. Облякъл ги е, постарал се е да заличи следите от гуми и подметки, помел е около микробуса и си е отишъл.

— Гол на открито, близо до пътя — казах аз. — Би било рисковано дори по тъмно, защото е трябвало да използва фенер, за да огледа тялото си и пръстта. Да не говорим за светлината, която му е била необходима в микробуса. Някой би могъл да мине случайно, да я види и да отиде да провери или да съобщи за това.

— Може би осветлението в микробуса не е било голям проблем. На шофьорската седалка намерихме парчета картон, несъмнено използвани, за да закриват прозорците. По тях също имаше артериална кръв, така че със сигурност са били там, докато го е скопявал. Човек като Мейт би използвал именно картон вместо пердета и бих се обзаложил, че ги е донесъл самият Доктор Смърт, очаквайки сам да включи някого в машината, а не да включат него. Същото се отнася и за матрака, върху който лежеше. Мисля, че се е готвел да изпълни ролята на ангел на смъртта за петдесет и първи път, но някой е казал: „Хей, този път ти си пътникът“.

— Убиецът е използвал картон, а после го е свалил от прозорците — изтъкнах. — Искал е тялото да бъде открито. Показност, както с разрезите, описващи геометрични фигури. Затова е оставил микробуса на видно място. „Вижте какво направих. Вижте с кого.“

Майло втренчи поглед в пръстта, мрачен и изтощен. Представих си касапницата. Жестокият удар, а след това зверската хирургическа операция край път, потънал в мрак. Убиецът, който мълчаливо и старателно подготвя импровизираната операция в багажника на микробуса, а после избира място, край което минават малко коли, и без суетене и разтакаване осъществява замисъла си.

Внимателно бе забил иглите на системите във вените на Мейт и бе сложил пръста му върху бутона за задействане.

Облян в кръв, все пак бе успял да се измъкне, без да остави дори едно алено петънце. Бе премел района... Никога не бях попадал на такава съобразителност.

— Каква беше позата на тялото?

— По гръб, с глава близо до предната седалка.

— Върху матрака, донесен от самия него — добавих. — Мейт оборудва микробуса, а убиецът го използва. Става дума за умела тактика. Съучастничество.

Това го накара да се замисли дълбоко.

— Има нещо, което трябва да се пази в пълна тайна. Убиецът е оставил бележка. Обикновен бял лист, закован в гърдите на Мейт с пирон от неръждаема стомана. Напечатана е на компютър: „Щастливо пътуване, психясало копеле“.

Бръмчене на мотор накара и двама ни да се обърнем. От запад се появи кола, която се изкачи по възвишението и сви към Енсино Хилс. Голям черен мерцедес, седан. Жената на средна възраст, която седеше зад волана, намали скоростта на осемдесет, докато оправяше грима си, а после профуча покрай нас, без да ни погледне.

— „Щастливо пътуване“ — казах аз. — Мейт е наричал така пътя към отвъдното. Очевидно подражание, Майло. Може би затова убиецът го е халосал така, че да изпадне в безсъзнание, и след това го е накълцал. Разиграл е драма от две действия — като пародия на техниката на Мейт. Първо замайване, а после умъртвяване. Увреждане на мозъка вместо упойка. Зверско изопачаване на ритуала на Мейт.

Той примигна. В полумрака зелените му очи имаха маслинен оттенък.

— Твърдиш, че този тип се е вживял в ролята на доктор? Или е мразел лекарите? Искал е да разкрие някаква своя философия?

— А може би бележката е оставена, за да те накара да мислиш, че е гледал философски на Мейт. Може би дори се е самозаблуждавал, че това е причината да го убие. Но не е така. Разбира се, че много хора не одобряват това, което е вършил Мейт. Не бих се изненадал, ако някой го бе причакал и застрелял или бе опитал да го взриви. Но описаното току-що от теб не оставя и следа от съмнение, че извършителят е изпитал наслада от самото деяние. Показност, разиграване на театър на смъртта. Като се има предвид жестокостта и предвидливостта му, нищо чудно да го е вършил и преди.

— Дори и да си прав, за първи път парадира със стореното. Поисках справка в базата данни на националната полиция, но във файловете им няма информация за подобни случаи. Агентът, с когото разговарях, каза само, че има елементи, характерни и за организираните, и за неорганизираните серийни убийци.

— Каза, че ампутацията е извършена непохватно.

— Такова е мнението на съдебния експерт.

— Значи може би нашето момче има някакви медицински амбиции. Вероятно е претърпял разочарование, например отказ да бъде приет в медицински институт, и сега се опитва да докаже на света колко е умен.

— Може би — каза той. — Но самият Мейт, макар и дипломиран лекар, не е бил голям майстор. Миналата година извадил черния дроб на един от своите „пътници“ и го оставил пред областната болница, запечатан в хладилна чанта. Не че някой би го приел, като се има предвид доставчикът, но органът бил силно увреден. Не е бил изваден както трябва и са били прекъснати кръвоносни съдове.

— Лекари, които не се занимават с хирургия, често забравят и малкото, което са научили в медицински колеж — отбелязал аз. — Мейт е прекарвал по-голямата част от професионалния си живот на бюро или в тичане между една институция по здравеопазване и друга. Кога се е случило това с черния дроб? Не съм чул.

— През декември миналата година. Не си чул, защото е било запазено в тайна от медиите. Кой би искал да се разчуе? Мейт едва ли, защото би се изложил. Прокуратурата също. Писнало им е да завеждат дела срещу него и да му правят безплатна реклама. Разбрах за това от съдебния лекар, с когото работя. Видял докладите за случая и дочул разговори в моргата.

— Може би подценявам убиеца — казах аз. — Разполагал е с малко пространство и оскъдна светлина и е трябвало да бърза, така че не му е било лесно. Може би драскотините, които е нанесъл по погрешка, не са единствените нежелани рани, получени при подхлъзване на ножа. Може би е оставил следи и от собствената си биохимия.

— От твоята уста — в божиите уши. Лабораторните плъхове претърсиха всеки квадратен сантиметър от микробуса, но всичката кръв, от която взеха проби, се оказа на Мейт. Нула положителна.

— Единственото нормално нещо у него.

Сетих се за единствения път, когато видях Мейт, бе по телевизията. Бях следил кариерата му и гледах пресконференция след едно от неговите „пътувания“. Докторът, сеещ смърт, бе оставил вкочанен труп на жена — повечето му жертви бяха жени — в мотел близо до централната част, а после се бе появил в прокуратурата, за да „уведоми властите“. Според мен, за да се похвали. Изглеждаше развълнуван. Един журналист повдигна въпроса защо използва стаи в евтини мотели. Лицето на Мейт засия и тогава изрече репликата за Исус.

Въпреки обществения натиск, областната прокуратура не предприе нищо във връзка с убийството, защото след пет оправдателни присъди бе станало ясно, че няма смисъл пак да изправя Мейт пред съда. Държането му издаваше чувство за триумф и надменност, присъщи на разглезено дете.

Беше дребничък, закръглен и плешив мъж над шестдесетте, който говореше разпалено като проповедник, подиграваше се със съдебната система, за която бе недосегаем, и заклеяваше „робите на една лицемерна клетва“. Провъзгласяваше се за свободен с гръмки превзети фрази. „Партньорството ми с моите пътници е образец за взаимно упование.“ Замлъкваше само колкото да присвие напуканите си устни, които сякаш всеки момент щяха да се разцепят, докато бяха неподвижни. Микрофоните пред лицето му го караха да се усмихва. Имаше пламенни очи с пронизващ поглед.

— Голям чешит беше, а? — каза Майло. — Мисля, че зад всичките съдебномедицински спорове се е криел просто един смахнат убиец с диплома за лекар. Сега самият той стана жертва на някакъв психо.

— И това те накара да се сетиш за мен.

— Да — потвърди той. — За кого друго? Освен това вече измина цяла седмица, а не съм стигнал доникъде. Всеки задълбочен извод на специалист по поведенческа психология е добре дошъл, докторе.

— Засега смятам, че става дума за подражание и изопачаване — казах аз. — Убиец, преследващ слава, неконтролируемо его.

— Сякаш говориш за самия Мейт.

— Ето един мотив да се опита да се отърве от Мейт. Помисли: какво би направил психически разстроен неудачник, който се мисли за гений и иска да влезе в ролята на господ, освен да отстрани ангела на смъртта? Много вероятно е да си прав, че е трябвало да бъде „пътуване“, но нещата са се объркали. Ако убиецът си е уговорил среща с Мейт, може би докторът си е записал това някъде.

— В апартамента му нямаше бележник — каза Майло, — нито каквито и да са записки. Предполагам, че е държал документацията при адвокатата си, Рой Хейзълтън. Бил много словоохотлив човек. Нормално е в такъв случай да бърбори нонстоп, но не щеш ли, също е изчезнал.

Хейзълтън — едър, около петдесетгодишен мъж с червендалесто лице и буйни кестеняви коси, бе присъствал на конференцията с Мейт.

— И той ли е заминал за Амстердам? — попитах. — Още един хуманист?

— Все още не се знае къде е, просто не отговаря на телефонни обаждания. Да, всички са хуманисти. Може би и нашето лошо момче се смята за един от тях.

— Не, не мисля — казах аз. — По-скоро му харесва да бъде лош. — Мина още една кола. Сива „Тойота Кресида“, шофирана от тийнейджърка. И тя не хвърли поглед към нас. — Сега разбирам какво имаш предвид. Идеално място за среднощно убийство. Освен това се намира край шосе, а Мейт си е паднал по пътуванията, така че може би сам го е избрал. След въпросите за неудобната обстановка, в която е настанявал „пътниците“, вероятно е решил да изпрати някого в отвъдното от кътче сред природата. Ако е така, значи е улеснил работата на убиеца. Или онзи е избрал мястото, а Мейт го е одобрил. Убиецът познава околността, възможно е дори да е някой, който живее наблизо и е дошъл пеша, което би обяснило липсата на следи от гуми. Може би това е още едно послание. „Убийство толкова близо до дома ми, а ще се отърва безнаказано.“ Както и да е, сигурно е било забавно, когато е станало ясно, че двамата с Мейт имат различни цели.

— Да — равнодушно каза Майло. — Ще изпратят помощниците си да направят справка за живеещите наблизо и да видят дали сред тях има психопат с криминално досие. — Отново хвърли поглед към часовника си. — Алекс, ако убиецът си е уредил среща с Мейт, преструвайки се на неизлечимо болен, значи е използвал още един

театрален елемент — актьорска игра, достатъчно добра, за да го убеди, че умира.

— Не непременно — възразих. — Мейт беше променил принципите си. В началото твърдеше, че помага само на неизлечимо болни, но напоследък бе започнал да говори за правото на всеки човек на достоен край. Без да е необходима официална диагноза.

Постарах се да си придам спокоен вид, но явно не съм успял. Майло ме гледаше втренчено.

— Тревожи ли те нещо?

— Какво друго освен кървавата баня, която ми описа?

— О! — каза той. — Понякога забравям, че си цивилен гражданин. Тогава едва ли ще пожелаеш да видиш снимките от местопрестъплението.

— Има ли нещо интригуващо в тях?

— Според мен не, но...

— Добре.

Извади от колата си кафяв пакет.

— Това са копия. Оригиналите са приложени към доклада.

Разгледах куп цветни снимки, на които преобладаваше един цвят. Интериорът на микробуса бе заснет от всеки ъгъл. Тялото на Елдън Мейт бе жалка гледка, сякаш се бе смалил при смъртта си. Топчестото му лице бе застинало в израз на недоумение. Всяка жертва на убийство, която бях виждал, имаше същия израз. Всички бяха равни пред смъртта. Светлината на светкавицата бе образувала зеленикави контури около петната от кръв. Артериалните пръски напомняха за абстрактна картина. Цялото самодоволство на Мейт бе изчезнало. Зад тялото му се виждаше неговият „Хуманитрон“. На снимките от машината се открояваха само тънки ламарини, извити като малки кобри. От горната ѝ част висяха двете бутилки за интравенозно вливане на разтвор, също окървавени.

Поредното злоещо обезобразяване на човешко тяло. Никога нямаше да свикна с тези гледки. Всеки път, когато се сблъсках с тях, копнеех за вяра в безсмъртието на душата.

Наред със снимките на трупа имаше няколко на кафявия „Иконълайн“, в близък и далечен план. Стикерът от фирмата за коли под наем се открояваше на задното стъкло. Не бе направен опит за

заличаване на номерата. Отпред микробусът изглеждаше съвсем нормално... отпред.

— Интересно.

— Кое? — попита Майло.

— Микробусът е бил паркиран на заден ход, а не напред, което би било по-лесно.

Подадох му снимката. Той я разгледа, но не каза нищо.

— Необходимо е било усилие да обърне — обясних аз. — Единствената причина, която ми хрумва, е, че така бягството би било по-лесно. Навярно решението не е било на убиеца. Той е знаел, че микробусът ще остане тук. Макар и да не изключвам вероятността да се е страхувал, че ще бъде прекъснат и ще се наложи да офейка... Не, когато са пристигнали, е командвал Мейт. Или поне си е мислил, че е така. Той е шофирал и е давал наставления. Може би е усетил, че нещо не е наред.

— Но това не го е спряло.

— Може би се е отърсил от скрупулите си, защото е обичал опасността. Микробуси, мотели, среднощни срещи — всичко това говори за влечение към рисковани приключения.

Върнах му останалите снимки и той ги прибра в плика.

— При толкова много кръв — отбелязах аз — е изумително, че никъде няма отпечатъци.

— В микробуса има много гладки повърхности. Съдебният лекар откри нарисувани с пръст спирали. Вероятно е бил с гумени ръкавици. Намери отворена кутия отпред. Мейт е бил невероятно ценна жертва, донесъл е всичко за купона.

Майло още веднъж погледна часовника си.

— Щом убиецът е имал достъп до хирургически материали, може би е ползвал и абсорбиращи тампони, идеални за почистване. Имаше ли частици от дунапрен в микробуса?

Той поклати глава.

Попитах:

— Какви други медицински принадлежности открихте?

— Празна хиподермична спринцовка, тиопентал и калиев хлорид, дезинфектанти. Това е интересно, нали? Убиецът си прави труда да предпази жертвата от инфекция.

— В „Сан Куентин“ постъпват така при екзекуции. Може би това ги кара да се чувстват като професионални медицински лица. Убиецът се е вживял в ролята на лекар. Намерихте ли чантата, в която е донесено всичко това?

— Не, нищо подобно.

— В какво ги е носил?

— Не знаем.

— Трябва да е имало някаква чанта — казах аз. — Дори ако ги е донесъл Мейт, не би ги оставил да се търкалят разпилени в микробуса. Освен това, макар и да е загубил право да практикува професията си, Мейт все още се е смятал за лекар, а лекарите носят черни чанти. Дори ако не е можел да си позволи кожена и е използвал някаква хартиена торба, би трябвало да я откриете. Защо убиецът би оставил хуманитрона и всичко останало, а би взел торбата?

— Убива доктора и открадва чантата му?

— Заема мястото му.

— Искал е той да стане Доктор Смърт?

— Логично е, нали? След като е убил Мейт, не може да започне открито да избавя неизлечимо болни от страданията им. Но вероятно е намислил нещо.

Майло енергично потърка лицето си, сякаш се миеше.

— Нови убийства?

— Това е само теория — предупредих го аз.

Той вдигна поглед към полутъмното небе, потупа бедрото си с кафявия пакет със снимките и прехапа устни.

— Да не се увличаме. Тази теория ти хрумна само защото може би е имало чанта, която някой може би е взел.

— Ако не ти се струва правдоподобна, забрави за нея.

— Откъде да зная дали е правдоподобна, за бога? — Пъхна плика със снимките в джоба на сакото си, извади бележника си и написа нещо с изгризан молив. Рязко затвори корицата и забелязах, че цялата е издраскана. — Може би е имало чанта и е заминала за моргата, без да бъде описана.

— Да — потвърдих, — разбира се.

— Страхотно — промълви Майло. — Би било страхотно.

— Е, приятели — казах, имитирайки гласа на телевизионния водещ У. К. Фийлдс, — стига толкова теории за днес.

Изведнъж той избухна в смях, който ми напомни за предупредителен лай на куче пазач. Развя бележника си като ветрило. Въздухът бе хладен, но неподвижен и задушен. По лицето му бе избила пот.

— Извини ме, но съм гладен и се нуждая от сън.

Още един поглед към часовника.

— Компания ли очакваш? — попитах.

— Двете юпита. Господин Пол Улрих и госпожица Таня Стратън. Разпитах ги в деня на убийството, но не можах да ми кажат много. Бяха разстроени, особено момичето. Приятелят ѝ непрекъснато се опитваше да я успокои. Като се има предвид какво е видяла, не мога да я упрекна, но ми се стори... твърде крехка. Сякаш ако я докоснеше човек, щеше да се разпадне. От цяла седмица се опитвам да уговоря нова среща. Или не вдигат телефона, или си търсят оправдание да откажат. Снощи склониха най-сетне. Предложих да ги посетя в дома им, но казаха, че предпочитат да се срещнем тук, което според мен е проява на голяма смелост. Може би се надяват това да бъде вид самолечение... как да го нарека... изправяне с лице срещу проблема. — Усмихна се широко. — Все пак съм научил нещо след толкова години приятелство с теб.

— Още няколко и ще можеш да приемаш пациенти.

— Хората, които споделят проблемите си с мен, се озовават зад решетките.

— Кога трябва да пристигнат?

— Преди петнадесет минути. Обещаха да се отбият на път за работа. И двамата работят в Сенчъри Сити. — Замахна с крак и под обувката му се надигна прах. — Може би са се изплашили. Дори и да дойдат, не съм сигурен дали ще изкопча нещо от тях. Но трябва да опитам, нали? Какво е твоето мнение за Мейт? Благодетел или сериен убиец?

— Може би и двете — отвърнах. — Държеше се арогантно, с пренебрежение към човешката раса, така че е трудно човек да повярва в чистия му алтруизъм. Нищо в живота му не навежда на мисълта за изключителна състрадателност. Точно обратното: вместо да се грижи за пациентите си, по време на медицинската си кариера се е ровел в бумажки. Не се е славел като добър лекар, преди да се залови да помага на хората да умират. Ако търся основен мотив, бих казал, че се е

стремял да привлече внимание. От друга страна, обяснимо е защо семействата, с които си разговарял, го подкрепят. Облекчавал е големи страдания. Повечето хора, натиснали „спусъка“ на неговата машина, са се мъчили дълго време.

— Затова оправдаваш деянията му, въпреки че мотивите му са били нечисти.

— Не съм наясно какво е отношението ми към това, което е вършил — споделих аз.

— Аха.

Пръстите му заиграха с иглата на вратовръзката.

Бих могъл да кажа много повече, но го премълчах и се почувствах виновен. Отново се чу бръмчене на мотор, което ме избави от угризенията. Този път колата дойде от изток и Майло се обърна.

Беше тъмносино BMW 300 седан, на няколко години. Вътре имаше двама души. Колата спря, прозорецът откъм шофьорската седалка се отвори и оттам надникна мъж с големи рунтави мустаци. До него седеше млада жена, която гледаше втренчено напред.

— Юпитата се появила — каза Майло. — Все пак има хора, които уважават силите на реда.

[1] Нати Бъмпо — герой на Дж. Фенимор Купър от „Ловец на елени“. — Б.пр. ↑

3.

Майло им даде знак да продължат нагоре и мустакатият шофьор паркира зад севилята.

— Тук добре ли е, детективе?

— Разбира се, все едно къде — отвърна Майло.

Мъжът смутено се усмихна.

— Искях да бъда сигурен, че не съм в нарушение.

— Няма проблем, господин Улрих. Благодаря ви, че дойдохте.

Пол Улрих угаси двигателя и двамата с жената слязоха. Бе среден на ръст, около четиридесетте, набит, с мургаво лице и зачервен от слънцето гърбав нос. Късо подстриганите му коси бяха тъмни и оредели, сякаш за сметка на гъстите мустаци, разделени на две червеникавокафяви крила, засукани и пригладени с восък — като на градинар от минал век. Това бе единственият признак на екстравагантност във външността му, който бе в контраст с модерното облекло, типично за Сенчъри Парк Ийст: черен костюм, бяла риза и вратовръзка на тъмносини и сребристосиви райета.

Хвана жената под ръка, докато вървяха към нас. Беше по-млада, на не повече от тридесет години, висока колкото него, слаба и с крехки рамене. Пристъпваше сковано и плахо и далеч не приличаше на опитна туристка. Цветът на кожата ѝ също издаваше, че прекарва по-голямата част от времето си на закрито. Бе толкова бледа, че в сравнение с нейното, лицето на Майло изглеждаше румено. Косите ѝ бяха тъмнокестеняви, почти черни, подстригани на момчешка прическа. Носеше големи очила с черни рамки, копринено сако върху дългата кафява рокля на шарки и сандали с тънки, преплетени каишки.

Майло я поздрави и предпазливо хвана ръката ѝ. Отблизо забелязах руж на бузите ѝ и прозрачен гланц на безкръвните ѝ устни. Тя хвърли поглед към мен.

— Това е доктор Делауер, госпожице Стратън. Нашият психолог консултант.

— Аха — каза тя.

Явно не бе впечатлена.

— Доктор Делауер, това са свидетелите ни — госпожица Таня Стратън и господин Пол Улрих. Още веднъж благодаря за отзивчивостта ви. Истински я оценявам.

— Няма никакъв проблем — каза Улрих и погледна приятелката си. — Не зная какво повече можем да ви кажем.

Лицето на Стратън бе в сянка и бе трудно да преценя изражението ѝ. Улрих бе понечил да се усмихне, но устните му застинаха и мустаците сякаш се изправиха. Той се преструваше на спокоен след всичко преживяно, а тя — на отегчена. Типично поведение на двойка, видяла престъпление. Запитах се каква ли е била реакцията им, когато са надникнали в микробуса.

Тя докосна рамките на слънчевите си очила.

— Може ли да побързаме?

— Разбира се, мадам — отвърна Майло. — При първия ни разговор не споменахте да сте забелязали нещо необичайно наоколо, но понякога впоследствие хората си спомнят...

— За съжаление с нас не е така — каза Таня Стратън. Гласът ѝ бе тих и носов, с типичното за жените от Калифорния провлачване на отделни срички. — Снощи си припомнихме всичко, за да се подготвим за срещата с вас. Но не се сетихме за нищо друго.

Тя се прегърби и извърна глава надясно. Право към местопрестъплението. Улрих обгърна раменете ѝ. Не се съпротиви, но остана равнодушна.

— Досега имената ни не са се появили във вестниците — каза Улрих. — Възможно е нещата да останат така, нали, детектив Стърджис?

— Най-вероятно — отговори Майло.

— Но не и със сигурност?

— Не мога да гарантирам, господин Улрих. Честно казано, в случаи като този никога не се знае. Ако заловим извършителя, навярно ще бъдат необходими свидетелските ви показания. Лично аз няма да съобщя имената ви на никого, ако за това намеквате. Що се отнася до полицията, колкото по-малко сведения оповестяваме, толкова по-добре.

Улрих се почеса под мустаците.

— Защо?

— Контрол на информацията.

— Разбирам... Струва ми се разумно.

Отново хвърли поглед към Таня Стратън. Тя навлажни устни и каза:

— Поне сте откровен, че не можете да ни защитите. Имате ли вече представа кой го е извършил?

— Все още не, госпожице Стратън.

— И да имате, не бихте ни казали, нали? — Майло се усмихна. Пол Улрих продължи: — „Петнадесет минути слава“. Анди Уорхол измисли тази фраза, и вижте какво му се случи.

— Какво? — полюбопитства Майло.

— Постъпи в болница за рутинна операция, а го изнесоха в чувал.

Очилата на Таня Стратън проблеснаха, когато рязко извърна глава.

— Исках само да кажа, че не е хубаво да бъдеш известна личност, скъпа. Колкото по-скоро свърши това, толкова по-добре. Спомни си какво сполетя принцеса Даяна, погледни какво стана с доктор Мейт.

— Ние не сме известни личности, Пол.

— Опазил ни бог!

— Значи мислите, че славата на доктор Мейт има нещо общо със смъртта му, така ли, господин Улрих?

— Не зная... искам да кажа, не съм специалист. Но няма според вас не е така? Изглежда логично, като се има предвид кой бе той. Не го познахме в състоянието, в което беше. — Той поклати глава. — Както и да е. Вие дори не ни казахте коя е жертвата при разпита миналата седмица. Узнахме го от новините по...

Пръстите на Таня Стратън притиснаха бицепса му.

— Достатъчно — каза Улрих. — Време е да тръгваме.

— Впрочем, често ли си правите разходки сред природата преди работа? — попита Майло.

— Четири-пет пъти седмично — отвърна жената.

— За здраве — добави Улрих. Тя отпусна ръка и се отдръпна от него. — И двамата сме ранобудни — сподели той, сякаш някой му бе поискал обяснение. — Работните ни дни са дълги, така че ако не се поразтъпчем сутринта... Забравете.

Пръстите му трепнаха. Майло посочи към пътя.

— Често ли идвате тук?

— Не особено — каза Стратън. — Това е само едно от местата, където ходим. Всъщност рядко отскачаме дотук през седмицата, защото е далече, а ни е нужно време да се върнем обратно, за да вземем душ и да се преоблечем. Обикновено се разхождаме близо до дома.

— По Енсино — предположи Майло.

— Отвъд възвишението. Но онази сутрин станахме по-рано. Предложих Мълхоланд, защото е красиво място.

Приблужи се към приятелката си и сложи ръка на рамото ѝ.

Майло продължи с въпросите:

— Значи сте били тук около шест — шест и петнадесет?

— Обикновено излизаме в шест — отвърна Стратън. — Мисля, че пристигнахме около шест и двадесет, може би малко по-късно. Слънцето беше изгряло. Виждаше се над онзи връх.

Посочи към хълмовете отвъд портала.

— Опитваме се да хванем поне част от изгрева — отново заговори Улрих. — Щом човек мине отвъд — махна с ръка към портала, — сякаш попада в друг свят. Птици, елени, катерици. Дъчес^[1] полудява, когато я пуснем да тича без каишка. Таня я гледа от десет години, а все още е игрива като кутре. Има невероятно остро обоняние, мисля, че става за търсачка на наркотици.

— Страхотно! — намръщено промърмори жената.

— Ако Дъчес не бе изтичала до микробуса — каза Майло, — щяхте ли да се приближите?

— Какво имате предвид? — попита тя.

— Забелязахте ли нещо необичайно в него? Стори ли ви се подозрителен по някаква причина?

— Не — отвърна Стратън. — Изобщо.

— Навярно Дъчес е надушила мърша — предположи Улрих. — Инстинктите ѝ са изключителни.

— Все ми носи подаръци — сподели стопанката на кучето. — Мъртви катерички, птици. А сега — това. Всеки път, когато си спомня, ми се гади. Наистина трябва да тръгвам, имам куп работа.

— Какво работите? — попита Майло.

— Изпълнителна секретарка съм на вицепрезидента на „Юнити Банк“ — господин Джералд ван Армстрен.

Майло погледна бележките си.

— А вие сте финансов експерт, господин Улрих?

— Финансов консултант. Главно на агенции за недвижими имоти.

Стратън рязко се обърна и тръгна обратно към БМВ-то. Улрих извика:

— Скъпа! — Но не я последва. — Извинете. Доста е травмизирана, казва, че гледката никога няма да изчезне от съзнанието ѝ. Надявах се идването дотук да помогне, но явно не е било добра идея. — Поклати глава и се загледа в нея. Бе обърната с гръб към него. — Безспорно лоша идея.

Майло закрачи към колата. Таня Стратън стоеше до предната врата от страната на пътника и гледаше на запад. Каза ѝ нещо. Тя поклати глава, обърна се в профил и изразът на бледото ѝ лице издаде напрежение.

Улрих се залюля на пети и въздъхна. Няколко косъмчета от мустаците му, незалепнали от восъка, затрептяха.

— Отдавна ли сте заедно? — попитах го.

— От доста време. Тя е чувствителна...

Лицето на жената приличаше на бяла маска, докато разговаряше с Майло. Дватама изглеждаха като актьори от японски театър.

— Откога сте запалени по туризма? — полюбопитствах.

— От години. Винаги съм обичал физическите упражнения. Едва успях да убедя Таня да ми прави компания. Не е... мисля, че вече наистина трябва да приключваме. — Хвърли поглед към БМВ-то. — Тя е страхотно момиче, просто има нужда от... по-специално отношение. Всъщност, спомних си още нещо. Изникна в паметта ми едва снощи. Странно, нали? Мога ли да кажа на вас, или да го почакаме?

— Можете да се доверите и на мен.

Улрих приглади левия си мустак.

— Не исках да говоря за това пред Таня. Не че е нещо съществено, но според нея колкото повече неща казваме, толкова повече се забъркваме в този случай. Не мисля, че е кой знае какво. Имаше още една кола, паркирана край пътя. От южната страна. Минахме покрай нея на идване. Не беше много близо, около половин

километър надолу. — Посочи на изток. — Не би могла да има нещо общо, нали? Щом Мейт е бил мъртъв дълго преди да пристигнем, защо някой би се мотал наоколо толкова време?

— Каква кола? — попитах аз.

— БМВ, като нашето. Затова го забелязах. По-тъмен цвят, може би черно или тъмносиво.

— Същия модел?

— Не мога да кажа, спомням си само как изглеждаше отпред. Нищо особено, тук е пълно с БМВ-та. Просто ми хрумна, че не е зле да го спомена.

— Не вярвам да сте запомнили номера.

— Разбира се — засмя се той. — Както и чертите на лицето на шофьора психопат. Не мога да ви кажа нищо повече. Тъмно БМВ. Единствената причина да си го спомня, след като се обади детектив Стърджис, бе молбата му да напрегнем паметта си за подробности. Наистина опитах. Дори не бих се заклел, че беше тъмно на цвят. Може би сиво или кафяво. Удивително е, че изобщо се сетих. След гледката в онзи микробус е трудно човек да мисли за каквото и да е друго. Човекът, който го е извършил, явно истински е мразел Мейт.

— Жестоко — казах аз. — През кой прозорец погледнахте?

— Първо през предното стъкло. Видяхме кръв по седалките и извиках: „По дяволите!“. После Дъчес заобиколи отзад и ние я последвахме. Тогава пред очите ни се разкри цялата гледка.

Майло се отдръпна от колата, а Стратън се качи вътре.

— Най-добре е да потегляме — настоя Улрих. — Радвам се, че се запознахме, доктор Делауер.

Изтича до синята кола и махна с ръка на Майло, преди да седне зад волана. Запаля, направи U-образен завой и профуча по възвишението.

Казах на Майло за тъмното БМВ.

— Е, и това е нещо — отбеляза той. — Не, не е. Прав е: защо убиецът би се мотал тук три-четири часа? — Пъхна бележника в джоба си. — Добре, повторният разпит е проведен.

— Тя е доста напрегната — казах аз.

— Обвиняваш ли я? Защо? Да не би да е задействала някакви радари?

— Не, но разбрах какво означава крехка жена. Какво ти каза, докато разговаряхте насаме?

— Идеята да дойдат насам била на Пол. Той предложил да се разхождат преди работа. Пол изглежда издръжлив човек, би могъл да живее и в гората. Вероятно не са си гукали като влюбени гълъбчета, когато са намерили Мейт. Не вярвам това да се е отразило добре на връзката им.

— Убийството е афродизиак.

— За някои хора... Все пак ще добавя информацията за второто БМВ и ще предприема нещо... Да се надяваме, че когато поискам справка за собствениците на такива возила сред жителите на района и поговоря с тях, ще се натъкна на нещо. — Потърка ухото си, сякаш само мисълта за досадни телефонни разговори бе ужасяваща. — Едно по едно. Първо ще навестя помощниците си, за да видя докъде са стигнали със списъка на роднините. Ако имаш желание, можеш да направиш проучване за Мейт.

— Някакви конкретни теории, които искаш да проверя?

— Само главната: че някой го е мразел толкова, че да го накълца. Не непременно от медиите. Възможно е да изникне нещо от киберпространството.

— Убиецът е предпазлив. Защо би се издал?

— Вероятността е нищожна, но никога не се знае. Миналата година имахме случай с баща, изнасилил и убил петгодишната си дъщеря. Подозирахме го, но не можехме да се доберем до никакви доказателства. Половин година по-късно негодникът се похвалил на друг педофил в някакъв чат. Беше голям късмет, че узнахме за това. Един от помощниците ни, който засичаше чатовете на изнасилвачи на деца, забелязал познати подробности.

— Никога не си ми разказвал за този тип.

— Не искам да вгорчавам живота ти, Алекс. Обръщам се към теб само когато имам нужда от помощ.

— Разбира се — казах аз. — Ще направя каквото мога.

Майло ме потупа по рамото.

— Благодаря ти! Шефовете нямат интерес разследването да се проточва точно сега, когато се твърди, че престъпността е намалела. Надяват се да спечелят повече обществено одобрение, преди да дойде

време за финансиране, така че ако допринесеш за разкриването, може би дори ще ти издействам възнаграждение сравнително скоро.

Изплезих език и запъхтах като куче.

— Много мило от твоя страна, господарю.

— Хей — каза той, — полицията винаги се е отнасяла с уважение към теб.

— Като към кралска особа.

— Като стана дума за кралски особи... добрата стара Дъчес... Може би трябваше да разпитам първо нея. Не е зле да опитам.

[1] Duchess (англ.) — херцогиня. — Б.пр. ↑

4.

Спуснах се по Мълхоланд и се влях в движението на „Бевърли Глен“. Напоследък джаз станцията бе станала твърде новинарска и затова бях настроил радиото на KUSC. Звучеше спокойна, галеща слуха музика. Предположих, че е от Дебюси. Не ми се стори подходяща за тази сутрин. Изключих радиото и се замислих за начина, по който бе умрял Елдън Мейт.

Бях позвънил по телефона още след като узнах за случилото се.

Никакъв отговор. Сега идеята отново да опитам ми се струваше много по-лоша, отколкото преди седмица. Но как можех да продължа да работя с Майло, без да изясня нещата?

Докато ту я приемах, ту я отхвърлях, етическите противоречия у мен ставаха все по-мъчителни. Можех да намеря някои от отговорите в правилниците, но други не. За много неща в реалния живот няма установени правила.

Прибрах се у дома, обзет от нерешителност.

Къщата бе тиха и прохладна в сянката на боровете наоколо, дъбовият паркет блестеше, а белите стени имаха сребрист оттенък на светлината, идваща от изток. Робин ми бе оставила кафе и препечени филийки. От нея нямаше следа, както и от кучето, чието радостно посрещане бях очаквал. Сутрешният вестник бе оставен сгънат на плота в кухнята.

И двамата със Спайк бяха отзад в ателието. Тя бе получила няколко големи поръчки. Рано сутринта всеки от нас мислеше за своите грижи и не бяхме разговаряли много.

Налях си чаша кафе и отпих глътка. Тишината бе непоносима. По-рано къщата бе по-малка, по-тъмна и далеч не така уютна и функционална. Преди няколко години един психопат я бе изгорил до основи и се бе наложило да бъде построена отново. Всички харесваха новата повече, но понякога, когато бях сам, ми се струваше твърде голяма.

Бе изминало дълго време, откакто се преструвах на емоционално независим. Когато човек обича някого отдавна и свикне с присъствието му, то заема твърде важно място, за да бъде пренебрегвано. Знаех, че Робин ще прекъсне работата си, ако вляза при нея, но не бях в настроение за сладки приказки, така че, вместо да се отправя към пристройката, посегнах към телефона в кухнята, за да проверя съобщенията си. Проблемът с неотговореното обаждане се разреши от само себе си.

— Добро утро, господин Делауер — каза телефонистката. — Само едно съобщение, получено преди няколко минути. От господин Ричард Дос. Ето номера.

Номерът започваше с 805, което означаваше, че не е на офиса му в Санта Моника, а някъде във Вентура или Санта Барбара. Набрах го и женски глас каза:

— РТД Пропъртис.

— Доктор Делауер, в отговор на обаждане на господин Дос.

— Тук е службата за пренасочване, един момент.

Прозвучаха няколко изпуквания, след това шум от статично електричество и най-сетне познатият глас:

— Доктор Делауер, отдавна не сме се чували!

Отчетливо произношение и леко саркастичен тон. Ричард Дос винаги говореше сякаш се надсмиваше на нещо или някого. Не можех да преценя дали е съзнателно, или просто особеност на гласа.

— Здравей, Ричард!

Още статично електричество. Връзката прекъсна за няколко секунди и не чух отговора му.

— Може отново да запраши. Аз съм в Карпинтирия. Оглеждам участък селскостопанска земя. Предполагам, че ще може да се отглежда авокадо, когато безскрупулните ми капиталистически пръсти се докопат до нея. Ако отново загубим връзка, не ми се обаждай, аз ще ти позвъня. На обичайния номер, нали?

Както винаги, той даваше разпореждания.

— На същия, Ричард.

Не „господин Дос“, защото винаги настояваше да се обръщам към него с кръщелното му име. Едно от многото правила, които бе въвел. Стараеше се да създаде усещане за непринуденост, както

мнозина други. Но се бях убедил, че Ричард Дос не е от хората, които лесно стават открити.

— Досещам се защо си ме търсил — каза той. — Навярно предполагаш, че днес ти позвъних по същата причина.

— Смъртта на Мейт.

— Време за празнуване. Онова копеле най-сетне си получи заслуженото.

Не отговорих. Той се засмя.

— Хайде, докторе, бъди честен! Аз приемам предизвикателствата на живота с чувство за хумор. Нима един психолог не би препоръчал това? Нали хуморът помага за преодоляване на изпитания?

— Значи смъртта на Мейт е изпитание за теб?

— Е... — Отново се засмя. — Дори положителните промени са предизвикателства, нали?

— Прав си.

— Питаш се докъде стига моята отмъстителност? Впрочем, когато се е случило, бях извън града. В Сан Франциско. Оглеждах един хотел, собственост на патологично депресирани банкери от Токио. Платили са тридесет милиона за него преди пет години, а сега нямат търпение да го продадат дори на значително по-ниска цена.

— Чудесно — промълвих.

— Разбира се, че е чудесно! Помниш ли онези глупости за заплаха от жълтата раса? „Изгряващото слънце носи лъчите на смъртта, скоро децата ни ще ядат суши за обяд в училище.“ Реалистично, почти колкото Годзила. Всеки цикъл се повтаря, ключът към помъдряването е да доживееш да го постигнеш. — Отново смях. — Онзи кучи син няма вече да се перчи колко е мъдър. Е, това е алибито ми.

— Мислиш ли, че се нуждаеш от алиби?

Това бе първият въпрос, който си бях задал, след като чух за Мейт.

Мълчание. Този път нямаше проблеми с телефонната връзка, чувах дишането му. Когато отново заговори, гласът му издаде напрежение.

— Пошегувах се, докторе. Обадиха ми се от полицията, но предполагам, че работят по някакъв списък на засегнатите лица. Ако

ги подредят по вероятност за мотив, аз ще бъда в дъното на таблицата. Копелето е убило още две жени след Джоан. Както и да е, стига толкова по въпроса. Всъщност обаждането ми не беше свързано с Мейт, а със Стейси.

— Как е Стейси?

— Общо взето добре. Ако се интересуваш дали смъртта на онзи негодник я е накарала отново да се сети за майка си, не съм забелязал никакви странни реакции. Не сме и разговаряли за това. Никой не е споменавал за Джоан, откакто Стейси престана да се вижда с теб. Никога не е проявявала любопитство за Мейт. Не си заслужава да затормозява ума си с подобни гадости. В общи линии всички сме добре. Ерик е в „Станфорд“, завърши годината със страхотни оценки и работи върху дипломната си работа с професор по икономика. Този уикенд ще пътувам, за да се видя с него. Може да взема и Стейси, за да разгледа колежа още веднъж.

— И тя ли е избрала „Станфорд“?

— Все още не е решила, затова искам да го види отново. Има добри шансове. Успехът ѝ значително се повиши след сеансите с теб. Този семестър учи здравата. Пълна програма, допълнителни курсове, специални задачи. Все още се опитваме да преценим дали е по-добре да кандидатства за ранен прием, или да изчака. „Станфорд“ и „Айви“ приемат повечето си студенти рано. Това, че е наследница на изявена тяхна възпитаничка, е предимство, но конкуренцията винаги е силна. Затова се обадох. Тя все още има проблеми с вземането на решения, а датите за ранен прием са през ноември, така че времето ни притиска. Надявам се, че можеш да я вместиш в графика си за тази седмица.

— Мога — потвърдих аз. — Но...

— Тарифата е същата, нали? Или си увеличил таксите?

— Същите са...

— Нищо чудно — отбеляза той. — При такъв натиск от страна на здравните институции едва ли бихте повишили тарифите. Все още те има в компютъра ми, можеш да изпратиш сметката в офиса.

Поех си дълбоко дъх.

— Ричард, с удоволствие ще приема Стейси, но преди това трябва да те предупредя, че полицията се обърна към мен за консултация във връзка с убийството на Мейт.

— Разбирам... всъщност не. Не разбирам защо.

— Не за първи път сътруднича на отдела. И по-рано съм работил с главния детектив. Не ми е отправил конкретна молба, иска само безпристрастна психологическа преценка.

— Защото негодникът беше луд?

— Защото детективът смята, че мога да бъда полезен...

— Доктор Деллаур, това е толкова необяснимо, че граничи с абсурдно.

— Но е истина — уверих го аз и отново си поех дъх. — Досега не съм казал, че познавам семейството ти, но е възможно да възникне конфликт, защото имат списък на умъртвените от Мейт...

— ... жертви — довърши той. — Моля те, не ги наричай „пътници“ като онзи тип.

— Ричард, опитвам се да ти кажа, че полицията ще поиска среща с теб. Преди да продължа работата си, трябва да обсъдим това. Не желая да чувстваш, че има сблъсък на интереси, затова позвъних...

— Значи се намиращ в сложно положение и искаш да изясниш позицията си.

— Не е въпрос на позиция, а...

— Искрено се опитваш да постъпиш правилно. Е, разбирам те. В моя бизнес това се нарича коректност. Какви са намеренията ти?

— Сега, след като отново ми се обади заради Стейси, ще се откажа от Мейт.

— Защо?

— Тя е моя пациентка от дълго време. Просто нямам избор, не мога да продължа да съдействам на полицията.

— Какво обяснение ще дадеш?

— Няма нужда от обяснение, Ричард. Впрочем полицията може да разбере за връзката помежду ни и от друго място. Тези неща се разчуват.

— Точно така — съгласи се той. — Не разчитай на мен да пазя тайна. Когато се свържат с мен, лично ще ги уведомя за сеансите ти със Стейси. Какво има за криене? Грижовен баща търси помощ за страдащите си деца. Още по-добре е сам да им го кажеш. — Захили се. — Добре че имам алиби. Знаеш ли какво, докторе? Изпрати ги по петите ми. С радост ще споделя с тях чувствата си към онова копеле. Кажим им, че няма нищо, което да съм желал по-силно, отколкото да танцувам на гроба му. Глупаво е да се отказваш от парите за

консултантската си работа, доктор Деллауер. Не искам да се чувствам виновен за спада на доходите ти в тези трудни времена за частната практика. Продължавай да сътрудничиш на ченгетата. Всъщност предпочитам да продължиш.

— Защо?

— Кой знае, може би като се поровиш в живота на онзи злодей, ще разкриеш кирливите му ризи пред света.

— Ричард...

— Зная, че ще бъдеш дискретен във връзка с всичко, което откриеш, такава е природата ти, но цялата информация ще достигне до полицията, а там има много хора, които не знаят да държат езиките си зад зъбите. Неизбежно е да се разчуе... Ще бъда доволен, доктор Деллауер. Като съдействаш на полицията, ще работиш и за мен. Е, кога да доведе Стейси?

Уговорих си среща с него за следващата сутрин и когато затворих, се почувствах като на малка лодка по време на тайфун.

От половин година не бях разговарял с Ричард Дос, но държането му бе все същото. Нямаше причина да бъде различно. Ричард не се бе променил и никога не си бе поставял подобна цел.

Едно от първите неща, които бе споделил с мен, бе ненавистта му към Мейт. Когато научих новината от телевизията, първата ми мисъл бе: „Ричард го е спипал“.

Но след като узнах подробностите за убийството, се поуспокоих. Жестокостта не бе в стила на Ричард, макар и да не можех да бъда сигурен. Ричард не бе пожелал да разкрие напълно характера си пред мен.

Винаги се държеше властно. Бе от хората, които се стремят на всяка цена да налагат волята си. Може би причината жена му да се обърне към Елдън Мейт отчасти бе свързана с това.

Бях препоръчан от съдийка по семейно право на име Джуди Манитоу, с която бях работил. Съобщението, оставено от секретарката ѝ, бе просто: нейна съседка починала и седемнадесетгодишната ѝ дъщеря се нуждаела от консултация.

Поколебах се, преди да отговоря на обаждането. Рядко провеждам терапевтични сеанси и избягвам да приемам пациенти, нуждаещи се от продължително лечение, а този случай ми се стори именно такъв. Но бях в приятелски отношения с Джуди Манитоу. Бе проникателна жена, с малко авторитарен стил и, изглежда, обичаше децата. Позвъних на домашния ѝ телефон и се свързах лично с нея.

— Не мога да обещаая, че ще бъде кратко — призна тя. — Въпреки че Стейси винаги е изглеждала силно дете без очевидни проблеми. Поне досега.

— От какво е починала майка ѝ?

— От тежко и продължително заболяване. Ужасно. Беше едва на четиридесет и три.

— Какво заболяване?

— Не можах да ѝ поставят диагноза, Алекс. Всъщност като причина за смъртта ѝ е посочено самоубийство. Казваше се Джоан Дос. Може би си чел за нея. Беше една от пациентките на доктор Мейт... както и да ги нарича.

— „Пътници“ — напомних ѝ аз. — Не, не съм прочел.

— Не беше голяма статия — каза тя. — В притурката за Уестсайд. В момента не се води дело срещу Мейт и медиите не му отделят голямо внимание. Отдавна познавах Джоан. Когато и двете родихме първите си деца, излизахме заедно да пазаруваме и ги водехме на разходка. Едновременно отглеждахме и вторите. Моята Алисън е на възрастта на Ерик, а Беки е колкото Стейси. По-рано Стейси и Беки бяха приятелки. Мило момиче, винаги ми се е струвала... стабилна. Затова може би няма да се нуждае от дълга терапия, само няколко сеанса за преодоляване на скръбта. Имал си подобни случаи, нали? Работил си в онкологичното отделение на педиатрия „Уестърн“.

— Преди години — потвърдих. — Там положението беше обратното, помагах на родители, загубили децата си. Но съм имал пациенти, преживели всякакви разтърсващи събития.

— Добре — каза тя. — Чувствах се задължена, защото познавам семейството, а Стейси изглежда малко депресирана. Нима има нещо чудно? Зная, че ще я харесаш. И семейството ѝ ще ти се стори интересно.

— „Интересно“ — повторих аз. — Най-двусмислената дума.

Джуди се засмя.

— Като че ли уреждам среща с непознат на някоя приятелка. „Готин ли е?“ „Ами интересен е.“ Няма от какво да се боиш, Алекс. Семейство Дос са интелигентни, едни от най-будните хора, които познавам. Всеки от тях е личност, мога да ти обещаая, че няма да те отегчат. Джоан имаше две докторски титли — първата филологическа от „Станфорд“, където са ѝ предлагали работа като лектор, преди да се премести в Ел Ей. Докато беше бременна с Ерик, отново стана студентка. Завърши естествени науки, защити докторат по микробиология и бе поканена да работи в научната лаборатория на университета. Ричард е милионер, натрупал състояние с честен труд. Завършил е също „Станфорд“. Двамата с Боб членуваха в един и същи клуб. Купува занемарени имоти, възстановява ги и прави подобрения. Боб казва, че печелел добре. Ерик е гениален младеж, получавал е какви ли не награди, академични и спортни. Стейси никога не е изглеждала самоуверена като него. По-... затворена е. Затова е нормално да бъде най-разтърсена от смъртта на Джоан. А и между майка и дъщеря винаги съществува специална връзка. — Замълча за миг. — Твърде много се разприказвах, нали? Истински харесвам това семейство. В интерес на истината аз ги посъветвах да потърсят помощ, но Ричард не прие идеята за терапия. Трябваше доста да поговоря с него, докато се съгласи. Накрая се намеси и Боб. Играят заедно тенис в „Клифсайд“. Миналата седмица Ричард споменал, че успехът на Стейси се влошава и изглежда по-разсеяна от обикновено. Попитал го дали може да препоръча някакви витамини. Боб му казал, че е глупаво да търси витамини, и го убедил, че Стейси се нуждае от психологическа помощ.

— Костелив орех — отбелязах аз. — Сигурно е трудно да се играе тенис с такъв противник.

— Мисля, че просто са се разбрали по мъжки. Обичам съпруга си, но не е особено тактичен. Както и да е, успял е да го придума. Ричард най-сетне се съгласи. Затова, ако приемеш Стейси, ще ме избавиш от неудобно положение.

— Разбира се, Джуди.

— Благодаря, Алекс. Мога да те уверя, че няма да има проблем със заплащането. Ричард е много добре във финансово отношение.

— А в емоционално?

— Струва ми се, че също е добре, въпреки че никога не показва чувствата си. Имаше време да свикне, защото боледуването на Джоан продължи повече от година... Алекс, никога не съм виждала такава бърза промяна у един човек към по-лошо. Тя се отказа от кариерата си, затвори се в дома си и престана да се грижи за себе си. Напълня... с доста килограми, двадесет-тридесет. Стана отпусната и мързелива, по цял ден се излежаваше, тъпчеше се или спеше и все се оплакваше от мъчителни болки. По кожата ѝ се появиха обриви... беше ужасна гледка.

— И не са ѝ поставили диагноза?

— Никой не успя. Прегледаха я няколко лекари, включително и Боб. Не е техен семеен лекар, Боб избягва да приема свои приятели като пациенти, но направи услуга на Ричард. Не откри нищо и я изпрати при имунолог, който ѝ проведе изследвания и я пренасочи към друг, и така нататък.

— Чие е било решението да се обърне към Мейт?

— Определено на Джоан, не на Ричард. Дори не му е казала, просто изчезнала една нощ и я открили на сутринта в Ланкастър. Може би затова Ричард мрази Мейт толкова много. Защото никой не се е допитал до него. Разбрал за смъртта ѝ, когато му се обадили от полицията. Опитал да се свърже с Мейт, но никой не отговорил на обажданията му. Стига толкова, не бива да клюкарствам.

— Напротив — настоях аз. — Всичко, което знаеш, може да се окаже от полза.

— Това е всичко, Алекс. Гледах как една жена се самоунищожава, а сега виждам, че децата ѝ страдат. Само мога да гадая какво става в душата на горката Стейси.

— Депресирана ли ти се струва?

— Човек не би се разплакал при вида ѝ, но мисля, че да. Качила е няколко килограма. Не колкото Джоан, може би около пет, но момичето не е високо. Моите дъщери се контролират, на тази възраст всички са суетни. Освен това е станала мълчалива, изглежда тревожна.

— Все още ли са приятелки с Беки?

— Някога бяха много близки — сподели тя. — Но Беки не може да я разбере, нали знаеш какви са децата? Много сме привързани към Стейси, Алекс. Моля те, помогни ѝ.

На сутринта след този разговор ми позвъни секретарка от „РТД Пропъртис“ и ме помоли да изчакам да ме свърже с господин Дос. Няколко минути в слушалката звуча поп музика, а после бодрият, почти весел глас на Ричард Дос, необичаен за мъж, чиято съпруга се е самоубила само преди три месеца. Все пак, както бе казала Джуди, той бе имал време да се подготви.

Нямаше и следа от нежеланието му да приеме идеята за терапия, което бе описала тя. Говореше разпалено, сякаш гледаше на лечението на дъщеря си като на ново предизвикателство.

Веднага определи правилата:

— Никакво „господин Дос“, докторе, наричайте ме Ричард. Всеки месец ще изпращате сметката по факс в офиса ми на ето този номер... Стейси не може да си позволи да отсъства от училище, така че сеансите ще се провеждат късно следобед. Очаквам да ми опишете процеса, който предвиждате, какъв тип лечение е необходим и колко ще трае. Когато изготвите програма, ако обичате, изпратете ми я и можете да започнете.

— На колко години е Стейси? — попитах.

— Миналия месец навърши седемнадесет.

— Тогавя трябва да ви предупредя, че законът за тайната между лекар и пациент не я засяга, но не мога да работя с тийнейджър, без съгласието на родителя да уважава това право.

— Значи трябва да стоя настрана.

— Не непременно...

— Добре. Кога мога да я доведа?

— Има още нещо — казах аз. — Първо е необходимо да се срещна с вас.

— Защо?

— Преди да започна работа с пациент, държа да чуя разказа на родителя.

— Не мога да обещаая. В момента съм ужасно зает, подготвям важни сделки. Какъв смисъл има, докторе? Става дума за конкретен проблем: скръбта на Стейси. Не за нейната незрялост. Досегашното ѝ развитие би било от значение, ако имаше трудности с учението или емоционалното съзряване, но всичките ѝ неприятности в училище са поради преживяната трагедия. Не ме разбирайте погрешно, зная, че

семейството играе роля при лечението, но не и в този случай. Обърнах се към семеен терапевт, когато състоянието на жена ми се влоши. Някакъв шарлатанин, препоръчан от лекар, чиито услуги вече не ползвам, защото си въобразяваше, че има право да разпитва за Стейси и Ерик. Макар и с неохота се съгласих. Мошеникът непрекъснато настояваше в терапията да участва цялото семейство, включително и Джоан. Оказа се някакъв сектант. В чакалнята му имаше водоскок и се държеше с нас като със слабоумни. Стори ми се напълно безсмислено. Джуди Манитоу твърди, че вие сте добър.

Тонът му издаде, че смята Джуди за добронамерена, но не и за безпогрешна.

— Под каквата и форма да се провежда лечението, господин Дос...

— Ричард.

— Трябва първо да поговоря с вас.

— Не мога ли да ви разкажа за дъщеря си по телефона? Нали вече говорим за нея? Вижте, ако имате проблеми с плащането на сметката, прехвърлете разговора на моята, както правят адвокатите ми.

— Не е това — уверих го аз. — Трябва да се срещнем лично.

— Защо?

— Така процедирам винаги, Ричард.

— Е — каза той, — това ми звучи като догма. Мошеникът настояваше за семейна терапия, а вие — за лична среща.

— Установил съм, че това е най-добрият начин.

— А ако не съм съгласен?

— Тогава, съжалявам, но не мога да приема дъщеря ви.

Смехът му бе равномерен и монотонен. Напомни ми за звук от механична играчка.

— Явно не страдате от липса на клиента, щом можете да си позволите отказ, докторе. Поздравления.

И двамата останахме мълчаливи няколко секунди и се запитах дали не съм сгрешил. Този човек бе преживял истински ад и може би трябваше да бъде по-тактичен. Но нещо в държането му ме дразнеше. Всъщност просто бях отвърнал на неговата неучтивост. „Аматорска реакция, Делауер.“ Уместно бе да проявя повече съобразителност.

Бях готов да отстъпя, когато той каза:

— Добре. Възхищавам се на хора, които отстояват възгледите си. Ще се срещна с вас, но не тази седмица, заминавам извън града... почакайте да погледна графика си... — Щракване и отново поп музика, мелодия на синтезатор в пищяща тоналност с валсов ритъм. — Единственият ми свободен следобед е във вторник другата седмица, докторе.

— Добре.

— Значи не сте твърде зает, а? Дайте ми адреса си.

Продиктувах му го.

— Домашен ли е?

— Работя в дома си.

— Разумно, по-малко разходи. Е, до вторник. Междувременно, можете да започнете със Стейси в понеделник. Свободна е по което и да е време след училище...

— Ще я приема, след като разговарям с теб, Ричард.

— Коров мъжага си, докторе. Трябвало е да се захванеш с бизнес като моя. Парите са далеч по-добри и също може да се работи у дома.

5.

Алиби.

След телефонния разговор с Ричард изпитах желание да изляза от къщата. Налях чаша кафе на Робин и я отнесох в градината заедно със своята. Минах покрай лехата с многогодишни цветя, които Робин бе засадила през зимата, и продължих по извитото мостче към шадравана и водопада. След като оставих чашите на една каменна пейка, спрях да хвърля храна на рибите. Те се устремиха към мен още преди трошиците да достигнат до повърхността, и се завъртяха в сложни спирали до ръба. Оловносивото небе придаваше на водата тъмен цвят, а на люспите им — металически блясък. Въздухът бе хладен и в него не се долавяше никакъв мирис. Всичко бе неподвижно, както бе на местопрестъплението, но зеленината и водата разсейваха чувството за мъртвило.

По възвишенията септемврийската мъгла понякога става гъста. Имението ни е малко и уединено, защото се намира до незастроимата западна граница и е заобиколено от стари борове, които създават илюзията за усамотение. Тази сутрин върховете на дърветата бяха забулени в сив воал.

Приклекнах и протегнах пръстите си към по-едрия шаран. Неведнъж си бях казвал, че животът е нещо преходно и че съм късметлия да живея сред такава красота и относително спокойствие. Баща ми се бе погубил с алкохол, а майка ми геройски устояваше на изпитания, но винаги бе тъжна. Лично аз не можех да се оплача от нищо. Миналото не е усмирителна риза, но понякога притиска хората, свикнали отрано да понасят изпитания — като ужасно тясна дреха.

От ателието не се чуваше шум, но след малко зазвуча ритмичното почукване на длетото на Робин. Едноетажната постройка бе умалено копие на къщата — с високи прозорци и стара чамова врата, спасена от Робин преди разрушаването на някаква къща в центъра. Надникнах вътре и чух тиха музика — Рай Кудър. Робин бе на работната си скамейка, с коси, вързани с червена забрадка, и сив

дънков гащеризон върху черна тениска. Бе така ниско приведена, че неизбежно преди залез-слънце щеше да я заболи гърбът. Не ме чу, когато влязох. Гладките ѝ стройни ръце дълбаеха с длетото парче смърч от Аляска, вече добило форма на китара. До краката ѝ се търкаляха стърготини, върху купчина от които удобно се бе излегнал Спайк. Едрото му тяло бе почти заровено в тях и се чуваше тихото му похъркване.

Погледах ги няколко секунди, докато Робин преценяваше звученето на бъдещия инструмент. Потупа по него, издълба късче дървесина, отново потупа и прокара пръсти по вътрешните ръбове, преди да продължи. Китките ѝ бяха малки като на дете и изглеждаха твърде крехки, за да работят със стоманен инструмент, но умело боравеха с длетото като с китайски клечки за хранене.

Прехапа долната си устна, след това я облиза и се наведе още повече. Една кестенява къдрица се измъкна изпод забрадката и тя нетърпеливо я пъкна обратно. Все още не бе забелязала присъствието ми, въпреки че стоях едва на три-четири метра от нея. Както повечето творци, загубваше представа за пространство и време, когато бе погълната от работата си.

Приблжих се и заставах до далечния край на скамейката. Кафявите ѝ очи се отвориха широко. Тя остави длетото и едрите ѝ предни зъби с цвят на слонова кост заблестяха между съблазнителните ѝ устни. Отвърнах на усмивката ѝ, подадох ѝ чашата с кафе и се полюбувах на чертите на сърцевидното ѝ мургаво лице, набраздено от малко повече бръчки, отколкото преди цяла вечност, когато се бяхме запознали, но все още сравнително гладко. Обикновено носеше обици, но не и тази сутрин. Не бе сложила нито часовник, нито бижута, нито грим. Явно бе бързала да се залови за работа.

Нещо докосна глезена ми и чух радостно ръмжене. Спайк плъзна нос по прасеца ми. И двамата бяхме привързани към него, но тя го бе довела в дома ми.

— Накарай звяра си да кротува — казах аз.

Робин се засмя и пое кафето.

— Благодаря, скъпи. — Докосна лицето ми. Спайк изръмжа по-силно. — Не се безпокой — обърна се тя към кучето. — Ти все още си моят красавец.

Остави чашата и обви ръце около врата ми. Спайк се опита да излае, но отслабналият му кучешки ларинкс издаде само тих, дрезгав звук.

— О, Спайки — каза му тя, докато прокарваше пръсти през косите ми.

— Ако не престанеш да го глезиш — предупредих я, — аз ще започна да ръмжа.

— Ако не престана с кое?

— С това.

Целунах я и плъзнах ръце надолу по гърба ѝ, а после обратно нагоре. Разтрих плещите и гръбнака ѝ.

— О, действия ми добре. Малко ме наболява.

— Лоша стойка — отбелязах аз. — Никога не съм ти се карал.

— Разбира се, нищо подобно.

Отново се целунахме, по-дълбоко. Тя се отпусна и остави цялото си петдесет и пет килограмово тяло в моите ръце. Топлият ѝ дъх докосна ухото ми, докато разкопчавах презрамките на гащеризона ѝ. Материята се спусна до талията ѝ, но не по-ниско, защото се закачи на облегалката. Погалих лявата ѝ ръка и с наслада проследих стегнатите мускули под гладката ѝ кожа. Пъхнах ръце под тениската ѝ и потърсих точката, всъщност двете точки на гърба ѝ, малко под кръста, в които обикновено чувстваше болка. Робин не минаваше за слаба. Надарена бе с пищни форми, но не изглеждаше пълна, а съблазнително женствена. Имаше тънка талия и можех едновременно да разтривам двете болезнени места с една ръка.

Тя се изви към мен.

— О... много си лош.

— Мислех, че ти е приятно.

— Затова си лош. Трябва да работя.

— Аз също.

Повдигнах брадичката ѝ с една ръка, а с другата обхванах закръгления ѝ ханш. Беше без бижута и грим, но бе намерила време да сложи парфюм и от шията ѝ лъхаше опияняващ аромат.

Отново се върнах на болезнените точки.

— Добре, продължавай — прошепна тя. — Вече успя да ме изкушиш и да отвлечеш вниманието ми.

Пръстите ѝ посегнаха към ципа ми.

— Изкушение? Това е нищо.

Докоснах я. Тя простена. Спайк побесня.

— Чувствам се като лоша майка — промълви Робин и изведе кучето навън.

Когато свършихме, кафето отдавна бе изстинало, но все пак го изпихме. Червената ѝ забрадка се въргаляше на пода, а стърготините от купчината се бяха разпилели. Седях разсъблечен на старо кресло с кожена тапицерия и държах Робин в скута си. Все още бях задъхан и не можех да престана да я целувам. Най-сетне тя стана, облече се и отново се залови с горната дъска на китарата. Хрумна ѝ някаква мисъл, която я накара да се усмихне.

— Какво има?

— Доста полудувахме. Трябва да проверя дали нещо не е съсипало шедьовъра ми.

— Какво например?

— Капки пот.

— Може и да е за добро — отбелязах аз. — Лютиерско творение с чисто органични продукти.

— Майсторка, която черпи вдъхновение при оргазъм.

— Точно така. — Изправих се, застанах зад нея и вдъхнах от уханието на косите ѝ. — Обичам те.

— И аз те обичам — засмя се тя. — Непоправим си.

— Това комплимент ли е?

— Зависи от настроението ми. Точно в този момент не съм сигурна какъв подтекст влагам. Всеки път, когато се любим, ми казваш, че ме обичаш.

— Това е хубаво, нали? Мъж, който открито изразява чувствата си.

— Страхотно е! — потвърди тя. — Много си последователен.

— Казвам ти го и при други обстоятелства, нали?

— Разбира се, но това е...

— Предказуемо.

— Сто процента.

— Е — отбелязах аз, — значи професор Кастаня си води статистика?

— Не е необходимо. Нямам нищо против, скъпи. Винаги можеш да ми казваш, че ме обичаш. Харесва ми.

— Моята предсказуемост?

— По-добре е от вятърничавост.

— За разнообразие — предложих — мога да започна да ти го казвам на друг език. Например на унгарски. Да се обадя ли на Берлиц? Леко ме целуна по бузата и взе длетото си.

— Страхотен мъжкар — каза тя.

Спайк започна да драска по вратата. Когато го пуснах вътре, се втурна покрай мен и легна по гръб пред краката на Робин. Тя игриво коленичи да го почеше по корема и късите му крака затрепериха.

— Е, Джезабел — въздъгнах, — хващай отново триона.

— Днес няма да режа с трион. Само това.

Робин повдигна длетото.

— Имах предвид себе си.

Хвърли ми поглед през рамо.

— Предстои ти тежък ден, а?

— Както обикновено — отвърнах. — Чужди проблеми. Нали за това ми плащат?

— Как мина срещата с Майло? Научил ли е нещо за доктор Мейт?

— Засега нищо. Помоли ме да направя проучване за Мейт и мисля първо да опитам с компютъра.

— Не би трябвало да е трудно да откриеш нещо.

— По всяка вероятност — съгласих се аз. — Но отсяването на ценната информация от цял куп празни приказки е друг въпрос. Ако стигна до задънена улица, ще потършувам в специализираната библиотека, може би в биомедицинския отдел.

— Аз ще бъда тук цял ден — каза тя. — Ако не ме прекъснеш, ще се преуморя. Какво ще кажеш да вечеряме рано?

— Добре.

— Не се бави, скъпи. Искам отново да те чуя да казваш, че ме обичаш.

„Страхотен мъжкар.“

Често, особено след по-натоварен ден от обикновено, вечер почти не говорех. Въпреки всички професионални курсове, които бях преминал, думите се губеха някъде между съзнанието и езика ми. Понякога ми хрумваха куп ласкави уверения, които не изричах.

Но когато се любехме... за мен физическият акт бе израз на емоциите и предполагам, че това е създало у нея такава представа за моята мъжественост.

Мнозина твърдят, че чрез любовта мъжете се стремят към секс, а при жените е обратното. Както повечето общоизвестни мъдрости за човешката природа, и тази не се отнася абсолютно за всички. Срещал съм жени, които владеят до съвършенство съблазнителското изкуство и безразсъдно се впускат в безразборни връзки, както и мъже, толкова привързани към партньорките си, че идеята за секс с непозната напълно ги отблъсква.

Не бях сигурен какъв тип мъж е Ричард Дос в това отношение. При запознанството ни сподели, че не се е любил със съпругата си през последните три години от живота ѝ.

Каза ми го няколко минути след като влезе в кабинета ми. Сякаш бе важно да зная за въздържанието му. Бе изразил нежелание да се занимавам с когото и да било от семейството, освен с дъщеря му, а започна с откровения за себе си. Може би се опитваше да ме убеди в нещо, но не разбрах какво е то.

Запознал се с Джоан Хеклър в колежа и според него идеално си паснали, в подкрепа на което изтъкна факта, че са били женени двадесет и пет години. Когато се срещнахме, бяха изминали едва деветдесет и три дни от смъртта ѝ, а говореше за връзката си с нея като за нещо останало далеч назад в миналото. Когато заяви, че искрено я е обичал, нямаше друга причина да се съмнявам, освен равнодушието му — в тона, погледа и в позата на тялото.

Не че не беше емоционален. Докато вървахме през къщата към кабинета ми, говореше разпалено по сребрист мобилен телефон и продължи разговора в същия дух, след като влязохме и седнах зад бюрото си. Размаха пръст, за да ми даде знак, че след минута свършва. Най-сетне каза:

— Добре, трябва да затварям, Скот. Подготви пълния комплект документи, на този етап това е най-важното. Ако държат на думата си за цената, сделката ни е в кърпа вързана. Иначе и двете страни губят.

Накарай ги да потвърдят сега, Скот, не по-късно. Знаеш как се процедира.

Очите му заблестяха и размаха свободната си ръка. Изглеждаше безкрайно доволен.

— Ще си побъбрим после — каза той, изключи телефона и седна с кръстосани крака.

— Преговори? — любопитствах.

— Както обикновено. Е, първо да поговорим за Джоан.

Когато изрече името на съпругата си, вълнението му сякаш се изпари.

Физически не изглеждаше както предполагах. Знаех, че е непрофесионално да проявявам предразсъдъци, но човек винаги си изгражда предварителна представа. Образът на Ричард Дос, който се бе оформил в съзнанието ми, бе основан на споделеното от Джуди Манитоу при петминутния ни разговор.

Агресивен, енергичен, властен. Някогашен студентски лидер и член на местния тенис клуб. Партньор за тенис на Боб Манитоу, който бе семеен лекар, но имаше вид на влиятелен бизнесмен. По необяснима причина си представях Ричард Дос като него: висок, внушителен, леко закръглен, с прическа като на повечето изпълнителни директори на големи компании: късо подстригани, пригладени коси, леко посребрели на слепоочията. Ушит по поръчка костюм в тъмен цвят, бяла или синя риза, вратовръзка и лачени обувки.

Ричард Дос бе метър и шестдесет, със загрубяло лице, стесняващо се от веждите надолу до остра, почти женствена брадичка. Имаше телосложение на танцьор — твърде слаб, с костеливи рамене и тънка талия. Ръцете му бяха едри, с грижливо поддържани нокти, лакирани с безцветен лак. Тенът му бе характерен за Палм Спрингс, рядко срещан напоследък поради страха, че слънчевите бани носят риск от меланома. Явно не бе от хората, които обръщат внимание на подобни предупреждения.

Косите му бяха черни, къдрави и въздълги, каквато бе модата преди няколко десетилетия. Бял човек с африканска прическа. Носеше тънка златна верижка на врата си. Черната му копринена риза имаше джобове с капаци и широки ръкави. Бе оставил двете най-горни копчета разкопчани и се виждаше част от почернелите му неокосмени гърди. Носеше сиви панталони от туид със спортна кройка и колан от

змийска кожа със сребърна тока. Бе обут на босо в мокасини в същия цвят. В едната си ръка държеше черна чантичка за документи, а в другата — мобилния телефон.

Изкуших се да се пошегувам с холивудския му имидж. Приличаше на наивните кандидат-продуценти, които киснеха по кафенетата на „Сънсет Плаза“. Мечтатели с евтини жилища, зле поддържани коли на изплащане, твърде много свободно време и стремежи, скрити зад уж гениални идеи.

Ричард Дос бе пристигнал от Пало Алто и бе възприел типичния за Ел Ей стил почти до пародия.

— Случилото се с жена ми е доказателство за безсилието на съвременната медицина — каза той. Сребристият телефон извънтя. Долепи го до ухото си. — Ало. Какво? Добре... Не, не сега. Чао. — Чу се щракване. — Докъде бях стигнал... да, съвременната медицина. Ходихме при десетки лекари. Подложиха я на всевъзможни изследвания. Скенерни, серологични, токсикологични. Направиха й две лумбални пункции. Никакъв резултат. По-късно разбрах, че не е имало смисъл. Неврологът просто гадаеше.

— Какви бяха симптомите й? — попитах.

— Болки в ставите, мигрена, чувствителна кожа, отпадналост. Всичко започна с умора. Винаги е кипяла от енергия. Беше висока метър и петдесет и пет, нямаше петдесет килограма. Танцуваше, играеше тенис и ходеше бързо. Промяната настъпи постепенно. Отначало мислех, че я е пипнал някой от грипните вируси, които често върлуват тук. Реших, че й е необходимо главно спокойствие, и гледах да не й се пречкам. Когато разбрах, че с нея става нещо сериозно, вече живееше в свой собствен свят, сякаш умът й бе на друга планета. — Той пъхна пръст под златната верижка. — Родителите на Джоан не живяха дълго, може би наследствеността й... Винаги е била грижовна майка, а престана да се интересува и от децата си. Според мен това беше най-очевидният симптом — безразличие. Към мен, към децата и към всичко.

— Джуди ми каза, че е била микробиолог. С какви изследвания се занимаваше?

Дос поклати глава.

— Твърде проста хипотеза: заразила се е с някакъв патоген в лабораторията си. Логично, но невярно. Това беше проверено веднага,

предвидихме всички възможности — от микроби и алергии до свръхчувствителност към химикали. Работеше със зародиши, но растителни — патогени по зеленчуците, гъбични образувания, увреждащи растенията. По-точно, броколите. Получи субсидия за изследване на броколите. Обичаш ли броколи?

— Да.

— А аз — не. Съществуват микроорганизми, към които са чувствителни и растенията, и животните, но Джоан не е работила с нищо от тази категория. Разполагаше със свое оборудване и свои реагенти. Подложи се на всички изследвания на кръвта, използвани в медицината.

Пръстите му се заиграха с копринените маншети. Под единия от тях се подаваше часовник с черен циферблат, чиято златна верижка бе толкова тънка и прилепнала, че приличаше на татуировка.

— Да не се отплесваме — каза той. — Точната причина за заболяването на Джоан никога няма да стане известна. Да се върнем на най-важния въпрос: нейното безразличие. По-рано беше общителна, обичаше да бъде сред хора. Престана да излиза с когото и да било. Отказваше покани за бизнес вечери — била твърде уморена, не била гладна. А непрекъснато се излежаваше и се тъпчеше. Членуваме в кънтри клуба „Клифсайд“ и по-рано играеше тенис или голф там и ходеше на фитнес. Но спря. Лягаше си все по-рано и ставаше все по-късно. Накрая започна да прекарва цялото си време в леглото. Твърдеше, че болките ставали по-мъчителни. Казах ѝ, че може би се дължат на липса на движение. Мускулите ѝ закърняваха. Не ми отговори. Тогава тръгнахме по доктори. — Дос отново кръстоса крака. — Бързо напълняваше. Единственото, от което не се отказваше, беше храната. Бисквити, сладкиши, чипс, всичко сладко или мазно. — Смръщи устни, сякаш бе усетил лош вкус. — Накрая теглото ѝ бе деветдесет килограма. Стана двойно по-тежка за по-малко от година. Четиридесет кила тлъстини — звучи невероятно, нали, докторе? Трудно бе да повярвам, че това е момичето, за което се бях оженил. Преди беше пъргава, атлетична. Изведнъж се почувствах обвързан с една непозната, към която не изпитвах никакво сексуално влечение. Когато човек е прекарал двадесет и пет години с някого, не престава да го харесва въпреки промените, но не мога да отрека, че чувствата ми към нея напълно изчезнаха. Престанах да гледам на тази жена като на

своя съпруга. Опитах се да ѝ помогна да намали храната. Предложих ѝ да хапва плодове вместо сладкиши. Но отказа да ме послуша и започна да поръчва доставки от магазина за хранителни стоки в мое отсъствие. Можех да предприема драстични мерки, например да заключа хладилника, но храната беше единственото, за което живееше. Стори ми се жестоко да я лиша и от това.

— Предполагам, че са ѝ били направени всички изследвания на метаболизма.

— На хипофизата, щитовидната и надбъбречната жлеза. Научих достатъчно, за да стана ендокринолог. Но напълняването на Джоан се дължеше само на плюскането ѝ. Приемаше съветите ми относно храната с безразличие, както и всяко мое мнение. Напълно се затвори в себе си. Погледни.

Извади от чантичката две снимки в найлонова подвързия. Не си направи труда да ми ги подаде, а просто протегна ръка и изчака да стана и да ги взема.

— Преди и след промяната — каза той.

Снимката отляво бе на млада двойка. Зелена тревна площ, високи дървета и внушителни бежови сгради. Преди години бях сътрудничил на професор от „Станфорд“ за изследователски проект и познах мястото.

— Аз бях в последния курс, а тя във втори — каза Дос. — Тази е правена скоро след като се сгодихме.

През седемдесетте много студенти ходеха небръснати и дългокоси, със скъсани джинси и сандали. По-късно реалностите на живота ги караха да улегнат и да добият по-приличен вид.

При Ричард Дос като че ли процесът бе протекъл в обратен ред. В колежа къдравите му коси бяха късо подстригани. На снимката бе с бяла риза, идеално изгладени сиви панталони, очила с рогови рамки и лачени обувки. Имаше бледо лице на зубрач, сякаш не видял слънце.

Обещаващ младеж, който би могъл да се издигне и да стане такъв, какъвто си го представях.

Изражението му бе студено. Нищо не издаваше вълнение и радост от годежа.

Момичето, чиито рамене бе обгърнал, бе усмихнато. Джоан Хеклър, макар и дребничка, каквато я бе описал, бе изглеждала доста привлекателна. Имаше светло, издължено лице, дълги прави тъмни

коси, вързани с бяла панделка. И тя бе носила очила, по-малки от тези на Ричард и с метални рамки. На безименния ѝ пръст блестеше диамант. Лятната ѝ рокля бе яркосиня, твърде скромна за онази ера.

Още една зубрачка. Брак между себеподобни.

Казват, че когато двама души живеят заедно дълго време, започват да си приличат. Убедих се, че при Ричард и Джоан приликата е била в началото на връзката им, а после са станали различни.

Разгледах втората снимка, направена с полароид и леко избледняла. Безформената маса, която се открояваше на нея, не приличаше на човек.

Снимана бе голяма спалня. Върху табуретка до нея бе праметната смачкана златиста покривка. На стената бяха опрени куп бежови възглавници, върху които смътно се различаваше нечие лице, порцелановобяло и така подпухнало, че чертите му изглеждаха размити. Очите се губеха над напращелите бузи, а над пъпчивото чело едва се виждаха редки, плътно пригладени назад кестеняви коси. Отпуснатите устни не изразяваха нищо.

Бежовите чаршафи бяха издути, сякаш под тях имаше огромен плондер. От дясната страна забелязах изящно резбовано нощно шкафче от лъскаво тъмно дърво със златни дръжки. Тапетите над възглавниците бяха кремави на цвят, с шарки на цветя. Бе хваната само част от позлатената рамка на някаква творба на изкуството.

За миг изпаднах в шок при мисълта, че Ричард Дос е направил снимката след смъртта на съпругата си... но не, очите ѝ бяха отворени и в тях се четеше нещо... отчаяние? Не, по-лошо. Тя жадуваше за смърт.

— Ерик я направи — каза Дос. — Синът ми. Искаше да има спомен.

— За майка си? — промълвих аз с пресипнал глас. Прочистих гърлото си.

— За това, което се случи с майка му. Честно казано, не можеше да се примири.

— Сърдит ли ѝ беше?

— Не на нея — каза Ричард с раздражение, сякаш говореше на слабоумен. — На положението. Така синът ми преодолява гнева си.

— Като документира причината?

— Като организира всичко. Събира го на едно място. Според мен това е страхотен начин за справяне със стреса. Така човек може да нагази сред емоционалната бъркотия, да анализира фактическото съдържание на събитията, да надникне в себе си и открие защо се чувства потиснат — а после да продължи напред. Какъв избор има? Да се предаде на страданието? Да допусне то да го съсипе?

Посочи с пръст към мен, сякаш му бях отправил някакво обвинение.

— Ако ти се струва коравосърдечно — каза той, — мисли каквото искаш, докторе. Не си живял в дома ми и не ти се е случило това, което се случи на мен. Измина година, преди Джоан да ни напусне. Имахме време да размишляваме. Ерик е гениален младеж, най-умният човек, когото съм срещал. И все пак трудно понесе всичко. Беше по време на втория му семестър в „Станфорд“, но си дойде у дома, за да бъде до Джоан. Посвети ѝ се изцяло, така че ако това, че е направил тази снимка, ти се струва жестоко, имай го предвид. Майка му нямаше нищо против. Просто си лежеше. Точно така изглеждаше накрая. Никога няма да разбере как е събрала сили да се свърже с онова копеле, което я уби.

— Доктор Мейт.

Той не ми обърна внимание и потърка сребристия телефон. Най-сетне погледите ни се срещнаха. Усмихнах се и се опитах да му покажа, че не упреквам никого. Леко бе притворил клепачи. Тъмните му очи светнаха под тях като въглени.

— Ще си взема тези снимки.

Наведе се напред и отново протегна ръка, очаквайки аз да стана да му ги подам.

— Как го преживя Стейси? — попитах.

Ричард бавно отвори ципа на чантичката и прибра снимките. Още веднъж кръстоса крака и нервно стисна телефона, сякаш се надяваше да звънне и да го избави от задължението да отговори на въпроса ми.

— Стейси е друга тема — каза той.

6.

Включих компютъра. Когато изписах името на Елдън Мейт, се появиха заглавията на над сто сайта.

Повечето материали бяха вестникарски статии, свързани с кариерата на Мейт като туроператор за еднопосочни пътувания. Не липсваха и разгорещени спорове между експерти — „за“ и „против“ дейността му. Всички се изразяваха интелигентно и нищо не издаваше психопатски наклонности и хладнокръвна жестокост, с каквато бе извършено убийството.

Заглавната страница на официалния сайт на Доктор Смърт съдържаше огромна снимка на Мейт, разказ за постиженията му и кратка биография.

Мейт бе роден в Сан Диего преди шестдесет и три години, завършил химия в Държавния университет в родния си град и работил като химик в петролна компания, преди да постъпи в медицински колеж в Гуадалахара, Мексико, на четиридесетгодишна възраст. Бе стажувал в болница в Оукланд и на четиридесет и шест години бе станал дипломиран общопрактикуващ лекар.

Никаква специализация. Местата, на които се споменаваха, че е работил, бяха множество здравни служби в югоизточните щати, където Мейт бе вършил чиновническа работа на доброволни начала и бе ръководил имунизационни програми. Сякаш никога не бе лекувал пациенти.

Бе започнал нова кариера като лекар на средна възраст, но бе избягвал контакт с живи хора. Дали интересът му към медицината е бил породен от желание да бъде по-близо до смъртта?

Името и телефонният номер в долната част на страницата бяха на Рой Хейзълтън. Не бе добавил електронен адрес.

Следваха няколко статии за евтаназията.

Първите от тях бяха свързани със случая на Роджър Деймън Шарвеньо, специалист по респираторни заболявания в болница в Рочестър, Ню Йорк, който осемнадесет месеца по-рано бе признал, че

е умъртвил тридесет и шест пациенти от интензивното отделение, като сложил калиев хлорид в системите им. Искал да „облекчи пътуването им“. Адвокатът на Шарвеньо твърдял, че клиентът му е невменяем, и настоял за преглед при психиатър, чието заключение било „раздвоение на личността“. Предписан му бил антидепресант имипрамин. Няколко дни по-късно Шарвеньо се отрекъл от показанията си. Без признанието му, единственото доказателство срещу него било това, че се е намирал близо до интензивното отделение всяка нощ, когато е настъпвала подозрителна смърт. Но същото се отнасяло за още трима души от персонала, така че полицията освободила Шарвеньо и класифицирала случая като „все още подлежащ на разследване“. Шарвеньо подал документи за помощи за инвалид, съгласил се да даде интервю за местен вестник и заявил, че е бил под влиянието на мистериозен субект на име доктор Бърк, когото никога не бил виждал. Скоро след това починал от свръхдоза имипрамин.

Случаят породил разследване за други лекари по белодробни болести, живеещи в околността на Рочестър. Някои от тях, въпреки криминалното си минало, били открити на работа в болници и санаториуми из целия щат. Комисарят по здравеопазване се заклел да упражнява по-строг контрол.

Въведох името на Шарвеньо и открих само една по-късна статия, в която се споменаваше, че не са намерени нови доказателства, и се изразяваше съмнение дали смъртта на тридесет и шестте пациенти е била неестествена.

Следващата връзка бе случай отпреди десет години. Четири медицински сестри във Виена убили триста пациенти със свръхдоза морфин или инсулин. Били арестувани и получили присъди между петнадесет години и до живот. Бе поместен цитат от Елдън Мейт, който твърдеше, че убийците са постъпвали така от състрадание.

В Чикаго бе имало подобен случай. Няколко години по-късно две санитарки лесбийки удушавали възрастни, неизлечимо болни пациентки, което било част от извратен любовен акт. Онази, която проговорила, можела да обжалва, а другата била осъдена на доживотен затвор без право на помилване. Мейт отново бе изразил несъгласие.

По-нататък бе поместен материал едва отпреди два месеца. Кевин Артър Хопт, медицинско лице от „Бърза помощ“, работел нощна смяна и решил да съкрати лечението на дванадесет пияници,

натоварени в линейката след повиквания за сърдечен удар. Закривал устата и носа на пациента с ръка на път за болницата. Бил разкрит, когато една от потенциалните жертви се оказала достатъчно силна да се бори. Арест, обвинение в многобройни убийства, самопризнания и тридесетгодишна присъда. В пресата Мейт бе повдигнал въпроса дали е разумно да се харчат пари на данъкоплатците за лечение на спасяеми алкохолици.

Следваха статистически данни от Холандия, където евтаназията вече не се смяташе за престъпление, според които самоубийствата, подпомагани от медицински лица, бяха достигнали два процента от общия брой смъртни случаи в страната. Двадесет и пет процента от лекарите признавали, че са извършвали евтаназия на обречени пациенти и без тяхно съгласие.

Преди години, когато работех в педиатричния медицински център, членувах в организация, наречена „Комитет за защита на живота“. Шестима лекари, сред които и аз, бяхме избрани от ръководството на болницата да разработим програма за приключване на лечението на деца в последен стадий на неизлечими заболявания. Бяхме разнородна група и поради многобройните си разногласия не постигнахме почти нищо. Но всеки от нас знаеше, че поне веднъж месечно във вените на някоя тънка детска ръка се влива доза морфин, малко по-голяма от обичайната. Деца с ракови заболявания или атрофирали дробове просто „преставаха да дишат“ малко след като родителите им са си тръгнали от болницата.

Някой милосърден човек слагаше край на страданията на дете, което и без това бе обречено, и спестяваше на близките му мъчението да гледат как бавно чезне.

Мотивът бе същият, от който Елдън Х. Мейт твърдеше, че се ръководи.

Защо това ми се струваше различно от приложението на хумнитрона, с който Мейт самодоволно парадираше?

Защото вярвах, че лекарите и сестрите в онкологичните отделения действат от състрадание, а мотивите на Мейт смятах за съмнителни?

Защото Мейт се държеше нагло и се стремеше към слава?

Може би бе долна проява на лицемерие от моя страна, че не упреквах хората, които поздравявах по коридорите, за опитите им да

влизат в ролята на Бог, а се отвращавах от дръзкия подход на Мейт към смъртта. Какво от това, че дребничкият старец с писклив глас, изобретил машина за безболезнена смърт, не беше симпатия? Нима душевността на „екскурзовода“ имаше значение, когато крайната цел на пътуването винаги бе една и съща?

Баща ми почина спокойно от постепенно напредваща цироза, бъбречна недостатъчност и общо отслабване на организма поради крайно нездравословен начин на живот. Мускулите му закърнях и кожата му увисна и пожълтя, докато заприлича на грозно джудже, което едва познавах. В тялото му се бяха натрупали толкова вредни вещества, че само за няколко седмици Хари Делауер премина от летаргия във вцепенение и кома. Ако бе умрял мъчително, дали сега щях да имам скрупули по отношение на хуманитрона?

А хората като Джоан Дос, страдащи, без да им е поставена диагноза?

Ако смъртта бе човешко право, нима медицинският етикет бе от значение? Чий бе животът в крайна сметка?

Религията предлагаше отговори, но когато Бог бъде изваден от уравнението, нещата се усложняваха. Може би това бе едно от доказателствата за Божието присъствие. Жалко, че не бях благословен с повече вяра и смирение. Какво щеше да стане, ако някой ден разберях, че съм болен от рак или застрашен от доживотна парализа?

Докато седях пред компютъра с ръка върху клавиша „Enter“, мислите ми отново се върнаха към последните дни на баща ми. Странно, защото рядко се сецах за него.

Представих си го здрав, с едра оплешивяла глава, гънки от тлъстина на врата и ръце, загубели от дългогодишната работа в дъскорезницата. Когато се смееше, в дъха му се долавяше мирис на алкохол и цигарен дим. Правеше по сто лицеви опори и имаше тежка ръка. Едва когато стана на петдесет години, можех да му бъда равностоен противник на канадска борба, която бе ритуал за посрещане при все по-редките ми гостувания в Мисури.

Неволно се наведох напред, опрях лакти на бюрото и притиснах потните си длани една в друга, представяйки си как ръцете ни трепереха над масата в кухнята, докато двамата с татко напругахме сили и издувахме мускули. Мама правеше гримаса на отвращение и излизаше. Когато баща ми навърши петдесет и пет, започнах да го

побеждавам и много рядко да завършваме наравно. Отначало той се смееше. „Александър, когато бях млад, можех да се катеря по стени!“ После запалваше „Честърфийлд“ и намръщено напускаше стаята. Вече се връщах в родния си дом само по веднъж в годината. Десетте дни, през които държах ръката на майка си, докато той умираше, бяха най-дългият ми престой, откакто бях постъпил в колеж.

Отърсих се от тези спомени, опитах се да се успокоя и натиснах клавиша. Компютърът, моят мълчалив приятел, услужливо показа нова картина.

Сайт на сдружение за правата на инвалидите, наречено „Все още живи“, с главен офис във Вашингтон. Девизът им бе: „Всеки човешки живот е ценен и никой няма право да оспорва неговия смисъл“. Имаше раздел за Мейт, който за тази организация бе превъплъщение на Хитлер. Съдържаше архивна снимка на членове на сдружението, обградили с жива верига мотел, от който Мейт бе изпратил една от своите „пътнички“. Мъже и жени, размахващи лозунги в инвалидни колички. Мейт бе реагирал на този протест с думите: „Вие сте хленчеща сган, която трябва да се замисли за собствените си егоистични подбуди“.

Следваха цитати от Мейт и Рой Хейзълтън:

„Армията на злото ме връхлетя, но няма да се предам без бой“ (Мейт, 1991 г.)

„Дарвин би се радвал да се запознае с Кларксън (областния прокурор). Този идиот е живо доказателство за липсващото звено между слюзестите влечуги и бозайниците“ (Хейзълтън, 1993 г.)

„Забиването на игла във вената е нещо далеч по-хуманно от атомната бомба, но тесногръдите нравоучители не се гневят срещу опитите с ядрено оръжие, нали?“ (Мейт, 1995 г.)

„Всеки пионер, всяка будна личност неизбежно страда. Иисус, Буда, Коперник, братята Райт. По дяволите, вероятно и изобретателят на лепилото за пощенски пликкове е бил погубен от идиотите, които са произвеждали восък за запечатване на пратки“ (Мейт, 1995 г.)

„Разбира се, че би трябвало да участвам в телевизионното шоу «Тази нощ», но няма да стане, приятели! Има твърде много глупави правила, наложени от системата. Ако имах разрешението на слабоумниците, създали тези правила, щях да помогна на някого «да отпътува» от студиото. Щях да го направя на живо, така да се каже.

Рейтингът на предаването би скочил до небето, уверявам ви, дори ако го излъчат в най-негледаното време. Като фон може да звучи класическа музика. Бих избрал нещастник с напълно увредена нервна система, напреднала мускулна атрофия — неспособност да владее крайниците си, треперещ език, гнусни лиги и никакъв контрол над пикочния мехур и червата. Нека навсякъде потече мръсотия, за да види светът в какво може да се превърне един неизлечимо болен човек. Ако можех да направя това, щяхте да се убедите в безсмислието на бръщолевенията колко ценен дар е животът и колко благородно дело е запазването му. Щях да поискам няколко минути пълна тишина и камерата да покаже в близък план лицето на «пътника», за да проличи колко е спокоен, когато тиопенталът започне да навлиза във вените му. Щях да покажа на целия свят, че състраданието няма нищо общо с празните приказки на някакъв си равин, твърдящ, че е божи пратеник, или на правителствен лакей, нямащ понятие от биология, който си въобразява, че знае по-добре от мен какво представлява животът и какво не. Защото нещата не са толкова сложни, амигос — когато мозъкът не работи, човекът не е жив. Телевизионното шоу «Тази нощ» може да се превърне в образователно предаване. Ако някога ми позволят, ще направя това“ (Мейт, 1997 г., в отговор на журналистически въпрос защо обича публичните изяви)

„Доктор Мейт е достоен за Нобелова награда, и то на две — за медицина и за мир. Част от премията се пада и на мен. Заслужавам я като негов адвокат“ (Хейзълтън, 1998 г.)

Още няколко заглавия, подредени според връзката им с темата:

Вестникарска бележка отпреди три години за художник аутсайдер от Колорадо с необичайния псевдоним Нулева толерантност, създал поредица картини, вдъхновени от доктор Мейт и машината му. Никому неизвестният дотогава господин изложил тридесетте си творби в изоставена сграда в занемарена част на Денвър. Журналист на свободна практика бе отразил новината в „Денвър Поуст“ и бе изредил заглавията на портрети, изобразяващи хора в поза, подобна на тази, в която е нарисуван противоречивият „смъртоносен доктор“: на Джордж Вашингтон от Гилбърт Стюърт, „Гъжното момче“ от Томас Гейнсбъроу, автопортрета на Ван Гог с превързаното ухо и портрета на Мерилин Монро от Анди Уорхол. Картините, на които не присъствал самият Мейт, представлявали колажи от ковчези, трупове, черепи и

покрито с червеи месо. Но може би най-амбициозното произведение на художника било правдиво претворяване на „Урок по анатомия“ на Рембранд, графическо изображение на дисекция на човешко тяло, в което доктор Мейт изпълнявал двойна роля — на лектора, размахващ скалпел, и на разрязания труп.

Когато му задали въпроса колко картини е продал, художникът си тръгнал без коментар.

Мейт като касапин и жертва. Би било интересно да си побъбрим с господин Нулева толерантност. Записах материала и го распечатах.

Два цитата от медицинска брошура на Харвардския университет: според гериатрично изследване 59,3 процента от близките на пациенти в напреднала възраст одобрявали узаконяването на подпомаганите от лекари самоубийства, но едва 39,3 процента от възрастните хора били съгласни. Проучване, проведено в онкологичен център, показало, че две трети от американците приемат евтаназията, но 88 процента от хората с рак, страдащи от постоянни болки, не желаят да обсъждат темата и смятат, че ако лекуващият им лекар я повдигне, това би уронило доверието им в него.

В сайт на феминистка организация открих статия от списание, озаглавена „Милост за женомразеца: да не би доктор Мейт да има проблеми с жените?“. Авторката повдигаше въпроса защо 80 процента от „пътниците“ му са от нежния пол. Твърдеше, че никъде не се говори за връзка на Мейт с жена и че той отказва да обсъжда личния си живот. Следваха фройдистки разсъждения.

Майло не бе споменал за семейство. Реших да проуча и този въпрос.

Последен материал: преди четири години сдружение от Сан Франциско, наречено „Хуманистична армия“, бе присъдило на Мейт най-голямата си награда — „Еретик“. Преди церемонията спринцовка, използвана от Доктор Смърт при скорошно „пътуване“, била продадена на търг за двеста долара, но веднага била конфискувана от полицаи под прикритие поради нарушение на здравните разпоредби на щатската управа. Когато иглата била опакована като доказателство и полицаят си тръгнал, настанал смут. В речта си при приемането на наградата Мейт заявил, че дарява лекарската си престилка като компенсация и нарекъл служителя на реда „духовно нищожество с морал на разяждащ вирус“.

Името на спечелилата търга привлече вниманието ми.

Алис Зоуби. Ковчезник на „Хуманистичната армия“, сега президент на клуб „Сократ“. Жената, която бе наела фаталния микробус и още същия ден бе заминала за Амстердам.

Потърсих материали за клуба и намерих заглавната страница, на която имаше емблема, представляваща образа на патрона му — древногръцкия философ, заобиколен от венец, както предположих — от отровни растения. Вече бях разбрал от Майло, че щабът се намира на „Гленмънт Съркъл“ в Глендейл, Калифорния.

Манифестът на „Сократ“ утвърждаваше „правото на личността на собственост върху живота, което не бива да бъде ограничавано от варварски догми, налагани на обществото от официалната религия“. Под него стоеше подписът на Алис Зоуби, председател. Сто долара членски внос гарантираха уведомяване за предстоящи прояви и участие в тях. Заплащане — с кредитни карти „Американ Експрес“, „Виза“, МС и „Диск“.

Зоуби притежаваше магистърска степен по обществена администрация, но нямаше много сведения за професионалната ѝ кариера. Въведох името ѝ и резултатът от търсенето бе дълга статия от „Сан Хосе Мъркюри Нюз“, от която узнах предостатъчно за нея.

Бе озаглавена „Скандално изказване на председателка на сдружение в подкрепа на евтаназията“ и описваше Зоуби като:

... около петдесетгодишна, висока и слаба. Бившата директорка на болница сега посвещава цялото си време на дейността на клуб „Сократ“, организация за узаконяване на евтаназията. Доскоро членовете на сдружението бяха дискретни и оказваха влияние върху съдебни спорове, свързани с правото на смърт, използвайки личните си контакти с юридически лица. Но миналата неделя по време на беседа в „Уестърн Сън Ин“ тук, в Сан Хосе, Зоуби направи изявление, което постави клуба в светлината на прожекторите и породи въпроси относно истинските му цели.

Пред близо петдесетте участници в срещата Зоуби произнесе реч, в която призова за „хуманно прекратяване

на страданията“ на пациенти с болестта на Алцхаймер и други „необратими умствени деградации“, както и на деца инвалиди и други лица, неспособни да вземат „решението, което ако бяха с всички си, биха приветствали“.

„Работих в болница двадесет години — каза мургавата дама с побелели коси — и станах свидетел на безброй мъчителни манипулации, извършвани като част от лечението на пациентите. Истинското състрадание не се изразява в превръщане на хората в живи трупове, а в научно разработване на скала за измерване на страданието. На онези, чиито показания са над определена стойност, трябва да бъде помагано своевременно по безболезнен начин да се освободят от него, ако са неспособни да го направят сами“.

Реакцията на местните религиозни лидери след това предложение на Зоуби бе бърза и категорично отрицателна. Католическият епископ Арманд Родригес го нарече „призив към геноцид“, а доктор Арчи ван Зант от баптистката църква „Маунт Цион“ обвини Зоуби в „служба на зловредна ерес“. Равинът Юджин Бранднър от синагогата „Емануел“ каза, че идеите на Зоуби „безспорно противоречат на всички еврейски ценности“.

Няколко дни по-късно бе публикувано анонимно съобщение на клуб „Сократ“ като опит за разяснение във връзка с изказването на председателката му, което бе наречено „призив за обществена дискусия, а не политика на организацията“.

Доктор Дж. Рандолф Смит, директор на комитета по медицинска етика на „Уестърн Медикъл Асосиейшън“, прие изявлението с известен скептицизъм. „Един прочит на стенограмата е достатъчен, за да разберем, че това е открит израз на философски убеждения и стремежи. Пред нас е зинала пропаст и сдружения като клуб «Сократ» изглеждат твърдо решени да ни тласнат надолу по стръмния склон на аморалността. Ако приемем идеи като тези на госпожа Зоуби и узаконим убийството на онези, които желаят да умрат, само въпрос на време е да започнем да умъртвяваме

и хора, които не са изразявали такова желание, както става в Холандия“.

Записах статията и позвъних на Майло в участъка. Вдигна млад мъж, с известна подозрителност попита кой се обажда и ме помоли да изчакам.

Няколко минути по-късно Майло каза:

— Ало.

— Нова секретарка ли имаш?

— Детектив Стивън Корн. Единият от младите ми помощници. Какво ново?

— Открих нещо за теб, но не е голяма находка.

Открих и етически отговори, но щях да помисля върху тях по-късно.

— Какво по-точно? — попита той.

— Най-вече биографични данни и отзиви, но името на Алис Зоуби изникна от...

— Алис Зоуби ми се обади преди малко. Върнала се е в Ел Ей и иска да поговорим.

— Подранила е с два дни.

— Съкратила престоя си. Била потресена от новината за Мейт.

— Закъсняла реакция от скръб? — учудих се аз. — Мейт е мъртъв от седмица.

— Твърди, че е узнала едва онзи ден. Била в Непал, на планинска експедиция. Проявата в Амстердам трябвало да бъде последната спирка от пътуването ѝ — голям конгрес на откачалки от цял свят на тема „смърт“. Не би отишъл да хапнеш пилешка салата в такава компания, а? Впрочем Зоуби твърди, че в Непал нямала достъп до новини и когато пристигнала в Амстердам преди три дни, домакините я посрещнали на летището и ѝ съобщили за случилото се. Спала цяло денонощие и си резервирала място за полет насам.

— Значи е пристигнала преди два дни — пресметнах. — Все пак не се е свързала с теб веднага. Имала е нужда от време да помисли?

— Точните ѝ думи бяха: „да дойда на себе си“.

— Кога ще се срещнеш с нея?

— След три часа в дома ѝ.

Повтори адреса на „Гленмънт“.

— Където се намира щабът на клуб „Сократ“ — отбелязах аз. — Разгледах уебсайта им. Сто долара членски внос, приемат всякакви кредитни карти. Каква ли част от разходите си покрива с тези пари?

— Не вярваш в благородните ѝ намерения?

— Възгледите ѝ не вдъхват доверие. Мисли, че изкуфелите старци и децата инвалиди трябва да бъдат избавяни от страданията си, независимо дали искат, или не. Свалих цитати от нейно изказване — това е плодът на днешните ми усилия. Както и информация за други мании на тема „смърт“ и още щури изявления.

Разказах му за Роджър Шарвено и останалите болнични вампири и завърших с изложбата на господин Нулева толерантност.

— Интересно — каза той. — Изкуството винаги е било благодатна област.

— Нещо, свързано с художника, ми се стори особено интригуващо. Пресъздал е „Урок по анатомия“ и на картината Мейт едновременно размахва скалпел и лежи разрязан на масата за дисекции.

— Е, и?

— Това издава амбивалентност, желание да постави доктора там, където той поставя пациентите си.

— Значи смяташ, че трябва да вземам този тип на сериозно?

— Би било интересно да поговорим с него.

— Толърънс, което едва ли е истинското му име... Денвър... ще видя до какво мога да се добера.

— Докъде стигнахте със списъка на роднините? — попитах аз.

— Открихме телефонните им номера и опитахме да се свържем с всеки от тях. Помощниците ми вече разговаряха с половината. Всички обичат Мейт.

Явно не всички.

— Искаш ли да дойда с теб на срещата с „Алиса в страната на смъртта“?

— Да — потвърди той. — Виждаш ли колко жесток може да бъде животът? Един ден се катериш по планините в Непал, а на другия се налага да говориш с полицията... Вероятно жената е от онези, които смятат, че само физически здравите трябва да живеят. „Силното тяло над всичко“.

— Зависи за чие тяло става дума.

7.

Разбрахме се да отида в участъка след два часа и затворих. Бях решил да му се доверя за семейство Дос, но отново не го направих. Този път оправданието ми бе, че темата не е за обсъждане по телефона.

Исках да узная нещо повече за лекарската практика на Елдън Мейт и отскочих до биомедицинския отдел на университетската библиотека. Прегледах индекса на периодичните издания и се натъкнах на още няколко статии от списания, но нищо ново. Потършувах в каталозите за научна литература, макар и да не вярвах Мейт да е публикувал нещо, като имах предвид посредствената му кариера. Все пак попаднах на два материала. В брой на „Кемикъл Абстрактс“ отпреди тридесет и две години бе поместено писмо от Мейт до редакцията, коментар във връзка със статия за полимеризацията. Отнасяше се за сливането на малки молекули в по-големи и възможностите за създаване на по-добро петролно гориво. Мейт бе изразил категорично несъгласие. Авторът на статията, университетски професор, бе отхвърлил доводите му като несериозни. Тогава Мейт бе заемал длъжността помощник химик-изследовател в „Айтег Петролийм“. Следващата публикация бе в „Медлайн“ отпреди шестнадесет години, също писмо, този път препечатано от шведско медицинско списание. Тогава Мейт вече е бил завършил второто си висше образование и бе представен като сътрудник на болницата „Оксфорд Хил“ в Оукланд, Калифорния. Не бе споменал, че е обикновен стажант.

Във второто си писмо не спореше с никого. Заглавието бе „Установяване на точния момент на смъртта: полза за обществото“. Започваше с цитат от сър Томас Браун: „Всички отхвърляме собственото си избавление от страданията, защото смъртта е лек за всички болести“. По-нататък Мейт заклеяваше „... скрупулите по отношение на смъртта на организма и моралните задръжки на лекарите, когато става дума за паратанатологични явления. Като последни лица, поемащи грижите за тялото и така наречената «душа»,

трябва да направим всичко, което е по силите ни, за да разгадаем процеса на завършване на живота и да използваме всички научни средства, с които разполагаме, за да избягваме излишното му продължаване, което е плод на митове, основани на технологиите.

Установяването на точния момент на смъртта ще бъде полезно за оборване на целенасочено налаганите митове и ще спести разходи и безсмислени усилия, които някои наричат героични, а всъщност водят само до създаване на трупове, дишащи с респиратори.

В тази връзка се опитах да открия външните физически признаци за край на естествените жизнени функции. Централната нервна система често продължава да излъчва синаптични импулси дълго след като сърцето престане да бие, или обратното. Дори гимназист, изучаващ биология, може да накара сърцето на опитна жаба с умъртвен мозък да работи значително дълго време чрез използване на стимуланти. Освен това мозъчната смърт не е дискретно събитие и този факт води до объркване и несигурност.

Потърсих и други признаци, главно оптични и мускулни изменения, по които би могло да се направи преценка за танатологичния процес. Седял съм до леглата на множество умиращи пациенти, взирал съм се в очите им и съм изучавал и най-леките движения на лицевите им мускули. Въпреки че това е само етап на наблюдение от изследванията ми, добивам увереност, че съм на прав път, защото забелязвам двойствени прояви на прекъсване на сърдечните и мозъчните функции, които се изразяват в едновременно трепване на очите, съчетано със значително отпускане на устните. При някои пациенти долавям и звук, издаван субларингиално — може би «гласът на смъртта», както често е наричан в популярната литература. Но това не се случва при всички пациенти и смятам, че е най-добре засега да не се взема предвид, а да се наблегне на гореспоменатите оптично-мускулни явления, които бих назовал «синдром на угасване». Предлагам тези признаци да бъдат подробно изследвани, за да се установи потенциалът им да послужат като прост, но точен показател за смъртта на организма“.

В онези години стажантите работеха по сто часа на седмица, а той бе намирал време да задоволява и интерес, незастъпен в учебната програма.

Бе седял до умиращи хора и се бе взирал в очите им, опитвайки се да улови точния момент.

Предположението ми за подбудите му се потвърди. Мейт се бе насочил към медицината, защото се бе интересувал от подробностите, свързани със смъртта, а не от живота.

Нямаше коментар от шведските редактори. Запитах се как са се приемали страничните занимания на Мейт в болницата „Оксфорд Хил“.

Излязох от читалнята, намерих телефонен автомат в коридора, позвъних на „Справки“ в Оукланд и поисках номера. Нямаше такъв.

Върнах се до компютрите, потърсих в индекса указателите на Комисията на акредитираните здравни организации, открих огромните им тонове на рафтовете и започнах да ги преглеждам от онзи за годината, в която Мейт бе стажувал в „Оксфорд Хил“. Името фигурираше в разделите за бизнес и обществени организации. Така бе и в томовете за следващите пет години, но по-нататък нищо.

Бе съществувала такава болница, но явно бе закрыта. Само с късмет бих успял да откроя някого, който помни стажанта на средна възраст със страховито хоби.

Всъщност каква полза имаше да се ровя в миналото на Мейт? Той бе жертвата, а трябваше да разбере какво се е въртало в съзнанието на убиеца, не да търся сведения за обезобразения труп, открит в багажника на нает микробус.

Излязох от библиотеката и тръгнах към участъка.

Когато пристигнах, Майло стоеше отпред с двама мъже на не повече от тридесет години. И двамата бяха облечени със сиви спортни якета и тъмни панталони и държаха бележници. И двамата бяха високи колкото Майло, но с по двадесетина килограма по-леки. Никой от тях не изглеждаше доволен.

Мъжът отляво имаше бузесто лице и тъмноруси разрошени коси. Другият детектив бе мургав и оплешивяващ, с очила.

Майло им каза нещо и те влязоха вътре.

— Твоите джуджета помощници? — попитах го, когато дойде при мен.

— Корн и Деметри. Не им харесва да работят за мен, а и моето мнение за тях не е много високо. Накарах ги да продължат да търсят роднините по телефона. Мърморят, че било досадно... Ах, това младо

поколение. Готов ли си да вървим при Зоуби? Ще отидем с ферарито ми, в случай че е необходимо полицейско присъствие.

Прекося улица и влезе в полицейския паркинг. Тръгна след него със севилята, изчаках да освободи мястото и паркирах там. Беше пълно с табели „Само за персонала, паяк за всички останали“.

Качих се в цивилната му кола и му дадох разпечатките от интернет. Сложи ги на задната седалка, между двата кашона с папки, които я заемаха. В колата миришеше на престоляла храна. Полицейската радиостанция прекъсваше и Майло я изключи.

— Ако има проблем? — попитах го и посочих табелите.

— Ще платя глобата ти.

Намръщено извърна глава встрани, изпъна шия и прочисти гърлото си, преди да натисне газта и да потегли по булевард „Санта Моника“. После продължихме по 405-а на север към Вали. Когато минахме покрай подобните на огромни бели кутии сгради на музея „Гети“, му разказах за Джоан Дос.

Отначало не каза нищо. Отвори прозореца, плю навън и отново вдигна стъклото. Измина още минута.

— Досега си изчаквал удобен момент да ми го кажеш?

— В интерес на истината, да. Преди няколко часа не можех да го споделя, защото срещите ми със семейството бяха нещо поверително. Но господин Дос ми се обади, помоли ме отново да приема дъщеря му и реших, че ще се наложи да се откажа от Мейт. Той настоя да продължа.

— Съобщаваш ми нещата едно по едно, а? — Скръзна със зъби. Не казах нищо. — А ако беше настоял да не споменавам за него?

— Щях да зарежа случая, казах ти, че не мога да обясня защо.

Дълго мълчание. Отново извърна глава.

— Дос... а, да! Местно семейство, от Палисейдс. Към края на списъка. Госпожата е била на четиридесет и няколко години.

— „Пътничка“ номер четиридесет и осем — уточних.

— Познаваше ли я?

— Не, вече беше мъртва, когато започнах сеанси със Стейси, дъщерята.

— Господин Дос е единият от хората, които не отговарят на множеството ни обаждания.

— Често пътува.

— Щом е така... има ли нещо, свързано с него, за което да се тревожа?

— Например?

Майло сви рамене.

— Ти ми кажи. Нали ти е дал разрешение да говориш?

Не откъсваше поглед от пътя, но усещах, че съм под наблюдение.

— Извинявай, ако това е проблем — казах аз. — Може би трябваше да откажа още в самото начало.

Той не отговори веднага, сякаш бе потънал в размисъл. Найсетне каза:

— Не, просто ми трябва време да го приема. Всеки си има принципи... Какво е накарало госпожа Дос да се обърне към доктор Мейт?

— Тя е една от пациентите без диагноза, за които споменах. Дълго време била болнава — отпадналост, хронични болки, престанала да се среща с хора и се залежала. Качила над четиридесет килограма.

Майло подсвирна и докосна шкембето си.

— И никой няма представа защо е станало всичко това?

— Преглеждали са я много лекари, но не са ѝ поставили диагноза — отвърнах.

— Може би е било на психическа основа.

— Както ти казах, не я познавах, Майло.

Той се усмихна.

— Но навярно и ти предполагаш, че проблемът ѝ е бил психически... И все пак, Мейт я е убил... или е „подпомогнал отпътуването ѝ“. Това би могло да вбеси някого от роднините ѝ, ако не е смятал, че наистина е болна. — Изчака отговор. Не го получи. — Колко време след смъртта ѝ започна да лекуваш дъщерята?

— Три месеца.

— Защо са те потърсили отново? Свързано ли е с убийството на Мейт?

— Не мога да кажа нищо по въпроса. Според мен нямаш повод за безпокойство.

— Какво друго може да е изникнало точно сега, освен смъртта на Мейт?

— Следване — отвърнах. — През този период младежите се замислят за кандидатстване в колежи.

Майло не отговори. Магистралата бе необичайно пуста, докато се движехме към надлеза над 101-а. Пришпори цивилната кола на изток и навлязохме в по-натоварен участък. Оранжеви табели предупреждаваха за започващи ремонтни работи, които ще траят година и половина. Всички превишаваха ограничението на скоростта с по около двадесет километра, сякаш бързаха да се насладят на тръпката, преди да бъдат лишени от тази възможност.

— Значи господин Дос е като всички останали, голям „фен“ на Мейт? — попита той.

— Ще го оставя сам да изкаже мнението си.

Отново се усмихна, но не особено приветливо.

— Явно не го е харесвал.

— Не съм казал това.

— Не е нужно.

Отпусна газта и минахме покрай изходите за Ван Найс, Шърман Оукс и Северен Холивуд. Магистралата се сливаше със 134-а.

— Натъкнах се на феминистко списание, в което се твърди, че Мейт е бил женомразец — казах аз. — Защото осемдесет процента от „пътниците“ са били жени и никой не го е виждал с приятелка. Знаеш ли нещо за личния му живот?

Рязка смяна на темата. Майло се досещаше за причината, но не ме упрекна.

— Засега нищо. Живее е сам и хазяйката му не го е виждала да излиза с никого. Все още не съм проверил за брачни свидетелства, но никоя не се е появила да иска изплащане на застраховка „Живот“.

— Не мисля, че човек като него би си направил такава — заявих аз.

— Защо?

— Не е ценял живота.

— Може би си прав, защото не открих застрахователни полици в апартамента му. Но отново не изключвам вероятността документите му да са у онзи проклет адвокат, Хейзълтън, който се е покрил. Може би госпожа Зоуби ще ни помогне да се свържем с него.

— Узна ли нещо повече за нея?

— Няма криминално досие. Дори не е глобявана за неправилно паркиране. Предполагам, че и тя е изпратила доста умиращи. Това се превръща в популярно хоби, а? Или просто така ми се струва.

Влечението на Алис Зоуби към културата на смъртта не личеше от облика на дома ѝ.

Живееше в къща с бяла хоросанова мазилка, чиято архитектура напомняше за английската провинция, сред скромно имение на северните хълмове на Глендейл. Къщата изглеждаше приятна. На върха на конусовидната капандура над входа се въртеше ветропоказател с форма на петле. Зад искрящо чистите прозорци висяха снежнобели пердета. До навеса от ковано желязо пред резбованата дъбова врата се стигаше по пътека от каменни плочи. Около къщата имаше безброй цветя, подредени според височината си: най-отвън гъсти храсти с лилави цветове, а пред тях разноцветни импасианси, обградени с кръгове от нискостеблени растения, разцъфнали в бяло.

На чакълената алея, до старателно подрязано младо дърво, все още с колче за придържане, бе паркирано бяло ауди. От другата страна на каменната пътека се издигаше висок чинар. Там, където слънцето грееше най-силно, наклонената тревна площ изглеждаше толкова яркозелена, сякаш бе боядисана с фосфоресциращ спрей. Листата на голямото дърво бяха започнали да падат и върху тревата и камъните около него се бе образувал златисточервеникав кръг, който бе единственото доказателство, че не всичко може да бъде контролирано.

Паркирахме на улицата и се изкачихме по пътеката. Месинговата хлопка на вратата имаше форма на козя глава. Майло повдигна муцуната и животното сякаш се ухили. Когато я пусна, долните зъби издадоха вибриращ звук и дъбовата плоскост затрептя. Вратата се отвори, преди вибрациите да затихнат.

— Господа детективи — каза жената, която застана на прага и стисна ръцете и на двама ни, — заповядайте!

Алис Зоуби наистина бе около петдесетгодишна, може би и двестри. Но въпреки загрубялото си лице и бели коси изглеждаше по-жизнена от повечето жени на средна възраст.

Бе висока, със стегнат бюст и силни широки рамене, дълги крайници, розов оттенък на кожата и големи сапфиреносини очи. Поведе ни през кръглото фойе към уютния хол с пъргава походка, грациозно поклащайки бедра.

Стаята бе проектирана с вкус, както градината — жълти стени, бели корниз, диван с червена дамаска, столове с тапицерии на цветя и масички, поставени на стратегически места от човек с набито око. По стените бяха окачени калифорнийски пейзажи с маслени бои, всичките в позлатени рамки. Картините едва ли бяха скъпи, но всяка от тях изглеждаше сложена на най-подходящото място.

Алис Зоуби застана пред кресло с покривало от син брокат и ни покани с жест да седнем на червения диван. Когато се настанихме, тя се отпусна на креслото, сви единия си крак под другия и приглади назад няколко бели кичура. Потънахме в меките възглавници на дивана, Майло по-дълбоко от мен поради тежестта си. Забелязах, че се раздвижи, сякаш не му бе особено удобно.

Алис Зоуби преплете пръсти в скута си. Лицето ѝ бе овално, гладко около устните, но с множество бръчки около очите. Бе облечена с пухкав светлосин пуловер от кашмир, тесни джинси, бели чорапи и бели велурени мокасини. Носеше сребърни обици с големи перли, които почти закриваха меката част на ушите ѝ, и златна верижка, на която висеше медальон с разноцветни камъни. Нямахте пръстени. На масичката с плот от теракота бе поставена китайска купа, пълна с кехлибарени и зелени бонбони — карамелени и ментови.

— Вземете си — подкани ни тя и ги посочи. Тонът ѝ бе непринуден, но изразът на лицето ѝ беше сериозен.

— Не, благодаря — отвърна Майло. — Оценявам желанието ви да ни съдействате.

— Толкова е потресаващо. Имате ли представа кой може да е принесъл Елдън в жертва?

— Жертвоприношение?

— Това е станало — каза тя. — Някой фанатик е искал да се прочуе. — Стисна юмрук, но когато сведе поглед към ръката си, побърза да разтвори пръсти. — С Елдън разговаряхме за рисковете. Предполагах, че някой луд ще реши да влезе в новините по този начин. Той ме увери, че няма такава опасност, и му повярвах. Но все пак се случи, нали?

— Значи доктор Мейт не се е страхувал.

— Елдън не познаваше страха. Беше решителен. Знаеше, че единственият начин човек да постига своето е да диктува правилата. Бе енергичен, деен. Кроеше планове за далеч напред.

Майло отново се надигна, сякаш се надяваше да остане на повърхността на морето от червена коприна. Но потъна още по-дълбоко и се премести напред към ръба.

— Но не сте обсъждали опасностите.

— Повдигнах въпроса, но без конкретна причина, така че не мога да ви насоча към негодника. Може би е някой от онези жалки инвалиди, които плюеха по негов адрес.

— „Все още живи“ — казах аз.

— Точно тази паплач.

— Не сте говорили по конкретен повод — каза Майло, — но случило ли се е нещо, което да ви разтревожи, госпожо Зоуби?

— Не, просто исках Елдън да бъде по-внимателен. Не се вслуша в думите ми. Не вярваше, че някой може да му навреди.

— За какви предпазни мерки настоявахте?

— Най-елементарни. Видяхте ли апартамента му?

— Да, госпожо.

— Тогава значи знаете, че всеки би могъл да влезе там без проблем. Елдън не беше безразсъден. Просто беше разсеян, както повечето гении. Например Айнщайн. Някаква фондация му изпратила чек за десет хиляди долара, а той цял живот не се сетил да го осребри.

— Значи смятате доктор Мейт за гений — каза Майло.

Алис Зоуби го изглежда втренчено.

— Доктор Мейт беше един от най-великите умове от нашето поколение.

Това не се връзваше с медицинска диплома от Мексико, стаж в болница със съмнителна репутация и изпълняване на бюрократични задължения. Навярно Алис Зоуби се досети какво си мисля, защото изведнъж се обърна към мен и каза:

— Айнщайн е работил като чиновник, преди да бъде открит. Светът не е бил достатъчно умен, за да го разбере. Елдън имаше трескав ум, който работеше непрестанно. Интересите му бяха разностранни — естествени науки, история, какво ли не. За разлика от

повечето хора, нямаше лични ангажименти, които да му пречат да се развива.

— Защото е живеел сам? — попитах аз.

— Не, нямах предвид това. Не губеше време за безсмислени занимания. Сигурно предполагате, че смъртта на родителите му е била мъчителна и затова е решил да се посвети на избавлението на други хора от страданията им. — Ръката ѝ изписа невидим знак Х. — Грешите. И майка му, и баща му са доживели до дълбока старост и са умрели спокойно.

— Може би това го е вдъхновило — намеси се Майло. — Видял е какъв трябва да бъде преходът на всеки.

Алис Зоуби изпъна свития си крак.

— Опитвам се да ви кажа, че Елдън беше човек с обширни познания за света.

— Вещ във всички области.

Зоуби го прониза с поглед.

— Натъждавам се, когато говоря за него.

Изрече тези думи спокойно, почти като хвалба. Майло остана равнодушен, както и аз.

Тя дълго остана загледана в нас, сякаш очакваше отговор. Изведнъж сапфирените ѝ очи се изпълниха със сълзи и потекоха на тънки струйки, успоредно на тънкия ѝ нос. Не помръдна, докато не достигнаха до краищата на устните ѝ и едва тогава вдигна ръка и ги изтри с дългите си костеливи пръсти. Ноктите ѝ бяха лакирани в розово. Някъде в къщата прозвучаха далечни удари на часовник.

— Искрено се надявам да заловите шибаните злодеи, които са го извършили. Най-лошото би било те да се отърват безнаказано.

— Те?

— Те, той, който и да е.

— Защо това би било най-лошото, госпожо?

— Не бива да им се размине. Трябва да има възмездие.

— Разбира се — обеща Майло. — Работата ми е да залавям шибани злодеи.

Лицето на Зоуби доби леден израз.

— Госпожо, можете ли да ни кажете нещо, което би помогнало при разследването?

— Стига с това „госпожо“! — промърмори тя. — Не се дръжте с мен, сякаш съм неспособна да разсъждавам сама. Дали мога да ви кажа нещо? Разбира се, търсете фанатик, вероятно религиозен екстремист. Най-върли са католиците, бих се обзаложила, че е един от тях. Въпреки че бях омъжена за мюсюлманин и зная, че и те не са стока. — Наведе се напред и изпитателно изгледа Майло. — Какъв е произходът ви?

— Отраснал съм в католическо семейство, госпожо.

— Както и аз — сподели Зоуби. — Възпитавали са ме да коленича и да изповядвам греховете си. Пълни безсмислици. Жалко и за двама ни. Свещи, покаяние и безброй глупости, бълвани от импотентни старци със смешни шапки. Да, определено бих търсила католик или някой от преоткривателите на християнството. Какъвто и да е фундаменталист. Изповядващите традиционната еврейска религия са също толкова лоши, но не изглеждат склонни към насилие колкото католиците, може би защото то не ги възбужда достатъчно. Всички фанатици са замесени от едно и също тесто: „Бог е на моя страна, мога да правя каквото пожела“. Като че ли има значение дали ще присъства папа или имам, когато любим човек се гърчи в агония и се дави в собствената си бълвоч. Цялата философия, че всеки имал право на живот, е лицемерна. Животът е нещо свято, но няма нищо нередно в пускането на бомби, както и в клиниките за аборти. Елдън бе достоен за подражание. Търсете религиозен фанатик. — Усмихна се, но изразът на очите ѝ не се промени. Вече бяха сухи. — Като стана дума за грехове, най-непростимият от тях е лицемерието. Защо, по дяволите, не се отърсим от безсмислиците, с които пълнят главите ни от детството, и не разсъждаваме свободно?

— Условни рефлексии — казах аз.

— Те са за по-нисшите животни. Ние би трябвало да ги превъзхождаме.

Майло извади бележника си.

— Знаете ли дали срещу доктор Мейт са били отправяни реални заплахи?

Формулировката на въпроса, характерна за полицейската рутина, явно я подразни.

— И да са го заплашвали, Елдън не ми е казал.

— А на адвокатата си, Рой Хейзълтън? Познавате ли го?

— Срещали сме се.

— Имате ли представа къде се намира той? Не можем да го открием.

— Рой непрекъснато е в движение — отвърна тя. — Притежава перални в цялата страна.

— Моля?

— Обществени перални на самообслужване. От тях печели парите си. Работата, която върши за Елдън, не му носи големи приходи. Буквално се отказа от останалата си адвокатска практика.

— Отдавна ли се познавате с него и с доктор Мейт?

— С Елдън от пет години, с Рой малко по-отскоро.

— Има ли причина господин Хейзълтън да не отговаря на обажданията ни?

— Трябва да попитате самия него.

Майло се усмихна.

— Пет години? Как се запознахте с доктор Мейт?

— Следях кариерата му от известно време. — Зоуби отвърна на усмивката му. — Когато чух за него, сякаш светна огромна крушка: някой най-сетне движеше нещата, правеше каквото трябва да се направи. Писах му. Навярно бихте го нарекли писмо от почитателка, въпреки че звучи като наивен момичешки опит за контакт. Споделих възхищението си от смелостта му. Тогава работех за хуманистична организация, бях се пенсионирала, всъщност бях пенсионирана по принуда. Реших да намеря нов смисъл във всичко това.

— Уволнили са ви заради възгледите ви? — предположих.

Раменете ѝ трепнаха.

— Нима е изненадващо? — раздражено попита тя. — Работех в болница и имах кураж да говоря по въпроси, които трябваше да бъдат обсъдени. Това не се харесваше на онези задници от ръководството.

— Коя болница?

— „Пасадина Мърси“.

Католическа болница.

— Изхвърлянето ми от онази дупка е най-хубавото нещо, което ми се е случвало. Основах клуб „Сократ“, но продължих да поддържам връзка с първото сдружение, в което бях членувала. Имахме конвенция в Сан Франциско, а Елдън току-що бе спечелил поредното съдебно дело и си помислих: „Кой би бил по-подходящ да произнесе

встъпителна реч?“. Отговори на поканата ми с учтива бележка, в която потвърди участието си. — Зоуби примигна. — После с Елдън започнахме да се срещаме, но не сме имали интимна връзка, така че можете да си спестите следващия въпрос. Общуването ни беше на интелектуално ниво. Канех го на вечеря и обсъждахме различни неща, готвех му. Навярно това са били единствените сносни ястия, които е хапвал.

— Значи доктор Мейт не е бил придирчив към храната — каза Майло.

— Както повечето гении, Елдън пренебрегваше собствените си нужди. Добра готвачка съм, това ми се струваше най-малкото, което можех да направя за своя учител.

— Учител? — попита Майло. — Обучавал ви е?

— Запознаваше ме с философските си възгледи. — Размаха пръст срещу нас. — Престанете да губите времето си и хванете онзи негодник!

Майло се облегна назад и отново потъна във възглавниците.

— Значи двамата сте се сприятелили. Изглежда, вие сте единствената жена, с която е поддържал...

— Не беше гей, ако за това намекувате. Просто имаше твърде високи изисквания. Преди години е бил женен, но се е развел. Не било много възвишено изживяване.

— Защо?

— Не е споделял с мен. Очевидно бе, че не иска да обсъжда тази тема, а аз уважавах желанията му. Е, има ли още нещо?

— Да поговорим за уикенда, когато бе убит доктор Мейт. Вие...

— Микробуса? Да, аз го наех. Бях го правила и по-рано, защото ако Елдън отидеше лично във фирма за коли под наем, понякога възникваха проблеми.

— Отказвали са да му дават бусовете си.

Зоуби кимна.

— И така — продължи Майло, — в нощта, когато беше убит, доктор Мейт е възнамерявал да помогне на поредния „пътник“.

— Предполагам.

— Не ви ли е казал името му?

— Разбира се, че не. Елдън никога не обсъждаше с мен това, което прави. Просто се обаждаше и казваше: „Алис, трябва ми

микробус за утре“.

— Защо не говореше за работата си? — попита Майло.

— Професионална етика, детективе — отвърна Зоуби с престорено търпение. — Лекарска тайна. Той беше лекар.

Чу се телефонен звън, също толкова далечен, колкото ударите на часовника.

— Трябва да вдигна — каза тя и се изправи. — Може би е някой от пресата.

— Разговаряли ли сте с журналисти?

— Не, но може би ще ме потърсят, когато узнаят, че съм се върнала.

— Откъде биха могли да разберат това?

— О, моля ви — отвърна Зоуби, — не се правете на наивен. Имат си начини.

С танцова стъпка се придвижи през трапезарията и изчезна от погледите ни.

Майло се почеса по лицето и се обърна към мен.

— Мислиш ли, че Мейт я е чукал?

— Изрично подчерта, че връзката им е била интелектуална, а не интимна. Бе сигурна, че ще ѝ зададеш въпрос за това. Така че — може би.

Алис Зоуби се върна с мрачно изражение.

— Пресата? — попита Майло.

— Неприятни новини. Обади се счетоводителят ми. Данъчните власти настоявали за проверка. Чудесна изненада, а? Трябва да прегледам финансовите си документи, така че ако няма нищо друго...

Посочи към вратата. Станахме.

— Падате си по туризма, а? — отбеляза Майло.

— Просто обичам разходките сред природата, детективе. Дълги походи по равни пътеки, никакво катерене. — Намръщено огледа шкембето на Майло. — Престане ли човек да се движи, по-добре да умре.

Това ми напомни за нещо, което ми бе казал Ричард Дос преди шест месеца: „Ще почивам, когато умра“.

— Доктор Мейт активен ли беше? — попита Майло.

— Само умствено. Не можах да го запая по физическите упражнения. Но какво общо има това с...

— Твърдите, че нямате представа на кого е трябвало да помогне през уикенда, когато умря?

— Не, вече ви казах, че никога не разговаряхме за пациентите му.

— Причината да ви задам този въпрос е...

— Мислите, че го е убил „пътникът“? Това е абсурдно!

— Защо, госпожо?

— Става дума за болни хора, детективе. Немощни, с болестта на Лу Гехриг или рак в последна фаза. Как биха събрали сили? А и защо биха го направили? Е, ако обичате...

Запристъпва от крак на крак. Изглеждаше нервна. Предположих, че новината за финансова ревизия е достатъчен повод за безпокойство.

— Само още няколко подробности — настоя Майло. — Защо сте наели микробуса от „Ейвис“ в Тарзана? Далече е и оттук, и от дома на доктор Мейт.

— Именно затова, детективе.

— Каква беше целта ви?

— Тук ни познават прекалено добре. Някой можеше да стане подозрителен и да откаже да ни даде бус под наем. Това бе причината да избира фирмата „Ейвис“. Стараехме се да бъдат различни. Предния път беше „Херц“, а преди това „Бъджет“.

Забърза към вратата, отвори я и заудря с крак по прага.

— Откажете се от версията, че е „пътник“. Никой от пациентите на Елдън не би му навредил. Повечето от тях са имали нужда от помощ, за да стигнат до мястото...

— Чия помощ?

Дълго мълчание. Зоуби се усмихна и скръсти ръце.

— Не, няма да задълбаваме в тази тема.

— И други хора ли са замесени? — попита Майло. — Доктор Мейт е имал помощници?

— Откажете се. Не бих могла да ви кажа, дори и да исках, защото не зная. Не желяех да зная.

— Защото доктор Мейт не е обсъждал с вас това, което е правел.

— Моля ви, тръгвайте!

— Да кажем, че доктор Мейт е имал доверени лица...

— Говорете каквото искате.

— Откъде сте толкова сигурна, че никой от тях не би се обърнал срещу доктор Мейт?

— Защо да го прави? — Зоуби избухна в истеричен смях. — Явно все още не разбирате напълно това, което се опитвам да ви кажа: Елдън беше гений. Не би разчитал на кого да е. — Стъпи на площадката и зачопли вратата с маникюра си. — Повтарям: търсете фанатик.

— А не е ли възможно някой фанатик да е влязъл в ролята на негов помощник?

— О, стига! — Отново смях. Зоуби разпери ръце. Пръстите ѝ трепереха. Бързо ги отпусна. Последваха поредица тромави движения, които не се връзваха с грацията на танцьорка, която демонстрираше. — Не мога да отговарям на повече глупави въпроси! Този разговор ми е крайно неприятен!

Отново потекоха сълзи, но този път не на тънки симетрични струйки, а като порой. Тя трескаво ги изтри и затръшна вратата след нас.

8.

Когато отново се качихме в колата, Майло се загледа в бялата къща.

— Каква харпия!

— Държането ѝ се промени след телефонното обаждане — изтъкнах аз. — Може би се страхува от данъчните. Или е била разочарована, че не я търсят от пресата. Но е много вероятно някой, който е работил с Мейт, да я е предупредил да бъде дискретна.

— Значи и Доктор Смърт е имал джуджета помощници, а?

— Тя почти потвърди съществуването им, което поражда интересен въпрос: тази сутрин стигнахме до извода, че убиецът е подмамил Мейт на Мълхоланд, като се е представил за „пътник“. А ако е бил някой, когото Мейт е познавал и му е имал доверие?

— Джудже изменник?

— Джудже, което се сближава с Мейт, защото му харесва да убива. В един момент решава, че вече е чиракувало достатъчно и е време да заеме мястото на майстора. Това се връзва с вживяването му в ролята на лекар и отмъкването на черната чанта.

— Тогава да не търся фанатизиран католик или евреин, а? Старата Алис би била ценна сътрудничка на Третия Райх. Жалко, че има желязно алиби. Авиолиниите потвърдиха полетите ѝ. — Леко удари по таблото. — Доверено лице, което се оказва предател... Трябва да се добера до Хейзълтън и да видя какви книжа съхранява.

— Няма ли банкови сейфове на името на Мейт? — попитах аз.

— Досега не сме открили такива. Няма и пощенски кутии. Старал се е да заличава следите си като укриващ се престъпник.

— Всичко това е част от тръпката. Имал е и врагове.

— Тогава защо не е бил по-предпазлив? Тя беше права за начина, по който е живеел. Никакви мерки за сигурност.

— Монументално е го — отвърнах. — Когато човек дълго време се е вживявал в ролята на Господ, започва да се главозамайва от славата си. Нашият човек се е стремил към скандална популярност още

от самото начало. Бил е на ръба на медицинската етика много преди да създаде машината.

Казах му за писмото на Мейт до медицинското списание, бденията му до леглата на умиращи пациенти и взирането в очите им.

— Точния момент на смъртта, а? Зловещо. Представяш ли си да бъдеш на мястото на някого от онези нещастници? Лежиш, включен в безброй уреди, от време на време губиш съзнание и когато се събудиш, виждаш някакъв откачалник с бяла престилка да седи до теб и да те гледа втренчено. Не прави нищо, за да ти помогне, а само се опитва да засече точния момент, когато ще издъхнеш. Как е можел да се вира в очите им, щом са били в толкова напреднал стадий?

— Може би е повдигал клепачите им и е надничал под тях — предположих.

— Или е използвал клечки, за да ги държи отворени. — Отново удари по таблото. — Какво ли е преживял в детството си? — Още един поглед към бялата къща. — Бивша съпруга. За първи път чувам, че е бил женен. Не бих искал това да излезе в пресата и да ме изтипосат като глупак, както се чувствам. — Усмивка. — Бившите брачни партньори често са най-добрите източници на информация. Обичат да говорят.

Позвъни по мобилния си телефон.

— Стив, аз съм... Не, нищо разтърсващо. Слушай, обади се в областния архив и потърси брачно свидетелство или документи за развод на стария Елдън. Ако не намериш, питай в други области... Ориндж, Вентура, Бърдуу, всички.

— Преди да се захване с медицина, е работил в Сан Диего — казах аз.

— Първо пробвай в Сан Диего, Стив. Току-що разбрах, че е живял там, преди да стане доктор... Защо ли? Защото може да се окаже важно... Какво? Задръж. — Обърна се към мен. — Къде е учил медицина?

— В Гуадалахара.

Това го накара да се намръщи.

— В Мексико, Стив. Няма смисъл да правиш опити да изкопчиш нещо оттам.

— Стажувал е в Оукланд — добавих. — Болница „Оксфорд Хилс“, преди седемнадесет години. Закрита е, но може би се пазят

някакви регистри.

— С мен е доктор Делауер — каза Майло. — Направил е независимо проучване... Да, отдавна работи... Какво? Ще го попитам. Ако нищо от това, което ти казах, не доведе до важна информация, свържи се с хората ни в осигурителните служби. Никой не е поискал изплащане на застраховка „Живот“, но може би ако има лица, които се водят на негова издръжка, им се полагат някакви държавни помощи... Зная, че може да стигнеш до задънена улица, Стив, но такава е работата ни. Ако не се добереш до нищо от осигурителните, залови се отново с областните архиви, Кърн, Ривърсайд, където и да е, провери в целия щат... Да, да, да... Нещо ново за Хейзълтън? Добре, продължавай да опитваш да се свържеш с него... Остави по петдесет съобщения на домашния и служебния му телефон, ако се налага. Зоуби каза, че притежавал верига от обществени перални... да, пускаш монета и си тръгваш с чисти дрехи. Провери това. Ако отново не доведе до нищо, разпитай съседите му, бъди настойчив... Какво? Кой? — Лека усмивка. — Интересно... Да, зная името. Определено ми е познато. — Майло затвори. — На малкия му доскучава... Помоли ме да те попитам дали ще психяса, ако работи дълго с мен.

— Има такава опасност. На какво се усмихна?

— Твоят човек, Дос, най-сетне е отговорил на обажданията ни. Корн и Деметри ще го навестят утре.

— Това е напредък — отбелязах.

— Госпожа Дос — каза той — била ли е в състояние да се придвижва сама?

— Да, доколкото зная. Възможно е да е шофирала сама, за да се срещне с Мейт.

— Възможно?

— Никой не знае.

— Просто се е измъкнала от къщи?

Свих рамене, но това бе самата истина. Посред нощ, без предупреждение или прощална бележка. Най-много бе наранила Стейси...

— Какво нехайство — отбеляза той.

— Болката кара хората да постъпват така.

— Стига толкова с доктор Мейт за днес... Вземи два аспирина, наспи се и не ми се обаждай сутринта.

Запали, а после отново се изви към мен и шкембето му се притисна към волана.

— Щом скоро ще се срещна лице в лице с господин Дос, има ли още нещо, което трябва да знам за него?

— Не харесва Мейт — отвърнах. — Сам настоя да ти го кажа.

— Хвали се?

— По-скоро иска да покаже, че няма какво да крие.

— Защо е имал зъб на Мейт?

— Не зная.

— Може би поради факта че е убил жена му, а той не е бил предупреден, че ще се случи?

— Вероятно.

Наведе се към седалката ми и бузестото му лице достигна на сантиметри от моето. Усетих мирис на афтършейв и цигари. Спортното му яке се отърка във волана, яката се повдигна и подчерта двойната му гуша.

— Какво има, Алекс? Човекът ти е дал разрешение да говориш. Защо криеш информация от мен?

— Неприятно ми е да обсъждам пациентите си. Защото понякога са доста словоохотливи, но после решават, че не е трябвало да ми се доверяват. Какъв смисъл има, Майло? Чувствата на Дос към Мейт нямат никакво значение. Алибито му е солидно като на Зоуби. Бил е извън града, също като нея. В деня на убийството се е намирал в Сан Франциско и е оглеждал някакъв хотел.

— За купуване?

Кимнах.

— Бил е в компанията на японски бизнесмени. Има квитанции, които са доказателство.

— Казал ти е всичко това?

— Да.

— Е, не ти ли се струва интересно? — Потърка десния си клепач с кокалчетата на лявата си ръка. — От опит съм се убедил, че повечето от хората, които парадират с подготвено алиби, се оказват престъпници.

— Неговото не е подготвено — възразих. — Темата изникна при разговора ни.

— Просто си го попитал: „Как я караш, Ричард?“. „Чудесно, докторе. Впрочем, имам алиби“?

Не отговорих. Майло продължи:

— Купува хотели. Щом е толкова богат, важна клечка, би могъл да си позволи да наеме някого да свърши мръсната работа вместо него. Защо да я върши сам? Така че, колко струва алибито му, по дяволите?

— Трупът на Мейт беше обезобразен. Толкова силен гняв и лична отмъстителност. Нима мислиш, че може да е дело на наемен убиец?

— Зависи за какво са му платили. И кой е наемникът. — Протегна ръка и сложи тежката си длан на рамото ми. Почувствах се като заподозрян на разпит, което никак не ми хареса. — Дос струва ли ти се способен да поръча това?

— Не остави у мен такова впечатление — уклончиво отвърнах аз.

Той отмести ръката си.

— Подразбира се: „може би“.

— Затова не исках да се забърквам. Не зная нищо за Ричард Дос, което да ме наведе на мисълта, че е способен да поиска от някого такава жестокост. Ясно ли е?

— Думи на свидетел експерт — отбеляза Майло.

— Радвай се. Защото когато се явявам в съда, ми плащат добре.

Погледите ни се срещнаха. Той се отдръпна и още веднъж вдигна очи към къщата на Зоуби през стъклото от моята страна. Сред клоните на чинара танцуваха две сойки.

— Досега не се беше случвало.

— Кое?

— Разследвали сме толкова случаи заедно, а за първи път помежду ни възниква напрежение.

Изрече последните думи с отчетлив ирландски акцент. Опитах се да се засмея, за да запълня неловкото мълчание, въпреки че никак не ми бе весело. Диафрагмата ми затрептя, но не издадох звук, сякаш гласните ми струни не ме слушаха.

— Хей — казах аз, — няма ли начин да спасим приятелството си?

— Добре тогава — каза той, сякаш не ме бе чул. — Отговори ми честно на един въпрос. Известно ли ти е още нещо, което би трябвало

да зная — свързано с Дос или с каквото и да било?

— Честният ми отговор е: не.

— Искаш ли да се откажеш от случая?

— Настояваш ли?

— Не, освен ако сам пожелаеш.

— Не, но...

— Защо искаш да продължиш? — попита той.

— От любопитство.

— За какво?

— Кой го е направил и защо. А и работата рамо до рамо с полицията ми вдъхва чувство за сигурност. Ако предпочиташ да се откажа, просто ми кажи.

— Господи! — промърмори Майло. — Не, не, не, не.

Изгруктя и двамата избухнахме в смях. Отново бе плувнал в пот, а аз имах главоболие.

— Е — каза той, — напред! Върши работата си, а аз ще върша своята.

— Ще стигна до Шотландия преди теб.

— Точно сега не си мисля за Шотландия, а за Мълхоланд Драйв... С нетърпение очаквам да чуя какво ще сподели господин Дос. Може би лично ще разговарям с него. Кога ще приемеш дъщерята... как се казваше?

— Стейси. Утре.

Записа датата.

— Колко други деца има в семейството?

— Един брат, две години по-голям. Учи в „Станфорд“.

— Значи утре — повтори Майло. — Във връзка с кандидатстването?

— Точно така.

— Не е зле и аз да поговоря с нея, Алекс.

— Със сигурност не тя е накълцала Мейт.

— Щом се разбираш добре с момичето, защо не я попиташ дали не го е извършило татенцето ѝ?

— О, разбира се.

Най-сетне потеглихме.

— Бих искал да надникна в апартамента на Мейт — настоях аз.

— Защо?

— За да видя как е живял един гений. Къде се намира?

— В Холивуд, Къде другаде? Люлката на шоубизнеса. Хайде, закопчай колана.

9.

Жилището на Мейт бе на „Норт Виста“, между Сънсет и Холивуд. Представляваше горния етаж на седемдесетгодишна сграда с два апартамента. Под него живееше хазяйката — дребничка старица на име госпожа Едналин Кронфелд, която едва вървеше и носеше слухов апарат. Във всекидневната ѝ на централно място бе инсталиран телевизор „Мицубиши“ с шестдесетинчов екран и когато ни покани да влезем, се върна на стола си, зави краката си с кафяв юрган и с интерес продължи да гледа някакво шоу. Лицата на екрана изглеждаха неестествено оранжеви. Предаването бе глупаво — две зле поддържани жени сипеха ругатни и преиграваха с крясъците. Водещата, блондинка с безупречна прическа и змийски поглед зад възголеми очила, се преструваше на мъдър помирител.

Майло каза:

— Искаме още веднъж да разгледаме апартамента на доктор Мейт, госпожо Кронфелд.

Никакъв отговор. В десния ъгъл на екрана се появи образ на мъж с хлътнали очи. Беше беззъб и се хилеше самодоволно. Премина надпис, който съобщаваше, че това е Дуейн, съпруг на Дениша, но любовник на Джанин.

— Госпожо Кронфелд?

Старицата се обърна в полупрофил, но не откъсна поглед от телевизора.

— Сетихте ли се за още нещо през последната седмица, което бихте искали да ми кажете, госпожо Кронфелд?

Хазяйката присви очи. Пердетата бяха плътно спуснати пред прозорците, барикадирани със стари евтини мебели от махагон.

Майло повтори въпроса.

— Какво да ви кажа? — попита тя.

— Нещо друго за доктор Мейт.

Поклати глава.

— Той е мъртъв.

— Идвал ли е някой наскоро, госпожо Кронфелд?

— Какво?

Отново повторение.

— За какво да е идвал?

— Да пита за доктор Мейт, да тършува в апартамента?

Никакъв отговор. Тя продължи да премигва. Ръцете ѝ се напрегнаха и стиснаха юргана.

Дуейн излезе на сцената с тромава походка. Настани се между двете кресли, въпросително повдигна рамене и широко разтвори крака.

Госпожа Кронфелд промърмори нещо.

Майло застана на колене до стола ѝ.

— Какво има, госпожо?

— Една отрепка.

Остана с поглед, втренчен в телевизора.

— Човекът на екрана ли? — попита Майло.

— Не, не, не. Дойде тук. Изкачи се по стълбите. — Нетърпеливо размаха пръст срещу предния прозорец и се плесна с длани по двете бузи. — Беше отрепка, косясал, мръсен, нали се сещате, клошар.

— Качил се е по стълбите до апартамента на доктор Мейт? Кога?

— Не, не, опита се да влезе там, но го разкарах.

Продължи да следи оранжевата мелодрама.

— Кога стана това?

— Преди няколко дни, може би в четвъртък.

— Какво искаше? — попита Майло.

— Откъде да знам? Да не мислите, че съм го пуснала?

Едната от враждуващите жени бе скочила на крака, сочеше с пръст и ругаеше съперницата си. Дуейн седеше помежду им и ги наблюдаваше самодоволно, като наперен петел.

Поредица пиукания, заглушаващи най-нецензурните изрази. Госпожа Кронфелд ги прочете по устните им и зяпна.

— Какви приказки!

Майло продължи:

— Какво още можете да ми кажете за клошаря?

Не получи отговор. Зададе ѝ същия въпрос по-силно. Госпожа Кронфелд рязко се обърна към нас.

— Да, клошар. Качи се... — Потърка брадичка в рамото си. — ... Опита се да влезе горе. Видях го, извиках му през прозореца да се

разкара оттам и той офейка.

— Пеша ли?

Старицата изсумтя.

— Типове като него не карат мерцедеси. Мухльо! — Този път епитетът се отнасяше за Дуейн. — Идиотки, как могат да се карат за такъв мухльо?

— В четвъртък?

— Да... или в петък... Гледайте. — Жените се нахвърлиха една върху друга, сборичкаха се и започна циклон от драскане и скубане. — Идиотки!

Майло въздъхна и се изправи.

— Отиваме горе, госпожо Кронфелд.

— Кога мога да подам обява, че търся наемател?

— Скоро.

— Колкото по-скоро, толкова по-добре... Идиотки.

Стълбището към апартамента на Мейт се намираше от дясната страна на двуфамилната къща и преди да се изкачим по него, хвърлих поглед към задния двор. Представляваше циментирана площадка, на част от която едва се побираха две коли. Едната бе стар шевролет, за който Майло знаеше, че е принадлежал на Мейт, а другата — още по-стар „Крайслер Нью Йоркър“. Празните телове за простиране хвърляха сенки върху цимента. Над ниската тухлена ограда от всички страни се виждаха съседските къщи, повечето от които бяха неколкоетажни, повисоки от тази на госпожа Кронфелд. Ако човек си направеше барбекю тук, целият квартал щеше да узнае менюто.

Мейт се бе старал за него винаги да пише на първа страница на вестниците. Дали съзнателно бе живял така, че всичко да бъде на показ, или Алис Зоуби бе права, че е бил небрежен към сигурността на дома си?

И в двата случая — лесна жертва.

Споделих тези мисли с Майло. Той стисна зъби и ме поведе към входната врата.

До нея имаше малка закачалка, а подът бе засипан с рекламни брошури на заведения за бързо хранене. Майло ги вдигна, разгледа няколко от тях и ги остави. Гладката дървена врата бе запечатана с жълта лента. Той я скъса. С едно завъртане на ключа бяхме вътре.

Обикновена ключалка, нямаше секретна брава. Всеки би могъл да влезе с ритник.

Вътре се носеше мирис на плесен и гниеща хартия. Въздухът бе така изпълнен с прах, че едва се дишаше.

Майло повдигна старите венециански щори. На светлината се откриха облаци прах, които се бяха надигнали под обувките ни, докато вървахме през мрачното помещение.

Изглеждаше тясно, защото предната стая бе буквално задръстена с книги. Бяха подредени на талашитени етажерки, отделени от пътеки, по които едва се минаваше. Рафтовете се огъваха под тежестта на изворите на познание.

Интелектуално усъвършенстване. Елдън Мейт бе превърнал жилището си в библиотека.

Дори върху кухненските плотове имаше купища книги. В хладилника бяха останали бутилки с минерална вода, мухлясало сирене и няколко омекнали зеленчука.

Запристъпвах, преглеждайки заглавията, и раменете ми се покриха с прах. Химия, физика, математика, биология, токсикология. Две цели етажерки бяха пълни с научни трудове по патология и съдебна медицина, а трета — с юридически четива, гражданско и криминално право.

Повечето книги бяха евтини издания с окъсани корици, каквито могат да се намерят във всяка антикварна книжарница.

Никаква художествена литература.

Влязох в малката преходна стая, която Мейт бе използвал за спалня. Три квадрата, нисък таван и обикновена електрическа крушка, закрепена за него с бяла порцеланова розетка. Лъчите на следобедното слънце проникваха през парчета пожълтяла хартия, залепени на прозорците, и осветяваха голи сиви стени. Евтината кушетка и нощното шкафче заемаха повечето пространство и едва оставаше място за очуканата чамова тоалетка с три чекмеджета. На нея имаше десетинчов телевизор „Зенит“, сякаш Мейт бе компенсирал разточителството на госпожа Кронфелд за качествено видео.

През странична врата се влизаше направо в банята. Обходих и нея, защото понякога тя разкрива много повече за личността, отколкото всяка друга стая. С тази не бе така. Самобръсначка, крем за бръснене и аптечка с лаксатив, таблетки против газове и аспирин. Поставки с

кехлибарен цвят около ваната. Зеленият сапун, плувнал в луга в кафява сапунерка, напомняше за мъртва жаба.

Гардеробът бе тесен и претъпкан и от него лъхаше остър мирис на камфор. Десетината бели ризи и петте чифта сиви панталони носеха етикети на „Сиърс“. Строг черен костюм „Закъри Ол“, продукт на модна тенденция отпреди доста години. Три чифта черни обувки бяха изпънати на калъпи от кедрово дърво с форма на крак. На закачалките висяха два бежови шлифера, също с етикети от „Сиърс“, и две тесни черни вратовръзки от полиестер с надпис „Произведено в Корея“.

— Какво е било финансовото му състояние? — попитах. — Явно не е харчел много за дрехи.

— Имал е достатъчно пари за храна, бензин, ремонти на колата, книги, телефонни сметки и други неща от първа необходимост. Все още не съм се добрал до данъчните му декларации, но тук имаше няколко спестовни книжки. — Посочи към тоалетката. — Изглежда, основният му доход е била пенсията от Държавната служба по здравеопазване. Две хиляди и петстотин долара на месец, депозирани директно в спестовна сметка, плюс неритмични плащания в брой от двеста до хиляда. Предполагам, че са били дарения. От тях се получават по петнадесет хиляди на година допълнително.

— Дарения от кого?

— Предполагам, че от щастливи „пътници“ или техни наследници. Никой от роднините не спомена да е плащал на Мейт каквато и да е сума, но най-вероятно защото не биха искали да прозвучи сякаш са наели някого да убие баба им, нали? Припечелвал е общо по около петдесет хиляди годишно, така че не е бил бедняк. Внесъл е в банка още три пъти по сто хиляди, приходи от търговия с компактдискове. Странно, нали? Човек като него едва ли си е паднал по инвестициите. Предполагам, че това е била чистата му печалба за десетилетие. Изглежда, грижливо е спестявал всеки цент, който изкара, откакто е започнал да прави бизнес от смъртта.

— Триста хиляди — повторих аз. — Практикуващ лекар би успял да задели доста повече за десет години. Значи целта на „туристическата му дейност“ не е била печалба. Наградата му е била славата или е бил идеалист. Вероятно и двете.

Майло повдигна матрака и надникна отдолу.

— Не проверявам тук за първи път.

Навярно сецна кръста си, защото изведнъж затаи дъх, докато изправяше гръб.

— Успя ли да разгледаш? — попита той.

Изведнъж атмосферата ми се стори потискаща. Мирисът на книгите се смеси с по-натрапчив, може би на пот. Това, както и миризмите на средство против молци и на старост, правеха въздуха още по-задушен. Сякаш никога нищо нямаше да се промени. На Мълхоланд бях изпитал същото чувство за неизменност и застой. Може би имах твърде развнтено въображение.

— Нещо интересно в разпечатките на телефонните му разговори? — попитах.

— Нищо. Въпреки стремежа си към публични изяви, докато си е бил у дома, не е бърел твърде много. Имало е дни, в които не е звънял на никого. Малкото обаждания оттук са до Хейзълтън, Зоуби и безинтересни места като местния супермаркет, аптеки с намалени цени, две антикварни книжарници, обуцар, „Сиърс“ и железарски магазин.

— Не е ли имал мобилен телефон?

Майло се засмя.

— Телевизорът му е черно-бял! Човекът не е имал нито компютър, нито стереоуредба. Използвал е пишеща машина, намерих индиго в тоалетката.

— Няма ли ценни отпечатъци, като във филмите?

— Разбира се. Аз съм Мръсния Хари.

— Старомоден тип — казах аз, — но е действал етично.

Отворих горното чекмедже на тоалетката и попаднах на куп бельо, смачкано на топка. От двете страни бяха пъхнати чифтове черни чорапи, навити на рула. В средното имаше жилетки, всичките кафяви или сиви. Плъзнах ръка под тях и я извадих празна. Следващото бе пълно с медицински книги.

— Така е и в най-долното. Изглежда, втората му страст след убиването на хора е било четенето — отбеляза Майло.

Приклекнах и открих още едно чекмедже, съдържащо четири учебника с твърди корици, първите три с оръфани подвързии. Разгледах единия. „Принципи на хирургията“.

— Излязла от печат през 1934 година — казах аз.

— Може би ако се бе придържал към това, онзи черен дроб щеше да бъде доставен в по-добро състояние.

Четвъртата книга привлече вниманието ми. Беше по-малка от останалите, с тъмночервена кожена подвързия. Изглеждаше съвсем нова... със златисти релефни шарки на гърба. Заглавието бе изписано със сложни лъскави букви, но изкуствената кожа бе грапава като портокалова кора.

Колекционерско издание на „Беоулф“^[1], част от поредица, наречена „Литературни съкровища“.

Взех я и нещо вътре изтрака. Книгата ми се стори твърде лека. Повдигнах корицата. Страниците бяха откъснати и на тяхно място бе поставена кутия с надпис „Произведено в Тайван“ от вътрешната страна на капака.

В нея се намираще това, което бе издало звука: миниатюрен стетоскоп — като детска играчка. Имаше розови найлонови тръбички и пластмасови слушалки и диск. Слушалките бяха отчупени наполовина, съвсем равно. В кутията имаше сребристи пращинки.

Майло присви очи.

— Веднага остави това!

Послушах го.

— Какво има?

— Лично прерових чекмеджето първия път, когато обърнахме наопаки всичко тук, и съм сигурен, че я нямаше. Видях другите книги, но не и тази. Спомням си, че прочетох годината на издаване на всяка от тях, и си помислих, че Мейт е черпил знания от твърде стари източници.

Втрени поглед в червената кутия.

— Посетител? — попитах аз. — Нашето момче от фургона е дошло да отпразнува успеха си? Какво ли иска да ни каже със счупения стетоскоп? Може би: „Мейт е въвн от бизнеса, сега аз съм докторът“.

Майло се наведе и отново примигна.

— Някой се е постарал да отчупи горната част на слушалките равно, без да се разхвърчат парчета. Съдейки по праха, вероятно го е направил тук... съвършено равно.

— Не би било проблем за зло джудже с ръце ножици.

Той потърка чело.

— Дошъл е да се порадва?

— И да остави послание.

Отиде до вратата за стаята с книгите и се намръщи.

— Идвах тук два пъти след убийството и нищо не изглежда разместено...

Говореше по-скоро на себе си, отколкото на мен. Отлично знаеше, че при хиляди томове в жилището не може да бъде сигурен, както и че жълтата линия на вратата не би спряла никого, ако е решил да разбие ключалката.

— Клошарят, когото е видяла госпожа Кронфелд...

— Качил се е по стълбите без никакъв опит да се скрие и е избягал, когато се е развикала. Тя каза, че бил отрепка. Не мислиш ли, че нашето момче е от по-висока класа?

— Както каза самият ти, някои хора могат да си позволят да платят на помощник.

— Нима убиецът би наел някакъв шизофреник да проникне в апартамента и да пъкне кутията вместо него?

— Защо не?

— Ако целта му е била да пикае върху гроба на Мейт, възлагането на задачата на друг не намалява ли тръпката?

— Може би, но на този етап вече е предпазлив — казах аз. — Наемането на помощник би му донесло друга тръпка: да бъде шеф, да командва. Възможно е да се е случило следното: убиецът познава района, защото дълго време е следил Мейт. Обикаля Холивуд, намира някакво момче от улицата и му предлага пари, за да достави един пакет. Половината предварително, останалите — след като свърши работата. Вероятно дори е наблюдавал от улицата, за да бъде сигурен, че няма да го изиграят. Нарочно е избрал човек с окаян вид, като допълнителна мярка за сигурност: ако хванат бедняка, не би могъл да каже много. Убиецът е използвал и дегизировка, за да се застрахова още по-солидно.

Майло изду бузи, завъртя се и безшумно изпусна въздуха. Извади от джоба си запечатани латексови ръкавици и плик за доказателства.

— Доктор Майло се залавя за работа — каза той и сложи ръкавиците. — Ти остави отпечатъци, но ще свидетелствам в твоя полза. — Повдигна кутията и я огледа от всички страни. — Смяташ, че

е човек, който познава района. На булевард „Холивуд“ е пълно с магазини за скъпи сувенири, дано някой си спомни, че наскоро е продал това.

— Може би изборът на заглавие не е случаен.

— „Беоулф“?

— Безстрашен герой, който съсича дракона.

Останахме в апартамента още час, отново огледахме кухнята и предните стаи, претършувахме кухненските шкафове и преровихме книгите, но не попаднахме на друга празна корица. В няколко тома имаше касови бележки отпреди десетилетия. От антикварни магазини в Сан Диего, Оукланд и няколко в Ел Ей.

Когато излязохме на площадката, Майло отново запечата вратата, заключи я и изтупа праха от реверите си. Изглеждаше изтощен.

От другата страна на улицата, в шарената сянка на почти изсъхнала магнолия, седеше жена с мексикански черти. Държеше дамска чанта в ръка и сгънат вестник под мишница. Наоколо нямаше други хора и тя се открояваше, както всеки пешеходец в Ел Ей следобед. Наблизо не се виждаше автобусна спирка. Може би очакваше някой да я откара някъде с кола. Забеляза, че гледам към нея, срещна погледа ми за миг, а след това преметна чантата на рамо, разтвори вестника и започна да чете.

— Ако кутията е подарък — казах аз, — това е още едно доказателство в подкрепа на теорията за помощник. Някой, който е искал да заеме мястото на Мейт. Буквално. Изборът на спалнята не е случаен: най-съкровено кътче в дома. Своеобразно изнасилване, което се връзва и с гениталното осакатяване на Мейт. Стремеж към власт, превъзходство. Щом се е вживял в ролята на Господ, значи е психопат монотеист. Вярва, че може да съществува само едно божество, и затова чувства нужда напълно да отстрани всеки съперник. Като завладее и дома му. Представям си как обикаля, опиянен от чувство за триумф. Мисълта, че е проникнал в жилище, запечатано като местопрестъпление, му носи още наслада. Може би е дошъл нощем, за да сведе до минимум риска да бъде открит, но все пак не е било достатъчно сигурна мярка. Ако се бе появил ти или някой друг от полицията, той би се озовал в капан. Спалнята е вътрешно

помещение, а няма заден изход. Не би могъл да се скрие никъде, освен в гардероба, а за да избяга, би трябвало да прекоси преходната стая през лабиринта от етажерки с книги. Мисля, че елементът на опасност му доставя удоволствие. Останах с това впечатление още когато узнах подробностите около убийството. Избрал е открито място край път за хирургическата си операция, а после е свалил парчетата картон, та когато някой надникне през стъклата, да види тялото на Мейт. Почистил е внимателно, но е оставил местопрестъплението на показ. Бележката. Изключителна методичност, съчетана с безразсъдство. Психопат с коефициент на интелигентност над средния. Достатъчно съобразителен е, за да създаде прецизен план за кратко време, но все някога ще стане уязвим, защото съзнателно се излага на риск.

— Това трябва ли да ми носи утеха?

— Той не е Супермен, Майло.

— Добре. Защото нямам криптонит.

Остана замислен, поклащайки пакета. Жената на отсрещната страна вдигна очи и погледите ни отново се срещнаха. След миг тя продължи да чете.

— Ако е обикалял из стайте — каза Майло, — може би е докоснал нещо. След като са били снети отпечатъци. Преди малко ние пипахме къде ли не... ако поискам снемане на нови, ще стане доста забавно.

— Съмнявам се, че е оставил отпечатъци. Поне в това отношение е внимателен.

— Все пак ще настоя. — Тръгна с тежки стъпки надолу по стълбите. — Ако това е послание, до кого е адресирано? Едва ли е до обществеността. Не е можел да бъде сигурен, че някой ще го открие, както за трупа.

— На този етап — казах аз — целта му е отново и отново да изживява тръпката, като си спомня за това, което е извършил. Може би му е хрумвало да се върне на местопрестъплението, но е размислил, защото му се е сторило твърде опасно, така че се е задоволил да проникне в дома на жертвата — лично или чрез някакъв просяк.

Сетих се за нещо, което ми бе казал Ричард Дос: „... искам да танцувам върху гроба на Мейт“.

— Счупен стетоскоп — продължих. — Ако се окаже прав за черната чанта, посланието е ясно: „За мен истинските инструменти, за

теб — счупени играчки“.

Когато слязохме в двора, Майло каза:

— Идеята за помощник ме накара да се замисля. За адвоката Рой Хейзълтън, който би трябвало да бъде в града, но не е. Кой е прекарвал повече време с Мейт? Добре е познавал апартамента му и може би дори е имал ключ. Поведението на този тип издава, че не е чист, Алекс. Мейт е мъртъв от седмица, през която Хейзълтън би трябвало да се скъса да дава интервюта. Но от него няма и следа. Събирал монети от обществени перални. Друг път! Този негодник има причина да се крие. Зоуби каза, че не е упражнявал друга адвокатска практика, освен да представлява Мейт. Това означава, че е твърде обвързан с него. Докторът е бил билетът на Хейзълтън към славата. Може би се е вкопчил в него, като е очаквал удобен момент да престане да свири втора цигулка. Наблюдал е как Мейт забива иглите във вените на много „пътници“ и е решил, че вече е научил достатъчно, за да се превърне в Доктор Смърт. По дяволите, може би господин адвокатът е от онези типове, които завършват право, защото не са приети да следват медицина!

— Интересно — отбелязах. — Една бележка, на която попаднах, потвърждава тази теория. Изказване на Хейзълтън по време на пресконференция след съдебно дело. Заявил е, че Мейт е достоен за Нобелова награда и че самият той, като негов адвокат, заслужава част от премията.

Майло сви свободната си ръка в юмрук.

— Досега разчитах на Корн и Деметри да го издирват, но ще се заема лично. Веднага ще отскоча до къщата му в Саут Уестууд. Ако не желаеш да дойдеш с мен, мога да те оставя до участъка.

Погледнах часовника си. Наближаваше пет. Денят ми се стори безкраен.

— Ще се обадя на Робин и ще дойда.

Пресякохме улицата, за да се качим в цивилната кола. Майло сложи пакета с доказателството в багажника, а после заобиколи и се спря до вратата откъм шофьорската седалка. Хвърли поглед наляво.

Мексиканката не бе помръднала. Рязко наведе глава и разбрах, че ни е наблюдавала. Отново заби нос във вестника и си даде вид, че съсредоточено чете. Листовете затрептяха, въпреки че не полъхваше вятър. Явно ръцете ѝ трепереха. Свали плетената си чанта на тревата.

Майло я огледа от главата до петите. Тя не му обърна внимание. Облиза устни и се наведе ниско над страниците.

Той понечи да се обърне с гръб към нея, но вдигна глава и когато погледът му се спря на апартамента на Мейт, каза:

— Почакай.

Последвах го, когато се приближи към нея. Ръцете ѝ стискаха вестника така силно, че той шумолеше. Тя прехапа устни и го повдигна пред лицето си. Вече стоях достатъчно близо, за да прочета датата. Беше вчерашен брой, отворен на страниците за обяви. „Предлагам работа“...

— Госпожо? — каза Майло.

Жената вдигна поглед и отвори уста. Тънките ѝ синкави устни бяха напукани и бледи в краищата. Имаше мургаво лице с торбички под очите.

Изглеждаше между петдесет и шестдесетгодишна, ниска и доста закръглена, с големи, красиви черни очи. Носеше тъмносиньо шушляково яке върху синя рокля на бели цветя, дълга до средата на прасаца. Материята изглеждаше ефирна и подчертаваше едрите ѝ форми. Над старите, но чисти маратонки „Найк“ се подаваха заоблени глезени. Белите ѝ чорапи бяха навити и разкриваха няколко рани от ожулване. Сред черните ѝ коси, сплетени на плитка, която достигаше до кръста, се забелязваха посивели кичури. Около шията ѝ се диплеше яка от тлъстини, но над издължените вежди кожата на челото ѝ бе опъната. Не носеше грим или бижута. Имаше вид на селянка.

Докато работех в педиатричната клиника, се бях запознал с няколко жени от латиноамерикански произход, чиято външност бе подобна. Косите им бяха дълги, винаги сплетени и никога не носеха панталони. Вместваха се в патриархалните представи за женственост, порядъчни християнки.

— Мога ли да ви помогна с нещо, госпожо?

— Вие сте от... полицията, нали?

Въпреки възрастта си, жената имаше звънлив момичешки глас, който прозвуча задъхано и плахо. Говореше без акцент, дори без съкращаване на сричките. Би могла да си намери работа на еротичен телефон.

— Да, госпожо. — Майло показа значката си. — А вие сте...

Жената пъхна ръка в чантата и извади портмоне от имитация на крокодилска кожа. Показа личната си карта така уверено, сякаш многократно ѝ се бе налагало да го прави. Бе карта с осигурителен номер. Подаде я на Майло.

— Гилерма Салсидо — прочете той.

— Гилерма Салсидо-Мейт — дръзко уточни тя. — Вече не използвам името му, но това не променя нещата. Все още съм съпругата на доктор Мейт, вдовицата му.

[1] Староанглийска епическа поема, описваща приключенията на скандинавски воин. — Б.пр. ↑

10.

Гилерма Мейт изправи гръб, сякаш добила увереност, когато изрече името. Взе личната си карта от ръката на Майло и я прибра обратно в портмонето.

— Били сте омъжена за доктор Мейт? — недоверчиво попита той.

Жената отново бръкна в чантата си и извади някакъв лист. Представляваше копие от брачно свидетелство, което едва се четеше. Бе издадено преди двадесет и седем години в град Сан Диего, област Сан Диего. Гилерма Салсидо де Вега и Елдън Хауърд Мейт бяха законни съпрузи.

— Ето — каза тя.

— Да, госпожо. В Ел Ей ли живеете?

— В Оукланд. Когато чух... беше отдавна, не знаех дали трябва да дойда. Заета съм, работя в приют за възрастни хора, но реших, че е редно. Елдън ми изпращаше пари, някаква пенсия, която получаваше. Сега, когато е мъртъв, мисля, че трябва да узная какво става. Взех „Грейхаунд“. Когато пристигнах тук, не можах да повярвам. Толкова е грозно, всички улици са разкопани. Загубих се с автобуса. Никога не бях идвала.

— В Ел Ей ли?

— Идвала съм в Ел Ей, но не и тук. — Посочи с месестия си пръст към двуетажната къща. — Може би всичко това е знак.

— Какъв знак?

— Случилото се с Елдън. Не се смятам за пророчица, но когато стане нещо неестествено, понякога то означава, че човек трябва да предприеме важна стъпка. Почувствах се длъжна да разбера какво става. Например кой ще го погребее. Не беше вярващ, но всеки трябва да бъде погребан... Не е заявил, че желае кремация, нали?

— Не, доколкото зная.

— Добре. Тогава мога да се заема с погребението. Моята църква ще помогне.

— Откога не сте се виждали с доктор Мейт?

Тя докосна горната си устна.

— От двадесет и пет години и... четири месеца. Откакто видях сина ми. Своя син. Елдън младши, наричам го Дони. Баща му не можа да го обикне. Не искаше деца и беше честен с мен по този въпрос от самото начало, но мислех, че когато има свои, ще промени отношението си. И така, все пак забременях. И какво мислите? Елдън ме напусна.

— Но ви е подпомагал финансово.

— Не особено — каза тя. — Петстотин долара месечно не могат да се нарекат помощ, винаги съм работила. Но ги изпращаше всеки месец с платежно нареждане, точно на датата, не мога да отрека. Този път не ги получих, а минаха пет дни и трябва да попитам към кого да се обърна от армията. Беше военна пенсия, която сега се полага на мен. Имате ли представа как да се свържа с когото трябва?

— Може би ще успея да ви дам номер — каза Майло. — През тези двадесет и пет години колко често разговаряхте с доктор Мейт?

— Не сме разговаряли. Само изпращаше пари. Предполагах, че го прави от чувство за вина, защото ме изостави. Но вече не мисля така. За да изпитва угризения, човек трябва да има вяра, а Елдън не вярваше в нищо. Така че може би е добил такъв навик, не зная. Докато майка му беше жива, ѝ изпращаше пари, вместо да ѝ гостува. Правеше всичко по навик, винаги по един и същи начин, в едни и същи часове. Дори си купуваше ризи и панталони в един и същи цвят. Казваше, че така му остава време за важните неща.

— Какви например?

Гилерма Мейт сви рамене. Очите ѝ затрептяха, залитна и едва се задържа на крака. Двамата с Майло ѝ помогнахме.

— Нищо ми няма — каза тя и с раздражение ни отблъсна. Приглади роклята си, сякаш я бяхме измачкали. — Кръвната ми захар е малко ниска, това е. Просто трябва да хапна нещо. Бях си донесла храна от къщи, но някой открадна торбата ми. — Черните ѝ очи се отместиха към Майло. — Искам да хапна.

Отидохме с колата до едно кафене на „Санта Моника“, близо до Ла Брея. Жълтеникавите тапицерии на сепаретата бяха избелели,

стъклата изглеждаха зацапани и се носеше мирис на пържен бекон. Сънени непълнолетни сервитьори събираха употребяваните прибори в сиви пластмасови кутии. Майло избра най-удобното място за наблюдение в дъното на ресторанта. В съседното сепаре седяха двама работници от „Колтранс“. Вдъхваха от аромата на пържоли с яйчена гарнитура, обявени на входа за специалитет на деня. Цената им бе от петдесетте години и приходите на заведението от тях едва ли стигаха, за да покрие сметката за месото.

Гилерма Мейт поръча двоен чийзбургер, пържени картофи и диетичен „Доктор Пепър“. Майло каза на сервитьорката:

— Сандвич с ръжен хляб, картофена салата, кафе.

В менюто нямаше нищо по мой вкус, но не бях хапнал от сутринта и поисках ростбиф със сос и френско хлебче, като предполагах, че месото ще бъде от престарели крави.

Поръчката ни бе изпълнена бързо. Моят сос беше полуизстинал, а ростбифът — жилав като гума и ако съдех по изражението на Майло, и неговият сандвич не бе по-свестен. Гилерма Мейт се нахрани с апетит, стараейки се да се държи прилично, като отрязваше парчета от чийзбургера си с нож и ги поднасяше към устата си с вилица. Когато свърши със сандвича, започна да набожда пържените картофи един по един и с наслада да поглъща всяка мазна пръчица. Най-сетне изтри устни и отпи глътка „Доктор Пепър“ през две сламки.

— Сега се чувствам по-добре. Благодаря!

— За нас беше удоволствие, госпожо.

— Е, кой е убил Елдън? — попита тя.

— За съжаление не зная. Тази пенсия...

— Получаваше две, но ми изпращаше само едната, петстотинте долара от армията. Голямата лекарска пенсия, която беше две хиляди и петстотин, задържаше за себе си. Не мисля, че бих могла да изкопча повече от него. Дори не бяхме официално разведени, а ми изпращаше пари. — Наведе се по-близо към нас над масата. — Много ли е спечелил?

— Моля?

— Нали се досещате, от всички онези убийства?

— Какво мислите за всички онези убийства?

— Какво ли? Потресена съм. Смъртен грях. Затова не използвам името му, във всички документи си върнах фамилията Салсидо. Той

дори не беше лекар, когато бяхме женени. Записал е медицина, след като ни изостави. Следвал е в Мексико, защото никъде другаде не са приемали хора на неговата възраст. Имам приятели в Оукланд, които знаят, че съм била омъжена за него. От църквата. Но си трая. Срамувам се. Някои от тях ме съветваха да си наема адвокат. Щом Елдън вече е богат, бих могла да поискам по-висока издръжка. Но според мен би било грях да приема тези пари. Казваха, че все пак ми се полагат, и предлагаха да ги даря на църквата. Не знаех какво да правя. Оставил ли е завещание?

— Все още не сме намерили такова.

— Това означава ли, че трябва да чакам... да бъде легализирано? Майло не отговори.

— Всъщност — каза тя — в началото разговаряхме няколко пъти. Скоро след като Елдън си тръгна. С Дони останахме в Сан Диего, а Елдън не беше много далеч, в Мексико. После, след като стана лекар, отиде в Оукланд да работи в болница и направих нещо ужасно глупаво: преселих се с Дони там. Не зная какво съм си мислила, може би — че щом вече е доктор... наистина беше глупаво, но детето ми дори не познаваше баща си.

— Не ви ли приеха в Оукланд? — попитах.

— Устроихме се в Оукланд, все още живея там. Но Елдън не ни прие. Отказа да говори с Дони и дори не пожела да го погледне. Спомням си всичко, сякаш беше вчера. Бялата му престилка изплаши Дони и той се разплака. Елдън побесня и започна да ми крещи да се разкарам с хленчещото си копеле. Прииска ми се да потъна в земята. — Набоде листо маруля. — Обадох му се още два пъти след това. Не прояви интерес. Отказа да ни посещава. След раждането на Дони напълно се бе отчуждил. Затова се преместих от другата страна на моста, в Сан Франциско, и си намерих работа. Странното е, че няколко години по-късно се върнах в Оукланд, защото наемите са по-ниски, но Елдън вече не живееше там и чековете започнаха да пристигат от Аризона, където беше постъпил на държавна работа, не зная каква. Тогава се замислих дали да не се обърна към адвокат.

— Защо не поискахте официален развод?

— Нима имаше смисъл? — каза тя. — Не възнамерявах да се омъжвам повторно, а и Елдън ми изпращаше военната си пенсия. Знаете как става.

— Как? — попита Майло.

— Ако човек не предприеме нещо в самото начало, по-нататък не се случва нищо. Получавах чековете всеки месец и това ми беше достатъчно. После, когато се захвана с този бизнес със смърт, бях доволна, че сме разделени. Коя жена би се примирила да живее с това? Когато чух с какво се занимава, буквално се поболях. Спомням си първия път, когато го гледах по телевизията. Не го бях виждала от години и изведнъж той се появи на екрана, поостарял и по-плешив, но лицето и гласът му бяха същите. Хвалеше се с това, което прави. Беше напълно откачил. Още на следващия ден позвъних във всички учреждения, издаващи документи за самоличност, и промених фамилното си име.

— Разговаряли ли сте с него за новата му кариера?

— Не сме разговаряли за нищо — отвърна тя. — Нали преди малко ви казах!

Побутна чинията си и всмука още газирано през сламките, но остави кафявата течност да се спусне обратно, преди да достигне устните ѝ.

— Дори и да е забогатял, как би изглеждало, ако изведнъж се бях появила да искам повече? — Докосна дръжката на пластмасовия си нож. — Това бяха мръсни пари. През целия си живот съм работила и съм се справяла. Кажете ми, забогатял ли е от убийствата?

— Изглежда, не — отвърна Майло.

— Тогава защо ги е извършвал?

— Той твърдеше, че помага на хората.

— И дяволът твърди, че е ангел. Но познавах Елдън, не се интересувах от никого освен от себе си.

— Бил е егоист? — казах аз.

— Безспорно. Живееше в свой собствен свят, правеше каквото иска. А единственото му желание беше да чете, непрекъснато четеше.

— Защо дойдохте тук, госпожо? — попита Майло.

Тя протегна ръце напред, сякаш очакваше да ѝ подадат нещо. Дланите ѝ бяха изприщени и покрити с кафяви драскотини.

— Вече ви казах. Просто реших, че е редно... а и бях любопитна.

— За какво?

Гилерма Мейт се облегна назад в сепарето.

— За Елдън. Къде е живял... какво го е сполетяло. Никога не можах да го разбера.

— Как се запознахте? — полюбопитствах.

Тя се усмихна, приглади роклята си и отпи през сламките.

— Струва ви се странно, защото той беше лекар, а аз съм черна селянка?

— Не...

— Няма нищо, свикнала съм. Когато бяхме женени и разхождах Дони в детска количка, всички мислеха, че съм прислужница. Защото Дони е одрал кожата на баща си. Въпреки това той не проявяваше никаква симпатия към детето. Престанах да се терзя. Единственото важно нещо за мен е да постъпвам така, както иска Исус. Затова не предявих претенции към парите на Елдън от убийствата. Бих накарала Исус да тъгува. Зная, че ще ме сметнете за религиозна фанатичка, защото говоря така, но вярата ми е силна, а когато човек живее заради Господа, душата му е пълна с богатства... Е, не е толкова грешно да си хапва добре от време на време, нали? — засмя се тя.

— Искате ли десерт? — попита Майло.

Гилерма Мейт си даде вид, че обмисля предложението.

— Ако и вие си поръчате.

Той махна на сервитьорката.

— Ябълков пай. Горещ, а ла мод. А за дамата...

— Щом предлагате пай, скъпа, има ли с шоколадов крем? — попита тя.

— Да — отвърна момичето, записа поръчката и се обърна към мен. Поклатих глава и то се отдалечи.

— Проблемът беше, че Елдън не вярваше в Исус — отново заговори Гилерма, след като изтри устните си. — Не вярваше в нищо. Искате да знаете как сме се запознали? Стана случайно. Той живееше в кооперацията, където майка ми бе чистачка. Беше нелегална имигрантка и не можеше да си намери по-свястна работа. Баща ми беше стопроцентово легален, имаше разрешително да работи в страната и се занимаваше с оформяне на градини в „Лъкет Кънстракшънс“, най-преуспелите тогава в строителния бранш. Бе получил гражданство и довел майка ми от Сан Салвадор, но тя цял живот не си направи труда да се сдобие с документи. Родена съм тук, винаги съм била американска гражданка. Приятелките ми ме наричат

Уили. Както и да е, Елдън живееше в онази кооперация и понякога го срещах, когато ходех там да мия двора или да окопавам цветята. Говорехме си.

— Това е било в Сан Диего?

— Точно така. Бях завършила гимназия само преди няколко години и посещавах курс за медицински сестри. Той беше доста по-възрастен, на тридесет и шест, но изглеждаше над четиридесет и почти бе загубил косата си. Отначало не ме привлече, но после започнах да го харесвам, защото беше учтив. Не само пред хората, винаги се държеше така. Струваше ми се улегнал, което също ми допадна, защото ми бе дошло до гуша от вятърничави мъже. Тогава го смятах за гений. Работеше като химик и имаше книги с всякаква научна литература, толкова много четеше. Това ме впечатли. Мислех, че образованието е пътят към спасението.

— Вече не мислите така, а?

— Умни или глупави — всички сме слаби и смъртни. Единственият гений е онзи, който живее на небето. — Посочи нагоре. — Нима един гений може да убива хора? Дори ако сами са помолили за това? Разумно ли е, когато всички ще отговаряме за постъпките си пред Всевишния? — Поклати глава и се загледа в плоскостите на тавана. — Елдън, не бих искала да бъда на твое място точно сега.

Донесоха десерта ни. Гилерма изчака Майло да набоде парче от пая си, преди да започне да хапва от своя.

— Но в началото сте били впечатлена от неговата образованост — изтъкнах аз.

— Мислех, че образованието е всичко. Исках да стана квалифицирана медицинска сестра. Когато се преместихме в Оукланд, имах такива... навярно бихте ги нарекли фантазии. Надявах се Елдън да открие кабинет и да работя с него. Но той не пожела да има нищо общо нито с мен, нито с Дони, така че се наложи да започна работа и не можах да завърша курсовете. — Облиза устни. — Не се оплаквам. Грижа се за възрастни хора, което е почти като да бъда медицинска сестра. Вече знам, че няма пряк път към щастието, независимо какво работи човек на този свят. Важен е отвъдният, в който живее Исус. Майка ми все ми повтаряше това, но навремето не я слушах. Никой не я слушаше и й беше много мъчно. Баща ми беше безбожник. Не успя да го накара да се обърне към Бога до последните му дни, когато

болките бяха толкова мъчителни, че не му оставаше друго, освен да се моли. — Плъзна лъжицата си по шоколадовия крем и загреба от сметановата глазура. Облиза я и продължи: — Баща ми бе пушач през целия си живот, разболя се от рак на белите дробове, който обхвана и костите, целия му гръбнак. Задъхваше се и крещеше, умря в агония. Беше ужасно. Елдън бе дълбоко разтърсен.

— Елдън е видял как баща ви умира? — попитах аз.

— Да. Почина малко след сватбата ни. Ходехме на свиждания в болницата. Татко хрочеше кръв и пицеше от болка. Елдън пребледняваше и излизаше от стаята. Кой би предположил, че ще стане лекар? Знаете ли какво мисля? Възможно е донякъде смъртта на баща ми да го е подтикнала да започне бизнес с убийства. Защото наистина беше потресаващо. Двете с мама издържахме благодарение на молитвите. Но Елдън не се молеше. Отказа дори когато мама го умоляваше на колене. Твърдеше, че не иска да бъде лицемер. Човек, който няма вяра, наистина може да обезумее при подобна гледка.

Гилерма доизяде пая си.

Майло попита:

— Можете ли да ни кажете нещо, което би било от полза да открием кой е убил съпруга ви?

— Единствено, че го е извършил някой, който не е одобрявал това, с което Елдън се е занимавал.

— Сещате ли се за някого конкретно?

— Не — отвърна тя. — Просто... логично е. Много хора го осъждаха. Не е бил богобоязлив човек, онези, които имат страх от Бога, не убиват. По-скоро някой, който... — Усмихна се. — ... който е същият като него. Не вярва в нищо и в него се е надигнала омраза към Елдън. Защото той имаше труден характер, говореше каквото мисли, без да се съобразява с никого. Така беше, докато бяхме женени. Винаги търсеше повод да убеждава някого в правотата си. Ако влезехме в такова заведение, мърмореше, че храната не му харесва, намираше управителя и започваше спор. Може би е ядосал някого и този човек си е казал: „Щом той може да върши такива неща и да се отървава безнаказано, значи и аз мога“. Когато човек не вярва в живота след смъртта, нима има нещо, което би го възпряло да не краде, да не убива, да не изнасилва или да върши нещо друго, към което го подтикват низките му страсти?

Майло прокара вилицата си по ръба на парчето ябълков пай. Запитах се дали му е хрумнала същата мисъл като на мен: толкова много прозорливост в един кратък монолог.

— Е — каза тя, — към кого да се обърна за онази пенсия? А за завещанието?

Когато се върнахме в колата, Майло позвъни на две-три места и се добра до номера на отдела за военни пенсии.

— Що се отнася до завещанието — каза й той, — все още не сме се свързали с адвокатата на доктор Мейт. Казва се Рой Хейзълтън. Обаждал ли ви се е някога?

— Онзи едър мъж, който винаги се появяваше по телевизията с Елдън? Не. Мислите, че завещанието е у него?

— Ако има такава, може би. Няма сведения в областните регистри. Ако науча нещо, ще ви уведомя.

— Благодаря. Предполагам, че ще се наложи да остана в града няколко дни. Знаете ли за някой чист и евтин хотел?

— В Холивуд е трудно, госпожо. На никое свястно място не е евтино.

— Всъщност не съм казала, че нямам пари. Работя, нося у себе си двеста долара. Просто не искам да харча повече, отколкото е необходимо.

Откарахме я до малък частен хотел, наречен „Уест Коуст Ин“ на „Феърфакс“, близо до Бевърли, и я настанихме. Плати със стодоларова банкнота и докато вървахме към стаята й на първия етаж, Майло я предупреди, че е опасно да се носят пари в брой.

— Не съм вчерашна — отвърна тя.

Стаята бе малка и чиста, с изглед към „Феърфакс“, откъдето се чуваше бръмченето на преминаващите лъскави автомобили. В далечината, от другата страна на булеварда, се открояваха черно-белите сгради с модернистична архитектура на студията на Си Би Ес.

— Може би ще погледам някое шоу — каза тя и отмести пердетата. Извади от плетената си чанта друга рокля на цветя и пристъпи към гардероба. — Благодаря за всичко.

Майло й подаде визитна картичка.

— Обадете ми се, ако се сетите за нещо, госпожо... Впрочем, къде е синът ви?

Бе застанала с гръб към нас. Отвори вратата на гардероба и дълго наглася роклята на закачалката. Свали от горната лавица допълнителна възглавница и я потупа, за да намести пълнежа.

— Госпожо?

— Не зная къде е Дони — най-сетне отвърна тя. Силно удари с юмрук по възглавницата. Изведнъж сякаш се смали и се прегърби. — Дони е много умен, също като Елдън. Учи една година в Държавния университет в Сан Франциско. Мислех, че и той ще стане лекар. Имаше добри оценки, обичаше науката.

Гилерма притисна възглавницата към себе си.

— Какво се случи? — попитах.

Раменете ѝ трепереха. Приблжих се и застанах до нея. Тя се отдръпна и остави възглавницата на тоалетката.

— Казвах ми, че навярно е започнал да взема наркотици. Приятелите ми от църквата предполагаха, че е това. Но никога не съм го виждала дрогиран.

— Променил се е — казах аз.

Гилерма се наведе и закри очите си с длан. Осмелих се да докосна лакътя ѝ. Мургавата ѝ кожа бе мека. Придружих я до един стол и ѝ подадох носна кърпичка. Тя я взе, стисна я в шепа и най-сетне изтри сълзите си.

— Дони стана съвсем различен. Престана да се грижи за себе си. Пусна дълга коса, брада, ходеше мръсен. Като бездомник. Но той има дом, може да се върне, когато пожелае.

— Откога не сте го виждали?

— От две години.

Гилерма скочи, влезе в банята и затвори вратата. Няколко минути вътре шуртеше вода, след което тя излезе и заяви, че е уморена.

— След като си почина, къде мога да хапна наблизко?

— Обичате ли китайска храна? — попита Майло.

— Разбира се, не съм претенциозна.

Той позвъни на заведение, предлагащо доставки на готови ястия, и поръча порция за след два часа. Когато си тръгнахме, Гилерма разглеждаше програма на кабелните телевизии.

Отново се качихме в колата и Майло намръщено отпусна глава на облегалката си.

— Ето едно щастливо семейство. Мейт младши е бездомник с психични проблеми, може би наркоман. Има мотив да убие Мейт и е напълно възможно да иска да заеме мястото му. Може би не биваше да отхвърляме клошаря като заподозрян толкова бързо.

— Щом Дони е интелигентен, дори и да е претърпял нервен срив, вероятно му е останал достатъчно разсъдък, за да планира ходовете си. Мейт го е изоставил по най-жесток начин. Такова отношение събужда първичен гняв, който би могъл да доведе до насилие. Славата на Мейт го е подклаждала допълнително. Може би дълбоко в себе си Дони отдавна е хранел надежда да превземе семейния бизнес... Едипов комплекс. Може би Мейт най-сетне се е съгласил да се види с него и са си уредили среща на Мълхоланд, защото не е искал синът да стъпва в апартамента му. Възможно е дори да е предвидил опасността и затова да си е осигурил по-лесно бягство, като е паркирал на заден ход. Но все пак е отишъл... от чувство за вина или заради тръпката.

Майло не каза нищо в отговор. Свърза се по телефона с помощниците си и поиска справка за криминални прояви на лицето Дони С. Мейт. Никакъв резултат. Но срещу Дони Салсидо имаше три обвинения, всичките от Калифорния. Биографичната информация съвпаднаше.

Шофиране в нетрезво състояние преди шест години, грабеж две години по-късно и побой преди осемнадесет месеца. Излежана присъда в областния затвор в Марин, изтекла преди шест месеца.

— Година и половина е лежал в затвора, без да се обади на майка си — отбелязах. — Социална изолация. От шофиране под въздействието на алкохол е преминал към побой. Агресивността му нараства.

— Семейни ценности — каза той. — Интересно какво ли ще направи скърбящата вдовица, когато открие, че Мейт е оставил триста хиляди в банката. Питам се дали Алис или някой друг ще предяви претенции. Уили е пристигнала тук поради същата причина. Нещата винаги се свеждат до гняв и пари. Добре, ще издира Дони, но нека първо опитаме да се доберем до проклетия адвокат.

11.

Рой Хейзълтън живееше доста по-сносно от основния си клиент, но не в разкош.

Къщата му бе оранжева едноетажна постройка на Кемдън авеню, на запад от Уестууд и на юг от Уилшър. Имаше окосена тревна площ, но без жив плет. На алеята не бе паркирана кола. Сред тревата се издигаше табела със стикер на охранителна фирма. Майло позвъни и почука на здраво залостената врата. Надникна в пощенската кутия.

— Само няколко рекламни брошури — каза той. — Няма писма. Значи е заминал наскоро.

Отново позвъни и почука. Опита се да погледне вътре през спуснатите бели пердета на предните прозорци и промърмори, че къщата изглежда най-обикновена. Хвърлихме поглед и на задния двор, където елипсовиден плувен басейн с червеникави плочки покрай ръба беше също заобиколен от окосена тревна площ. Водата бе започнала да добива зелен оттенък от водораслите, които се спускаха по стените.

— Ако е плащал на някого да поддържа басейна — отбелязах аз, — изглежда, отдавна не е търсил услугите му. Може би е заминал преди доста време и е наредил да не носят пощата му тук.

— Корн и Деметри провериха. А и градинарят е идвал.

Гаражът бе двоен, заключен. Майло успя да повдигне вратата с няколко сантиметра и да надникне отдолу.

— Нито кола, нито стари велосипеди, маркучи и други подобни неща.

Огледа къщата от всички страни. Повечето прозорци бяха с решетки, а на задния вход имаше желязна врата, здраво залостена. На прозореца на кухнята не бе закачено перде, но се намираше високо и Майло ме качи на гръб, за да погледна.

— Съдове в мивката, но изглеждат чисти... не се вижда храна... още един стикер на охранителната фирма на стъклото, но не виждам жици за алармена инсталация.

— Може би са фалшиви — каза той. — Хейзълтън е от умниците, за които е най-важно да създават впечатление за влиятелност.

— Твърде самоуверен — потвърдих. — Също като Мейт.

Помогна ми да сляза.

— Е, да видим с какво могат да ни помогнат съседите.

И двете най-близки къщи бяха празни. Майло пусна в пощенските кутии визитни картички с написана на гърба молба да му се обадят. В следващата къща на юг отвори млад чернокож. Бе гладко обръснат, закръглен и бос, облечен със сив потник с университетска емблема и червени шорти. Носеше книга под мишница и стискаше между зъбите си жълт молив. Повдигна ръка, за да извади молива, и обърна книгата така, че успях да прочета заглавието: „Организационна структура: задълбочено четиво“. В стаята зад него имаше два издути сини фотьойла и почти нищо друго. Върху тясната жълтеникава пътека се въргаляха кутии от газирани напитки, опаковки от чипс и голяма картонена чиния за пица, изцапана с мазнина.

Учтиво поздрави Майло, но когато видя полицейската значка, лицето му доби напрегнат израз.

— Кажете. — Подтекстът бе: „Какво има този път?“.

Запитах се колко често са го спирали за превишена скорост в Уестууд. Майло се отдръпна и зае нехайна поза.

— Интересувам се дали скоро сте виждали съседа си — господин Хейзълтън, млади господине.

— Кого... а, онзи! Не, от няколко дни.

— Можете ли да кажете колко, господин...

— Чембърс — отвърна младежът. — Къртис Чембърс. Мисля, че го видях да потегля за някъде преди шест дни. Дали си е идвал оттогава, не зная. Не съм показвал носа си навън, по цял ден уча. Защо?

— Помните ли колко беше часът, когато го видяхте, господин Чембърс?

— Сутринта, преди девет. Трябваше да се срещна с един преподавател и тръгнах навреме, за да стигна в девет. Мисля, че беше във вторник. Какво има?

Майло се усмихна и му даде знак да прояви търпение.

— Каква кола караше господин Хейзълтън?

— Микробус. Сив металик със синя ивица отстрани.

— Това единственият му собствен транспорт ли е?

— Не съм го виждал с друга кола.

— Някой живее ли при него?

— Не, доколкото зная — каза Къртис Чембърс. — Бихте ли ми казали какво става?

— Опитваме се да открием господин Хейзълтън във връзка с един случай...

— Убийството на доктор Мейт?

— Виждали ли сте го с доктор Мейт?

— Не, но всички знаеха, че той е адвокатът на Доктор Смърт. Хората в квартала говорят за това. Хейзълтън е голям чешит. Миналата година си направихме купон. Живее с трима съквартиранти, всичките сме в последен курс. Не сме вдигали много шум — и четиримата сме зубрачи и това беше единственият ни купон за цяла година, по случай края на семестъра. Съобразихме се със съседите, дори пуснахме бележки, за да ги предупредим. Една жена, госпожа Каплан от къщата до нас, изпрати бутилка вино. Никой не направи проблем, освен Хейзълтън. Той повика ченгетата. Беше едва единадесет и двадесет и повярвайте ми, нямаше никакъв шум, само музика. Е, може би е била малко силничка. Задръстен лицемер. След цялата суматоха, която е настанала в квартала заради него.

— Каква суматоха?

— Репортери, медии, всички тези глупости.

— Наскоро ли?

— Не, било е преди няколко години — отвърна Чембърс. — Не съм свидетел, тогава имах друга квартира, но единият от съквартирантите ми вече е живеел в тази къща. На улицата царял истински хаос. Все още се водели съдебни дела срещу Мейт. Двамата с Хейзълтън дали пресконференция точно тук. Пристигнаха телевизионни екипи с прожектори, камери и всякаква техника. Блокирали всички улици, хвърляли фасове и боклуци по тревата. Някои съседни се оплакали на Хейзълтън, но той не им обърнал внимание. И след всичко това има наглостта да вика ченгетата заради нашия купон. Откачалник, винаги гледа сърдито. Защо го търсите, да не би той да е убил приятелчето си?

— Какво ви навежда на тази мисъл, господин Чембърс?

Младежът се усмихна.

— Не го харесвам... а и фактът, че е офейкал... Беше говорител на Мейт и предполагаме, че ще поиска да намаже от интереса на репортерите. Нали целта и на двамата е била такава? Само поради тази причина не приемах онова, което вършеше Мейт.

— Какво имате предвид? — попита Майло.

— Перченето, превръщането на чуждата болка в шоу. Искал е да отървава болни хора от мъките им, добре. Но не трябва ли да го прави дискретно? Съквартирантът ми казва, че Хейзълтън се държал така, сякаш му харесва да бъде в центъра на вниманието. Затова би било логично и сега да дава интервюта. Въпреки че според мен няма какво повече да коментира, щом Мейт е мъртъв.

— Предполагам, че сте прав — каза Майло. — Има ли още нещо, което бихте искали да ми кажете за него?

— Не... но ако ми оставите телефонния си номер, ще ви се обадя, в случай че го видя. Да вика ченгетата заради един студентски купон. Страхотен чешит!

На път обратно към участъка Майло каза:

— Първо госпожа Мейт, а сега и това момче. Прозрения от случайни хора. Като че ли всички разбират какво става по-добре от мен.

— Адвокат, който кара микробус.

— Да, да, предпочитано возило от психопатите. Не мислиш ли, че това означава нещо? Един сериен убиец представлява друг в съда. И печели.

— Единствените дела, които е печелел — отбелязах. — Не е постигнал много като адвокат и затова се е захванал с обществените перални. Зоуби твърди, че било заради Мейт, но може би едва е кретал преди появата на Мейт и е видял в него своето спасение. Бил е привлечен от идеята за „пътешествията“, ролята на верен помощник и славата. После помежду им е възникнало съперничество. Или, както каза ти, Хейзълтън е започнал да се стреми към нещо повече.

— Предостатъчно основания да бъде заподозрян. Време е да нахълтаме в кантората му.

— Къде се намира?

— На „Миракъл Майл“, източно от Мюзийм Роу. Взел е помещения на изплащане над един персийски ресторант. На същия етаж живеят бедняци срещу нисък наем. Мрачна и запусната сграда, като от стар филм.

— Няма ли секретарка?

— Ходих там два пъти, а Корн и Деметри — още два. Вратата винаги е заключена и никой не отваря. Налага се да потърся собственика. Няма смисъл да губя и твоето време. Прибирай се при Робин и вярното куче.

Не възразих. Бях уморен, а на другия ден щеше да дойде Стейси Дос. Трябваше да прегледам бележките си за нея.

— Тогава върху кого се съсредоточаваш? — попитах. — Хейзълтън или Дони Мейт?

— Нима съм длъжен да избирам между две врати, Монти? Не мога ли да потърся трета? Мисля, че е най-добре да се съсредоточа и върху двамата. Ако Дони е нашият бездомник, може би ще бъде нужно време, за да го открием. Искам да проверя дали е освободен, или е пуснат под гаранция. Дано успея да се свържа с полицаите, които са се занимавали със случая. Ако той е клошарят, когото е видяла госпожа Кронфелд, вероятно все още се навърта из Холивуд. Това би потвърдило теорията ти, че очаква удобен случай да заеме мястото на Мейт.

— Мястото на таткото.

— Който е живеел в свой собствен свят и се е мислил за безсмъртен... Не е зле да се обадя на Петра, тя познава живота на улицата по-добре от всички.

Петра Конър бе детектив от отдел „Убийства“ — млада, будна и амбициозна, наскоро получила повишение като награда за помощта, която бе оказала на Майло за разкриването на поредица убийства на инвалиди. Скоро след това с партньора ѝ бяха провели успешно разследване по случая с Лиза Рамзи — бивша съпруга на телевизионна звезда, намерена заклана в парк „Грифин“. Беше ме помолила да проведе сеанси с дванадесетгодишно момче, което живеело в парка и станало свидетел на престъплението. Беше изключително умно дете със сложен характер, един от най-интересните пациенти, които съм имал. Носеха се слухове, че партньорът ѝ Стю Бишъп се е

кандидатирал за важен административен пост и че тя ще получи още едно повишение до края на годината от новия шеф.

— Предай й много поздравии — казах аз.

— Разбира се — разсеяно отвърна Майло, сякаш мислите му бяха на километри разстояние.

Беше се потопил в своя собствен свят, който се радвах, че не споделям.

12.

Понеделник, девет и половина вечерта. Край на безкрайно дълъг работен ден.

Робин киснеше във ваната, а аз преглеждах записките си за Стейси Дос в леглото.

На сутринта щяхме да разговаряме с нея надълго и нашироко за постъпването ѝ в колеж.

И първия път бе използвала колежа като претекст.

Беше топъл петъчен следобед през март. Преди нея бях провел сеанси с две други деца, преживяващи мъчителни съдебни дела за попечителство. След тях бях прекарал един час в писане на доклади. Очаквах Стейси с любопитство.

Въпреки скрупулите си по отношение на Ричард Дос, или именно заради тях, непрекъснато си повтарях, че трябва да приема дъщеря му с отворено съзнание. И все пак се питах какво дете са създали хора като Ричард и Джоан. Не можех да си представя.

Червената лампичка, която бе знак, че до страничната врата има някой, засвети точно навреме и отидох да ѝ отворя. Беше дребничко момиче — метър и петдесет и пет с токовете на кафявите мокасини. Съвършена генетична логика: не можеше да се очаква децата на семейство Дос да имат подходящ ръст за баскетболни играчи. Притискаше към гърдите си голяма зелена книга, чието заглавие бе скрито под ръкава ѝ. Бе облечена с бяло поло, прилепнали джинси и бели чорапи, които се подаваха над мокасините.

Имаше нормална фигура за възрастта си, леко закръглено лице, но определено не бе пълна. Щом бе качила около пет килограма, както твърдеше Джуди Манитоу, това означаваше, че по-рано е била твърде слаба. Този извод ме накара да се замисля за Джуди — нейните изпъкнали скули и хилаво тяло и снимките на дъщерите ѝ в офиса. И

двете бяха усмихнати блондинки с много къси и прилепнали рокли... също хилави. По-малката, Беки, бе почти като скелет.

Това нямаше значение. Пациентката бе Стейси. Имаше издути бузи, но лицето ѝ бе издължено и приличаше на майка си на снимката от колежа. Бе наследила високите дълги вежди на Ричард, но сред тях се виждаха по няколко по-светли косъмчета. Миловидните черти, като на джудже от приказка, също бяха нещо характерно и за двамата ѝ родители.

Смутено се усмихна. Представих се и ѝ подадох ръка. Тя веднага я пое, срещна погледа ми и ме удостои с още една приветлива усмивка.

Стараше се да бъде учтива.

Беше по-красива от Джоан, с тъмни бадемови очи. Имаше вид на дребничка хубавица, която би привлякла доста момчета. Когато бях гимназист, наричаха момичета като нея „мини съкровища“. Всяко поколение би я определило като „готина“.

Приличаше на баща си и по още нещо: косите ѝ бяха гъсти, черни и къдрави. Носеше ги дълги и разпуснати и ползваше някакъв гел, от който се разделяха на кичури и се спускаха край лицето ѝ като танцуващи спирали. Кожата ѝ бе по-светла, отколкото на Ричард — с цвят на сметана с капка кафе. Изглежда, бе нежна и тънка, защото на брадичката и слепоочията ѝ прозираха сини ивици. До нокътя на средния ѝ пръст имаше белег от отрязана кожичка и зачервен оток.

Притисна книгата по-силно и влезе след мен.

— Много ми хареса шадраванът, покрай който минах. Има ли рибки?

— Да.

— Семейство Манитоу също имат шадраван с рибки, но по-голям.

— Така ли?

Бях ходил в офиса на Джуди Манитоу поне десетина пъти, но никога не бях посещавал дома ѝ.

— Доктор Манитоу сложи страхотен водопад. Става дори за плуване. Но вашият е по-... достъпен. Имате красива градина.

— Благодаря.

Влязохме в кабинета ми и тя седна със зелената книга в скута си. Едва сега видях крещящия жълт надпис „Как да изберете подходящ колеж!“.

— Лесно ли намери къщата? — попитах аз и се настаних срещу нея.

— Не. Благодаря, че ме приехте, доктор Делауер.

Не бях свикнал младите пациенти да ми благодарят.

— За мен е удоволствие, Стейси.

Тя се изчерви и извърна глава.

— Това развлекателно четиво ли е? — попитах.

Отново се усмихна насила.

— Не точно.

Започна да разглежда кабинета.

— Е — казах аз, — имаш ли въпроси?

— Не, благодаря.

Като че ли бях ѝ предложил почерпка. Усмихнах се и изчаках да каже още нещо. Най-сетне момичето промълви:

— Предполагам, че трябва да говоря за майка си.

— Ако искаш.

— Не зная дали искам. — Сви десния си показалец и потърка с него възпаления пръст на лявата си ръка. Разчопли го и се появи точица кръв. Смутено закри ръката си с другата. — Татко казва, че се тревожи за бъдещето ми, но мисля, че първо трябва да поговорим за мама. — Обърна се встрани и няколко черни кичура закриха лицето ѝ. — Според приятелката ми, така е най-добре за мен. Тя иска да стане психолог. Беки, дъщерята на съдия Манитоу.

— Опитвала се е да ти прилага аматьорска терапия?

Махна с ръка, сякаш мисълта за това я отегчаваше. Очите ѝ бяха тъмнокафяви като на баща ѝ, но имаха съвсем различен израз.

— Самата Беки беше на сеанси и мисли, че това е лек за всичко. Отслабна твърде много, още повече, отколкото искаше майка ѝ, и я изпратиха при някакъв терапевт. Тогава реши да се занимава с психотерапия.

— Приятелки ли сте с нея?

— Бяхме. Всъщност Беки не е... Не искам да бъде жестока, просто ученето не ѝ се удава особено.

— Не е много интелигентна.

Стейси леко се засмя.

— Не точно. Мама ѝ помагаше по математика.

Джуди никога не бе споменавала за проблема на дъщеря си. Нямахте причина. Все пак се запитах защо не е насочила Стейси към терапевта на Беки. Може би за да избегне прекалено тясно обвързване между двете семейства.

— Е — казах аз. — Няма значение какво смята Беки или някой друг. Само ти знаеш кое е най-добро за теб.

— Така ли мислите?

— Да.

— Вие дори не ме познавате.

— Компетентен до доказване на противното, Стейси.

— Добре.

Още една лека усмивка. Полагаше голямо усилие да се усмихва. Мислено си записах: „Вероятно депресирана, както е забелязала Дж. Манитоу“.

Повдигна ръката си. Кръвта на пръста ѝ бе засъхнала и тя отново потърка отока.

— Всъщност не съм убедена, че желая да говоря за мама. Какво бих могла да кажа? Когато си спомня за нея, дни наред съм в лошо настроение, вече ми писна. Не бях шокирана... от онова, което се случи с нея. Искам да кажа, когато стана, бях в шок, но не беше неочаквано след дългото ѝ боледуване.

Баща ѝ бе казал същото. Дали тази реч бе съчинена от самата нея, или от него?

— Сецам се за онези сантиментални филми — каза тя. — Линдзи Уагнър в ролята на многодетна майка... Опитвам се да кажа, че случилото се с майка ми продължи толкова дълго... Не беше като с една друга приятелка. Нейната майка загина при ски злополука. Блъснала се в дърво и просто останала на място. — Щракна с пръсти. — Пред очите на цялото семейство. Наистина е било травмиращо. А с моята... знаех, че ще се случи. Отдавна се питах кога, но... — Въздъхна дълбоко и нервно затропа с единия си крак. Десният ѝ показалец отново посегна към възпаленото място и го разчеса. — Може би главното, за което трябва да говорим, е така нареченото ми бъдеще. Мога ли първо да ползвам тоалетната?

Забави се десет минути. След седмата ми хрумна да проверя дали не си е тръгнала, но тя се върна с коси, вързани на конска опашка, и гланц на устните.

— Добре — каза Стейси. — За колежа. Кандидатстването и това, че нямам ясна цел.

— Прозвуча, сякаш някой ти го е казал.

— Татко, училищният психолог, брат ми — всички. Наближавам осемнадесет години, в последния клас съм и би трябвало да се замисля за кариера и да избира куп извънкласни занимания, за да си съставя впечатляваща биография, сякаш ще се продавам. Струва ми се толкова... безсмислено. Съучениците ми, които трескаво се готвят за кандидатстване в колежи, един по един откачат. Аз съм единствената нормална и затова всички ме гледат като извънземна.

— Не можеш да мислиш като тях? — попитах.

— Не искам да мисля като тях. Честна дума, все ми е едно, доктор Деллаур. Искам да кажа, зная, че накрая все ще се озова някъде. Има ли значение къде?

— Има ли?

— Според мен — не.

— Но всички казват, че не бива да ти е все едно.

— Или го казват, или просто витае във въздуха. Такава е атмосферата. В училище има ясно разделение, социологическо. Или се издънваш и знаеш, че ще попаднеш някъде, където тече купон, или си зубрач и от теб се очаква да влезеш в „Станфорд“ или „Айви“. Би трябвало да бъда в групата на зубрачите, защото оценките ми са отлични. Да не откъсвам поглед от учебника за подготовка за САТ и да решавам примерни варианти.

— Кога трябва да се явиш на изпита?

— Вече се явих веднъж. През декември. Всички се явихме, просто за тренировка. Но се справих достатъчно добре, не разбирам защо трябва да се явявам втори път.

— Какъв беше резултатът ти?

Отново се изчерви.

— Хиляда петстотин и двадесет.

— Фантастично! — казах аз.

— Ще се изненадате. В моето училище онези, които са получили под хиляда петстотин и осемдесет точки, ще се явяват повторно.

Родителите на един от учениците изпратили писмо, че е бил дискриминиран поради индианския си произход. Не виждам смисъл.

— Аз също.

— Сигурна съм, че повечето завършващи биха сключили сделка да убият някого, за да си осигурят прием в „Харвард“, „Станфорд“ или „Йейл“.

— Много жестоко — отбелязах. Думите ѝ ме накараха да се замисля.

— Живеем в жесток свят — каза Стейси. — Баща ми непрекъснато повтаря това.

— Той ли настоява да се явиш отново на САТ?

— Преструва се, че не ми оказва натиск, но ме убеждава, че е готов да плати таксата, ако поискам.

— Което е вид натиск.

— Предполагам. Запознали сте се... Как ви се стори?

— В какъв смисъл?

— Намерихте ли общ език? Той ми каза, че сте много умен, но в гласа му имаше нещо... като че ли не беше сигурен какво да мисли за вас. — Изведнъж Стейси застина. — Говоря твърде много... татко е неуморен, вечно трябва да бъде в движение, да размишлява, да върши нещо. Болестта на мама го подлудяваше. Преди да се разболе, и двамата бяха много активни. Ходеха заедно на джогинг, играеха тенис, пътуваха. Когато тя престана да живее и го остави сам, стана малко раздражителен.

Изказването ѝ прозвуча като обективно психологическо заключение. Преценка на страничен наблюдател? Понякога децата предпочитат тази роля, защото им се струва по-лека, отколкото да бъдат участници.

— Трудно му е било да се приспособи — казах аз.

— Да, но бързо се съвзе.

— Как се съвзе?

— Свикна да се справя сам. Намира начин да преодолее всичко. — Това прозвуча като обвинение. Повдигнах вежди, вместо да изрека следващия въпрос. Отговорът ѝ бе: — Лекарството му срещу стрес е да не се застоява на едно място. Вечно е на път. Нали знаете с какво се занимава?

— Обновяване на недвижими имоти.

Поклати глава, сякаш не бях разбрал правилно, но каза:

— Да. Купува занемарени имоти. Трупа пари от провалите на други хора.

— Сега разбирам защо според него светът е жесток.

— О, да, жестокият свят на запуснатите имоти — засмя се Стейси, а после въздъхна и отпусна ръце. Остави зелената си книга на една масичка и я побутна. Отново сложи ръце в скута си. Изглеждаше ту беззащитна, ту напълно спокойна. В един момент се държеше като своенравна тийнейджърка, а в следващия сякаш й бе безкрайно приятно да разговаря с мен.

— Нарича себе си безсърдечен капиталист — каза тя. — Може би защото знае какво говорят всички зад гърба му. Всъщност се гордее с това, което прави.

Последните думи бяха изречени монотонно, с тих глас, който издаде презрение. Доверяваше се на един напълно непознат за гнева, който изпитва към баща си. Често подобна откровеност е знак за дълго стаявано негодувание, което всеки момент ще се отприщи.

Изчаках да продължи. Стейси кръстоса крака, приведе се и прокара пръсти през косите си с престорено нехайство. Сви рамене, което означаваше: „Твой ред е“.

— Струва ми се, че бизнесът с недвижими имоти не ти допада особено — казах аз.

— Кой знае? Мисля да стана архитект, така че може би не го ненавиждам толкова. Всъщност не мразя всеки бизнес като някои от връстниците си. Просто предпочитам да създавам нещо ново, отколкото... Предпочитам да творя.

— Отколкото?

— Отколкото да заграбвам. Но това е нечестно спрямо баща ми. Той не е довел никого до провал. Просто търси възможности. Не върши нищо нередно, но аз не бих се занимавала със същото. Истината е, че не зная към какво да се насоча. — В очите й се долови насмешка. — Гениалният извод е, че наистина нямам цел.

— А архитектурата?

— Може би отговарям, че ще избира тази специалност, просто за да кажа нещо, когато ме попитат. Вероятно и архитектурата няма да ми допадне.

— Харесва ли ти някой предмет в училище? — попитах.

— По-рано се интересувах от естествени науки. Известно време мислех, че медицината би била добър избор. Посещавах допълнителни курсове по биология и взех изпитите с петици. Но вече не зная.

— Какво те накара да промениш решението си?

„Смъртта на майка ти, която е била учен?“

— Просто... струва ми се, че сега медицината не е това, което е била. Беки казва, че баща ѝ вече не обича професията си — заради всички здравни разпоредби, които му диктуват какво да прави и какво не. Доктор Манитоу нарича това „бюрократично здравеопазване“. След толкова години учене човек би трябвало да има повече свобода. Вие харесвате ли работата си?

— Много.

— Психология. — Произнесе думата, сякаш бе нова за нея. — Повече се увличах от истинска наука... о, извинявайте, беше нетактично! Исках да кажа, наука, свързана с материални неща.

— Не се чувствам засегнат — усмихнах се аз.

— Уважавам психологията. Просто се интересувах от химия и биология. Такива бяха предпочитанията ми.

— Психологията е нематериална наука. Това е едно от нещата, които ми харесват в нея — споделих.

— Защо? — попита Стейси.

— Непредсказуемата човешка природа прави живота интересен. Събужда любопитството ми.

Тя се замисли.

— Изучавах психология една година. В първия гимназиален клас. Избрах този предмет на шега, но се оказа интересен... Беки стана маниачка и започна да открива у хората всеки симптом, за който научавахме. После изведнъж се отчужди от мен. Не питайте защо. Не зная. Не ме и интересува. С нея нямаме общи интереси, откакто престанахме да играем с кукли „Барби“... Не мисля, че ме влече каквато и да е медицина. Честно казано, не ми се струва достатъчно свързана с науката. Майка ми ходи при специалисти във всички съществуващи области и никой от тях не бе в състояние да ѝ помогне. Ако реша на какво желая да посветя живота си, бих искала да бъде продуктивно.

— И да носи бърз резултат?

— Не непременно бърз — отвърна тя. — Просто реален. — Придърпа конската си опашка отпред и заигра с краищата ѝ. — Какво от това, че съм неориентирана. Второ дете съм, не е ли нормално? Брат ми е достатъчно сериозен и за двама ни, знае точно какво иска: да спечели Нобелова награда за икономика, а после да натрупа милиони. Един ден ще четете за него във „Форчън“.

— Напълно ясни цели.

— Ерик винаги знае какво иска. Той е гений. На пет години прочел статия от „Уолстрийт Джърнъл“ за търсенето и предлагането и на следващия ден изнесъл лекция на тази тема в детската градина.

— Това семейна легенда ли е? — попитах.

— Какво имате предвид?

— Разказа го като нещо, което си чула от родителите си. Едва ли си спомняш случката, била си само на три години.

— Прав сте — отвърна тя. Явно бе смутена. — Мисля, че съм я чувала от баща си. Или от майка си. И от двамата. Баща ми все още често я разказва. Вероятно от него.

Мислена бележка: „Какво разказва татко за Стейси?“.

— Има ли някакво значение? — попита тя.

— Не — отвърнах. — Просто се интересувам от семейни легенди. Значи Ерик е много целенасочен.

— Целенасочен и гениален. Буквално. Той е най-умният човек, когото познавам. Но не е задръстеняк. Агресивен, упорит. Когато си науми нещо, не се отказва.

— Харесва ли му в „Станфорд“?

— Да, и преподавателите го харесват.

— Родителите ви също са учили там.

— Семейна традиция.

— Чувстваш ли се длъжна да я следваш?

— Сигурна съм, че татко би се радвал, ако случайно ме приемат.

— Не вярваш, че можеш да влезеш там?

— Не зная. Не ме интересува.

Бях седнал на известно разстояние от нея, за да не я притеснявам. Но тя се наведе напред, сякаш копнееше да бъде по-близо до мен.

— Не подценявам способностите си, доктор Деллауер. Зная, че съм достатъчно умна. Не колкото Ерик, но достатъчно. Да, може би

имам шанс да вляза. Това, че съм от семейството на трима изявени възпитаници, е достатъчно предимство. Но в интерес на истината, усилията за обучението ми биха били напразни. Не се стремя към интелектуални цели, не търся предизвикателства и не мечтая да трупам пари. Може би ви се струва вятърничаво, но това е истината. — Изправи гръб. — Колко време ни остава? Забравих часовника си у дома.

— Двадесет минути.

— Аха. Добре.

Започна да оглежда стените.

— Натоварен ден? — предположих.

— Не, всъщност доста спокоен. Имам среща с приятелки в Бевърли Сентър. Започнали са страхотни разпродажби. Идеален момент за малко вятърничаво пазаруване.

— Струва ми се забавно — отбелязах.

— По-скоро безумно.

— В развлеченията няма нищо лошо.

— Значи просто трябва да си живея живота?

— Точно така.

— Точно така — повтори Стейси. — Да се забавлявам.

Очите ѝ се насълзиха. Подадох ѝ носна кърпичка. Взе я, смачка хартията и тънките ѝ пръсти с цвят на слонова кост я стиснаха в юмрук.

— Да поговорим за майка ми — каза тя.

Дойде при мен тринадесет пъти. По два сеанса седмично в продължение на четири седмици, а после още пет по веднъж. Бе точна, вслушваше се в съветите ми и редовно започваше с непринуден разговор за филми, книги и приятели от училище. Отлагаше неизбежното, но в края на краищата започваше да говори за него по своя воля, без настойчивост от моя страна.

Последните двадесет минути винаги бяха посветени на майка ѝ. Нямахше повече сълзи, а само тихи монолози, които издаваха чувство за дълг. Знаех, че е била шестнадесетгодишна, когато е започнал срывът на Джоан Дос. Описа падението ѝ като баща си — като постепенно и необратимо превръщане в жив труп.

— Всеки път, когато я погледнех, лежеше отпусната и неподвижна. Беше някак пасивна и преди да се разболеет — оставяше на баща ми да взема всички решения. Тя готвеше, но той определяше менюто. Беше добра готвачка, но като че ли не я интересуваше какво приготвя. Вършеше го по задължение, без да си дава вид, че е... вдъхновена. Веднъж, преди години, намерих кутийка с рецепти, изрязани от списания. Предполагам, че някога е проявявала интерес. Но не и откакто аз самата имам спомени.

— Значи се е слушала думата на баща ти.

— На татко и на Ерик.

— Но не и твоята.

Усмивка.

— О, имам мнение по всички въпроси, но го запазвам за себе си.

— Защо?

— Установих, че е добра стратегия.

— За какво?

— За спокоен живот.

— Баща ти и Ерик карат ли те да стоиш настрана?

— Не, поне не съзнателно. Просто си говорят... по мъжки. Два велики ума, които препускат заедно напред. Ако човек опита да се намеси, би било като да скочи на движещ се влак. Добра метафора, а? Не е зле да я използвам в някое съчинение. Учителката ми по английски е много взискателна, обича метафорите.

— Значи е опасно да се намесваш в разговорите им? — попитах аз.

Стейси докосна долната си устна.

— Не че не ме зачитат... просто не искам да ме смятат за глупава... Те... те просто са тандем, доктор Деллауер. Когато Ерик си е у дома, понякога са неразделни като сиамски близнаци.

— А когато не си е у дома?

— Какво искате да кажете?

— Общуваш ли с баща си?

— Разбираме се, но той често пътува и имаме различни интереси. Страстен колекционер е, а аз не си падам по това.

— Какво колекционира?

— Отначало картини, калифорнийско изкуство. После ги продаде много изгодно и премина на китайски порцелан. Напълни

цялата къща с дребни фигурки. Династия Хан, династия Сунг, династия Минг и така нататък. Харесват ми. Красиви са. Просто не одобрявам трупането на все повече и повече вещи. Мисля, че е оптимист, щом е решил да събира порцелан в заета зона. Прикрепя ги с восък като в музеите и все пак при голям трус къщата ни здравата би се разлюляла.

— Как оцеляха при последния?

— Тогава все още ги нямаше. Захвана се с тях, когато мама се разболя.

— Мислиш ли, че има връзка? — попитах.

— Между кое?

— Колекционирането на порцеланови фигурки и заболяването на майка ти.

— Защо да има... о, сега разбирам. Вече не можеха да се развличат заедно и той е видял в това начин да се забавлява сам. Да, може би. Както ви казах, умее да се приспособява.

— Какво мислеше майка ти за колекцията му?

— Не съм забелязала да изразява някакво мнение. Като че ли вече не мислеше за нищо. Ерик харесва порцелана. Може да го наследи. Мен не ме е грижа. — Лека усмивка. — Аз съм кралица на апатията.

В края на шестия сеанс тя сподели:

— Понякога се питам за какъв човек ще се омъжа. Дали ще бъде властен като татко и Ерик, защото съм свикнала с този тип, или пълна противоположност. Не че мисля често по въпроса. Ерик си дойде за уикенда и двамата отидоха на някакъв търг за азиатски антики. Наблюдавах ги през прозореца, когато тръгнаха. Приличат си като близнаци. Това е единственият тип мъж, който познавам. — Поклати глава. — Татко не престава да купува вещи. Понякога мисля, че единственото, към което се стреми, е да заграбва все повече. Като че ли цели да завладее целия свят... Ерик искаше да дойде с мен днес, за да се запознае с вас.

— Защо?

— Връща се на лекции едва утре и предложи да излезем заедно, преди да отпътува довечера. Много мило, нали? Наистина е добър

брат. Казах му, че първо трябва да дойда на сеанс при вас. Не знаеше, че ви посещавам, татко много държи на дискретността. Изнесе ми цяла тирада, че макар и да не съм навършила осемнадесет, според него имам пълни права. Като че ли ми прави голям подарък, но мисля, че донякъде се срамува. Веднъж, когато споменах за терапията на Беки, бързо смени темата... Както и да е, Ерик не бе узнал за вас и се изненада. Започна да разпитва, искаше да знае дали сте компетентен, къде сте получили дипломата си. Осъзнах, че всъщност не зная.

Посочих дипломите си.

— Добрият стар държавен университет. Не е „Станфорд“ или „Айви“, но предполагам, че ще бъде доволен.

— Трябва ли да го караш да се чувства доволен?

— Да, Ерик е геният в семейството... Има право на свое мнение, но то не влияе върху моето. Реши да не идва, вместо това отиде да покара колело. Може би някой ден ще го доведе да се запознаете.

— Ако се държа прилично?

— Разбира се — засмя се тя. — Запознанството с Ерик е голяма чест.

Дълго бях размишлявал за Ерик. За зловещата снимка, която бе направил на майка си. Бе застанал до леглото и бе запечатал жалката гледка хладнокръвно и безмилостно. Баща му я носеше в портфейла си като трофей.

Нима Ричард Дос бе мразил жена си толкова силно?

— Как реагира Ерик на смъртта на майка ви?

— С мълчание. Тих гняв. Вече бе прекъснал следването си, за да бъде до нея, и може би това го е ядосало достатъчно. После веднага се върна в „Станфорд“.

Студена нотка в гласа. Стейси зачопли кожичките на пръстите си и сведе поглед към скута си.

„Беше лош ход да разпитваш за брат й. Интересът ти трябва да бъде насочен към нея. Винаги към нея.“

Но се замислих дали някога е виждала снимките.

— Е? — подканих я.

— Това е.

Погледна часовника си. Оставаха още десет минути. Опитах се да продължа разговора.

— Преди две седмици обсъдихме чие мнение се е слушало в дома ви. Как прие майка ти...

— Нямаше никакво мнение. Превърна се в нищожество.

— Нищожество — повторих.

— Точно така. Затова бях изненадана, когато разбрах какво е направила... с Мейт. Искам да кажа, изненадах се, когато чух по телевизията. Но щом шокът отшумя, осъзнах, че е логично: крайна пасивност.

— Значи не е имало предупредителни признаци?

— Никакви. Не сподели нищо с мен. Не си взе сбогом. Онази сутрин ме повика при себе си, за да ѝ кажа „здравей“, преди да тръгна за училище, в което нямаше нищо необичайно, често го правеше. Каза ми, че изглеждам чудесно, както винаги. Истината е, че тя се бе самоунищожила още преди да се обърне към Мейт. Медиите винаги изкарват, че той върши нещо, но ако и другите хора, на които уж помага, са като майка ми, не играе никаква роля. Не е направил нищо за нея. Тя просто не желаше да съществува.

Посегнах към пакета с носни кърпички, но Стейси изведнъж изправи гръб и стъпи здраво на пода.

— Всичко това е невероятно жалко, доктор Деллаур.

Отново говореше от позицията на безпристрастен наблюдател, както при първата ни среща.

— Да, така е.

— Беше гениална, имаше две докторски титли и можеше да спечели Нобелова награда, ако бе поискала. Ерик е наследил способностите си от нея. Баща ми е умен, но не е гений, каквато бе тя. Родителите ѝ също бяха много умни. Имаха библиотека, не можах да забогатеем от нея, но бяха изключително интелигентни. И двамата починаха млади. От рак. Може би мама се е бояла, че и тя ще умре рано, не зная. Помогна на Беки да повиши оценката си по математика от „среден“ до „много добър“. Щом прекрати уроците, успехът ѝ отново се влоши.

— Престанала е да идва заради болестта на майка ти?

— Така предполагам.

Дълго мълчание. Минута до края на сеанса.

— Време е да свършваме, нали? — каза тя.

— Почти — потвърдих.

— Не. Правилата са си правила. Благодаря за помощта ви, вече се справям. В крайна сметка...

Взе книгите си.

— В крайна сметка?

— Човек никога не знае — отвърна Стейси и се засмя. — О, не се тревожете за мен. Добре съм. Какъв избор имам?

При последните пет сеанса влезе в кабинета ми готова да говори за скръбта си. Сериозно, без сълзи, детинско бърбене за банални неща или неискрен смях.

„Полага усилия.“

Копнееше да проумее защо майка ѝ я е изоставила, без да си вземе сбогом. Вече осъзнаваше, че има въпроси, на които никога няма да получи отговор, и все пак ги задаваше. Защо точно в нейното семейство? Защо точно на нея?

Дали майка ѝ изобщо бе боледувала, или доктор Манитоу бе прав за състоянието ѝ. Неволно бе дочула разговор между него и съпругата му, когато не знаели, че е наблизо. Майката на Беки каза: „О, не зная, Боб“. Неговият отговор гласял: „Повярвай ми, Джуди, физически нищо ѝ няма. Това е бавно самоубийство“.

В същото време Стейси била в банята до кухнята им и в първия миг изпитала ярост. Негодник, как можел да говори такива неща за майка ѝ! Но по-късно започнала да се замисля, защото никой лекар не успял да постави диагноза на майка ѝ. Баща ѝ твърдял, че докторите не знаят всичко и не са толкова умни, за колкото се мислят. Престанал да я води на прегледи.

„Дали това не е доказателство, че дори според него проблемът на мама е бил в главата ѝ? Дали не се е страхувал, че при някое изследване ще изникне нещо?“ — питаше се момичето.

На единадесетия сеанс заговори за Мейт. Не била ядосана колкото баща си и Ерик. Така реагирали двамата всеки път, когато били изправени срещу нещо, което не могат да контролират — с агресивност, размахване на юмруци и желание да смажат някого.

— Баща ти иска да смаже Мейт? — попитах.

— Образно казано. Говори така за всичко, което не харесва. Когато някой се опита да го измами при важна сделка, се шегува, че ще

го направи на пух и прах, ще го заличи от лицето на земята и други мъжкарски глупости.

— А ти какво мислиш за Мейт?

— Жалък неудачник. Със или без него — мама щеше да престане да съществува.

В началото на дванадесетия сеанс заяви, че няма какво повече да каже за майка си и че е по-добре да се съсредоточи върху бъдещето си. Най-сетне бе решила, че може би иска да има бъдеще.

— Нека да бъде архитектура. — Усмивка. — По пътя на елиминирането стигнах до това решение, доктор Деллауер. Целта ми е да следвам архитектура в „Станфорд“. Всички ще бъдат доволни.

— Включително и ти?

— Разбира се. Няма смисъл да се захващам с нещо, ако не би ми донесло удовлетворение. Благодаря ви, че ми помогнахте да проумея това.

Бе готова да прекратим сеансите, но ѝ предложих да се уговорим за още един. Следващата седмица пристигна с брошури от „Станфорд“ и каталог на предлаганите специалности. Прегледахме заедно учебната програма по архитектура. Увери ме, че вече е почти сигурна, че е направила добър избор.

— Ако нямате нищо против, искам да дойда отново догодина, когато стане време да кандидатствам. Надявам се да ми дадете някои полезни напътствия... ако това е част от работата ви.

— Разбира се, с удоволствие. Обади ми се, ако те измъчват някакви мисли.

— Страхотен сте — отбеляза тя. — Разговорите с вас бяха поучителни.

Не беше нужно да питам какво има предвид. Аз бях мъж, различен от баща ѝ и брат ѝ.

13.

Когато затворих папката, приближаваше десет часът.

Стейси бе завършила сеансите с твърдението, че е намерила цел. Сутринта баща ѝ обаче бе намекнал, че положителният резултат е бил краткотраен. Бе обещала да ми се обади, но не го бе направила. Нормална тийнейджърска неблагодарност? Или не желаше да ме разочарова?

Въпреки уверенията ѝ, че е независима, не изпитвах чувство за триумф след терапията ѝ. За тринадесет сеанса не бях успял да достигна до това, което я терзае. Предполагам, че през цялото време съм знаел, че го таи в себе си.

Дали на следващия ден щяхме да разговаряме за колежа?

Отново прелистих записките си от единадесетия сеанс, нахвърляни с безброй съкращения и стенографски символи, както бях свикнал да пиша, защото често ми се налагаше.

„Избухлив баща, враждебност към Мейт.“

„Така реагират двамата всеки път, когато са изправени срещу нещо, което не могат да контролират — с агресивност, размахване на юмруци и желание да смажат някого.“

Телефонът иззвъня.

— Доктор Делауер, преди час оставиха съобщение за вас — каза телефонистката. — Господин Фъско помоли да му се обадите, когато можете.

Името не ми бе познато. Поисках да ми го продиктува буква по буква.

— Леймърт Фъско. Помислих, че е Ленард, но записах Леймърт. — Прочете номер с началните цифри на Уестууд. — Каза, че е от ФБР.

Сградата, където се помещаваше щабът на ФБР, се намиреше в Уестууд, на „Уилшър“ и „Ветеран“, на няколко преки от къщата на Рой Хейзълтън. Дали имаше нещо общо? Защо се обаждаха на мен, вместо на Майло?

Най-добре бе първо да поговоря с детектив Стърджис. Предполагах, че непродуктивните срещи от деня са го накарали да продължи да работи, и набрах служебния му номер в участъка. Нямах го и там, и у дома, а мобилният му телефон не бе включен.

Не бях сигурен, че постъпвам правилно, но позвъних на Фъско. Плътен, дрезгав глас, който звучеше като тътрене на тежки обувки по грапав цимент, изрецитира стандартното: „Свързахте се с телефонния секретар на специален агент Леймърт Фъско. Оставете съобщение“.

— Обажда се доктор Алекс Делауер, в отговор на...

— Доктор Делауер — прекъсна ме същият глас, — благодаря, че се отзовахте толкова бързо.

— С какво мога да ви бъда полезен?

— Възложиха ми задача във връзка със случай, по който работите в момента.

— Кой случай?

Смях.

— В колко полицейски разследвания участвате? Не се безпокойте, докторе, зная, че сътрудничите на детектив Стърджис, вече разговарях с него. Уговорихме си среща и реших, че не е зле да се видя и с вас. Хрумна ми първо да ви се обадя лично, за да ви попитам дали имате информация, която бихте желали да споделите с Бюрото. Психологически изводи. Впрочем, аз също съм учил психология.

— Разбирам. — Излъгах. — Вече споделих малкото, което зная, с детектив Стърджис.

— Да — каза Фъско. — И той твърди същото. — Няколко секунди мълчание. — Е, все пак благодаря. Доста заплетен случай, нали?

— Така изглежда.

— Мисля, че ще се струпа куп работа за всички ни. Благодаря, че отговорихте на обаждането ми.

— Моля — отвърнах.

— Знаете ли, докторе, Бюрото разполага с доста информация в тази област.

— Коя област, по-точно?

— Психопати убийци с извратени сексуални наклонности. Имаме впечатляваща база данни.

— Чудесно — казах. — Надявам се да изровите нещо.

— Аз също. Дочуване.

Затвори.

Останах втрещен, като бавно загряващ герой от посредствена комедия. Нещо в гласа... Обадих се на „Справки“ и поисках номера на ФБР. Кодът съвпаднаше с онзи, който бе продиктувал Фъско, така че вероятно бе вътрешен. Записан женски глас ме осведоми, че в този късен час в централата няма никого. И федералните служители се нуждаеха от сън.

Отново опитах да се свържа с Майло, но безуспешно.

Разговорът с Фъско ме обезпокои. Беше твърде кратък. Безсмислен. Сякаш ме проверяваше.

Внуших си, че не бива да се превръщам в параноик. Станах, залостих всички врати и прозорци и включих алармената инсталация. Когато се върнах в спалнята, Робин четеше в леглото. Пъхнах се при нея. Бе облечена само с една моя тениска и погалих голото ѝ бедро.

— Работиш неуморно.

— В родния ми край трудолюбието е добродетел.

Плъзнах ръка под тениската и усетих, че кожата между плещите ѝ е настръхнала.

— Ще спим ли? — прозина се тя.

— Не зная.

Разроши косите ми.

— Готвиш се за нова страховита нощ, а?

— Надявам се да е напразно.

— Какво ще кажеш да опитаме да поспим?

— След малко — отвърнах. — Обещавам.

— Е, на мен ми се спи.

Угаси лампата, целуна ме и се отдръпна. Станах, излязох от стаята и затворих вратата след себе си. Отидох в кухнята да си приготвя зелен чай. Откъм поста на Спайк на верандата се чуваше протяжното му хъркане.

Докато отпивах от чая, се опитах да забравя всичко. Обикновено напитката ми харесва, но тази вечер ми се стори като храна, която не засища, или като концертна зала без музика. Напомних си, че това е единствената билкова отвара, препоръчвана от магьосниците с бели престилки като антиоксидант.

Когато пресуших чашата, за последен път позвъних на Майло, но в обратен ред: първо на мобилния, после на домашния и накрая на служебния му телефон. Оказа се, че понякога суеверието помага. Този път отговори.

— Къде ходиш? — попитах го и веднага осъзнах, че се държа като разтревожен родител.

— Тук. Защо, какво има?

— Преди няколко минути се обадох и те нямаше.

— Бях горе при началника. Не във връзка с Мейт. Просто бюрократични глупости, изглежда, малките ми разглезени помощници капризничат. Задачите им в отдел „Убийства“ не им предоставяли достатъчно предизвикателства. Сякаш работя в детска градина.

— Не успя ли да откриеш Хейзълтън?

— Натяквай ми го! — промърмори той. — Що за терапевт си? Кантората стои заключена. Хазяинът е някакъв китаец, който почти не говори английски. Очаква наема на Хейзълтън едва след две седмици, така че какво го интересува? Мисля, че трябва отново да отида до дома му и да проверя кой се грижи за тревната площ... Обикновено изпращам Корн и Деметри, но щом са се оплакали от мен, трябва да се пазя.

— Ти да се пазиш? Мислех, че йерархията в ПУЛА е подобна на тази в армията.

— Напоследък е по-скоро като в забавачница. Знаеш ли, че приемат в академията хора, арестувани за притежание на наркотици, стига да нямат твърде сериозни провинения. Ченгета наркомани. Обнадеждаващо, а? Е, какво има?

Казах му за обаждането на Фъско.

— Да, важна федерална клечка. Завършил е психология. Предполагам, че ще те потърси.

— Не исках да разговарям с него, преди да съм изяснил нещата с теб. Не че има какво да споделям.

— О — каза Майло, — разбира се. Извинявай, трябваше да ти кажа, че всичко е наред. Роден е във Вирджиния. Завършил е местния институт по поведенческа психология. Изглежда, справката в базата данни, която поисках, е дала резултат.

— Какво предлага той?

— Да се срещнем. Подозирам, че иска да изкопчи нещо от мен. Не знае каква загуба на време ще бъде. Ако случаят е безнадежден, бие отбой. Ако съм надушил нещо, скача на борда и се надява да си присвои част от заслугите. Изпратил е по факса много любезно писмо: „Мога ли да бъда полезен с нещо?“. Дрън-дрън!... Втори заместник-директор, поведенческа психология...

— Каза, че сте си уговорили среща.

— Настоя за утре, но го разкарах. Отговорих, че ще се обадя. Ще отлагам, докато шефовете ми наредят да си губя времето с него. Или смяташ, че трябва да бъда откровен?

— Не толкова, че да изкопчи каквото иска.

— Ако все пак се срещнем... той ще черпи. Две големи пържоли с мазни пържени картофи в „Дайнинг Кар“ или „Палм“. Ще се постарая да огладнея преди това. По три месеца в годината работя, за да плащам данъци. Нека Бюрото да поеме вината за повишения ми холестерол. Нещо друго?

— Все още ли възнамеряваш да разговаряш с Дос утре?

— В единадесет сутринта в офиса му. Защо?

— Как ти се струва това, че точно в единадесет ще дойде Стейси?

— Чудесно — отвърна той. — Съвършен синхрон. Спомни ли си още нещо за таткото?

— Не.

— Добре. Приятен сеанс. Трябва да се прибирам. Ако заспя на волана, ще наследиш моливника ми.

— Пази се — предупредих го.

— Разбира се, както винаги. Сладки сънища, професоре!

— Благодаря, подобно.

— Аз не сънувам, Алекс. Уставът го забранява.

14.

Вторник, единадесет сутринта. Беше прекрасно утро — слънчево, топло и ясно, но времето не бе от значение. Чаках в кабинета си вече половин час, а от Стейси нямаше и следа.

Разчистих бюрото си и позвъних в училище „Пали Преп“. Секретарката знаеше името ми, защото бях лекувал и други ученици. Да, Стейси бе освободена от занятия. Преди два часа. Потърсих я в дома ѝ — никакъв отговор. В телефонната служба не бе оставено съобщение за мен. Хрумна ми да се обадя в офиса на баща ѝ, но с тийнейджърите човек трябваше да бъде внимателен — да не ги постави в неудобно положение, особено пред родители като него.

Освен това Ричард Дос в момента бе с Майло, което усложняваше нещата.

Още десет минути и времето, предвидено за сеанса, изтичаше. Често ми се бе случвало пациентът да не се появи, но никога със Стейси. Все пак не бях се виждал с нея от година, а за човек на нейната възраст това бе дълъг период. Може би идеята за нова среща с мен бе на баща ѝ и тя най-сетне бе събрала смелост да му се противопостави.

Или причината имаше нещо общо със смъртта на Мейт, която ѝ бе напомнила какво може да сполети жена, престанала да живее.

Попълних квитанцията, очаквайки някой от семейство Дос да ми се обади до края на деня.

Но Майло изясни нещата. Дойде у дома малко след един часа следобед.

— Цяла сутрин почивка, а? — Мина покрай мен и влезе в кухнята. Хладилникът ми бе негов стар приятел и той го поздрави с усмивка, извади узряла праскова и кутия мляко. Надникна в опаковката и промърмори: — Не е останало много, защо да си правя труда да вземам чаша?

Донесе млякото до масата, отпи глътка и изтри устата си, след което с настървение захапа прасковата, сякаш откъщаваше на всички плодове по света.

— Сеансът с малката госпожица Дос се провали — каза той. — Ясновидецът Майло знае, защото госпожица Дос дойде в офиса на татко си точно когато трябваше да бъде при теб. Тъкмо започвах разговора с него. Нещо е станало с брат й. Изглежда, е избягал.

— От „Станфорд“?

— Да. Дос изтегли срещата с един час — за десет вместо за часа единадесет, и току-що бях влязъл в неговата светая светих... Ходил ли си някога там?

Поклатих глава.

— Апартамент с изглед към океана. Прилича на малък музей, пълен с антики и картини, но главно с чупливи азиатски скъпотии — стотици купи, вази, статуетки, съдове за тамян, какво ли не. Подредени са върху стъклени лавици и сякаш се носят във въздуха. Страхувах се да дишам дълбоко. Може би целта му е била да избегне срещата и затова е променил часа. Оставил е съобщението в полунощ и е чист късмет, че го получих. Предполагам, че се е надявал да не го чуя, да пристигна в единадесет и да ме разкара. Все пак отидох навреме, изчаках и най-сетне ме въведоха в офиса. Дос седеше зад огромно бюро, трябваше да се наведе ниско, за да му подам ръка, сякаш му се кланям. Този човек се мисли за голяма клечка, нали, Алекс?

Спомних си как бе изчакал аз да отида при него, вместо да ми подаде снимките.

— Е, какво стана?

— Тъкмо седнах, и интеркомът звънна: „Обажда се Стейси“. Това го накара да подскочи. Преди да остави слушалката, хлапето се втурна в офиса, като че ли бързаше да съобщи нещо на татко си. Когато ме видя, му хвърли многозначителен поглед, вместо да каже: „Трябва да поговорим насаме“, и Дос ме помоли да изляза за секунда. Когато се върнах в чакалнята, секретарката разговаряше по телефона и беше с гръб към мен, така че оставих вратата леко открената. Зная, че не е редно, но... — Широка самодоволна усмивка. — Явно беше разтревожена. Няколко пъти спомена за „Станфорд“ и приятелите на Ерик и се досетих, че става дума за брат й. После Дос започна да й задава въпроси: „Кога?“, „Как?“, „Сигурна ли си?“. Като че ли обвиняваше нея за случилото се. В този момент секретарката остави телефона, хвърли ми убийствен поглед и затвори вратата. Изчаках отвън още десет минути.

Майло продължи да отхапва от прасковата, докато в ръката му остана само костилката. Отново вдигна кутията с мляко и го допи на един дъх. Мускулите на врата му запулсираха. Най-сетне смачка празната опаковка и каза:

— Ааа, полезно е да се пият течности.

— По-нататък? — попитах.

— След няколко минути Стейси излезе и си тръгна. Изглеждаше доста напрегната. После се появи Дос, каза, че е възникнал неотложен семеен проблем и не можел да говори с мен сега. Отвърнах със стандартното клише: „Мога ли да помогна с нещо?“. Изгледа ме, сякаш искаше да каже: „С кого се майтапиш, идиот такъв?“. Нареди на секретарката да ми запише нов час за среща и се върна в порцелановия си замък. Тя надникна в бележника си и каза: „За утре няма никаква възможност. В четвъртък устройва ли ви?“. Съгласих се. Когато слязох на паркинга, помолих пазача да ми покаже колата на Дос. Черно БМВ 850-и, с хромови джанти и забранените тъмни стъкла. Най-лъскавата кола, която съм виждал, безупречно поддържана. От гаража има само един изход и постоях там, преди да тръгна. Но Дос не излезе, така че каквото и да е проблемът, явно го е разрешил по телефона. Сетих се за нещо: тъмното БМВ, което е забелязал Пол Улрих край пътя сутринта след убийството на Мейт.

— В Уестсайд има много такива.

— Прав си. — Стана, придвижи се с две широки крачки до хладилника, грабна кутия портокалов сок, отвори я и отпи няколко глътки. — Все пак проявих любопитство и се обадох в „Станфорд“. Намерих номера на общежитието на младия господин Дос и разговарях със съквартиранта му Чад Су. Единственото, което успях да изкопча от него, е, че напоследък Ерик изглеждал много потиснат, а от вчера не се бил прибирал в стаята си. Момчето обаче съобщило за това едва тази сутрин. Не искало да причини неприятности на приятеля си, но той не се появил на важен тест, което не било в негов стил, затова решило, че може би трябва да каже на някого. Обадило се на домашния телефон и говорило със Стейси.

— То ли ти каза всичко това?

— Вярваше, че съм от полицейския участък в Пало Алто. Защо Ерик би изживявал депресия сега, Алекс — девет месеца след смъртта на майка си и само седмица след убийството на Мейт?

— Неговата смърт е събудила спомени — предположих.

— Да. Е, така разбрах, че тази сутрин си почивал. Значи Стейси не ти се е обадила?

— Сигурен съм, че ще ми позвъни, когато нещата се изяснят.

Той отпи още сок.

— Що се отнася до БМВ-то, Улрих каза, че е било по-малък модел, като неговото — изтъкнах аз.

— Да.

Станах.

— Ще опитам да се свържа със Стейси от кабинета си.

— Това означава, че ме гониш.

— Означава, че можеш да останеш в кухнята.

— Добре — каза Майло. — Ще почакам.

— Защо?

— Нещо в това семейство ме озадачава.

— Какво?

— Струват ми се твърде потайни и уклончиви. Дос няма причина да ме разиграва... освен ако крие нещо.

Отправих се към кабинета.

— Постарай се да затвориш вратата! — извика той зад гърба ми.

Секретарката на Ричард заяви, че графикът на шефа ѝ е претоварен и вероятността да се свържа с него днес е по-малка, отколкото да се възцари световен мир.

— Обаждам се във връзка със Стейси — казах аз. — Имате ли представа къде може да е тя?

— Проблем ли има, господине?

— Очаквах я в единадесет за сеанс, но не дойде.

— О? — Гласът ѝ не издаде изненада. — Сигурно има обяснение... Предполагам, че все пак трябва да ви платим, докторе?

— Въпросът не е в това. Искам да се уверя, че не ѝ се е случило нещо.

— А, разбирам. Е, вече ви казах, че господин Дос не е тук. Но видях Стейси преди малко, добре е. Не спомена да е имала уговорен час.

— Ричард я записа. Може би е забравил да ѝ каже. Предайте му да ми позвъни, ако обичате.

— Разбира се, но той замина по работа.

— Както обикновено — отбелязах.

Кратко мълчание.

— Ще получите възнаграждението си, доктор Деллаурер.
Дочуване.

Докато вървах обратно към кухнята, неволно си пожелах някой да му се е обадил и Майло да си е тръгнал без предупреждение. Но той все още седеше на масата и допиваше портокаловия сок с удивително спокойствие за човек, който разследва убийство, но не е попаднал на никакви улики.

— Нищо ново, а? — промърмори.

Свих рамене.

— Е, какво следва?

— Все същата песен, предполагам. Дос е интересен тип. Дребничък човечец зад голямо бюро. Сигурно столът му е сложен върху някакъв подиум. Обзалагам се, че е от онези, които намират вдъхването на страхопочитание за възбуждащо. Със сигурност ще направя по-задълбочено проучване за него.

— А Хейзълтън и Дони Мейт?

— Все още търся и двамата. С малко късмет успях да открия градинаря, който коси тревата. Хейзълтън не му е казал да престане да работи.

— Старае се да напомня за себе си — отбелязах.

— Токът и отоплението не са прекъснати. Предупредил е само да не му носят писма. Пощата му чака в клон Уестууд до поискване. Алис е казала истината за бизнеса му с обществените перални. Регистриран е като собственик на шест, главно в Ийст Сайд — Ел Монте, Артезия, Пасадина.

— Събирането на монети е опасно. Сам ли върши това?

— Все още не зная. Добрах се само до документите за фирмената му регистрация — „Клийнъп Инкорпорейтид“, едноличен собственик Рой Хейзълтън. Що се отнася до Дони Мейт, не е пуснат под гаранция. Излежал е цялата си присъда. Петра разпитва за него. Благодаря за закуската.

Потупа ме по рамото, съвсем леко, и тръгна към вратата.

- Приятно преследване — пожелах му аз.
- Преследването винаги е приятно.

15.

Стейси се обади в четири следобед. Връзката бе лоша и се запитах къде се намира. Дали Ричард ѝ бе дал сребристия си телефон?

— Извинявайте за неудобството — каза тя, но думите ѝ прозвучаха неискрено. Хладно. Сякаш се преструваше на сърдита.

— Какво стана, Стейси?

— Нали вече знаете?

Смразяващ тон.

— Нещо с Ерик — отвърнах.

— Значи баща ми е бил прав.

— За кое?

— За ченгето, което дойде да говори с него. Татко каза, че е ваш приятел. Обменят информация. Не ви ли хрумна, че може да възникне проблем, доктор Деллаурер?

— Стейси, разговарях с баща ти и той...

— Но не сте разговаряли с мен за това.

— Не сме се чували. Канех се да повдигна въпроса, когато дойдеш.

— А ако ви кажех, че не одобрявам?

— Щях да се откажа от разследването за Мейт. Точно такава беше намерението ми, но баща ти настоя да продължа.

— Защо иска това?

— Трябва да попиташ него, Стейси.

— Казал ви е, че желае да участвате в разследването?

— Заяви го категорично, Стейси. Ако е въпрос на доверие...

— Не разбирам — заяви тя. — Когато ми каза за ченгето, изглеждаше ядосан.

— Заради нещо, което е направил детектив Стърджис?

— Защото го разпитват като престъпник. Има право. След всичко, което преживяхме с мама, да си имаме работа с полицията. А сега разбирам, че вие им сътрудничите. Просто ми се струва... нередно.

— Тогава се отказвам от разследването.

— Не — възрази Стейси. — Не се притеснявайте.

— Ти си моя пациентка и те поставям на първо място.

Кратко мълчание.

— Това е другият въпрос, по който се обаждам. Не съм сигурна, че трябва отново да ставам ваша пациентка... Това няма нищо общо с вас. Просто не мисля, че се нуждая от терапия.

— Значи идеята да дойдеш, е била на баща ти?

— Както и за предишните сеанси. Не, не исках да кажа, че ми е било неприятно. Беше страотно, много ми помогнахте. Извинявайте, че прозвуча толкова грубо. Просто вече нямам нужда от помощ.

— Може би — отвърнах. — Но все пак нека се видим веднъж, за да поговорим. Днес имам време, ако не си заета.

— Не... не зная. Положението е малко напрегнато... Какво точно ви каза вашият приятел за Ерик?

— Че според съквартиранта му от два дни не се е прибирал в стаята си и е пропуснал важен изпит.

— По-точно, от ден и половина — поправи ме тя. — В това няма нищо странно. Често хуква нанякъде сам.

— И когато живееше вкъщи ли беше така?

— От девети-десети клас. Изчезваше от училище без обяснение, качваше се на колелото си и по цял ден не се прибираше. По-късно ми каза, че разглеждал антикварни книжарници, играел билиард или ходел в съда в Санта Моника да слуша разни дела. Обаждаха се от училището, но Ерик винаги се отървяваше безнаказано, защото имаше много по-високи оценки от всички останали. Когато си взе шофьорската книжка, започна да отсъства по цели нощи. Това вече ядоса баща ми. Понякога сутрин той намираще леглото му непобутвано. После брат ми се появяваше за закуска, заемаше се да си пече филийки и кавгата между двамата започваше. Татко го разпитваше къде е бил, а той отказваше да му каже.

— Майка ти участваше ли?

— Докато беше здрава, вземаше страната на баща ми. Но главно татко имаше думата.

— Наказваха ли Ерик?

— Татко все се заканваше... предупреждаваше го, че ще прибере ключовете от колата му, но брат ми успяваше да го омае. Всички

знаехме, че няма да изпълни заканите си.

— Защо?

— Защото Ерик беше златното момче. Всеки път, когато татко му се скараше за нещо, той казваше: „Какво, няма пълното отличие не е достатъчно? Да не би да искаш да изкарам повече от хиляда и шестстотин на САТ?“. Същото беше и в „Пали Преп“. Той беше гордостта на училището. Спечели награда „Банк ъв Америка“, национална стипендия, стипендия „Пруденшъл Лайф“ и грамота за постижения в областта на науката. Участваше в отборите по хокей, фехтовка и бейзбол. Когато кандидатства в „Станфорд“, след интервюто с него професорът се обади на директора и казал, че токущо е срещнал един от великите умове на века. Как биха могли да го накажат?

— Значи не се безпокоиш за него? — попитах.

— Не... Тревожи ме само, че не се е явил на изпита. Ерик винаги е бил отговорен. Може би просто е решил да поскита.

— Да поскита?

— Когато живееше вкъщи и не се прибираще по цяла нощ, понякога си идваше с кални обувки и мръсни дрехи. Със сигурност знаех, че веднъж е спал на открито. Беше преди около година, докато си беше у дома, за да се грижи за мама. Стаите ни са една до друга и когато си дойде, се събудих и отидох да видя какво става. Носеше палатката си, раница на гръб и пакет чипс, пеперони или нещо подобно. Попитах го: „На самотен пикник ли си ходил?“. Ядоса се и ме изгони от стаята си. Може би и снощи е бил на туризъм. Около Пало Алто има доста подходящи места. Може би просто е искал да излезе от града и да погледа звездите. Преди време се интересувах от астрономия, купи си телескоп с всякакви скъпи филтри и други принадлежности.

Усетих я как затаи дъх.

— Какво има, Стейси?

— Просто си спомних... Имахме куче, жълтеникав мелез. Казваше се Хелън, бяхме я взели от приют. Ерик я водеше със себе си на дълги разходки, а когато остаря и краката започнаха да не я слушат, направи количка и я возеше. Струваше ми се смешно, но не и за брат ми, за него бе напълно сериозно. Тя умря година преди мама. Ерик прекарваше навън с нея цели нощи. Сигурно това е обяснението.

Когато го попитах защо, той ми отговори, че най-добре размишлява нощем в планината. Напоследък е малко напрегнат и навярно е опитал да се справи по този начин. Що се отнася до теста, възможно е да се е споразумял с професора. Ерик може да убеди всекиго във всичко.

— Защо е напрегнат?

— Не зная. — Дълго мълчание. — Добре, истината е, че брат ми изживява труден период. Заради мама. Още когато я загубихме, той го прие много по-тежко от мен. Сигурно баща ми ви е казал друго. Така ли е?

„Синът ми преодолява гнева, като организира всичко... Според мен това е страхотен начин за справяне със стреса... Така човек може да надникне в себе си и да открие защо се чувства потиснат, а после да продължи напред.“

— Не сме разговаряли подробно за Ерик — отвърнах.

— Но зная — увери ме тя. — Татко мисли, че аз съм тази, която има проблеми, защото се представям по-слабо в училище. Докато Ерик успява да прикрива чувствата си, като поддържа добър успех, стреми се към нови постижения и говори това, което баща ми очаква да чуе от него. Но аз виждам какво се крие зад това поведение. Той го изживя много по-трудно. Когато мама почина, аз вече бях плакала достатъчно, докато Ерик се бе преструвал, че всичко е наред. Казваше, че тя ще се оправи. Седеше до леглото ѝ и играеше на карти с нея. Държеше се шеговито, сякаш нямаше нищо сериозно. Като че ли просто бе настинала. Мисля, че все още не го е превъзмогнал напълно. Може би новината за доктор Мейт е събудила спомените.

— Ерик говореше ли за Мейт?

— Не. Всъщност не сме се чували от няколко седмици. Понякога ми пише по електронната поща, но от известно време нямам вести от него... Веднъж, няколко дни преди нейната смърт, Ерик влезе в стаята ми и видя, че плача. Попита защо и когато му казах, че е заради мама, просто не го прие, нахока ме и ме нарече хленчеща глупачка. Твърдеше, че ако се предадем, няма да постигнем нищо, че не бива да бъда такава егоистка и да мисля за собствените си чувства. Използва израза „да се самосъжаляваш“. Според него бе важно да помисля за чувствата на мама. Всички трябвало да имаме положителна нагласа, да не падаме духом.

— Бил е твърде суров с теб — отбелязах аз.

— Нищо необичайно. Често ми се кара, такъв е характерът му. Макар и гений с мозък като безотказна машина, в емоционално отношение брат ми е дете. Може би реагира със закъснение и едва сега постъпва по обичайния начин, когато е разстроен. Мислите ли, че трябва да се безпокоя за него?

— Не, но мисля, че решението ти да се обадиш на баща си е било правилно.

— Когато влязох и заварих онзи детектив при него... Знаете ли какво направи татко? Резервира чартърен полет и замина за Пало Алто. Изглеждаше разтревожен. Това вече истински ме обезпокои.

— Не се ли тревожи често?

— Никога. Според него паниката е признак на глупост.

Помислих си: „А липсата на безпокойство е характерна за психопатите“.

— Значи си сама у вас? — заинтересувах се.

— Само за два дни. Свикнала съм, баща ми често пътува. А и Джизела, домашната помощница, идва всеки ден.

Връзката прекъсна за миг при последното изречение.

— Къде си в момента, Стейси?

— До плажа, на някакъв голям паркинг. Сигурно съм дошла с колата си, след като тръгнах от офиса на татко — засмя се тя. — Дори не си спомням. Много странно.

— Кой плаж? — попитах.

— Хм, ще видя... Наблизо има голяма табела с надпис... Топанга... Топанга Бийч. Изглежда приятно място, доктор Деллауер. Движението по магистралата е натоварено, но не виждам никого на пясъка... освен един човек, който върви близо до водата... като че ли търси нещо... държи някаква машинка... прилича на детектор за метал... познавам този плаж, вижда се от офиса на татко.

Гласът ѝ прозвуча вяло, почти сънено.

— Стой там, Стейси, ще дойда при теб след двадесет — двадесет и пет минути.

— Няма нужда — увери ме тя с леко превзет тон.

— Присмиваш ли ми се, Стейси?

Мълчание. Щракване. Помислих, че е затворила. Но след миг каза:

— Е, добре. Защо не? Няма къде другаде да ходя.

Карах твърде бързо, размишлявайки за Ерик. Гениален, амбициозен индивидуалист, свикнал да налага волята си. Единственият, намерил начин да се изплъзва от контрола на Ричард. Стараел се да показва самообладание, но дълбоко в себе си е бил разстроен поради безсилието да постигне това, на което е държал най-много: оцеляването на майка му.

Бил е близък с баща си, който презира Мейт и открито изразява омразата си.

Ерик. Планинар, който изчезва от къщи, когато пожелае, и познава местностите, подходящи за туризъм. Скрити, уединени кътчета — като неасфалтирания глух участък от Мълхоланд.

Дали е толкова агресивен, че да прояви насилие? И достатъчно умен, за да заличи напълно следите си?

Докъде ли стига синовната му преданост?

След смъртта на жена си Ричард е опитал да се свърже с Мейт, но той не е отговорил на обажданията му. Дали Джоан го е предупредила за характера на съпруга си? Навярно е предвидила, че Ричард ще се съпротиви срещу решението ѝ, и именно затова го е запазила в тайна и от него, и от децата си.

А ако Доктор Смърт е отговорил на обаждане от Ерик?

Нещастно, страдащо момче, пожелало да разговаря с него за кончината на майка си. Дали у Мейт се е пробудило лекарско състрадание, което го е накарало да откликне на зов за помощ?

Тъмно БМВ, паркирано край пътя.

Взема назаем колата на татко...

Докато се движех на запад по „Сънсет“, неведнъж преповторих тези разсъждения. Нямах намерение да ги споделям с Майло или с когото и да било, но не стигнах до нито един елемент, който да не съвпада.

Червен светофар до „Мандевил Кениън“ ме накара да спра със севилята, но умът ми продължи да препуска напред.

Стейси ми бе дала доста изразително описание за брат си: гениален ум, съчетан с емоционална незрялост.

Можех да добавя към това и напирещ младежки гняв. Идеалните условия за комбинацията от умело планиране и безразсъдна дързост,

довела до превръщането на кафявия микробус в касапница на колела.

Счупен стетоскоп... „Беоулф“. „Щастливо пътуване, болно копеле.“

Героят убива дракона, като в мит или видеоигра.

Имаше нещо детинско в поставянето на играчката в книга с откъснати страници, проникването в апартамента на Мейт и съдържанието на бележката. Самите послания издаваха първично влечение към игри, но в съчетание с интелект, който започваше да ме плаши до смърт.

Къде бе прекарал Ерик миналата неделя? Лесно бе да дойде от Станфорд до Ел Ей, по всяко време на деня имаше полети от Сан Франциско. Не би представлявало проблем за който и да е студент с кредитна карта. Напълно възможно бе да е пристигнал, да е изпълнил замисъла си и да се е върнал на лекции, сякаш нищо не се е случило.

Но за първи път идеалният студент бе пропуснал изпит. Дали го измъчваха угризения заради стореното? Или друг стресиращ фактор го е подтикнал да наруши свършения порцеланов имидж на семейство Дос?

Ричард бе отлетял за Станфорд и бе оставил Стейси сама. Сега момичето седеше в колата си до плажа, самотно и загубило представа къде се намира. Имах натрапчивото чувство, че винаги е била самотна. Като дете, което не плаче и мълчаливо страда от липса на внимание.

Зад мен изсвири клаксон. Вече светеше зелено, а аз не потеглях, потънал в забрава като Стейси. Явно бе заразно.

Профучах напред, внимавайки да не се увлека. Подобни размисли не се отразяваха добре на душевното равновесие. Освен това Майло имаше други заподозрени.

Рой Хейзълтън. Дони Мейт.

Ричард Дос.

Никой от изброените? Не бе моя работа. Крайно време бе да се съсредоточа върху дейността, за която държавата ме смяташе компетентен да извършвам.

Лесно намерих Стейси. Малкият бял мустанг купе, обърнат срещу водата, бе една от няколкото коли на паркинга, успореден на плажа. Бе настъпил отлив и над дългата бежова ивица край ярките

сини води сияеше безоблачно небе. Океанът бе красив, но опасен. Когато свих от магистралата и паркирах до нейната кола, видях човека с детектора за метал, който бе коленичил на пясъка на стотина метра разстояние и се взираше в някаква находка.

Колата на Стейси бе с вдигнати стъкла. Когато слязох от севилята, прозорецът откъм шофьорската седалка се отвори. Тя седеше с ръце на волана и ме погледна, без да ги отмести. Лицето ѝ бе по-слабо, отколкото преди шест месеца. Бузите ѝ изглеждаха хлътнали, имаше тъмни кръгове под очите и няколко пъпки. Не бе гримирана. Черните ѝ коси бяха вързани на конска опашка с червен ластик.

— Не знаех, че лекарите все още правят домашни посещения. — Лека усмивка. — Или плажни. Сигурно сте ме сметнали за смахната, когато ви казах, че не помня как съм се озовала тук. Извинявайте, че ви накарах да дойдете.

Мъжът с детектора за метал се изправи и се обърна с лице към нас. Сякаш слушаше разговора ни. Но, разбира се, не можеше да ни чуе, беше твърде далеч, а шумът на вълните заглушаваше всичко.

Преди да отговоря, Стейси попита:

— Защо дойдохте, доктор Деллауер? Особено след като ви се сопнах.

— Искях да се уверя, че си добре.

— Хрумнало ви е, че ще направя някоя глупост?

— Не — отвърнах. — Стори ми се разтревожена за Ерик. Останала си сама. Ако мога да помогна с нещо, за мен ще бъде удоволствие.

Прикова поглед в побелелите кокалчета на пръстите си.

— Много мило, но... добре съм... Не, не е така. Побъркала съм се. Дори кучето ни беше побъркано.

— Хелън.

Стейси кимна.

— Едва влачеше двата си крака, а Ерик я дърпаше в онази количка. Затова ли шофирахте чак дотук? Защото сте си помислили, че съм откачила?

— Не — уверих я, — мисля, че си доста проникателна.

Тя се обърна, изгледа ме с недоумение и се засмя.

— Може би трябва да стана психолог. Като Беки. Не че тя някога ще стане. С мъка ще завърши училище. Едва ли доктор Манитоу и

съдийката са доволни...

— Като че ли си им ядосана — отбелязах аз.

— Така ли ви се струва? Нищо подобно. Малко съм сърдита на Беки, защото се прави на важна и дори не ме поздравява. Може би си отмъщава на мен заради Ерик. Преди време той ходеше с Алисън, но я заряза... Беше отдавна... Какво ме накара да заговоря за това?

— Може би си си мислела за него.

— Не, всъщност мислех за Хелън. След като ви разказах за нея по телефона, си спомних доста случки. — Смях. — Беше най-тъпото куче на света, доктор Деллаур. За тринадесет години не успяхме да я дресираме. Когато чуеше команда, просто си седеше и ни зяпаше с изплезен език. Ерик я наричаше „безмозъчно четириногло от галактиката на идиотите“. Нахвърляше се върху него и започваше да го ближе и той казваше: „Поумней най-сетне, кучко“. Но започна да я храни, да я разхожда и да чисти след нея, защото татко беше твърде зает, а мама проявяваше пълно безразличие. Удължи живота на Хелън с онази количка, която измайстори. Татко предложи да я приспят завинаги, но брат ми не искаше и да чуе. Накрая тя започна да прави бели дори в количката и се наложи да я изнася навън на ръце. Всеки път ругаеше, докато веднъж отново я взе със себе си на среднощна разходка. Тя беше жалка гледка — с изгнили венци и проскубана козина, и все пак, когато тръгнаха, изглеждаше радостна, сякаш искаше да каже: „Ура, ново приключение“. Но ги нямаше цяла нощ и на сутринта Ерик се прибра сам. — Стейси се обърна към мен. — Никой не каза нищо по този повод. Няколко дни по-късно мама почина.

Ръцете на Стейси изведнъж се отдръпнаха от волана, сякаш тласнати от невидима сила, и закриха лицето ѝ. След миг ги отпусна и опря чело на волана. Конската ѝ опашка заподскача и къдриците ѝ завибрираха. Трепереше като мокро кутре, но грохотът на океана заглушаваше плача ѝ. Мъжът с детектора за метал бе изминал петдесетина метра по плажа с приведен гръб, забил поглед в пясъка.

Когато протегнах ръка и докоснах рамото ѝ, тя потръпна, като че ли ѝ бе неприятно.

Години наред бях слушал страдащи хора да плачат и бях свикнал да реагирам като професионалист, и все пак не ми бе никак леко. Стоях

и чаках, докато Стейси се тресеше неудържимо и риданията ѝ ставаха все по-силни, като викове на уплашена чайка.

Най-сетне престана да трепери и млъкна. Разпери ръце, но остана наведена над волана. Промърмори нещо неразбираемо.

Приближих се и я чух да казва:

— Изчезва.

— Кое?

Примигна и бавно се обърна към мен, сякаш движението ѝ костваше огромно усилие.

— Какво кое? — сънено промълви тя.

— Кое изчезва, Стейси?

Нехайно сви рамене.

— Всичко.

Смехът ѝ не ми хареса.

Най-сетне я убедих да слезе от колата и да се поразходим. Вървахме по асфалтираната алея покрай плажа, без да говорим. Лицето на мъжа с детектора сияеше.

— Открил е заровено съкровище — отбеляза тя. — Истински се забавлява. Видях го отблизо, сигурно е на около седемдесет, а търси жълтици... Слушайте, съжалявам, че ви накарах да изминете целия път дотук заради мен. Съжалявам, че ви отговарях троснато по телефона и ви упрекнах за това, че сътрудничите на полицията. Имате право да работите каквото си искате.

— От самото начало се чувствах неловко — споделих аз. — Баща ти ми разреши да продължа, но явно не ти е казал. Дори и да е променил решението си, не ми се е обадил.

— Не зная дали го е променил. Просто беше ядосан, защото онзи човек от полицията дойде да го разпитва, а той не обича да се подчинява на чужда воля.

— Все пак — настоях — мисля, че е най-добре да се откажа от...

— Не! — прекъсна ме Стейси. — Не го правете заради мен. Не ме интересува... всъщност няма значение. Коя съм аз да ви карам да се откажете от доходите си?

— Не е толкова важно за мен, Стейси...

— Не. Държа да продължите. Някой е убил онзи човек и всички ние трябва да направим каквото е по силите ни, за да бъде заловен.

„Всички ние.“

— В името на справедливостта — продължи тя. — Това е наш граждански дълг. Извършител на подобно престъпление не бива да остава безнаказан, независимо кой е.

— Какво е твоето мнение за доктор Мейт?

— Нямам мнение. Доктор Делауер, при всичките сеанси не бях искрена с вас. Не споделих колко скапано е семейството ми. Помежду ни няма никакво общуване. Живеем заедно... Съвместно съществуване, но без... да сме свързани.

— Откакто майка ти се разболя ли?

— Дори по-рано. Когато съм била малка, а тя е била здрава, сигурно сме се забавлявали, но не си спомням. Не искам да кажа, че не е била добра майка. Правеше всичко, което трябва, но никога не съм я чувствала... не зная, трудно е да се изрази. Сякаш у нея нямаше нищо, човек не можеше да достигне до... Все още не съм успяла да си обясня защо направи това със себе си, доктор Делауер. Баща ми и Ерик обвиняваха Мейт, най-обсъжданата тема в дома ни беше какво чудовище е той. Но не са прави, те просто отказват да проумеят истината: че тя сама е взела това решение, нали?

Този път искаше от мен искрен отговор, а не професионален съвет.

— В крайна сметка, да — отвърнах.

— Мейт е бил само средството. Би могла да избере какъвто и да е начин. Тя ни изостави, защото не държеше на нас достатъчно, за да положи усилия. Съзнателно е решила да ни напусне, без да се сбогува.

Скръсти ръце и се прегърби, сякаш бе вързана в усмирителна риза.

— Разбира се, че болката е била мъчителна, но...

Стейси прехапа долната си устна и поклати глава.

— Но какво? — подканих я аз.

— Въпреки тази болка апетитът ѝ не изчезна. По-рано имаше страхотна фигура. И двамата ми родители се гордееха с физиката си. Носеха оскъдни бански. Понякога беше смущаващо. Спомням си, че веднъж семейство Манитоу бяха дошли да поплуват заедно с тях в басейна. Мама и татко се опипваха във водата, а доктор Манитоу ги

гледаше с изумление, като че ли се канеше да каже: „Какво безсрамие!“. Може би им е завиждал, че все още изпитват влечение един към друг. Баща ми се хвалеше пред всички, че двамата винаги ще си останат деца. После мама просто... се превърна в плондер. — Стейси направи няколко тежки крачки, спря се и примигна, за да сдържи сълзите си. — Какъв смисъл има да продължавам да говоря за това? Вече я няма... Трябва да запомня хубавите моменти, нали? Защото тя беше добра майка... зная това. — Приблужи се към мен. — Всички казват да загърбя миналото и да продължа напред. Но накъде да поема, доктор Деллауер?

— Ще ти помогна да решиш. Нали затова съм тук?

— Да, тук сте.

Хвърли се на врата ми и пръстите ѝ сграбчиха яката ми. От косите ѝ лъхаше сладникав аромат на кайсиев шампоан, който погъделичка ноздрите ми.

Ако някой ни гледаше отдалеч, би ни взел за влюбени, които се разхождат край брега.

Реакцията на професионалист бе да се отдръпна, но направих компромис. Леко я потупах по гърба с едната си ръка, без да помръдна другата. По-рано това се смяташе за нормално при терапия, докато не се намесиха юристите.

Задържах я в прегръдката си възможно най-кратко и внимателно отместих ръцете ѝ.

Тя се усмихна. Продължихме разговора си. Вървахме в крак и поддържах достатъчно разстояние помежду ни, че ръцете ни да не се докосват.

— Колежът — засмя се тя. — За това трябваше да говорим сутринта.

— Колежът не е цялото ти бъдеще, но е част от него — изтъкнах аз. — Част от отговора на въпроса: „Накъде?“.

— Малка част. Какво толкова, ще зарадвам татко, като кандидатствам в „Станфорд“. Ако ме приемат, ще уча там. Защо не? Все някъде трябва да следвам. Не съм разглезена хлапачка. Зная, че съм късметлийка, защото баща ми може да си позволи да плаща за обучението ми в такъв колеж. Но има и други неща, за които трябва да поговорим, нали? Ако ми вярвате, че няма да ви вържа тенекия, мога да дойда утре... стига да имате време.

— Имам. Какво ще кажеш за след училище, в пет следобед?

— Добре — съгласи се тя. — Много ви благодаря. Време е да се прибирам, да проверя дали татко се е обаждал. Може би е намерил Ерик. Нищо чудно брат ми да е нахълтал в общежитието и да му се е развикал, че е летял дотам да го търси.

Тръгнахме в обратната посока.

Когато се върнахме до мустанга, Стейси каза:

— Наистина ви моля да продължите да работите с полицията. Мислете за себе си.

Чудесно хлапе.

Проследих колата ѝ с поглед, когато тръгна по магистралата, и поех към къщи по-спокоен.

16.

Когато се прибрах, Робин бъркаше нещо на печката в голяма синя тенджерата на бели точки. Спайк лежеше в ъгъла и блажено смучеше огромен кокал.

— Изглеждаш уморен — каза тя.

— Натоварено движение.

Целунах я по бузата и надникнах в тенджерата. Парчета агнешко, моркови, сушени сливи и лук. Носът ми се изпълни с мирис на подправки, а очите ми се насълзиха от парата.

— Нещо ново — каза Робин. — „Тахине“. Взех рецептата от един приятел, който ме снабдява с кленов материал.

Загребах лъжица, подухах и опитах.

— Фантастично, благодаря, благодаря, благодаря!

— Гладен ли си?

— Умирам от глад.

— Нито спиш, нито се храниш както трябва — въздъхна тя. — Натоварено движение? Къде си ходил?

Казах ѝ, че се наложи да се срещна с пациентка до плажа.

— Спешен случай?

— Така предполагах, но разреших проблема.

Плъзнах ръце надолу по гърба ѝ, повдигнах я и я качих на плота.

— Какво е това? — попита тя. — Страст сред тенджерите и тиганите, мъжки еротични фантазии?

— Може би по-късно. Ако си послушна. — Отидох до хладилника, извадих бутилка бяло вино и налях две чаши. — Първо ще празнуваме.

— Какъв е поводът?

— Без повод — отвърнах. — Точно в това е смисълът.

Останалата част от вечерта премина спокойно, без обаждания от Майло или от когото и да било. Опитах се да си представя живота без

телефон. Преядохме с агнешко и пихме достатъчно вино, за да замъгли разсъдъка ни. Идеята да се любим остана на заден план, изглежда, и двамата бяхме доволни просто да бъдем заедно.

Седяхме на дивана, хванати за ръце, без да се движим или говорим. Дали вечерите ни щяха да преминават така, когато остареем? Тази перспектива ми се стори страхотна.

Изведнъж нещо в атмосферата се промени и започнахме жадно да си разменяме ласки, да се целуваме и да се докосваме. След няколко мига бяхме голи и притиснати един към друг на пода. Пълзахме на колене и лакти, мускулите ни се напрягаха и заемахме чудновати пози.

Накрая се озовахме в леглото. После Робин взе душ, заяви, че иска да поработи, и попита дали имам нещо против.

Когато отиде в ателието си, аз седнах на голямото кожено кресло и прегледах няколко списания на фона на музика на хавайска китара. Почти успях да забравя за грижите си. Но след малко отново се замислих за Стейси, Ерик и Ричард. Деградацията на Джоан Дос.

Хрумна ми на следващия ден да се обадя на Джуди Манитоу и да попитам дали е забелязала нещо ново, откакто ми се бе обадила. Лоша идея. Стейси би приела това като клюкарстване зад гърба ѝ. Самата тя ми бе дала да разбера, че семействата Дос и Манитоу са били нещо повече от добри съседи. Джоан бе давала частни уроци на Беки, Ерик бе скъсал с Алисън, а Беки и Стейси бяха прекратили приятелството си.

Боб бе гледал с неодобрение проявите на интимност между Ричард и Джоан.

Джуди и Боб имаха проблеми с дъщеря си Беки и все пак се бяха загрижили за Стейси толкова, че да склонят баща ѝ да се обърне към мен.

Не му бяха препоръчали терапевта на дъщеря си, защото избягвах обвързване между семействата. Дали двамата теглеха черта между проблемите на своето дете и тези на чуждото, или Беки бе предпочела така? Преди малко Стейси бе споделила с мен, че тя дори не я поздравява.

Станах и си налях пръст „Чивас“. В комбинация с виното, което бях изпил, това превиши обичайната ми доза алкохол. Някакъв хавайски виртуоз свиреше глисандо в тоналност „до“ и направо започнах да си представям палми.

Допих скоча и си сипах още един.

В сряда сутринта се събудих със заслужено главоболие, обложен език и парене в очите. Робин вече бе станала и бе отишла в ателието. Не усетих мириса на кафето, което очаквах да е приготвила.

Взех едноминутен душ, залитайки се облякох и потърсих сутрешния вестник. Робин толкова бе бързала да започне работа, че бе забравила да го прибере. Взех го от прага.

На първа страница имаше крещящо заглавие:

**МИСТЕРИОЗЕН ПОРТРЕТ НА ДОКТОР СМЪРТ. ИЗНЕВИДЕЛИЦА СЕ ПОЯВЯВА
КАРТИНА, КОЯТО ПОРАЖДА НОВИ ВЪПРОСИ ОКОЛО СМЪРТТА НА ЕЛДЪН МЕЙТ**

Санта Моника. Когато Грант Кюглер, собственик на художествената галерия „Праймъл Имиджис“ на Колорадо авеню влязъл там снощи да разопакова нова инсталация, открил неочакван подарък до задния вход — пакет от амбалажна хартия, съдържащ оригинална, неподписана картина, която представлявала копие на „Урок по анатомия“ от Рембранд. Разликата между тази версия и оригинала била, че на картината бил изобразен Доктор Смърт в двойствена роля — на извършващия дисекция и на разрязания труп.

„Не е творба на майстор — каза Кюглер. — Все пак личи, че художникът е компетентен. Нямам представа как се е озовала до задната ми врата. Не съм ценител на репрезентативното изкуство, въпреки че този израз на обществена позиция ми се струва забавен.“

По-нататък в статията се цитираше „източник от полицията, пожелал да остане анонимен“, който заявил, че „интригуващи прилики между картината и състоянието, в което е открит трупът на Елдън Мейт, пораждат въпроси относно самоличността на художника и мотивите за оставянето на портрета“. Бе добавено, че картината е предадена на силите на реда.

Представих си как няколко яки мъже се опитват да оковат рамката с белезници. Запитах се кога ли ще се обади Майло. Бях изпил половин чаша кафе, когато телефонът звънна.

— Предполагам, че четеш вестници — каза той.

— Изглежда, господин Нулева толерантност е пристигнал в града.

— Опитах се да намеря нещо във връзка с онази статия от Колорадо, която ми даде. Никой не познава този човек, липсва договор за наемане на сградата, в която е подредил изложбата си. Била полуразрушена фабрика, сред чиито останки растели бурени. Не знаех дали художникът не я е използвал и за жилище. Не е известен на полицията в Денвър, а авторът на материала не си спомня друго, освен че Нулева толерантност приличал на клошар и не отговорил на въпросите му, само му посочил към картините си с пръст и се отдалечил. Взел го за ненормален. Затова е нарекъл творбите му „аутсайдерско изкуство“.

— Клошар.

— С дълга коса и брада. Според критика е нешлифован талант. Каза същото като галериста — че не си пада по репрезентативното изкуство. Предполагам, в художествените среди това означава, че ако знаеш как се рисува, не ставаш за нищо.

— Тогава защо е отишъл на изложбата на Нулева толерантност?

— От любопитство. Бил заинтригуван. Не успях да изкопча от него дори как е разбрал за нея. Може би художникът му е изпратил покана по факса. Няколко много хора и никой не си купил картина. Оттогава не бил виждал автора и нямал представа какво е станало с творбите му.

— Е, знаем къде се намира една от тях — напомних му аз. — Може би брадатият клошар е същият, когото е изгонила госпожа Кронфелд. Възможно е той да е Дони Салсидо-Мейт.

— Мина ми през ум — сподели Майло.

— Имаш ли представа къде се е намирал Дони, когато се е състояла изложбата?

— Не, но не е бил в затвора. Арестували са го четири месеца по-късно.

— Майка му твърди, че живее на улицата — казах аз. — Може би е тръгнал на изток, стигнал е до Колорадо и там е намерил свободна

сграда, в която да твори. Странно е, че тя не спомена да е имал някаква дарба. Явно не желаше да говори за него.

— Позвъних в мотела, но вчера си е тръгнала. Мислиш ли, че Дони е нарисувал баща си като разрязан труп, а после е решил да разиграе сцената?

— Възможно е картината да е била опит за установяване на връзка. Искал е да блесне и да привлече вниманието на таткото, но отново е бил отхвърлен.

— Защо е оставил картината в галерията?

— Той е художник, стреми се към слава. Избрал е точно тази картина като най-провокираща. Останалите са били просто портрети на баща му, а в „Урок по анатомия“ той лежи на масата за дисекции.

— *Вижте какво направих с баща си.* Хвалба.

— Също както бележката и счупената слушалка.

— От друга страна — каза Майло, — възможно е Нулева толерантност да е просто гладуващ художник, измислил хитър начин да добие популярност. Възползва се от убийството на Мейт, за да вдъхне живот на замиращата си кариера. Ако е така, е постигнал целта си, за него се говори на първа страница на вестника и това вгорчава живота ми. Ако утре се появи по телевизията с импресарио и говорител, можем да зачеркнем всички психологически разсъждения.

— Може би си прав — съгласих се аз. — Тук е Ел Ей. Но ако не се разкрие, и това би означавало нещо.

Три секунди мълчание.

— Впрочем картината е сложена на централно място в хранилището за доказателства. Искаш ли да я видиш?

— Разбира се — отвърнах. — Почитател съм на репрезентативното изкуство.

17.

— Не е зле, но не може да се сравнява с Рембранд — отбелязах аз.

Майло прокара пръст по горната част на платното. Бяхме в общото помещение на отделите „Обири“ и „Убийства“ на втория етаж на участъка в Западен Ел Ей. Пет-шест детективи седяха приведени над бюрата си и ни хвърлиха любопитни погледи, когато Майло сложи картината на стола си.

Шедьовърът на Нулева толерантност бе в кафяво-черна гама и върху мрачния фон се открояваше само розовата плът на разрязаната лява ръка на трупа върху масата за дисекции.

Мъртвецът имаше надменното лице на Елдън Мейт. Макар и посредствен, художникът бе успял да го пресъздаде правдиво. Седем мъже с екстравагантно облекло се бяха струпали около масата и наблюдаваха дисекцията с академично равнодушие. Лекторът, също с лицето на Мейт, бе с черна мантия, бяла дантелена яка и черен цилиндър и плъзгаше скалпела по ръката с израз на отегчение.

В оригиналната творба гениалният художник бе изобразил сцената, без жестокостта да бъде натрапчива. Пародията акцентираше върху нея. Бе нарисувана с гневен замах и напластяване на боя, което придаваше релефност на изображението.

Картината не бе голяма, шестдесет на тридесет сантиметра. Очаквах нещо далеч по-мащабно.

Съзнателно смаляване на Мейт?

Майло вдигна купчина съобщения от бюрото си и ги остави да паднат в безпорядък.

— Кюглер, търговецът на картини, ме тормози цял ден. Изведнъж е започнал да харесва реализма.

— Може би е получил предложение — предположих. — Има хора, които биха платили прескъпо дори за рокля, залята със синя боя.

Звънна телефон. Чу се щракване и нечий смях. В стаята се носеше мирис на изкипяло кафе и пот.

— Обаждат се и водещи на глупави телевизионни предавания, които искат да ме интервюират. В шест сутринта получих изрично предупреждение от началниците да държа езика си зад зъбите.

— Нулева толерантност успя да си купи малко слава — казах аз.
— Питам се докога ще се задоволи с това.

— Искаш да кажеш, че ще търси още реализъм?

Свих рамене.

— Е — каза той, — досега не е направил гаф. — Потупа по ръба на картината. — Нито един отпечатък. Може би си прав, че си имаме работа с изключително съобразителен психопат. — Завъртя картината към мен. — Докато я гледаш, хрумва ли ти нещо ново?

— Не — отговорих. — Гняв към Мейт. Двойствено отношение към него. Не е нужно да ти го казвам.

Телефонът му иззвъня.

— Стърджис... О, да, здравей. — Лицето му засия като запален фенер. — Така ли? Благодаря. Кога?... Разбира се, че е удобно. Доктор Делауер е при мен... Да, страхотно. — Когато затвори, каза: — Пръстът на съдбата. Беше Петра. Добрала се е до нещо за Дони. На път е към съда в Санта Моника, ще се отбие след десет минути. Да я почакаме пред входа.

Стояхме на тротоара пред участъка. Майло крачеше нервно и пушеше „Типарило“, а аз си мислех за семейство Дос.

Петра Конър пристигна с черен „Акорд“, паркира в червената зона и слезе с обичайната си пъргавина. Никога не бях я виждал с цивилно облекло. Този път беше с тъмносин костюм, който подчертаваше стройната ѝ фигура и изглеждаше твърде скъп за бюджета на полицейски детектив. Носеше черни сандали със средно висок ток. Черните ѝ коси бяха късо подстригани, както обикновено, а на рамото ѝ бе праметната черна дамска чанта от кожа като на изтъркано рокерско яке. Под сакото ѝ не се виждаше револвер. Навярно оръжието ѝ бе в чантата.

Слабото септемврийско слънце придаваше приятен оттенък на светлото ѝ лице със заострена брадичка и правилен нос. Бе привлекателна, но нещо в осанката ѝ сякаш предупреждаваше: „Стой далеч от мен“. Всеотдайността, с която бе следила възстановяването на

Били Стрейт, ми бе разкрила топлотата, която се таеше зад подозрителните ѝ кафяви очи. Но сам бях доловил това. Петра държеше да бъде приемана като хладнокръвен професионалист и никога не говореше за себе си. Досещах се, че е преодоляла доста пречки, за да се издигне до положението, което заемаше.

— Здравейте — каза тя, усмихна ми се и осъзнах, че очаква да кажа нещо.

— Как е нашето момче?

— Чудесно, доколкото зная. Пълен отличник е и се представя добре дори на тестовете за следващия клас. Удивително, като се има предвид, че повечето неща, които знае, е научил от улицата. Природен интелект, както каза ти в началото.

— А язвата му? — попитах.

— Бавно минава. Не иска да взема лекарства, но се примирява. Завързал е няколко приятелства. Най-сетне. С други „будни деца“, както се изразява директорката. Госпожа Адамсън се тревожи, че не иска да прави нищо друго, освен да учи, да чете и да си играе на компютъра.

— С какво би предпочела да се занимава?

— Не мисля, че има предвид нещо конкретно... просто се безпокои. Дали има правилен подход. Като че ли чувства нужда да ми докладва. Обажда ми се всяка седмица.

— Хей, ти си представител на закона — изтъкнах аз.

Лека усмивка.

— Зная, че е привързана към хлапето. Успокоявам я, че всичко ще бъде наред.

Тя примигна, очаквайки потвърждение.

— Добър съвет — уверих я.

На бузите ѝ се появиха кръгове руменина.

— Обграден е с достатъчно внимание. Може би прекалено, като се има предвид, че е самотник по душа. Сам го посещава всеки петък, води го във Венис през уикенда и са прекарвали цяла седмица в Сан Марино, а после са били в увеселителен парк. Как ти се струва това?

— Опознава различни култури. Сигурен съм, че не е твърде много за него.

— Да... добре. Ако възникне проблем, предполагам, че мога да ти се обадя.

— По всяко време.

— Благодаря. — Обърна се към Майло. — Зная, че нямаш търпение. — Извади от кожената чанта някаква папка. — Ето информацията за твоя господин Салсидо. Оказа се, че е наш стар познайник. Във връзка с проектите за обновление на Холивуд съветничката от местната управа Голдстейн ни нареди да държим самонастанилите се под око. Отряд „Клошар“, както наричахме групата, натоварена с тази задача, просъществува месец. Името на Салсидо изникна от един от файловете им. Няма арест, просто са го засекли в бордеите при проверка за наркотици или други улики за престъпна дейност. Не открили нищо, изготвили са доклад само за да угодят на съветничката.

Майло отвори папката.

Петра продължи:

— Салсидо живеел в изоставена сграда до Уестърн и Холивуд. Онази с високия бордюор отпред, мисля, че става за снимачна площадка на някой филм на Луиз Мейер. После видели, че има криминално досие, и отбелязали това в доклада.

— Парите от данъците ни не отиват на вятъра. — Майло прелисти съдържанието на папката. — Сам ли е живеел?

— Щом не е отбелязано, че е имал съквартирант, най-вероятно да.

— Тук пише, че е открит в стая, пълна с отпадъци.

— Както виждаш, твърдял е, че има доходна работа, но не е успял да го докаже. Описали са го като душевноболен, вероятно наркоман. Предложили му да се обърне към център за подпомагане на зависими от наркотици, но отказал.

— Защо не са го арестували?

— Без оплакване от собственика на сградата няма основание. Тази сутрин отскочих дотам, но я е напуснал. Вече никой не живее на това място. Има само строителни работници, голям проект за реконструкция. Съжалявам, че не успях да разбера повече.

— Хей, и това е нещо! Благодаря ти, че си отделила време — каза Майло. — Самонастанил се е в... — Знаех, че си мисли за изоставената сграда в Денвър. Отново прелисти страниците. — Не са ли го снимали?

— Отряд „Клошар“ не носеше фотоапарати. Но погледни накрая, от областния затвор „Марин“ ми изпратиха една снимка. Не е особено качествена.

Майло я откри, разгледа я и ми я подаде.

Дони Салсидо-Мейт, осъден на лишаване от свобода. На врата му висеше табела с номер, а очите му под смръщените вежди имаха странен блясък, който може би издаваше лудост, а може би — просто отвращение от обстановката.

Беше с дълги, разрошени коси, но гладко обръснат. Имаше светла кожа, както бе казала Гилерма Салсидо. Лицето му бе топчесто, с увиснала брадичка. Доста вероятно бе зад незабележимите му черти да се крие предизвикателна натура. Преждевременни бръчки. Ранни белези на старост.

Приликата му с лицето на мъртвеца от картината бе поразителна. Гилерма Салсидо-Мейт бе права, че Дони е одрал кожата на баща си.

Майло продължи да чете.

— Твърдял, че работи в салон за татуировки на Булеварда, но не могъл да си спомни в кой.

— Проверих на няколко места. Никой не го познава. Но надзирателят от „Марин“ каза, че направил татуировки на неколцина затворници, вероятно така си е спестявал неприятности.

— Какви неприятности? — попитах.

— В затворите се оформят враждуващи лагери — обясни тя. — Човек трябва да застане на нечия страна, иначе се излага на опасност, освен ако има какво да предложи. Салсидо е продавал изкуството си, но надзирателят каза, че никой не го е искал в бандата си, защото са го смятали за смахнат.

— Татуировки — каза Майло. — Значи обича да рисува.

Петра кимна.

— Прочетох за картината. Мислите ли, че е той?

— Изглежда доста вероятно.

— Какво представлява творението?

— Не бих го закачил в трапезарията си. — Майло затвори папката. — Ти си художничка, нали?

— Не съм.

— Стига, виждал съм твои картини.

— В миналото — уточни тя.

— Искаш ли да я видиш?
Тя погледна часовника си.
— Разбира се, защо не?

Задържа картината на ръка разстояние от лицето си. Присви очи. Завъртя я и огледа ръбовете. Сложи я на пода, отдалечи се на няколко метра, а после се върна да я разгледа отново по-отблизо.

— Не е пестил боя — отбеляза тя. — Изглежда, е работил бързо. Може би е използвал и нож за плътно нанасяне, освен четка... тук е действал... припряно, но не небрежно, композицията е доста добра. Пропорциите са почти идеални. — Обърна се с гръб към картината. — Изказвам само предположение, но забелязвам вариране между занаятчийско търпение и действие със замах. В някои моменти старателно е планирал всичко, а в други се е предавал на пориви.

Майло се намръщи и ме погледна.

— Както и да е — каза Петра, — стига толкова изкуствоведска критика.

— Какво означава това? — попита я той. — Търпение, търпение, а после изведнъж отприщване на енергия.

— Че е като повечето художници.

— Забелязваш ли някакъв талант?

— О, разбира се! Не е гениален, но може да мине за добър. Явно е и много амбициозен, щом се е заловил да пресъздаде картина на Рембранд.

— Рембранд и татуировките — изтъкна Майло.

— Щом Салсидо е татуирал съкилийниците си достатъчно добре, за да си спести неприятности, значи го бива. Работата върху кожа е предизвикателство, човек трябва да свикне с нееднаквата плътност на епидермиса, с движението и съпротивлението на иглата.

Петра се изчерви.

Майло се усмихна.

— Няма да любопитствам.

Тя отвърна на усмивката му.

— В гимназията. Е, трябва да вървя. Дано съм успяла да помогна.

— Задължен съм ти, Петра.

— Със сигурност ще поискам нещо в замяна. — Премести чантата си на другото рамо и тръгна към стълбите. — Жалко, че не мога да ти обещаая, че ще държим Салсидо под око, Майло, но знаеш как е. Извинявайте, че ви оставям.

— Късмет в съда — пожела й той.

— По всяка вероятност няма да ми бъде нужен. Безинтересно дело, прехвърлено в Санта Моника, защото централният съд е претоварен с нашумели случаи. Подсъдимият е неприятна личност, а служебният адвокат е неопитен, със списък от дела, дълъг колкото „Английският пациент“. Днес ще триумфирам. Радвам се, че се видяхме, докторе. Ще се чуваме във връзка с Били.

Върнахме се до бюрото на Майло. Докато разговаряхме с Петра, към купчината съобщения бе добавено още едно.

— Отново агент Фъско. Сигурно новината за картината е събудила жаждата му за внимание.

Майло остави съобщението и погледна към другия край на стаята. Детективите Корн и Деметри вървяха към нас. Спряха се до бюрото с гневни изражения, сякаш то бе бариера по пътя им към свободата. Майло ни запозна. Сковано кимнаха, без да ми подадат ръка. Очилата на Деметри бяха леко замъглени, а плешивото му теме бе изгоряло от слънцето и се белеше.

— Какво има, господи?

— Нищо — отвърна Деметри. Гласът му бе толкова нисък, сякаш използваше електронни ефекти. — Това е проблемът.

Корн прокара пръсти под яката си. За разлика от партньора си, имаше буйни рошави коси.

— Нито една пикантна подробност — каза той. — Цяла сутрин обикаляхме из квартала на Хейзълтън. Намерихме градинаря, но няма голяма полза. Получил е предплата за месец напред и няма представа къде е отишъл „сеньор Хейзълтън“, нито пък го интересува. Почтата му се пази в клон Уестууд, но нямаме достъп до нея без съдебно разпореждане. Да поискаме ли?

— Да — отвърна Майло.

— Разбира се.

— Проблем ли има, Стив?

— Не, никакъв.

Корн отново заигра с яката си. Дементри свали очилата и ги изтри в якето си.

— Не губете кураж, момчета — каза Майло. — Щом Хейзълтън е поискал да спрат да му носят писма, това доказва, че е офейкал. Затова продължавайте да разпитвате за него. Кой знае, може би вие ще разкриете този случай.

Двамата детективи се спогледаха. Дементри пристъпи от крак на крак.

— Ако Хейзълтън има нещо общо с убийството на Мейт. Не сме убедени, че е така.

— Защо, Брад?

— Няма никакви доказателства в подкрепа на тази версия. Освен това не виждам смисъл. Мейт е носел пари на Хейзълтън. Защо да убива източника си на приходи? Предполагаме, че просто е заминал на почивка. Може би е изпаднал в депресия заради загубата на препитание.

— Време за размисъл — каза Майло.

— Точно така.

— Диагноза „депресия“. Отишъл е да изяснява чувствата си на някой слънчев плаж.

Дементри се обърна за подкрепа към Корн, който каза:

— Струва ми се логично. — Стисна зъби за миг. — При целия шум около Мейт може би Хейзълтън е имал нужда от време да помисли върху положението си. Наистина нямаме никакво доказателство срещу него.

— Така е — потвърди Майло. — Все пак поискайте съдебно разпореждане за проверка на пощата и кредитните му карти. Може би ще попаднете на такса, платена на туристическа агенция, което би потвърдило хипотезата ви, че е заминал на почивка.

Отново се спогледаха. Дементри каза:

— Да, разбира се, както наредите. Но първо ще се поизпотим във фитнес залата. Часове наред киснем тук и се схванахме.

— Добре. После си купете здравословни сокове, пълни с ензими.

— Още нещо — каза Дементри. — Видяхме онази картина. Ако питате мен, пълен боклук.

— Всеки има право на мнение — отвърна Майло.

18.

— Какво следва? — попитах.

— Ако онези двамата успеят да напишат сваятна молба за съдебно разпореждане, ще прегледам писмата на Хейзълтън. Повероятно е цял ден да поправам правописни грешки. Първо ще обиколя художествените галерии и салоните за татуировки и ще поразпитам дали още някой познава Дони, независимо дали под истинското му име, или под псевдонима Нулева толерантност. Фактът, че е избрал галерия в Санта Моника, може да означава, че е напуснал Холивуд и се спотайва някъде в Уестсайд. Има няколко изоставени сгради във Венис, които искам да огледам.

— Заради картината ли подозренията ти клонят по-скоро към него, отколкото към Хейзълтън?

— Заради нея, заради криминалното му досие и това, което каза Петра за съчетанието на методичност и импулсивност — твоята хипотеза. Що се отнася до Хейзълтън, единственото основание да го подозирам, е изчезването му. Възможно е двамата мързеливци да са прави и да сме на погрешна следа, но нека ми го докажат. — Майло стана. — Извини ме. Естествени нужди.

Тръгна към тоалетната, а аз използвах телефона му, за да проверя дали има съобщения за мен.

Две молби за консултации от съдии, получени, докато бях на път към участъка, и едно обаждане от офиса на Ричард Дос с настояване спешно да се обадя. Последното беше отпреди по-малко от пет минути.

Секретарката му, същата която предния ден се бе държала с мен като с наемен работник, ми благодари, че отговарям толкова скоро, и ме помоли да бъда така любезен да почакам един момент. Ричард се обади още преди думите ѝ да заглъхнат.

— Благодаря — каза той с тон, който досега не бях чувал. Тревожно и колебливо, с тих, пресипнал глас.

— Какво има, Ричард?

— Открих Ерик. Тази сутрин, в четири часа. Не е напуснал района на колежа. През цялото време е бил в уединено кътче в парка, под едно дърво. Не казва защо. Отказва да говори с мен. Успях да го накарам да се качи на самолета и го доведох тук, в Ел Ей. Ще пропусне още изпити, но не ме интересува. Искам да го приемеш. Моля те!

— Стейси знае ли за това?

— Досетих се, че ще имаш предвид съперничеството между брат и сестра или както и да го наричаш и я попитах дали има нещо против да проведеш сеанс с Ерик. Не възрази, ако искаш да провериш това, ще те свържа с нея.

Явно бе напрегнат. Терзаеше го нещо, с което не можеше да се пребори.

— Няма нужда, Ричард — отвърнах. — Заведе ли Ерик на медицински преглед?

— Не, не е пострадал физически. Безпокоя се за психическото му състояние. Колкото по-скоро дойде, толкова по-добре, нали? Не е същият Ерик. Винаги е бил... никога не е губил продуктивността си. Каквото и да става с него, не ми харесва. За кога да се уговорим?

— Доведи го днес следобед. Но нека първо го прегледа общопрактикуващ лекар. Искам да бъдем сигурни, че не пропускате нещо.

Мълчание.

— Разбира се. Както кажеш. По-специален преглед?

— За травма на главата, треска, остро възпаление.

— Добре... в колко часа?

— Нека бъде в четири.

— Дотогава има почти четири часа.

— Ако лекарят свърши по-рано, обади ми се. Ще бъда близо до дома. Къде е Ерик сега?

— Тук, в офиса ми. В конферентната зала. Изпратих едно от момичетата да му прави компания.

— Нищо ли не е казал, откакто го намери?

— Нито дума. Просто седи там... толкова е изнервящо. Напомня ми как започна всичко с Джоан. И тя седеше неподвижно, взираше се в една точка и отказваше да общува.

— Когато докоснеш Ерик, как е мускулният му тонус?

— Добре, няма кататония или нещо подобно. Гледа ме в очите, но сякаш не е тук. Просто не желае да говори с мен. Не ме допуска до себе си. Това никак не ми харесва. Още нещо. Не искам в „Станфорд“ да разберат и да гледат на него като на съсипана стока. Засега единственият, който знае, е онова китайче, съквартирантът му. Убедих го, че в интерес на всички е да остане в тайна.

Щракване.

Майло се върна в стаята. Преди да стигне до бюрото си, друг детектив издърпа лист от факс апарата и му го подаде.

— Виж това — каза той, когато го донесе. — Нови вести от агент Фъско. Съвестен служител на обществото, а?

Сложи съобщението на бюрото. Представляваше разпечатка на статия, публикувана преди петнадесет месеца в Бъфало, Ню Йорк.

ЛЕКАР, ЗАПОДОЗРЯН В ОПИТ ЗА УБИЙСТВО

Полицията издирва лекар от спешно отделение, за когото се предполага, че е сипал отрова в чашата на свой бивш началник. Майкъл Ферис Бърк, тридесет и осем годишен, е заподозрян в съставяне на смъртоносна комбинация от токсични вещества и опит за убийство на Селвин Рабиновиц, шеф на спешното отделение в центъра за пациенти в критично състояние „Юнитас“ в Рочестър. Наскоро докторът бил лишен от лекарски права по настояване на началника си поради „съмнителни действия в процеса на работа“ и отправяне на откровени закани срещу него. След като отпил глътка от кафето, смесено с отрова, Рабиновиц почти веднага се почувствал зле. Подозренията паднали върху Бърк поради заплахите и факта, че е напуснал града. В шкафа в съблекалнята за персонала на здравното заведение са открити няколко спринцовки и стъкленици, но полицията отказва да даде информация дали са принадлежали на лишения от права лекар. Рабиновиц остава в болница, но състоянието му е стабилно.

Под статията имаше няколко реда, написани с равен, четлив почерк:

Детектив Стърджис,
Може би ще проявите интерес към това.

Лем Фъско

— Какво иска да каже? — попита Майло. — Че има нещо общо с Мейт?

— Бърк — казах аз. — Защо името ми звучи познато?

— Не зная, по дяволите! Приближавам се към етапа, на който всичко ще ми се струва познато.

Препрочетох статията. Нещо изплува в паметта ми.

— Къде са материалите, които свалих от интернет?

Той отвори едно чекмедже, потършува вътре и извади още листове, сред които бяха и разпечатките ми. Убедих се, че съм на прав път.

— Ето. Друг случай в щата Ню Йорк. Рочестър. Роджър Шарвеньо, квалифицираният помощник от отделението за респираторни заболявания, който първо признал, че е умъртвявал пациенти, а после се отрекъл от показанията си. След няколко месеца заявил, че е бил под влиянието на някакъв доктор Бърк, когото никога не бил виждал. Никой не е взел това твърдение на сериозно, сигурно защото тактиката на Шарвеньо да признава, а после да отрича, е накарала всички да решат, че си измисля. Но този доктор Бърк се е подвизавал в Бъфало, на стотина километра разстояние. Обвинен е в опит за отравяне, а Шарвеньо е умрял от свръхдоза.

Майло въздъхна.

— Добре — каза той, — предавам се. Ще се срещна със специален агент Фъско. Искаш ли да дойдеш?

— Ако е скоро — отвърнах. — Имам уговорка за четири.

— Уговорка за какво?

— Това, за което съм учил.

— О, да, разбира се, от време на време работиш и с пациенти, а?

Набра номера на Фъско, посочен във факса, свърза се и изслуша отговора.

— Залисано съобщение — каза Майло. — Специално за мен — ако желая, да се срещнем в „Мортс Дели“ на „Уилшър“ и „Уелсли“ в Санта Моника. Щял съм да го позная по вратовръзката.

— В колко часа?

— Не уточнява. Знаел е, че ще се обадя, когато получа факса, и е убеден, че ще отида. Обичам да играя по чужда свирка.

Облече самото си.

— В коя тоналност? — попитах.

— Ре минор. Прави ме на глупак. Но защо да не отскоча, не е далеч от онези бордеи във Венис. Идваш ли?

— С моята кола.

— Разбира се — промърмори той. — Така се започва. Какъв е следващият ти каприз?

19.

Екстериорът на „Мортс Дели“ представляваше един-единствен замъглен прозорец над ивица от кафяви дъски, на който с червена боя бе изписано: „Обяд за 5.99 долара“. Интериорът бе съчетание на жълто и алено, с тесни сепарета с тапицерия от черна изкуствена кожа и пъстри тапети, напомнящи за пера на папагал. Смесицата от миризми на пържена риба, туршия и стари картофи не бе особено приятна.

Не бе трудно да открием Леймърт Фъско, със или без вратовръзка. Единственият друг клиент бе старица, която седеше до прозореца и сърбаше супа. Агентът от ФБР бе три сепарета по-навътре. Вратовръзката му бе от сив туид, същата тъкан и цвят като якето, сякаш бе къс от него.

— Добре дошли! — приветства ни той и посочи към сандвича в чинията си. — Пушените гърди не са лоши за Ел Ей.

Беше над петдесетгодишен. Дрезгавият глас подхождаше на външността му.

— Къде има по-добри? — попита Майло.

Фъско се усмихна до уши. Зъбите му бяха едри, равни и съвършено бели като хотелски чаршафи. Побелелите му коси бяха късо подстригани и стърчащи, но с перчем, който се спускаше до веждите. Лицето му бе издължено и сбръчкано, с масивна челюст и голям издут нос. Вероятно приближаваше шестдесетте. Увисналите му клепачи почти скриваха най-тъжните кафяви очи, които бях виждал. Имаше широки рамене и месести длани. Седнал, създаваше впечатление за едро, трудно подвижно тяло.

— Искате да знаете откъде съм дошъл? — попита той. — Последно от Куантико. Преди това съм бил къде ли не. Свикнах да хапвам пушени гърди в Ню Йорк, къде другаде? Прекарах пет години в главния щаб в Манхатън. Струва ли ви се достатъчно впечатляващо, за да седнете при мен?

Майло се настани в сепарето и аз го последвах. Фъско ме изгледа любопитно.

— Доктор Делауер? Чудесно. Моята специалност не е свързана с терапия. Теория на личността. — Усука вратовръзката си. — Благодаря ви, че дойдохте. Бих ви обидил с въпроса докъде стигнахте с Мейт. Тук сте, защото дори и да мислите, че е пълна загуба на време, не можете да си позволите отказ от информация. Ще поръчате ли нещо, или не си падате по съчетаването на работата с удоволствието?

— А вие? — попита Майло.

Фъско отново се усмихна и показа зъбите си.

— За мен нищо — каза Майло. — Какво друго знаете за онзи Бърк?

Приблужи се една сервитьорка. Фъско ѝ даде знак да не идва. До сандвича му имаше висока чаша с нещо газирано. Отпи глътка и безшумно остави чашата.

— Майкъл Ферис Бърк — каза той, сякаш изрече заглавие на стихотворение. — Той е като вируса на СПИН: зная какво представлява и какво причинява, но е неуловим.

Срещна погледа на Майло. Запитах се дали сравнението със СПИН няма по-дълбок смисъл. Изречението на детектив Стърджис издаде, че според него има.

— Всеки с проблемите си. Ще споделите ли своите с нас, или просто се оплаквате?

С неизменната си усмивка Фъско се обърна наляво и взе от седалката керемиденочервена папка, доста обемиста и с връзки.

— Копие от материалите за Бърк. По-точно — за Ръштън. Следвал е медицина под името Майкъл Ферис Бърк, но всъщност се казва Грант Хюи Ръштън. Представял се е и с друга самоличност. Обича да се превъплъщава в различни образи.

— Значи може да си намери работа в Холивуд — отбеляза Майло.

Фъско побутна папката напред. Майло се поколеба, но я взе и я сложи между нас.

— Ако желаете, ще ви разкажа съдържанието накратко.

— Разбира се.

Левият клепач на Фъско заигра, преди да заговори.

— Грант Хюи Ръштън е роден преди четиридесет години в Куинс, Ню Йорк. Напълно здраво бебе, нормално раждане, без никакви усложнения. Единствено дете на Филип Уолтър Ръштън, шлосер,

двадесет и девет годишен, и Лорейн Маргарет Хюи, на двадесет и седем, домакиня. Когато момчето било на две години, и двамата родители загинали при катастрофа на магистралата за Пенсилвания. Малкият Грант бил откаран в Сиракюз и отгледан от баба си по майчина линия — Ярма Хюи, вдовица, бивша алкохоличка. — Фъско потри ръце. — Логиката и психологията ми подсказват, че проблемите му са започнали още в ранно детство, но беше трудно да се добера до сведения за патологични отклонения, защото никога не е получавал професионална помощ. Попаднах на няколко училищни дневника, в които са отбелязани „проблеми с дисциплината“. Не е бил общително момче и едва успях да издиря негови връстници, които си го спомнят добре. Преди няколко години отскочих до Сиракюз и поразпитах хората от квартала, в който е живял. Твърдят, че бил будно и талантливо, но доста „зло“ хлапе.

Почеса левия си показалец с десния.

— Жестокост към животни, побойнически прояви, подозрения за пакости в съседски дворове и кражби. Бабата не се справяла с възпитанието му и Грант станал хулиган. Бил е хитър и никой не е успял да го хване. Не открих името му в списъка на малолетните престъпници. Справките за успеха му в гимназията — тук има копие — не съдържат бележки за никакви извънкласни занимания. Завършил е с успех „много добър“, което за него не е било трудно. Би се справил и със затворени очи. Няколко лоши оценки за поведение, но никакви наказания или предупреждения за изключване. — Фъско се обърна към мен: — Знаете как е при психопатите, докторе. Високият коефициент на интелигентност понякога е застраховка. Още тогава Грант Ръштън е знаел как да овладява импулсите си. Не е ясно кога точно е преминал всички граници, но когато бил на осемнадесет години, едно съседско момиче на четиринадесет изчезнало. Тялото му било открито два месеца по-късно в гориста местност в покрайнините на града. Било полуразложено и причината за смъртта не била установена. При аутопсията била открита травма на главата, рани по врата и следи от сексуална гавра, но не и изнасилване. Разследването не стигнало доникъде и дори не били посочени заподозрени.

— Разпитали ли са Ръштън? — попита Майло.

— Не. След като намерили жертвата — Дженифър Чапъл, той завършил училище и постъпил във флота, на обучение в Оушънсайд,

Калифорния. Бил уволнен със запазване на почетните знаци само след два месеца. Военните регистри се оказаха неточни. Успях да узная само, че е освободен поради отклонение от служба.

— И въпреки това е получил почетни знаци? — попитах.

— При доброволците е възможно. Докато е бил в Оушънсайд, проститутка на име Кристън Стрънк била заклана и хвърлена на няколко километра от базата. Още едно неразкрито убийство.

— Същият въпрос — каза Майло. — Някой посочил ли е Ръштън като евентуален заподозрян?

Фъско поклати глава.

— Не, за мое съжаление. Скоро след уволнението си Грант Ръштън умира: катастрофа на старото шосе 66 в Невада. Колата пламва, тялото е овъглено.

— Също както са загинали родителите му — отбелязах.

Тъжните очи на Фъско засияха.

Майло попита:

— За какво говорите? Превъплъщение в ново тяло?

— Не е била възможна подробна експертиза на трупа. Бил е обгорен до неузнаваемост. Едва години по-късно отпечатъците на Майкъл Бърк съвпаднаха с тези на Ръштън и засякох смяната на самоличността му. Вече беше твърде късно да се установи кой е изгорял в колата. Собственикът е бил счетоводител от Тусон, който пътувал към Вегас със съпругата си. Колата изчезнала, докато двамата хапвали хамбургери в крайпътно заведение.

— Някакви предположения чий е трупът? — попита Майло.

Фъско поклати глава и погледна встрани.

— През следващата година и половина следите на Ръштън се губят. Предполагам, че се е представял под други фалшиви имена и е бил в движение. Първото място, на което се е задържал по-дълго, е Денвър, където е приел самоличността на Мичъл Лий Сартин, студент в Роки Маунтин Къмюнити Колидж, специалност биология. Съпадението на отпечатъците доказва, че Сартин е Ръштън. Кандидатствал е за работа като охранител и е трябвало да потопи пръстите си в мастило. Взел е името на покойник. Истинският Мичъл е бил погребан двадесет и две години по-рано в Болдър. Внезапна смърт на три месеца.

— И не е имало повод охранителната фирма да се свърже с флота — каза Майло.

— Не. Говорело се, че наемат дори шизофреници. Отпечатъците били сравнени с тези на местни лица с криминално досие и естествено не било открито съответствие. Сартин бил назначен за нощен пазач на фармацевтична компания. Денем ходел на лекции. Изкарал един семестър. С пълно отличие. Анатомия и курс по рисуване на човешко тяло.

— Рисуване — повторих аз. — Такъв ли е талантът, за който споменахте?

Фъско кимна.

— Двама от съучениците му си спомниха, че е бил страхотен художник, главно на карикатури. Неприлични картинки и подигравки с учители или известни личности. Не е сътрудничил на училищния вестник. Не искал да се присъединява към каквато и да е група.

Агентът отпи още глътка газирано.

— По време на следването на Сартин в Роки Маунтин КК две студентки изчезнали. Едната била открита след известно време в планината — изнасилена, убита и обезобразена. Все още не е известно какво е станало с другото момиче. Тогава за първи път Мичъл Сартин, тоест Грант Ръштън, е привлякъл вниманието на полицията в Денвър. Бил сред няколкото разпитани лица, защото го видели да разговаря с едното от момичетата в столовата на колежа в деня, преди да изчезне. Но било рутинен разпит, без последствия. Сартин не продължил обучението си и напуснал града. Изпарил се.

— Всичко това е станало за две години, след като е завършил гимназия? — попитах аз. — Бил е едва на двадесет.

— Точно така — потвърди Фъско. — Предпазлив младеж. Следващите няколко години също се губят. Не мога да докажа, но предполагам, че се е върнал в Сиракюз през зимата и е навестил баба си. Въпреки че никой не си спомня да го е видял.

— Нещо се е случило с бабчето — досети се Майло.

Фъско оголи зъби и прокара ръка по стърчащите като четка коси на темето си.

— Една зимна вечер в Сиракюз баба му тръгва нанякъде с колата си, блъсва се челно в дърво и излита през предното стъкло. Алкохолът в кръвта ѝ е малко над нормата, а на предната седалка е открита

бутилка бренди. Когато намерили тялото ѝ, вече било вкочанено. Няма основание да предположат, че се е случило нещо друго, а не пътнотранспортно произшествие, освен че старицата си пийвала кротко у дома и никога не излизала вечер. Рядко шофирала. Няма обяснение защо е подкарала колата в снежна виелица и се е отдалечила на тридесет километра от къщата си. Никой не се е сетил да повдигне въпроса как бутилката е останала невредима при толкова силен удар. Ирма Хюи не е оставила много недвижимо имущество. Живеела под наем и нямала спестявания в банка. Полицията не е открила никакви пари в жилището, дори монети в кутия от бисквити, което ми се струва любопитно, защото е живеела от пенсията на съпруга си, а е получавала и социални помощи и хазяйката ѝ твърди, че е виждала пачки банкноти, прихванати с ластици. Година по-късно Мичъл Сартин се появява като Майкъл Ферис Бърк и се записва в подготвителен курс по медицина в Нюйоркския университет. Представил е служебна бележка, която по-късно се оказва фалшива, от Държавния университет в Мичиган за завършен едногодишен курс със среден успех 3,80. Приели я на доверие. Бърк заявил, че е на двадесет и шест години, за да се вмести в нова самоличност, този път на починало бебе от Кънектикът. Но е бил само на двадесет и две.

— Купил си е малко време с парите на баба си — казах аз. — Но не е направил опит да поиска помощите, които вече са се полагали на него.

— Знае как да бъде предпазлив — увери ме Фъско. — Затова има периоди от живота му, които не мога да проследя, и голяма част от това, което споделям, са само теории и догадки. Но няма досега съм казал нещо, което да не звучи смислено от психологическа гледна точка, докторе?

— Продължавайте — подканих го.

— Ще се върна малко назад. През годината, изминала между смъртта на Ирма Хюи в Сиракюз и записването на Майкъл Бърк в университета в Ню Йорк, има две поредици убийства с обезобразяване, подобни на онова в Денвър. Първата започва в Мичиган, четири месеца след като Мичъл Сартин напуска Колорадо. Три студентки са нападнати в Ан Арбър. Всичките тичали за здраве по алеите в близост до общежитията на университета. Двете от тях били издебнати в гръб от мъж с маска, повалени на земята, зашеметени

почти до безсъзнание и изнасилени. Лицата им били нарязани с остър нож, вероятно скалпел. И двете оцелели, защото се появили други спортуващи и нападателят побягнал. Третото момиче нямало този късмет. Случило се три месеца по-късно, когато паниката в университета отшумяла. Тялото му било открито близо до някакъв резервоар, жестоко обезобразено.

— Обезобразено по какъв начин? — попитах.

— Множество разрези в областта на корема и бъбреците. Китките на жертвата били вързани за дърво със здраво въже. Гърдите ѝ били отрязани, а от вътрешната страна на бедрата били одрани парчета кожа. Садистична сексуална операция. Субдуралните хематоми от удари по главата биха могли да бъдат фатални. Но по дървото имало пръски артериална кръв, което доказвало, че е била жива, докато я е кълцал. Официално обявената причина за смъртта е обилно кръвотечение от югуларната вена. Наблизо били намерени парчета синя хартия и полицаите от Ан Арбър открили съвпадение с материала, от който били изработени хирургическите престилки за еднократна употреба, използвани навремето в медицинския център към Мичиганския университет. Последвали множество разпити на студентите и персонала, но не се стигнало до никакви разкрития. Оцелелите момичета успели да опишат нападателя само отчасти: мъж кавказки тип, среден на ръст, много силен. Не говорел и криел лицето си, но едната студентка си спомнила, че видяла бяла кожа между ръкава и ръкавицата му. Първо запушвал устата на жертвата изотзад, а после я стоварвал на земята и нанасял три жестоки удара по лицето, бързо един след друг.

Фъско удари три пъти с юмрук по дланта на другата си ръка. Звукът бе доста силен, но старицата до прозореца продължи да сърба супа, без да се обърне.

— „Отмерени“, както се изрази едната от жертвите — Шели Сприйн. Имах шанса да разговарям с нея преди четири години. Омъжена е, с две деца, съпругът ѝ я обожава. Лицето ѝ е почти възстановено с пластични операции, но ако видите нейни снимки от по-рано, ще се убедите, че не е съвсем същото. Куражлийка е, малко хора се съгласяват да ми се доверят. Искан ми се да вярвам, че разговорът с мен ѝ е помогнал поне донякъде.

— Отмерени — повторих.

— Удрял я мълчаливо, машинално и уверено. Не доловила в него никакъв гняв, сякаш бил напълно спокоен. Според нейните думи действал „като професионалист, който знае какво прави“. Местната полиция е свършила добра работа, но отново никаква ценна следа. Издирих младежите между двадесет и тридесет години, главно охранители или работещи в университета, които са напуснали града скоро след това и оттогава не са се появявали. Единственият, при когото всичко съвпада, се казва Хюи Грант Мичъл. Работил е като санитар в кардиологичното отделение на университетската болница.

— Грант Хюи Ръштън плюс Мичъл Сартин — казах аз — равно на Хюи Грант Мичъл. Този път словесна закачка вместо име на покойник.

— Точно така, докторе. Той обича да си играе. Самоличността на Мичъл е напълно измислена. Препоръките за работа от болница във Финикс, Аризона, които е приложил, се оказаха фалшиви, а номерът на социалната осигуровка, попълнен в молбата за работа, е бил съвсем нов. Плащал е наема си в Ан Арбър в брой, няма квитанции за пазаруване с кредитна карта, никакви писмени сведения, освен характеристика от работодателите: бил е образцов санитар. Мисля, че преминаването от имена на покойници към измислени самоличности бележи психическа промяна. По-голяма увереност.

Фъско побутна чашата си встрани, а после и полуизядения сандвич.

— Нещо друго ме навежда на мисълта, че е разширил дейността си. Изгарял е от желание за нова игра. Докато е работел в кардиологичното отделение, няколко пациенти са починали внезапно и необяснимо. Били са в тежко състояние, но не и неизлечимо болни. Биха могли и да оживеят. Никой не е заподозрял нищо и до ден-днешен никой не знае какво се е случило. А когато се поразтършувах, открих това.

— Накълцва момичета и умъртвява пациенти от интензивно отделение? — каза Майло. — Разностранни интереси.

Изражението на Фъско стана сурово.

— Нямате представа — увери го той.

— Твърдите, че две десетилетия е вършил престъпления безнаказано? Или това е сюжет за книга?

— Слушайте — каза Фъско и стисна зъби. После изведнъж се усмихна, опря гръб на облегалката и присви очи. — Информацията не е разгласена, защото не съм стигнал до нищо съществено за оповестяване. Разследвам дълъг период, а задачата ми бе поверена едва преди три години.

— Споменахте за две поредици убийства. Къде е била втората?

— Тук, във вашия златен щат. Фрезно. Месец след като Хюи Мичъл напуснал Ан Арбър, още две момичета били нападнати при разходка сред природата в разстояние на две седмици. И двете били намерени вързани за дървета и с почти същите рани като на жертвите от Колорадо и Мичиган. Санитар на име Ханк Сприйн напуснал града пет седмици след откриването на второто тяло.

— Сприйн — казах аз. — Шели Сприйн. Взел е името на една от жертвите си?

Фъско се усмихна ехидно.

— Има слабост към иронията. Отново се е измъкнал. Ханк Сприйн работел в частна болница в Бейкърсфийлд, специализирана в пластична хирургия, отстраняване на кисти и други подобни неща. Било голяма изненада, когато състоянието на три оперирани пациентки внезапно се влошило посред нощ и те починали. Официални причини: сърдечен удар и алергична реакция на упойващи средства. Случва се, но не и три пъти за шест месеца. Лошата слава довела до закриването на болницата, но Ханк Сприйн успял да се изпари. Следващото лято в университета в Ню Йорк се появил Майкъл Бърк.

— Дълъг списък от жертви за двадесет и две годишен — отбелязах аз.

— Двадесет и две годишен, достатъчно умен, за да завърши подготвителен колеж и медицина. По време на обучението си е работел като лаборант при професор по биология. Миел стъкларията нощем, но нямал голям доход, живеел в студентско общежитие. Разчитал е на парите на баба си. Завършил е със среден успех 3.85. Убеден съм, че оценките му са заслужени. През летните ваканции е бил санитар в три държавни болници — „Ню Йорк Медикъл“, „Мидъл Стейт Дженеръл“ и „Лонг Айлънд Дженеръл“. Кандидатствал в десет медицински университета, бил приет в четири и избрал да следва в Сиатъл, щата Вашингтон.

— Някакви убийства на колежки през този период? — попита Майло.

Фъско облиза устни.

— Не, не попаднах на подобни случаи. Но не липсват данни за изчезнали момичета. В цялата страна. Няма открити трупове. Предполагам, че Ръштън/Бърк е продължил да убива, но по-добре е прикривал следите си.

— Предполагате? Този хитрец е психопат убиец, който променя характера си.

— Не характера — поправи го Фъско, — а начина си на изразяване. Това отличава този тип престъпници. Дава воля на импулсите си, на най-жестоките от тях, но умее и да бъде внимателен. Изключително внимателен. Помислете какво търпение е било необходимо, за да стане истински лекар. Има и още нещо, което си заслужава да се вземе предвид. През нюйоркския си период може би е раздвоил вниманието си между изнасилванията и убийствата и паралелно развития интерес, който се е зародил в Мичиган и е продължил в Бейкърсфийлд: да „отървава“ пациенти от мъките им. Зная, че престъпленията изглеждат коренно различни, но общото помежду им е стремежът към власт. Влизане в ролята на Бог. Когато е опознал системата в болниците, за него е било детска игра да вилнее в отделенията.

— Как предполагате, че е извършил всички тези убийства? — попита Майло.

— Има много начини да бъде избегнато подозрение. Запушване на носа, задушаване, инжектиране на суксинил, инсулин, калиев хлорид.

— Нещо интересно в трите болници, където Бърк е работил през лятото?

— В Ню Йорк е най-трудно човек да се добере до информация. Големи болници, твърде много бюрокрация. Да кажем, че научих за няколко съмнителни смъртни случая в отделенията, в които Бърк е работил. По-точно — тринадесет.

Майло посочи към папката.

— Тук има ли сведения за тях?

Фъско поклати глава.

— Сведох документацията само до реални резултати, без догадки. Полицейски доклади, аутопсии и така нататък.

— Искате да кажете, че част от информацията ви е придобита по незаконен път и не може да се използва в съда.

Фъско не отговори.

— Престарали сте се, агент Фъско — каза Майло. — Не съм свикнал да прилагам каубойски номера.

Фъско показа ослепително белите си зъби.

— За мен е удоволствие да разваля стереотипа ви, детектив Стърджис.

— Не съм казал, че имам стереотип.

Агентът се наведе напред.

— Не мога да се преборя с враждебността и недоверието ви. Но какъв смисъл има да се правите на задръстено местно ченге, негодуващо срещу натрапника от ФБР? Колко често се случва някой да ви предостави толкова ценна информация?

— Прав сте — отвърна Майло. — Когато нещо изглежда твърде хубаво, за да бъде истина, обикновено се оказва заблуда.

— Добре — каза Фъско. — Ако не искате папката, ще си я взема. Късмет в разследването за доктор Мейт. Впрочем, той е започнал смъртоносното си странстване точно когато Майкъл Бърк/Грант Ръштън е решил сериозно да се захване с медицина. Мисля, че Бърк е следвал примера на Мейт. Според мен измъкването на Мейт и славата му са изиграли важна роля за еволюцията на Майкъл Бърк в болничен убиец. Въпреки че Майкъл е започнал да умъртвява пациенти по-рано. Главната му цел е била да убива хора. — Към мен: — Не мислите ли, че това се отнася и за доктор Мейт?

Наричаше Бърк с първото му име. Дългото безрезултатно разследване го бе накарало да гледа на него като на стар познайник, когото презира.

Майло попита:

— Значи смятате Мейт за сериен убиец?

Фъско му се усмихна приятелски.

— Не сте ли на това мнение?

— За някои хора Мейт е ангел на състраданието.

— Сигурен съм, че и Майкъл Бърк може да манипулира мнозина да говорят така за него. Но всички знаем как са стояли нещата. Мейт е

обичал усещането за власт. Както и Бърк. Всички сте чували вицовете за лекари, които се правят на Господ. Тези двамата са ги превърнали в реалност.

Майло потърка пръсти в ръба на масата.

— Значи Мейт вдъхновява Бърк и той заминава за Сиатъл да следва медицина. Доста е попътувал.

— Непрекъснато е в движение — каза Фъско. — Странно, че преди да се появи в Сиатъл и да си купи микробус „Фолксваген“ втора ръка, официално не е имал собствена кола. Както казах, действа като вирус — променя се и е неуловим.

— Кой е умрял в Сиатъл?

— Университетската болница в щата Вашингтон не предостави документация. Заявиха, че в никое отделение не е имало странни смъртни случаи. Но дали биха го повторили под клетва? От друга страна, не липсват серийни убийства.

— Бърк се е върнал към момичетата? Той ли е убиецът от Грийн Ривър?

Фъско се усмихна.

— Никой от случаите в Грийн Ривър не съответства на предишния му почерк, но зная най-малко за четири, които си заслужават по-подробно проучване. Момичета с множество прободни рани, вързани за дървета в междуградски зони, всичките на по-малко от двеста километра от Сиатъл. Все още не са разкрити.

— Бърк си играе със системите за интравенозно вливане през деня, в свободното си време напада момичета, а успява да ходи и на лекции.

— Бънди е убивал и е работел, докато е следвал право. Бърк е много по-умен, въпреки че както повечето психопати е имал слаби периоди. Това едва не му е коствало лекарската диплома. През лятото е трябвало да учи за поправителни изпити, получавал е ниски оценки за клиничните си умения и е завършил почти с най-нисък успех в курса. Все пак е бил изпратен на специализация във военна болница в Белингъм. И там не можах да се добера до регистрите, но ако някой открие необичайно голям брой ветерани, умрели по време на негово дежурство, няма да бъда шокиран. На същото място е получил квалификация за спешна медицинска помощ, приели са го на работа с

шестцифрен доход в „Юнитас“, върнал се е в Ню Йорк и се е сдобил с още едно возило.

— Но е запазил и микробуса? — попитах.

— Със сигурност.

— Каква кола си е купил? — поинтересува се Майло.

Досетих се, че мисли за БМВ.

— Лексус на три години — отвърна Фъско. — Спешната медицина ми се струва идеално работно място за един извратен самотник: предостатъчно кръв и страдание, вземане на решения на живот и смърт, рязане и зашиване, тежки дежурства, понякога денонощни, а после почивни дни. Още нещо важно: няма дълготрайни взаимоотношения с пациенти, никакво обвързване или време за общуване с колеги. Бърк би могъл да се задържи там с години, но си остава психопат и накрая отново е оплескал нещата.

Майло се усмихна. Петнадесет години бе живял с лекар от спешно отделение. Бях чувал Рик да възхвалява свободата, която има благодарение на това, че не се налага да поддържа трайни връзки с пациенти.

— Решил е да отрови шефа си — каза Майло. — В статията се споменава, че е бил лишен от лекарски права заради съмнителни действия. Какви?

— Често не се явявал на работа в спешното отделение. Държал се зле с пациенти. Шефът му доктор Рабиновиц казва, че понякога Бърк бил изключително любезен. Отнасял се със съчувствие и посвещавал доста време на децата. Но друг път изпускал нервите си, обвинявал някого в преувеличаване или симулиране и ставал ужасен. Буквално се опитал да изрита няколко пациенти от отделението, като им казал, че само заемат легла, полагащи се на болни хора. Започнало да се случва все по-често. Бърк получил многократни предупреждения, но просто отричал да е постъпвал така.

— Явно вече не е можел да се владее — каза Майло и ме погледна.

— Може би поради голямото напрежение — предположих. — Трудно е издържал на натиска да върши тежка работа при ограничени способности. Да бъде подчинен на по-умни от него. Или е преживял някаква емоционална травма. Имал ли е нормална връзка с жена?

— Не се е обвързвал трайно, но е минавал за привлекателен. — Фъско сведе поглед и сви ръце в юмруци. — Забелязах, че е прилагал и друга тактика, струва ми се по-отскоро. Сприятелил се с една пациентка в Сиатъл. Бивша клакьорка, болна от рак на костите. Като специализант Бърк обикалял отделенията, но започнал да се застоява дълго при нея.

— Нали не сте се добрали до регистрите на болницата? — попита Майло.

— Не успях. Но разговарях с няколко медицински сестри, които си спомнят Майкъл. Нищо особено, просто са забелязали, че прекарва доста време при клакьорката. Всичко свършило, когато момичето починало. Две седмици по-късно била открита първата обезобразена жертва. Следващата година, в Рочестър, Бърк се сблизил с друга болна жена. Разведена, малко над петдесетте, бивша кралица на красотата с тумор в мозъка. Била приета в спешното отделение заради някаква криза. Бърк ѝ вдъхвал кураж, посещавал я по време на четиримесечното ѝ лечение и дори ходел в дома ѝ, след като била изписана. Бил до нея, когато починала. Той е обявил часа на смъртта.

— Каква причина е посочил? — попита Майло.

— Дихателна недостатъчност — каза Фъско. — Не е било изключено на този стадий от заболяването ѝ.

— Имало ли е серийни убийства след това?

— Не точно в Рочестър, но през двете години, когато Бърк е работел в „Юнитас“, в радиус от триста километра са изчезнали пет момичета. Трите след смъртта на приятелката му. Съгласен съм с теорията на доктор Деллауер за напрежението и неспособността да се владее.

— Триста километра — повтори Майло.

— Както изтъкнах — каза Фъско, — Бърк има превоз и предостатъчно време да бъде сам. В Рочестър е живял в къща под наем в полунаселен район. Съседите твърдят, че никога не е имал гости и често е изчезвал за по няколко дни. Понякога вземал екипировка за ски. И микробусът, и лексусът имали багажници на покрива. Поддържа добра форма, обича да бъде сред природата.

— Тези пет момичета просто са изчезнали и не са намерени труповете?

— Засега — отговори Фъско. — Детективе, знаете, че триста километра не са никак много, когато човек има свястно возило. Бърк старателно се грижел за своите. Били невероятно чисти, както и домът му. Има безупречни навици. В къщата миришело на дезинфекциращи препарати, а леглото било идеално застлано.

— Как са го заподозрени в опита за отравяне на Рабиновиц?

— По косвени показания. Многократно се издънвал и накрая Рабиновиц настоял за отнемане на правата му. Бърк му хвърлил поглед, от който го побили тръпки. Седмица по-късно му прилошало. Оказало се, че е погълнал цианкалий. Бърк бил последният, забелязан близо до чашата му с кафе, освен секретарката, която отскочила до полиграфа. Когато местната полиция потърсила Бърк и вкарала името му в компютъра, вече бил изчезнал. После намерили игли и ампула от пеницилин в шкафче в съблекалнята на лекарите. По ампулата имало следи от цианкалий. Рабиновиц е късметлия, че е отпил малка глътка. Въпреки това е лежал цял месец.

— Бърк е оставил цианкалий в шкафчето си?

— В шкафчето на свой колега, с когото бил разменил гневни реплики. За щастие той има алиби. Стоял си е у дома с тежко чревно разстройство. Достатъчно свидетели са потвърдили, че не е излизал. Възникнали подозрения, че е отровен, но се оказало вирусно заболяване.

— Значи единственото доказателство срещу Бърк е бягството му.

— Единственото, до което са се добрали в Рочестър. Аз разполагам и с нещо друго. — Посочи към все още неотворената папка. — Роджър Шарвеньо, квалифициран помощник в белодробното отделение. Полицията в Бъфало не е проверила твърденията му за доктор Бърк, но Шарвеньо е работил в „Юнитас“ три месеца по времето, когато и Бърк е бил там. Шарвеньо споменава за Бърк и седмица по-късно умира.

— Защо не са издирили Бърк? — попита Майло.

— В интерес на истината — каза Фъско — Шарвеньо не е бил надежден свидетел поради нестабилното си психическо състояние. Предполагам, че е страдал от личностно разстройство, граничещо с шизофрения. Цял месец е разигравал местните сили на реда, като ту признавал, ту оттеглял показанията си или твърдял, че е убил някои от пациентите, но не всичките, настоявал за пресконференции, сменял

адвокати и се държал все по-неадекватно. Докато бил под ключ, обявил гладна стачка, правел се на онемял и отказвал да говори с назначените от съда психиатри. Когато споменал името на Бърк, всички вече били вдигнали ръце от него. Но съм сигурен, че е познавал Майкъл Бърк и той е оказвал влияние върху него.

— Защо Бърк би се изложил на риск, като се довери на човек с нестабилна психика като Шарвеньо? — попитах аз.

— Не твърдя, че му се е доверил или че го е командвал. Просто мисля, че е упражнявал някакво въздействие. Възможно е да го е постигал много тактично, тук забележка, там побутване. Шарвеньо е бил лабилен, пасивен и много податлив на внушение. Майкъл Бърк е идеалният покровител: властен, манипулативен и посвоему обаятелен. Според мен Бърк е знаел как да улучва слабите му места.

— Властен, манипулативен, върши престъпления и остава безнаказан — каза Майло. — Какво следва — да се кандидатира за обществен пост?

— Искате ли да видите профилите на хората, които управляват страната?

— Нима Бюрото все още се занимава с това?

Фъско се усмихна.

Майло попита:

— Дори ако вашето момче е въплъщение на злото, каква е връзката му с Мейт?

— Опишете ми раните на Мейт.

Майло се засмя.

— Първо вие ми кажете какви бихте очаквали да бъдат.

Фъско се раздвижи в сепарето, наведе се встрани и протегна лявата си ръка над облегалката.

— Нямам нищо против. Предполагам, че е бил халосан и е изпаднал в полусъзнание или пълно безсъзнание, вероятно със силен удар по главата изотзад. Или задушаване. Вестниците писаха, че е открит в микробуса. Ако е вярно, това се разминава с почерка на Бърк, който връзва жертвите си за дървета. Но гористата местност е характерна за убийствата му. По-видно място, но този елемент потвърждава теорията за нарастваща увереност. А и Доктор Смърт е известна личност. Подозирам, че си е уговорил среща с него може би под претекст, че проявява интерес към работата му. Доколкото съм

чувал за Мейт, най-добрият начин да го предразположи, е бил да подхрани егото му.

Фъско замълча. Майло не каза нищо. Бе сложил ръка върху папката и докосваше връзките. Бавно я развързваше.

— Както и да е уговорена срещата — продължи Фъско, — предполагам, че Бърк предварително е опознал мястото и движението по пътя и е оставил кола достатъчно близо до местопрестъплението, за да може бързо да стигне пеша до нея и да избяга. В неговия случай може да е била на километри разстояние, вероятно на изток, защото там има много изходи. В Ел Ей му е бил необходим превоз, така че със сигурност се е сдобил с регистрация под ново име, но дали е използвал собствената си кола или крадена — не мога да кажа.

— Предполагам, че сте проверили в базата данни всички възможни комбинации от Бърк, Ръштън, Сартин и Сприйн.

— Правилно предполагате. Никакво попадение.

— Щяхте да поразмишлявате за раните.

— Да поразмишлявам — усмихна се Фъско. — Жестоки, но точни разрези със скалпел или друг нож, също толкова остър. Може би и малко геометрия.

— Какво имате предвид под „геометрия“? — попита Майло с престолено нехайство.

— Геометрични фигури, изрязани в кожата. Започнал е това в Ан Арбър. В долната част на корема на последната жертва с острието били начертани ромбове. Когато прочетох за това, първата ми мисъл беше, че такава е представата му за шега. Отново ирония: форма на диамант, момичетата си падат по диаманти. Но при едната от жертвите във Фрезно фигурите били други. Кръгове. Не мога да ви кажа какво точно означава това, освен че той обича да си играе.

— Във Фрезно е имало два трупа — казах аз. — Само по единия ли са били изрязани фигури?

Фъско кимна.

— Може би при второто убийство Бърк е бил принуден да бърза.

— Или — предположи Майло — и двете жертви не са негови.

— Прочетете материалите и сам направете извод.

Фъско придърпа чашата си и докосна сандвича.

— Имате ли още нещо за казване?

— Само, че навярно не сте намерили много следи, ако изобщо е оставил такива. Бърк е свикнал да разчиства след себе си. Убийството на Мейт би представлявало грандиозно постижение за него: синтез между предишните му два начина на действие — окървавен нож и псевдоевтаназия. Във вестниците се споменава, че Мейт е бил включен в изобретението си. Вярно ли е?

— Псевдоевтаназия?

— Никога не е истинска — разпалено заговори Фъско. — Всички приказки за право на смърт и спасяване на пациенти от мъките им са безсмислени. Докато не успеем да проникнем в съзнанието на някой умиращ и не прочетем мислите му, няма да узнаем какво желаят тези хора. — Опита се да се усмихне, но по-скоро се озъби. — Когато чух за картината, се убедих, че трябва да бъда по-настойчив с вас. Бърк обича да рисува графики. Къщата му в Рочестър е била пълна с книга за изобразително изкуство и скици.

— Добър ли е? — попитах.

— Доста. Направих снимки на някои от творенията му. Всичко е в папката. Но не се придържайте към моите изводи. Преценете нещата от всички гледни точки. Съставих стотици профили, но нещо все ми убягва.

— Свършили сте далеч повече работа от съставяне на профили на Бърк — отбелязах аз.

Фъско ме изгледа с недоумение.

— Какво искате да кажете?

— Струва ми се, че залавянето му се е превърнало във ваша фикс идея.

— Една от настоящите ми задачи е задълбочено разследване на неразкрити престъпления. — Към Майло: — Има какво да узнаете оттук.

Майло най-сетне отвори папката. Вътре имаше три черни подвързии с етикети I, II и III. Извади първата и попадна на страница, съдържаща пет ксерокопирани портретни снимки.

В горния ляв ъгъл: цветна, от училището на десетгодишния Грант Хюи Ръштън. Чип нос, късо подстригани руси коси, като на Норман Рокуел, но за разлика от него това хлапе не се бе усмихнало пред фотоапарата. Гледаше встрани, а устните му бяха стиснати, което би могло просто да издава нехайство, но не бе така.

Гняв. Хладнокръвен гняв, съчетан с... предпазливост? Емоционална нестабилност? Лукави очи с дяволит поглед. Нещо средно между Норман Рокуел и Даян Арбъс. Или въображението ми ме подвеждаше заради онова, което бях чул от Фъско?

Следващата снимка бе от завършването на гимназия. На осемнадесет години Грант Ръштън бе изглеждал по-спокоен. Приятен младеж с карирана риза, леко закръглено лице със симетрични черти, напомнящи за куче, порода мопс. Светла кожа, със ситни пъпки около носа. Широка долна челюст, стиснати устни, леко повдигнати от двете страни. Косите на тийнейджъра Грант бяха малко по-тъмни, но все пак руси, дълги до раменете и сплъстени. Този път бе погледнал право в обектива и изражението му издаваше увереност. Нещо повече: дързост. Според Фъско, тогава вече е бил извършил едно убийство и е останал безнаказан.

Под детските снимки имаше портрет на Хюи Мичъл с брада и значка на охранителна фирма „Грейт Лейкс Секюрити“. Брадата му бе гъста, заострена и кестенява, в контраст с пепеляворусите коси. Стигаше от скулите му до най-горното копче на ризата и сравнението на лицето му с по-рано бе невъзможно. Косите му бяха още по-дълги, вързани на опашка, праметната над дясното рамо.

Очите изглеждаха светли и притворени и в тях се четеше злоба. Бих предположил, че е просто негодувание на човек, вършещ некавалифицирана работа. Физически белези: ръст метър и седемдесет и пет, тегло деветдесет килограма, руса коса, сини очи.

Най-отдолу имаше две снимки на Майкъл Бърк, дипломиран лекар. На първата, от шофьорска книжка, издадена в Ню Йорк, отново бе с брада, но по-къса и равно подрязана, което подхождаше на сериозното му лице, както и новата прическа на пластове, стигащи до над ушите. Вече личаха белезите на средната възраст: леко оредели коси, бръчки около устата и торбички под очите. Изглеждаше напълно нормален човек.

Този път статистическата информация гласеше: ръст метър и седемдесет и два, седемдесет и пет килограма.

— Смалил се е с три сантиметра и е отслабнал с петнадесет кила? — попитах.

— Или е излъгал службата за издаване на шофьорски книжки — каза Фъско. — Всички го правят, нали?

— Хората крият теглото си, но обикновено не се изкарват по-ниски.

— Майкъл не е като другите хора — отбеляза Фъско. — Ще забележите, че тук пише и кафяви очи. Естественият цвят на неговите е синьо-зелен. Явно ги е разигравал или защото е имал причина да се крие, или просто за да се забавлява. На служебната му карта от „Юнитас“ отново е попълнено „сини“.

Разгледах последната снимка.

Майкъл Ф. Бърк, лекар, отделение „Спешна медицина“

Гладко обръснат, с широка челюст, малко по-пълен, с по-редки коси, но пуснати малко по-дълги. Бърк се бе задоволил само да ги приглади.

Сравних снимката с онази от гимназията. Чертите изглеждаха сходни. Очите имаха една и съща форма, но бе трудно да се установи какъв точно е цветът им. Брадата на Хюи Мичъл закриваше всичко. Гъстият перчем на Ръштън и голото чело на Бърк създаваха впечатление за различни лица.

Пет лица. Не би ми хрумнало, че са на един и същи човек.

Майло затвори черната папка и я пъхна обратно в по-голямата. Фъско бе очаквал някакъв отговор и изглеждаше разочарован. Притисна пръсти към стените на чашата.

— Нещо друго? — попита Майло.

Фъско поклати глава. Разгъна хартиена салфетка, уви в нея полуизядения сандвич с пушени гърди и го пъхна в джоба на якето си.

— В сградата на ФБР ли пребивавате? — попита Майло.

— Официално — отвърна Фъско. — Но през повечето време съм на път. Обажданията автоматично се пренасочват към мобилния ми телефон. Факсът ми е включен денонощно. Можете да се свържете с мен когато пожелаете.

— На път за къде?

— Където ме отведе работата. Както казах, имам и други задачи освен Майкъл Бърк, въпреки че мисля главно за него. Тази вечер ще летя за Сиатъл. Ще опитам да изкопча нещо повече от Университета на щата Вашингтон. Освен това ще се заема с онези неразкрити убийства, защото са болна тема. При тази слава на тихоокеанското крайбрежие като световна столица на серийните убийства и нищо ново за случаите в Грийн Ривър, шефовете не обичат да им се напомня за стари провали.

— Приятно пътуване — пожела му Майло.

Фъско се измъкна от сепарето. Не носеше куфарче. Отстрани якето му бе издуто от сандвича. Не беше висок, най-много метър и седемдесет, с набито телосложение и криви крака. Предниците на якето бяха разтворени и забелязах, че от джоба на ризата му се подават няколко химикалки, а мобилният телефон е окачен на колана му. Не видях оръжие. Приглади белите си коси и накуцвайки, излезе от ресторанта. Приличаше на уморен стар моряк, който не е успял да достигне квотата си.

20.

Ние с Майло останахме в сепарето.

Сервитьорката стоеше до старицата и любезно ѝ обясняваше нещо. Майло ѝ махна с ръка да дойде при нас. Тя му даде знак да почака.

— Не стига че ще платя сметката, а и ще чакам.

— Каза, че обича пушени гърди, а не хапна много — отбелязах.
— Може би страда от нещо, което вреди на апетита.

— И какво е то?

— Неудовлетвореност. От доста време се занимава с онзи тип, а не е постигнал голям напредък. Стана малко раздразнителен, когато намекнах, че Бърк се е превърнал във фикс идея за него. Понякога това кара човек да върви като кон с капаци. От друга страна, има твърде много съвпадения.

— Например геометрията?

— Убиец с медицински познания и интерес към изобразителното изкуство, влечение към евтаназията, съчетано с бруталност. Беше страшно близо до истината, когато описа предполагаемите подробности около убийството на Мейт, до нападението в гръб и заличаването на следите.

— Възможно е някой от отдела да се е разбърлил.

Сервитьорката се приближи.

— Сметката е платена. От господина с белите коси.

— Значи все пак е джентълмен.

Майло ѝ подаде десетачка.

— Той остави и бакшиш.

— Получавате двоен бакшиш.

— Благодаря — отвърна тя с усмивка.

Когато се отдалечи, казах:

— Виждаш ли, съдиш го прекалено сурово.

— Професионален навик... добре, част от парите, които плащам за данъци, се върнаха при мен... Да, има съвпадения, но между

психопатите убийци често се забелязват общи неща, нали? Ограничен репертоар: пребиване, стрелба или накълцване. И разликите не са малко. Да започнем от най-съществените: Мейт не е младо момиче и не беше вързан за дърво. Фъско може да предполага каквото си ще, но психолог или не, в основата са чувствата му. Докъде ще стигна, ако приема Бърк за заподозрян? Да тръгна по следите на един фантом, когото Бюрото не е успяло да хване петнадесет години? Вече имам списък от имена на истински лица. — Плъзна ръка по папката. — Ако не се съглася да му съдействам, ще притисне по-висшестоящите и така или иначе ще бъда принуден. Засега опитва да се разбере лично с мен.

Влязоха няколко хлапета с черни дрехи и множество халки по лицата и ушите и се настаниха в сепаре до прозореца. Гръмогласен смях. Многократно чух думата „пастърма“, сякаш бе някаква парола.

— Отрова за малките зверчета — промърмори Майло. — Ще ми направиш ли една голяма услуга? Няма да нарушиш професионалната етика. — Потупа по папката. — Прегледай това вместо мен. Ако попаднеш на нещо пикантно, ще го проуча по-подробно... Изкуство. Бърк рисува графика, а не живопис. Вече имаме основателни подозрения кой е авторът на онзи шедьовър... Имаш ли нещо против?

— Не.

— Благодаря. Така ще ми остане време за далеч по-забавни занимания.

— Какви например?

— Да поразгледам бордеите във Венис. Интересната част от полицейската работа. — Излезе от сепарето. — Федерални агенти с дипломи за психолози, престъпници, завършили медицина, а моя милост с някаква си магистратура. Не е приятно да знаеш, че те превъзхождат.

Прибрах се с папката у дома малко след три часа. Пикапа на Робин го нямаше, а пощата все още бе в кутията. Взех писмата, сварих кафе и след като изпих чаша и половина, влязох в кабинета си и позвъних на службата за съобщения.

Секретарката на Ричард Дос бе позвънила, за да ме предупреди, че Ерик ще пристигне с половин час по-рано за сеанса, предвиден за четири. Момчето било прегледано от доктор Робърт Манитоу. Ако

имам време, да му се обадя. Бе оставила номера му и веднага го набрах. Администраторката ми се стори заядлива, а името ми не ѝ говореше нищо. Накара ме да чакам дълго. Без музика. Добре.

Не се познавах лично с Боб, бях го виждал само на семейните снимки в офиса на Джуди.

Най-сетне чух отчетлив говор.

— Доктор Манитоу. Кой се обажда?

— Доктор Делауер.

— С какво мога да ви бъда полезен?

Троснато. Нима съпругата му никога не бе споменавала, че е работила с мен?

— Психолог съм...

— Зная кой сте. Ерик е на път към вас.

— Как е той физически?

— Добре. Вие сте настояли да го прегледам, нали?

Във всяка дума се долавяше враждебност. Безспорно тонът му бе укорителен.

— Мислех, че е добра идея, като се има предвид какво е преживял.

— Какво е преживял всъщност?

— Освен че все още скърби за майка си, баща му твърди, че държането му напоследък било странно. Изчезнал без обяснение, отказвал да говори...

— Говори нормално — прекъсна ме Манитоу. — Току-що разговаря с мен. Каза ми, че всичко това са глупости, и съм напълно съгласен с него. Той е студент, за бога. Всички на неговата възраст хукват нанякъде и вършат щуротии. Нима с вас не е било така?

— Съквартирантът му е бил толкова разтревожен, че...

— Хлапето е решило поне веднъж да не бъде свършено. Би трябвало да помислите от кого тръгва цялата тази истерия, преди да се хванете.

— От кого?

— От Ричард — отвърна той. — Всичко в живота му е един голям фарс. Цялото му семейство е такова, при тях няма нищо спонтанно, всичко е сделка.

— Твърдите, че преиграват...

— Недейте така — прекъсна ме той. — Не изопачавайте думите ми. Да, по дяволите, преиграват! Когато построиха онази къща, трябваше да си направят и амфитеатър.

— Сигурно ги познавате добре — казах аз, — но след случилото се с Джоан...

— Случилото се с Джоан беше ад за горките деца. Но истината е, че тя чисто и просто бе зле психически. Нямахме й нищо, освен че бе избрала да престане да живее и преяждаше до пръсване. Беше загубила здравия си разум. Затова се е обърнала към онзи шарлатанин да я довърши. Най-обикновена депресия. Въпреки че не съм психиатър, можех да й поставя диагноза. Казах й да потърси помощ от специалист, но тя отказа. Ако Ричард ме бе послушал и я бе изпратил на лечение, щеше да се съвземе и на децата щяха да им бъдат спестени всички гадости.

Не говореше високо, но неволно отдалечих слушалката от ухото си.

— Успех с хлапето — каза той. — Трябва да бързам.

Щракване. Гневът му витаеше във въздуха, по-осезаем от септемврийския смог.

Предишния ден, след като бях доловил болката на Стейси, докато се разхождахме край плажа, бях решил да не се обаждам на Джуди и гадаех каква връзка съществува между семейства Манитоу и Дос, освен бутането на колички заедно до магазина и тениса в кьонтри клуба. Сега любопитството ми пое в съвсем друга посока.

„Нейният Ерик, моята Алисън, а после Стейси и Беки...“

Проблемите на Беки в училище, частните уроци при Джоан, а след това отново понижаване на успеха й, когато Джоан вече не е била в състояние да й помага... Дали реакцията на Боб бе породена от чувство за отхвърленост?

Беки бе станала твърде слаба. След терапията, на която бе подложена, бе започнала да си играе на терапевт със Стейси, а сега я отбягваше.

Ерик бе скъсал с Алисън. Още едно отхвърляне?

Дали Боб Манитоу бе сърдит заради разбитото сърце на дъщеря си? Не, навярно имаше нещо по-сериозно. Освен това негодуванието, с което се отнасяше към проблемите на семейство Дос, не бе споделено от съпругата му. Джуди ме бе препоръчала пред бащата на Стейси,

защото бе загрижена за момичето. Просто още един случай на мъжко пренебрежение и женско съчувствие? Или съчувствието на Боб се бе изпарило, когато не бе успял да помогне на Джоан, след като е изпаднала в „най-обикновена депресия“? Дали понякога общопрактикуващите лекари стават раздразнителни, когато се сблъскат с психосоматично заболяване, или този лекар просто имаше лош ден?

Спомних си още нещо: разказа на Стейси как Боб гледал с възмущение Ричард и Джоан, докато се опипвали в басейна.

Дали е тесногръд моралист? Може би причината общуването със семейство Дос да му бъде неприятно бяха емоционални задръжки. Често у хората, загърбващи собственото си отчаяние, бях долавял нещо, което един мой преподавател от университета наричаше „бягство от месомелачката“.

Нямаше смисъл да гадая, работата ми не бе свързана със семейство Манитоу. Бях допуснал гневът на Боб Манитоу да ме накара да се увлека. Все пак реакцията му бе толкова бурна и необяснима, че не можах да се отърся от тези мисли и докато чаках Ерик, отново се сетих за Джуди.

Представих си мършавата съдийка в офиса ѝ. Интериорът на помещението бе безупречен, както и външността на обитателката му. Тя имаше гладка кожа със златист загар, изправена стойка и привлекателно лице. Шлиферът ѝ висеше на закачалката от орехово дърво и тя стоеше там в плътно прилепнал костюм на „Сейнт Джон Нитс“.

Офисът ѝ винаги изглеждаше готов за фотосеанс: лъснати мебели, свежи цветя в кристални вази и матово осветление, създаващо уют. Нищо не подсказваше, че зад една от вратите се намира съдебна зала, в която се разиграват страховити сцени.

Онези семейни фотографии. Двете малки русокоси хубавици. Твърде слаби като майка си. Бащата на заден план. Дали всички на снимката бяха усмихнати? Не можех да си спомня, но бях почти сигурен, че Боб е намръщен.

Хилава майка и две хилави дъщери, едната почти като скелет. Дали вманиачаването на Джуди в подробности не се проявяваше и като натиск върху децата ѝ да бъдат безупречни? Дали проблемите на

семејство Дос не се преплитаха по никакъв начин с тези на съседите им?

Може би се впуснах в тези разсъждения, защото това бе далеч по-приятно, отколкото да се заема с папката, която бях взел от заведението. Геометрия.

Най-сетне червената лампа запримигва.

До страничната врата стояха Ричард и Стейси, а между тях бе Ерик.

Както обикновено, господин Дос бе облечен с черна риза и панталони и държеше сребристия си телефон в ръка. Стори ми се малко уморен. Дъщеря му бе с разпуснати коси, с бяла рокля и равни обувки. Представих си момиченце на първо причастие.

Ерик изглеждаше враждебно настроен. Начинът, по който баща му и сестра му говореха за него, създаваше впечатление за внушително присъствие. Но физическият му образ издаваше генетичната връзка със семејство Дос. Не бе по-висок от Ричард и навярно тежеше с около пет килограма по-малко. Леко прегърбена стойка. Малки ръце и крака.

Имаше вид на крехко момче, с големи тъмни очи, малък нос и нежни нацупени устни. Лицето му бе по-топчесто, отколкото на Стейси, но със същия тъжен израз. Кожата му имаше червендалест оттенък, а черните му коси бяха подстригани толкова късо, че на главата му не се виждаха къдрици, а само лек мъх. Ризата му бе възголяма и увиснала над отпуснатия колан на мръсни и измачкани широки панталони. По крачолите им, навити над маратонките, имаше сива засъхнала кал. Брадичката и бузите му бяха покрити с набола брада.

Избягваше погледа ми и потупваше с пръсти по бедрата си. Нежни ръце с черно под изпочупени нокти, сякаш бе пълзял в кал. Явно баща му не се бе опитал да го накара да се измие или не бе успял.

— Ерик? Доктор Делауер — представих се аз и му подадох ръка.

Той не отвърна на жеста и заби поглед в земята. Пръстите му продължиха да потрепват.

Симпатично момче. На някое задушевно студентско събиране би привлякъл вниманието на момичетата, които си падат по мрачни,

чувствителни младежи.

Точно когато понечих да отдръпна ръката си, той я пое. Дланта му бе студена и влажна. Обърна се към баща си и се намръщи, сякаш бе усетил остра болка.

— Ричард, вие със Стейси можете да почакате отвън или да се поразходите — предложих. — Елате отново след час.

— Не е ли нужно да поговориш с мен? — попита Ричард.

— По-късно.

Разтвори устни, сякаш за да подхвърли някаква забележка, но замълча.

— Добре тогава. Какво ще кажеш да пийнем кафе или нещо друго, Стейс? За един час ще успеем да отскочим до Уестууд и да се върнем.

— Разбира се, татко.

Срещнах погледа на Стейси. Леко ми кимна, за да ме увери, че няма нищо против да приема брат й. Безмълвно потвърдих, че съм разбрал, затворих вратата и когато останах насаме с Ерик, казах:

— Насам.

Той влезе след мен в кабинета ми и застана неподвижно в средата на стаята.

— Настани се където ти е удобно — поканих го аз. — Ако е възможно да се почувстваш удобно.

Пристъпи към най-близкия стол и бавно седна.

— Разбирам защо не желаяш да бъдеш тук, Ерик. Така че, ако...

— Прав сте, не желая. — От ангелската му уста зазвуча плътен мъжки глас. Баритонов тембър, подобен на този на Ричард, но още по-дълбок. Поклати глава. — Заслужавам да бъда тук, защото сам си го начуках. — Пръстите му заиграха с едно от копчетата на ризата. — Абсурдно, нали? — каза той. — Фразата, която употребих. Използването на думата „чукам“ като обида. Твърдим, че това е най-красивият акт в природата, а в същото време измисляме подобни обидни изрази. — Кисела усмивка. — Редакционна поправка: защото съм с лабилна психика. Сега сигурно ще попитате в какъв смисъл.

— В какъв смисъл?

— Нали работата ви е да установите това?

— Точно така — потвърдих.

— Изгодна работа — отбеляза той и огледа кабинета. — Нямаме нужда от оборудване, само сблъсък между вашата душа и тази на пациента в безкрайната вселена, с надежда за откриване на допирни точки. — Отново кратка усмивка. — Както навярно се досещате, изучаваха съм психология.

— Хареса ли ти?

— Приятно отклонение от жестокия свят на търсенето и предлагането. Но едно не ми допадна. Твърде много наблягате на понятията стабилност и лабилност, а не обръщате внимание на чувството за вина и изкуплението.

— Смяташ, че не отдаваме значение на ценностите?

— Не обхващате всичко, което трябва. Чувството за вина е добродетел, може би най-значимата. Помислете върху следното: какво друго би мотивирало нас, двуногите същества, да въздържаме импулсите си? Какво друго предотвратява превръщането на обществото в шибана ентропична маса?

Скръсти ръце и отпусна рамене. Използването на гръмки думи бе неговият начин за разтоварване. Представих си първите му предпазливи изказвания, приети с удивление, а после с овации. Все по-високи постижения, надминаване на очаквания.

— Чувството за вина е добродетел — повторих аз.

— Какви други добродетели съществуват? Какво друго ни прави цивилизовани? Ако можем да се наречем такива. Това подлежи на дебат.

— Има различни нива на цивилизованост — казах аз.

Той се усмихна.

— Може би вярвате в чистия алтруизъм. Добрите дела носят вътрешно удовлетворение. Мисля, че смисълът на живота е избягване: хората вършат най-различни неща, за да избегнат наказание.

— От личен опит ли си се убедил в това?

Ерик се раздвижи на стола си.

— Добре, добре. Не прибързвате ли малко с директните въпроси? Тук съм едва от пет минути, при това не изцяло по своя воля.

Не отвърнах.

— Ако настоявате, да поговорим за реакцията ми, когато баща ми нахълта в моето кътче за медитация.

— Каква беше тя?

— Категоричен отказ от общуване. Това, което наричате „избирателно онемяване“.

— Поне е „избирателно“.

Втренчи поглед в мен.

— Което означава?

— Означава, че действаш по своя воля — обясних.

— Нима? Да съм го показал с нещо?

— По своя воля или не, защо мислиш, че е необходимо човек да изпитва чувство за вина, Ерик?

Смръщи вежди за по-малко от секунда, но прикри смущението си с усмивка.

— Аха! — Отново заигра с копчето на смачканата риза. — Голям философ сте. Вероятно сте завършили в някой от университетите „Айви“... да видим тези дипломи... О, извинявайте. Държавния. От този край ли сте родом?

— От Средния запад.

— Израснали сте сред жито и крави, а сте философски настроен. Това ми напомня за „Моята вечеря с Андре“.

— Това ли е любимият ти филм? — попитах.

— Харесват ми диалозите. Но повече ми допада „Смъртоносно оръжие“.

— О?

— Простотата носи утеха.

— Защото животът е сложен?

Понечи да отговори, но замълча, отново разгледа дипломите ми и впери поглед в килима. Минута-две никой от двамата ни не проговори. Най-сетне той вдигна очи.

— Изчаквате реакцията ми, а? Техника номер тридесет и шест В?

— Разполагаш с достатъчно време — отвърнах.

— Вашата работа изисква търпение. Аз не бих се справил с нея. Казвали са ми, че не мога да бъда търпелив с глупаци.

— Кой ти го е казал?

— Всички. Главно татко. Трябваше да прозвучи като комплимент. Той се гордее с мен и го показва, като непрекъснато ме уверява в подкрепата си. Бихте нарекли това случай на конструктивно чувство за вина.

— За какво се чувства виновен баща ти? — попитах.

— Загуба на контрол. Наложил се да се грижи сам за две хлапета, когато и тримата знаем, че предпочита да лети из страната и да трупа имоти.

— Струва ми се, че не е било негово решение.

— Е... — Повдигна крайчеца на устните си. — Татко невинаги е разумен, но така е с всички, нали? За да разберете къде се корени чувството му за вина, трябва да узнаете малко повече за миналото му. Така ли е?

— Разкажи ми.

— Започнал е от нулата, типичен пример за имигрант, достигнал до върха. Баща му беше грък, а майка му сицилианка. Имаха магазин за хранителни стоки в Байон, Ню Джърси. Не долавяте ли във външността ни маслинов полъх от Каламата? В онази част на света семейство означава мама, татко и децата, лозови листа, пускане на газове след преяждане с чорба, характерните атрибути на Средиземноморието. Но горкият „татко“ остана без „мама“ в своето семейство. Не спаси жена си.

— Беше ли по силите му?

Ерик се изчерви и сви ръце в юмруци.

— Откъде да знам, мамка му! Защо изобщо да си задавам този въпрос, когато отговорът е практически невъзможен? Защо да отговарям на всички ваши въпроси? — Хвърли поглед към вратата, сякаш се колебаеше дали да не избяга и промърмори: — Каква полза има?

Още повече се прегърби.

— Този въпрос те смути — казах аз. — Задавал ли ти го е някой друг?

— Не — отвърна той. — Защо да ми пука за другите? Защо да ми пука за шибаното минало? Това, което става сега, е по-важно, отколкото... Забравете, наистина няма смисъл да говорим на тази тема. Не бързайте да се възгордявате, че още при първата ни среща сте ме накарали да проявя емоционалност. Ако ме познавахте, щяхте да знаете, че не е трудно. Аз съм най-емоционалният човек на света. Казвам всичко, което мисля. Каквото е в ума ми, това е на езика ми. Ако съм в настроение, изливам чувствата си дори пред шибани непознати, така че не сте постигнали напредък.

Промърмори още няколко ругатни под носа си.

— Единствената причина да се съглася да дойда е...

Мълчание.

— Каква е, Ерик?

— Хвана ме в момент на слабост. Имаше пълнолуние и бях скапан. Повярвайте ми, няма да се повтори. Първа важна задача: още довечера да се върна в Пало Алто. Втора: да си намеря нов съквартирант, който да не ме порти, когато реша да се отклоня от „правия път“. Всичко това са глупости, разбирате ли? Аз го зная, доктор Манитоу го знае, а ако хартийките, които сте окачили на стената, са заслужени, и вие би трябвало да го знаете.

— Много шум за нищо — отбелязах.

— Определено не е „Сън в лятна нощ“, в моя живот няма място за комедии, докторе. Аз съм дете, преживяло трагедия. След ужасяващия край на майка си имам право да се държа гадно, нали? Смъртта ѝ бе огромно изпитание за мен. — Притисна ръцете си една към друга, като за молитва. — Благодаря ти, мамо, че ме подложи на това изпитание. — Плъзна се в стола почти до легнало положение и се усмихна. — Добре, да поговорим за нещо по-весело. Какво ще кажете за „Доджърс“?

— Като се има предвид, че довечера се връщаш в „Станфорд“ и вероятно никога вече няма да се видим, ще рискувам да си навлека гнева ти, като предлага да намериш някого там, с когото да споделяш. Чуй ме, Ерик. Не твърдя, че си психически лабилен, но си преживял нещо ужасно и...

— Толкова сте задръстен — прекъсна ме той със смущаващо спокоен тон. — Как можете да си седите тук и да съдите какво съм преживял?

— Не съдя, опитвам се да проявя съчувствие. Бях по-голям от теб, когато почина баща ми, но не много. Той също беше виновен за кончината си. Вече бях възрастен човек, когато загубих майка си, но загубата ѝ ме разтърси по-дълбоко, защото бях по-близък с нея, и изведнъж се почувствах осиротял. Има нещо в това чувство... самотата. Смъртта на баща ми беше голям удар върху вярата ми. Фактът, че нещо толкова важно може да ти бъде отнето просто ей така. Безсилието. Започваш да гледаш на света по друг начин. Мисля, че си струва да се обърнеш към някого, който е готов да те изслуша.

Черните очи втренчено сезираха в моите. Една вена на врата му пулсираше. Усмихна се и отпусна рамене.

— Хубава реч, брато! Как се наричаше това? Конструктивно откровение? Техника номер петдесет и пет С?

Вдигнах ръце.

— Стига толкова.

— Извинявайте — припряно промълви той с тих глас. — Вие сте добър човек. Проблемът е, че аз не съм. Така че не си губете времето.

— Изглежда, много държиш на това — казах аз.

— Да те смятат за избухлив зъл гений. Мисля, че някога в живота ти някой ти е втълпил, че умните хора трябва да бъдат зловни. Но съм срещал доста истински злодеи и ти не спадаш към тази категория.

Цялото му лице почервенея.

— Извинявам се. Няма смисъл да забивате шибания нож в сърцето ми.

— Извиненията ти са излишни, Ерик. Ти си клиентът, не аз. Прав си за конструктивното откровение. Реших да споделя какво съм изживял, за да те провокирам да поискаш малко помощ.

Обърна ми гръб.

— Това наистина са пълни глупости. Ако татко не се бе държал като малодушна старица, нямаше да ни сполети тази трагедия.

— Не можеш да промениш действителността, Ерик.

— Оставете ме на мира!

— Забрави философиите, Ерик. Забрави за курса по психология. Действителността за теб е това, което преживяваш. Повечето хора на твоята възраст не са се сблъскали с нещата, които са се случили на теб. Повечето от тях не се задълбочават в размисли за вината и изкуплението.

Настръхна, сякаш го бях разтърсил.

— Говорех абстрактно.

— Така ли? — Стори ми се, че се кани да скочи от стола. Отново се отпусна и избухна в смях. — Значи сте срещали истински злодеи?

— Понякога се налага.

— Убийци?

— И такива.

— Серийни убийци?

— Също.

Отново смях.

— И мислите, че аз не спадам към тази категория?

— Да приемем, че предположението ми е основано на опит, Ерик. Макар и да си прав, че не те познавам. Предполагам и нещо друго: чувството за вина не е само абстракция за теб. Баща ти и сестра ти ми казаха колко дълго си стоял до майка си по време на боледуването ѝ. Прекъснал си следването за цял семестър...

— И сега понасям заслужено наказание. Затова ли съм принуден да слушам тези шибани брътвежи?

— Разговорът с терапевт не е наказание.

— Освен когато са те довели насила.

— Нима баща ти би могъл да те принуди? — попитах. Не получих отговор. — Изборът е бил твой. Тук си по своя воля. Тъй като аз работя за теб, трябва да ти дам полезен съвет и да те пусна да си ходиш.

— Моят съвет е да се откажете. Не губете ценното си време. Всъщност изобщо не биваше да идвам и да прекъсвам терапията на Стейси.

— Стейси няма нищо против.

— Така твърди. Винаги реагира по този начин. Когато избира пътя на най-малка съпротива, всичко е наред. Но повярвайте ми, въпрос на време е да престане да сдържа гнева си. Дълбоко в себе си тя ме мрази. Аз съм сянка в живота ѝ. Най-хубавото, което ѝ се е случвало, е моето заминаване. „Станфорд“ е последното място, където би искала да учи, но татко настоява и накрая тя отново ще се подчини. Това е пътят на най-малка съпротива. Ще дойде там, ще иска да излиза с мен и отново ще ме намрази.

— Значи престава да те мрази, когато сте разделени?

— Раздялата събужда чувство на привързаност.

— Понякога раздялата охлажда чувствата.

— Много мъдро — отбеляза той. — Стига толкова мъдрости за днес.

— Наистина мислиш, че Стейси те мрази.

— Зная го със сигурност. Не мога да направя нищо по въпроса. Полага ми се правото на първородния, тя просто трябва да се задоволи с ролята на номер две.

— А твоята роля е да бъдеш номер едно.

— Това е и бreme. — Повдигна маншета си. — По дяволите, забравил съм часовника си в общежитието! Дано никои не го задигне. Трябва да тръгвам, да се заема с важните си задачи. Колко време имаме още?

— Десет минути.

Още веднъж огледа стаята, видя детския кът и етажерката, отрупана с дъски и пионки за игра.

— Хей, хайде да поиграем на „Страната на сладкишите“. Да видим кой пръв ще стигне до върха на бонбонената планина.

— В игрите няма нищо лошо — уверих го аз. — Всеки има нужда от разтоварване.

Той се обърна и ме зяпна. Не видях сълзите в очите му, но рязкото движение, с което ги изтри, издаде, че са потекли.

— Имате готов отговор за всичко. Благодаря за шибаните ви мъдрости, докторе.

Някой позвъни. С осем минути по-рано. Ричард бе твърде нетърпелив?

Натиснах бутона за домофона до страничната врата.

— Аз съм — каза Ричард. — Извинявай за прекъсването, но тук възникна малък проблем.

С Ерик забързахме към вратата. Отвън стояха Ричард и Стейси, а зад тях двама мъже.

Детективите Корн и Дементи.

Ричард каза:

— Тези господа искат да ги придружа до участъка.

— Хей, докторе, хубава къща — подхвърли Корн.

— Познаваш ли ги? — промърмори Ричард.

— Какво става? — попитах аз.

Корн отвърна:

— Както каза господин Дос, налага се да дойде с нас в участъка.

— За какво?

— За разпит.

— Във връзка с?...

Дементи пристъпи напред.

— Не е ваша работа, докторе. Позволихме на господин Дос да ви се обади, защото присъстват децата му, а едното от тях е малолетно.

Момчето е на двадесет години, нали? Могат да се приберат у дома с колата на баща си.

Двамата с Корн едновременно застанаха до Ричард. Погледът му издаде тревога.

— Татко? — промълви Стейси с ококорени от ужас очи.

Ричард не отговори. Дори не попита за какво е всичко това. Дали защото не искаше децата му да чуят отговора?

— Вие ще пътувате с нас — каза Деметри.

— Първо ще се обадя на адвокатата си.

— Не ви арестуваме, господине — каза Корн. — Можете да се обадите от участъка.

— Ще позвъня на адвокатата си. — Размаха сребристия си телефон.

Корн и Деметри се спогледаха. Корн каза:

— Добре. Кажете му да дойде в участъка в Западен Ел Ей, но ще тръгнете с нас.

— Мамка му! — изруга Ерик и пристъпи към детективите.

— Стой настрана, синко — предупреди го Деметри.

— Не съм твой шибан син! Ако бях, щях да се самоубия.

Деметри пхна ръка под сакото си и докосна револвера.

Стейси затаи дъх, а Ерик широко отвори очи.

Сложих ръка на рамото му и го разтрих. Трепереше.

Ричард натисна няколко бутона на мобилния си телефон. Ерик се приближи към Стейси и обви ръка около раменете ѝ. Тя обгърна кръста му. Устните ѝ затрептяха. Брат ѝ бе стиснал своите, но вените на врата му пулсираха. И двамата гледаха баща си, докато държеше телефона до ухото си.

Ричард нервно потропа с крак. В очите му вече нямаше и следа от уплаха. Дали умееше да запазва самообладание, когато положението е напечено, или просто не бе изненадан?

— Сондра? Обажда се Ричард Дос. Моля те, свържи ме с Макс... Какво? Кога?... Добре, слушай, важно е да се чуя с него... Загазих. Не, не е това. Сега не мога да говоря. Обади му се в Аспен. Веднага. Ще бъда в полицейския участък в Западен Ел Ей с двама детективи... Как се казвате?

— Корн.

— Деметри.

Ричард повтори имената им.

— Открий го, Сондра, ако не може да лети сега, поне да ме насочи към някого, който би могъл да ми помогне. Да позвъни на мобилния ми телефон. Разчитам на теб. Дочуване.

Затвори.

— Да тръгваме — настоя Деетри.

— Деетри? — каза Ричард. — Грък ли сте?

— Американец — припряно отвърна Деетри и добави: — Латвийска жилка. Отпреди доста време. Да вървим, господине.

Едва ли думата „господине“ би могла да прозвучи така обидно, както от устата на полицай.

Стейси заплака. Ерик я притисна към себе си.

— Няма нищо страшно, деца, само почакайте — успокои ги Ричард. — Ще си дойда за вечеря. Обещавам.

— Татко... — каза Стейси.

— Всичко ще бъде наред.

— Господин Дос — подкани го Корн и го хвана за лакътя.

— Почакайте — настоях. — Ще се обадя на Майло.

Детективите едновременно се усмихнаха, като по команда. Бях озадачен.

Деетри застана зад Ричард, а Корн стисна здраво ръката му. И двамата закриваха с телата си много по-ниския мъж.

— Майло знае — каза Деетри.

21.

Бледата месеста длан на огромна ръка се спря на сантиметри от лицето ми като плътен облак.

— Недей — тихо прошепна Майло. — Не казвай нищо.

Беше 5:23. Стоях във фоайето на участъка в Западен Ел Ей, а той току-що бе слязъл по стълбите.

Изпитах желание да перна ръката му, но изчаках да я отмести. Бе свалил сакото си, но явно вратовръзката го стягаше. Лицето и вратът му бяха зачервени. Каква причина имаше той да бъде ядосан?

Бях чакал във фоайето повече от час, почти през цялото време насаме с цивилния администратор — пъпчив и малко надменен чиновник на име Дуайт Муър. Познавах някои от колегите му, но не и него. Когато се приближих към бюрото му, първо ме изгледа подозрително, сякаш се опитвах да му пробутам някаква стока. Дълго се бави, преди да изпълни молбата ми да се обади на Майло на горния етаж.

През следващите шестдесет и три минути приложих всички техники за потискане на гнева, които знаех, докато затоплях твърдия пластмасов стол, а чиновникът водеше телефонни разговори и прелистваше документи. След двадесет минути чакане отново пристъпих към бюрото и Муър каза:

— Вървете си у дома, господине. Ако детективът наистина ви познава, сигурно има номера ви.

Ударих с длани по плота.

— Не, ще изчакам.

— Както желаете.

Муър стана, влезе в задното помещение и се върна с голяма чаша кафе и паста. Започна да яде с гръб към мен на малки хапки и няколко пъти изтри брадичката си. Минутите се изнизваха. Влязоха и излязоха няколко униформени полицаи, но само някои от тях го поздравиха. Мислех за Стейси и Ерик, които бяха гледали как каймакът на ПУЛА отвежда баща им.

В пет и петнадесет възрастна двойка с еднакви зеленикави жилетки влязоха в участъка и попитаха Муър към кого да се обърнат във връзка със загубеното си куче. Той ги изгледа с досада и им даде номера на приюта за намерени домашни любимци. Когато жената му зададе друг въпрос, отвърна:

— Тук не е кучкарник. — И ѝ обърна гръб.

— Нервак — промърмори старецът.

— Хърб — укорително каза съпругата му и го повлече към вратата.

Докато излизаха, той попита:

— Виждаш ли защо никой не ги обича?

Пет и двадесет и седем. От Ерик и Стейси нямаше и следа. Ако бяха пристигнали, предполагах, че са ги пуснали на горния етаж, но Муър не потвърди.

Бях пришпорил севилята след черното БМВ на Ричард, докато Ерик се носеше с бясна скорост през натовареното движение на Уестууд. Лесно бе да го следвам, лъскавата кола се забелязваше отдалеч през мръсния въздух. Бях се запитал дали Пол Улрих не е видял именно нея на Мълхоланд. Ричард, Ерик...

Момчето шофираше твърде бързо, поемаше глупави рискове. На „Сепулведа“ и „Уилшър“ премина на червено и едва не се блъсна в градинарски пикап. Промъкна се в средното платно сред хор от клаксони. Бях с две коли по-назад, но спрях на светофара и ги загубих от погледа си. Когато стигнах до участъка, не видях БМВ-то на улицата. Този път нямаше място за мен на служебния паркинг. Направих няколко кръга и накрая спрях на две преки, тичешком изминах разстоянието и пристигнах запъхтян.

Не можех да забравя страха в очите на Стейси, когато Корн и Деметри бяха натоварили баща ѝ на задната седалка на кафява цивилна кола. По лицето ѝ се стичаха сълзи. Когато Корн затръшна вратата, тя едва прошепна:

— Татко!

Ерик я повлече към БМВ-то, отвори вратата и почти я тръшна на седалката. Хвърли ми гневен поглед, докато заобикаляше от другата страна, запали и потегли така рязко, че гумите запушиха.

— Къде са децата? — попитах сега Майло. Нещо в гласа ми го накара да потръпне.

— Да поговорим горе, Алекс.

Щом чу името ми, Муър вдигна поглед.

— Хей, детектив Стърджис — каза той, — този господин отдавна ви чака.

Майло изсумтя и ме поведе към стълбите. Бързо се качихме на втория етаж, но вместо да тръгне по коридора, той спря до аварийния изход и се облегна на вратата.

— Изслушай ме. Решението не беше мое...

— Не си изпратил онези двама...

— Заповедта Дос да бъде отведен за разпит е дошла от централното управление. Заповед, а не молба. Твърдят, че са опитали да се свържат с мен. Бях във Венис и вместо да си направят труда да ме открият, са дали нареждане на Корн зад гърба ми.

— Деметри каза, че знаеш.

— Деметри е негодник.

Беше зачервен и сякаш се задушаваше. Стоях три стъпала пониско и вероятно не е искал да изглежда така, но въздействието на едрото му тяло, в което напираше гняв, бе заплашително. На мрачното стълбище бе горещо и задушно и вонеше на пот като във физкултурен салон.

— Дали бих сторил същото? — каза той. — Да, щом е заповед. Но не в дома ти. Така че, моля те, имам куп работа.

— Добре — отвърнах аз, макар и да не бях доволен. — Но не ме дръж в напрежение. Видях лицата на онези хлапета. За какво е тази припряност? Какво е направил Ричард?

Майло въздъхна.

— Това, че децата са разстроени, е най-малкият му проблем. Здравата е загазил, Алекс.

Стомахът ми се сви на топка.

— Във връзка с Мейт?

— О, да.

— Какво се е променило за два часа? — попитах.

— Имаме сериозни улики срещу Дос.

— Какви улики?

Плъзна пръст под яката си.

— Ако споменеш на някого за това, все едно ме обезглавяваш.

— Пази боже! — отвърнах. — Без глава няма да можеш да ядеш. Е, на какво се натъкнахте?

Той седна на най-горното стъпало и изпъна крака.

— Един симпатяга на име Куентин Гоуд, който лежи в областния затвор в очакване на дело за въоръжен опит за грабеж.

Извади от джоба си портретна снимка на едър бял мъж с обръсната глава и черна козя брадичка.

— Прилича на дебел сатана — отбелязах.

— Когато не ограбва заведения, Куентин се занимава със строителство, главно монтиране на ламаринени покриви. Работил е за господин Дос. Явно господин Дос плаща на ръка, за да избягва данъци, което разкрива доста за характера му. Гоуд твърди, че преди два месеца изпълнявал поръчка в Сан Бернардино за покрива на някакъв търговски център, закупен от Дос на безценица. Тогава нашият човек отишъл при него и му предложил пет хилядарки, за да убие Мейт. Казал му да се постарее да има много кръв, та всички да помислят, че е дело на сериен убиец. Платил му хиляда долара в аванс и му обещал още четири, след като свърши работата. Гоуд казва, че е взел пачката, но нямал намерение да изпълнява поръчката. Видял в това идеален начин да изиграе Дос и да замине извън града с хилядарка в джоба. И без това възнамерявал да се пресели в Невада, защото в Калифорния имал две висящи дела и се чувствал напрегнат...

— Не ми казвай — прекъснах го аз. — Преди да замине, е решил да си устрои прощален купон.

— Преди месец, заведение за бързо хранене в Сан Фернандо, късно вечерта, малко преди затваряне. Господин Гоуд, пистолет 22-и калибър, хартиен пакет, оборот осемстотин долара. Вече бил повалил продавача по очи на пода, а парите били в пакета, когато изневиделица се появил бодигардът и го сгацил. Огнестрелна рана в крака. Гоуд прекарал две седмици на безплатно лечение, а после го преместили в „Кулите близнаци“. Пистолетът дори не бил зареден.

— Значи сега отговаря по три обвинения и се опитва да се спазари, като натопи Дос. Твърди, че той му е дал пари преди два месеца и не му е държал сметка? Онзи Ричард, когото познавам, не е от търпеливите.

— Споходил го е след около три седмици и му е поискал отчет докъде е стигнал. Гоуд му казал, че трябва да доизглади плана, че

следи Мейт и изчаква най-удобния момент.

— Наистина ли го е правел?

— Казва, че не. Всичко било измама.

— Стига, Майло, от всяка гледна точка е очевидно, че този тип е лъжец и...

— Жалка отрепка. Ако бяха само думите на Гоуд, приятеля ти щеше да го очаква много по-светло бъдеще. За съжаление има свидетели, че двамата са се срещали в едно от свърталищата на Гоуд — бар, посещаван от бивши затворници в Сан Фернандо, само на една пряка от заведението, което се е опитал да ограби. Личи си колко е умен този Гоуд. Истината е, че и Ричард не е постъпил много умно. Трима пияници и барманът са ги видели да се спречкват сериозно. Помнят Дос заради облеклото му. Шикозни черни парцали, които не му били по мярка. Сервитърката го е видяла да подава някакъв плик на Гоуд. Голям, дебел плик. Няма причина да лъже.

— Но не е видяла предаване на пари от ръка на ръка.

— Какво? — промърмори той. — Да не би Дос да му е дал пакет бонбони?

— Гоуд твърди, че Ричард му е подал пари в брой там, на публично място?

— Барът е свърталище на престъпници, Алекс. Тъмна дупка. Може би си е мислел, че никой не гледа или че това няма да го преследва. Доколкото зная, не за първи път плаща на някого да върши черната работа. Открихме и част от парите. Господинът е броил на Гоуд с десет стотачки. Оня е похарчил осемте, но двете банкноти са останали. Току-що взехме отпечатъците на Дос. Ако изникне нещо, скоро ще разберем. Да се обзаложим ли?

— Тъп психопат като Гоуд е пестил пари?

— Каза, че ги заделил, за да кара с тях, докато успее да плякосо оборота на някое заведение. Какво друго обяснение може да има, Алекс? Че всички в бара лъжат? Някакъв страхотен заговор срещу горкия Ричард, защото може би веднъж е играл голф с О. Джей. Явно става дума за престъпление, наивно и предсказуемо. Дос може да е печен бизнесмен, но не е бил в стихията си и се е издънил. Беше в списъка ми, заедно с Хейзълтън и Дони. Вече се изкачи до номер едно.

— Гоуд твърди ли, че Ричард е споделил с него защо иска да очисти Мейт?

— Казва, че го обвинявал в убийството на жена му. Всъщност не била болна и като лекар Мейт трябвало да разбере това и да я разубеди. Казал му, че ще направи услуга на обществото, като го отърве от онзи тип. Като че ли Гоуд си пада по вършенето на общественополезни дела. Твоето приятелче мисли, че познава добре живота на улицата, но това издава колко бос е всъщност. Господин Брентууд сред отрепките... Струва ми се напълно възможно, Алекс.

— Дори ако откриете отпечатъци на Ричард по банкнотите, какво би доказало това? — попитах. — Гоуд е работел за него, а ти каза, че Ричард е плащал на ръка.

Майло ме изгледа с досада.

— Започваш да говориш като негов адвокат. Според скромното ми мнение би използвал времето си по-пълноценно, ако се заемеш с онези две хлапета, вместо да скалъпваш оправдания за баща им. Заради теб съжалявам, че нещата се развиха така, но като детектив, разследващ случая, адски съм доволен, че най-сетне имам ценна следа.

Не изглеждаше толкова доволен.

— Питам те още веднъж, с чувство: къде са децата? — казах аз.

Майло се хвана за дръжката на вратата.

— Настаних ги в стаята за близки на жертви. Изпратих една мила, чувствителна детективка да им прави компания.

— Как са?

— Не зная. Честно казано, досега бях твърде зает да разговарям по телефона с така наречените си началници и да се опитвам да изкопча нещо от таткото, който отказва да обели дума, преди да пристигне адвокатът му. Не мога да ти обещаая, че децата няма да бъдат разпитани, но засега само чакат. Искаш ли да ги видиш?

— Ако те пожелаят — отвърнах. — Откакто се появиха онези две страшилища, едва ли ми имат доверие.

— Съжалявам, Алекс. От участъка, в който се намира Гоуд, са се обадили направо в Паркър Сентър, готови да съдействат, и някой от висшестоящите е дал разпореждане. Опитай се да забравиш за децата за секунда и обективно да прецениш положението: в разследването на нашумяло убийство няма никакъв напредък и изведнъж се появява надеждно доказателство за по-ранна заплаха за живота на жертвата от човек, който има мотив и разполага със средства. Ако не в друго,

можем да обвиним Дос в организиране на заговор за убийство, което би било достатъчно, за да го задържим, докато търсим още улики.

— Как са го открили Корн и Деметри?

— Влезли при секретарката му. — Майло прехапа бузи. — Видели името ти в бележника за срещи.

— Страхотно.

— Ти най-добре би трябвало да знаеш, че никак не е приятно, Алекс.

— Кога трябва да дойде адвокатът на Ричард?

— Скоро. Защитник на важни клечки на име Сейфър, специалист по измъкване на елита от затруднения. Ще посъветва Дос да мълчи, но ще обвиним приятеля ти в заговор. При всички положения ще се наложи да остане поне до утре. — Майло стана, протегна се и каза: — Схванах се от седене.

— Горкичкят.

— Искаш ли отново да ти се извиня? Добре, mea culpa, culpa mea^[1]!

— А папката на Фъско? — попитах. — А картината? Какво общо има Дос с това?

— Кой твърди, че картината има нещо общо с убийството? Все пак нищо не е забравено, просто е оставено на заден план. Ако си в състояние, прегледай проклетата папка. Ако не, ще проявя разбиране.

Блъсна вратата и влезе в коридора.

Помещението за близки на жертви бе през няколко врати. Пресрещна ни млада жена със златисти коси и сиво-синкав костюм с панталон.

— Детектив Маркези, доктор Делауер — представи ни Майло.

— Здравейте — каза тя. — Предложих им кока-кола, но отказаха, Майло.

— Как са?

— Не мога да кажа, защото през цялото време стоя тук, отвън. Настояха... момчето настоя да ги оставя насаме. Явно той командва.

— Благодаря, Шийла — каза Майло. — Почини си.

— Добре. Ако ви потрябвам, ще бъда на бюрото си.

Маркези тръгна към общото помещение на детективите.

Майло се обърна към мен.

— Оставям те.

Натиснах дръжката.

Обстановката вътре бе като в стая за разпити. Може би по-рано помещението е имало такова предназначение. Беше тясно, без прозорци, с висок жълтеникав цокъл. Вместо с обичайните железни скамейки, бе обзаведено с три стола с разноцветни тапицерии на цветя. Там, където навярно бе стояла стоманената маса с куки за белезници, бе сложена дървена пейка с отрязани крака. Списания: „Пийпъл“, „Лейдис Хоум Джърнъл“, „Модърн Компютър“.

Ерик и Стейси седяха на два от столовете.

Стейси прикова поглед в мен. Ерик каза:

— Разкарай се.

— Ерик... — промълви Стейси.

— Този човек няма работа тук... Да не се караме, Стейс. Явно и той е замесен във всичко това, не можем да му имаме доверие.

— Ерик, разбирам защо мислиш така — уверих го аз.

— Стига глупости! Дебелото ченге е твой приятел, ти си накуснал татко. Ти, негоднико!

— Само ми дай...

— Ще ти дам да го духаш! — изкрещя той и се нахвърли върху мен.

Сестра му нададе вик. Бузите му пламтяха. В очите му се четеше ярост и знаех, че ще се опита да ме удари. Отдръпнах се и се приготвих да се защитя, без да го нараня. Стейси все още пицеше от уплаха. Отворих вратата и когато излязох, момчето застана на прага и размаха юмрук. В ъгълчетата на устните му имаше пяна.

— Вън от живота ни! Сами ще се погрижим за себе си!

Видях как Стейси се приведе зад него и закри лицето си с длани.

— Уволнен си, жалък неудачнико! — просъска Ерик.

[1] Mea culpa (лат.) — вината е моя. — Б.пр. ↑

22.

Докато шофирах към дома, студените ми ръце стискаха волана и сърцето ми биеше неудържимо.

„Опитай се да забравиш децата, вече нямаш работа с тях. Съсредоточи се върху фактите.“

Майло бе прав. Фактите се връзваха. Инстинктът му го бе насочил към Ричард. Както и моят: крайно време бе да бъда честен пред себе си. Още когато бях чул за убийството на Мейт, веднага се бях сетил за Ричард. Досега бягах от истината, криех се зад сложността на етическия конфликт, но реалността изведнъж ме връхлетя с цялата си сила.

Спомних си за злорадството на Ричард, когато бях заговорил за смъртта на Мейт: „Време за празнуване. Онова копеле най-сетне си получи заслуженото. Най-сетне“. Дали това означаваше, че се е обърнал към друг след провала на Гоуд?

Средство, мотив. Предостатъчно възможности. Готово алиби. Майло веднага бе изтъкнал, че хора като Дос не вършат черната работа сами.

След всичките ми теории за целенасоченост и ирония, нима касапницата в микробуса се свеждаше до наивно кърваво отмъщение?

Но защо? Какво би накарало интелигентен човек като Ричард да рискува толкова много заради един нещастник, който просто бе помогнал на съпругата му да осъществи последното си желание? Нима той бе от умелите психопати, които притежават достатъчно интелект, за да вложат енергията си във финансови машинации?

Занемарени имоти. Човек, който извлича полза от падението на другите. Нима Ричард бе таил дълбоко в себе си своя истина? Как приемаше факта, че Джоан напълно го бе изключила от живота си и накрая бе предпочела да умре в долнопробен мотел, вместо да живее с него на Палисейдс?

Смърт в компанията на друг мъж... изпращането в последното й пътуване като акт на близост.

В едно феминистко списание бе поставен въпросът дали подпомагането на самоубийства на жени няма сексуален подтекст. Нима Ричард гледа на последната нощ на Джоан като на прелюбодеяние? Реших, че е възможно, но теорията имаше слабости.

Нима зад книгата с откъснати страници и счупената слушалка стоеше Ричард?

„Вече си във от бизнеса, докторе.“

Обзе ме мъчително безпокойство.

„Щастливо пътуване, болно копеле...“ Защо Ричард ми се бе обадил по-малко от седмица след убийството? Във връзка с бъдещето на Стейси, както твърдеше той, или защото знаеше, че Куентин Гоуд е арестуван, и се бе подготвил точно за това, което се случи?

Молбата да приема и Ерик.

„Грижи се за децата ми, докато ме няма... Виж докъде се стигна.“

Хрумна ми нещо още по-ужасяващо. Ерик и разсъжденията му за вината и изкуплението.

Целенасоченото дете, надареният първороден син бе прекъснал следването си, за да се грижи за майка си, и привидно бе превъзмогнал болката... но бе обсебен от чувство за вина. Защо ли?

Нима и той бе замесен? Нима баща му бе способен на жестокостта да го въвлече?

Вече се бях запитал дали Ерик не е физическият убиец на Мейт. Сега, след като се бях сблъскал с гнева му, това предположение ми се струваше по-основателно.

Сделката на баща му с Гоуд се проваля и той решава да не търси съдействие от друг човек извън семейството.

Дос заминава за Сан Франциско, а синът се връща в Ел Ей за няколко дни и получава ключовете от колата му.

Искаше ми се да вярвам, че ако не друго, Ричард е твърде умен, за да постъпи така, но щом бе рискувал сигурността на семейството си, като бе предал пакет с пари в долнопробен бар, нима можех да бъда сигурен в способността му да разсъждава трезво?

В това семейство се бе прокраднало нещо разрушително, което бе свързано със смъртта на Джоан. Боб Манитоу твърдеше, че състоянието й се е дължало на депресия и може би бе прав. Все пак

такъв емоционален срив не настъпваше изведнъж. Какво ли бе подтикнало жена с две докторски титли да се самоунищожи?

Нещо неизменно... нещо, което е изпълнило Ричард с непоносимо чувство за вина и го е накарало да потърси отдушник в ненавистта си към Мейт?

Да убие вестносеца.

„Постарай се да има много кръв.“

Баща и син. И дъщеря.

Стейси бе седяла сама на брега. Ерик бе размишлявал в уединение под някакво дърво. Всеки от тях бе сам. Отчуждение... нещо, за което убийството на Мейт бе навяло спомени? Отново догадки. Обсебващи.

Когато бях на девет години, бях преживял период на натрапчива мания за ред. Слагах етикети на всичките си чекмеджета, строявах обувките си в гардероба и не можех да заспя, ако не се завия по много специален начин. Или може би просто се опитвах да се скрия от гнева на баща си.

Свих от „Ветеран“ по „Сънсет“ и поех през долината, така дълбоко замислен, че едва не пропуснах завоя към дома си. Профучах нагоре по възвишението, минах през портата и паркирах пред своя малък къс от американската мечта.

В скъпия ми дом цареше спокойствие, докато този на Ричард се рушеше, тухла по тухла.

Робин бе в хола и когато ме видя, стана. Спайк не се появи да ме посрещне.

— Навън е, отзад — каза тя. — Върши си работата.

— Важна работа.

Тя се засмя, целуна ме и отмести поглед от лицето ми към папката.

— Изглежда, и ти имаш работа.

— Доста неприятна — споделих.

— Още нещо във връзка с Мейт? По телевизията съобщиха, че са заловили някого.

— Вярно е.

Казах ѝ за посещенията на Корн и Деметри.

— Тук? Господи!

— Позвъниха и го отведоха пред очите на децата му.

— Ужасно. Как е могъл Майло да го стори?

— Решението не е било негово. Началниците са се разпоредили зад гърба му.

— Това е долно. Сигурно е било кошмар за теб.

— Много по-тежко е за децата.

— Горките... Алекс, мислиш ли, че бащата е способен на това? Извинявай, те все още са твои пациенти, не биваше да питам.

— Не зная дали мога да ги смятам за такива — казах аз. — Не съм в състояние да отговоря.

Но отговорът ми бе по-ясен, отколкото ако направо бях казал: „Да, способен е“.

— Скъпи? — промълви тя, обхвана тила ми, повдигна се на пръсти и потърка носа си в моя.

Осъзнах, че дълго съм стоял там, безмълвен и витаещ в облаци. Усетих тежестта на папката и я повдигнах по-високо.

Робин обви ръка около кръста ми и влязохме в кухнята. Наля чай с лед и за двама ни. Седнах на масата и оставих папката на Фъско извън полезрението си. Потиснах напирещото си желание да я оставя сама и да се заловя със записките от кръстоносния поход на федералния агент. Искях да повярвам в теориите на Фъско, да откроя някакво велико доказателство, което би оневинило Ричард и би ме направило герой в очите на Стейси. И на Ерик.

Посегнах към дистанционното управление, включих телевизора и в единия ъгъл на екрана запримигва червен надпис „Актуално!“. Самодоволен репортер с микрофон в ръка нареждаше:

— ... за убийството на доктор Елдън Мейт. Източник от полицията съобщи, че мъжът, задържан за разпит, е Ричард Тиъдор Дос, четиридесет и шест годишен, заможен бизнесмен с къща на Пасифик Палисейдс, съпруг на Джоан Дос, чието самоубийство е било подпомогнато от доктор Мейт преди близо година. Не е потвърдено, че става дума за плащане на наеман убиец. Преди няколко минути в полицейския участък в Западен Лос Анджелис пристигна адвокатът на Дос. Ще ви информираме за развоя на работата по случая. Брайън Фробуш за „Новини от мястото на събитието“.

На заден план се виждаше сградата, от която си бях тръгнал преди малко. Навярно телевизионният екип бе пристигнал минути след като бях потеглил.

Натиснах бутона за изключване. Робин седна до мен. Докоснахме чашите си и казах:

— Наздраве!

Поседяхме заедно още десетина минути, след което ѝ се извиних, че я оставям, взех папката и излязох от стаята.

Рани. Дълбоки и ужасяващи.

Беше късно след полунощ. Робин спеше от повече от час и бях сигурен, че не е усетила кога съм станал, и тръгнах към кабинета си.

Бях се заел с папката, но тя бе дошла при мен и ме бе придумала да влезем заедно под душа, а после да отидем на дълга разходка и да отскочим с колата до Санта Моника за вечеря в италиански ресторант. Поиграхме „Скрабъл“ у дома, пийнахме джин и поседяхме в леглото, умувайки заедно върху кръстословица.

— Като нормални хора — казах аз, когато тя заяви, че ѝ се спи.

— Действай. Ти си геният.

— Обичам те. Виждаш ли, този път ти го казах, без преди това да сме се любили.

— Нова тактика, а?

— Кое е ново?

— Да ми го казваш, преди да се любим. Чудесно.

Протегна ръце към мен.

Сега пристъпвах безшумно през тъмната къща, загърнат с халат, и се чувствах като крадец.

Отново влязох в кабинета. Включих настолната лампа със зелен абажур и матовата светлина падна право върху папката.

В стаята беше студено, както и в цялата къща. Халатът ми бе стар и протрит на места. Бях бос. Ходилата ми се вкочаниха и целите ми крака настръхнаха. Казах си, че това състояние е подходящо за задачата, с която се канех да се заема. Придърпах папката и развързах връзките.

Фъско не бе спестил никакви подробности от това, до което бе достигнал при проучванията си за Бърк.

Всичко бе старателно подредено и систематизирано — от обективните резултати при аутопсиите до тежестта и размерите на деградация.

Лист след лист описания на местопрестъпления, негови обобщения и анализи, както и част от оригиналните полицейски доклади. Начинът на изразяване на агента бе по-интелигентен, отколкото този на повечето полицаи, но далеч не можеше да съперничи на Шекспир. Изглежда обичаше да се съсредоточава върху най-отвратителното или така ми се струваше, защото умората и студът си казваха думата.

Упорито продължих да поглъщам с очи страница след страница ситен шрифт и полароидни снимки на местопрестъпления и трупове върху маси за аутопсии. Красивото човешко тяло, превърнато в безформена купчина плът с оголени ребра и одрана кожа само в името на истината. Три — на петинчовите вселени бяха изпълнени с розови вътрешности и хемоглобинови реки.

Мъртвешки лица. Изразът. Изтръгването на душата.

В съзнанието ми проблесна едно прозрение: това би се харесало на Мейт.

Дали е предчувствал какво ще се случи с него?

Отново разгледах снимките. Жени... по-точно жалките останки от телата им, вързани за дървета. Страница със снимки на коремната област в близък план. Изрязаните фигури по кожата бяха скицирани на сива хартия. Съвършено правилни геометрични форми.

Хладна тръпка скова гърдите ми. Вдишах и издишах дълбоко и се опитах да си припомня разрезите по тялото на Мейт от снимките, които Майло ми бе показал на Мълхоланд.

Отчаяно се надявах да открия съответствие между всичко това и концентричните квадрати, издълбани в бледия увиснал корем на Мейт. Струваше ми се, че има нещо общо, но Майло отново бе прав. Много психопати изрязват фигури.

Изкуство върху кожа...

Къде бе Дони Салсидо-Мейт, самопровъзгласилят се Рембранд на плътта? „Урок по анатомия“. „Да режем, за да се учим. Да накълцаме татенцето, защото ние го мразим, но искаме да бъдем като него?“ Изкуството на смъртта... Защо да не е той? Трябваше да е той.

Спомних си за Гилерма Мейт, която бе застинала пред гардероба в мизерната хотелска стая, когато бях задал въпрос за единственото и дете. Може би вярата ѝ помагаше. И все пак навярно животът ѝ бе ужасно самотен: родителите ѝ бяха покойници, съпругът ѝ я бе изоставил, а сега бе разочарована от единствения си син. Въпреки това отправяше молитви и благодарности. Дали очакваше да стане някакво чудо, или наистина бе намерила душевен мир? Пътуването ѝ до Ел Ей доказваше, че не е така.

Ричард и децата му. Гилерма и нейното момче.
Сами. Всички бяха сами.

23.

Бяха изминали три часа от четвъртъка.

В три и двадесет вече бях прочел всяка дума от записките на Фъско. Никакви разтърсващи изводи. Едва когато разгледах снимките за втори път, забелязах нещо.

Местопрестъпление в щата Вашингтон — една от четирите жертви, убити по време на следването на Майкъл Бърк в медицинския институт. Четири убийства, които според Фъско бяха съвместими с техниката на Бърк, защото жертвите бяха подпрени на дървета.

Момичето бе двадесетгодишна сервитьорка на име Мариса Бонпейн, видяна за последен път да носи порция скариди на клиент в заведение до Парк Плейс Маркет в Сиатъл и открита седмица по-късно с разрези по тялото под ела в далечния край на Олимпик Нешънъл Форест. В района не бяха оставени отпечатъци. Пластът нападали иглички и шума по земята бе потенциално благодатна почва за търсене на веществени доказателства, но не бе намерено нищо. Освен това след единадесет дъждовни дни мястото бе чисто като операционна зала, в каквата се бе опитал да го превърне убиецът.

Мариса Бонпейн бе обезобразена по начин, който вече ми бе до болка познат: разрез на шията, пробождания в корема и интимните части. Една-единствена дълбока рана с форма на трапец малко над лонната кост можеше да се сметне за геометрична фигура, въпреки че ръбовете ѝ бяха неравни.

Не се споменаваше за удар по главата изотзад с тъп предмет. Предположих, че Фъско е отдал това на нарастващата увереност на убиеца и на уединеното място: искал е Бонпейн да бъде в съзнание, за да гледа и да страда. Не му се е налагало да бърза.

Погледнах данните за ръста и теглото на момичето. Метър и петдесет, четиридесет и осем килограма. Дребничка, лесна за укротяване и без да бъде зашеметена.

Но не това привлече вниманието ми. След три часа четене за садистични гаври, за съжаление, бях привикнал.

Нещо проблясваше сред кафявия килим от листа, на крачка от крехката лява ръка на Мариса Бонпейн. Явно бе лъскаво, щом бе отразило оскъдната светлина, проникваща през гъстите клони. Прелистих страниците, докато намерих доклада.

Тялото бе открито от турист. Горски рейнджъри и полицаи от три участъка се бяха включили в претърсването на двестаметровия терен и бяха описали находките си в графа „Материали от местопрестъплението“. Сто осемдесет и три предмета, главно отпадъци — празни кутии и бутилки, счупени слънчеви очила, отварачка за консерви, изгнили хартии, угарки от цигари с тютюн и канабис, животински кости, оловни сачми и два куршума с медно покритие, които бяха подложени на балистична експертиза, но отхвърлени като вещественно доказателство, защото по тялото на Мариса Бонпейн липсваха огнестрелни рани. Три чифта туристически обувки, надупчени от насекоми, и други останки от дрехи бяха изследвани в полицейска лаборатория и се бе оказало, че са били там дълго преди убийството.

В средата на списъка открих това, което търсех:

Вещественно доказателство номер 76: детска играчка, спринцовка „Томитой“, Тайван, оригинален компонент на комплект „Чичо доктор“, внос 1989 — 1995. Местонахождение: на земята, 1.4 м от л. ръка на жертвата, никакви отпечатъци или органични частици.

„Никакви органични частици“ би могло да означава, че е била поставена скоро или че дъждът е заличил следите. Прочетох останалите документи за Бонпейн. Явно никой не бе обърнал внимание на спринцовката. В докладите по другите случаи във Вашингтон не се споменаваше за медицински принадлежности — играчки.

Мариса Бонпейн бе последната от жертвите във Вашингтон. Тялото ѝ бе открито на втори юли, но се предполагаше, че е похитена около седемнадесети юни. Прелистих още няколко страници. Майкъл Бърк бе получил медицинската си диплома на дванадесети юни.

Отпразнувал е завършването си?

„Аз съм доктор, ето иглата ми!“

„Аз съм докторът!“

Стетоскоп, спринцовка. Едното счупено, другото непокътнато. Знаех какво би казал Майло. „Интересно, но какво от това?“

Може би щеше да бъде прав, както за всичко досега. Играчката бе изпусната от някое дете, отишло с родителите си на разходка в гората.

И все пак започнах да си задавам въпроси.

Послание... винаги послания.

Към Мариса: „Аз съм докторът“.

Към Мейт: „Аз съм докторът, а теб вече те няма“.

Препрочетох записките на Фъско. Никъде не се бе спрял на спринцовката.

Не бе зле да спомена за нея на Майло. Ако скоро ми се удадеше възможност да си поговоря с него.

Върнах се в началото — на разнообразните превъплъщения на Майкъл Бърк, и внимателно проследих чертите на всяко лице. В съзнанието ми зазвуча песента: „Опознавам те, опознавам те все по-добре“. И все пак Бърк оставаше загадка за мен.

Психопат с висок коефициент на интелигентност, садист, майстор на евтаназията. Утешител на неизлечимо болни жени и жесток убиец на здрави момичета. Различен образ. Това бе нещо полезно както в убийствата, така и в политиката.

Може би и в търговията с недвижими имоти. Светът на затъналите в дългове собственици.

Майло имаше надежден свидетел, а аз — две играчки. И все пак раните съвпадаха. Именно той ме бе помолил да прегледам папката на Фъско.

„Ти си вън от бизнеса, настъпи моят час.“

Когато разпитвахме Алис Зоуби, бяхме й задали въпроса дали Мейт е имал помощници и тя почти бе потвърдила съществуването им, но категорично бе отхвърлила версията да го е убил някой от съучастниците му.

„Елдън беше изключително умен. Не би се доверил на кого да е.“

Но Мейт би се почувствал доволен, че има последовател. Би приел това като доказателство, че авторитетът му расте. Може би му е

хрумвало да организира курс за специализанти по наблюдение на умиращи.

Струваше си отново да се допитам до Алис Зоуби. Тя бе боготворила Мейт и би трябвало да иска убиецът му да бъде наказан. Сега можех да ѝ предложа конкретно име и физическо описание и да проследя реакцията ѝ. Какво бих рискувал? Реших да ѝ се обадя още сутринта. В най-лошия случай щеше да ме прати по дяволите. В най-добрия щях да узная нещо повече и може би да постигна напредък в търсенето на нов заподозрян.

Някой друг, освен Ричард. Който и да е, само не Ричард.

Изтегнах се на стария кожен диван, завих се с жълтеникавата покривка и се загледах в тавана. Не се и надявах да заспя.

Когато се събудих малко след седем, Робин стоеше надвесена над мен.

— Какъв чешит! — каза тя. — Отива да спи на кушетката дори когато не се е провинил.

Седна на ръба на дивана и приглади косите ми.

— Добро утро — поздравих я.

Погледът ѝ се спря на папката.

— Кълевеш за големия изпит, а?

— Какво да кажа? Винаги съм бил зубрач.

— И виж докъде си стигнал!

— Докъде?

— Имаш слава, богатство. Мен. Би трябвало да сияеш. Разсъни се, за да се погрижа за теб. Напоследък често го правя, нали?

След душа и бръсненето се почувствах донякъде човек, но при мисълта за закуска стомахът ми се разбунтува и само седях и гледах как Робин хапва препечени филийки, яйца и грейпфрут. Прекарахме заедно половин час, през който се стараех да бъда колкото е възможно по-мил. Когато тя тръгна към ателието, беше осем часът и пузнах телевизора, за да чуя сутрешните новини. Обобщение на информацията за Дос, но никакви нови факти.

В осем и двадесет позвъних на Алис Зоуби и чух записания поздрав на телефонния ѝ секретар. Миг след като затворих, се обадиha от службата за съобщения.

— Добро утро, доктор Деллаур! На телефона е господин Джоузеф Сейфър.

Адвокатът на Ричард.

— Свържете ме.

— Докторе? Обажда се Джо Сейфър, специалист по криминално право, адвокат на вашия пациент Ричард Дос.

Приятен баритон. Бавен, но не провлачен говор. Гласът бе като на по-възрастен човек. Вдъхваше спокойствие, увереност и утеха.

— Как е Ричард? — попитах.

— Добре — отвърна Сейфър. — Все още е в ареста, така че едва ли прелива от щастие. Но всичко ще се реши до днес следобед.

— Документация?

— Да не ставаме параноици, докторе, но наистина се питам дали момчетата в синьо не забавят нещата нарочно.

— Пази боже!

— Религиозен ли сте, докторе?

— Всеки призовава Бога, когато положението е напечено, нали?

— Прав сте — засмя се той. — Както и да е, поводът, по който ви се обаждам, е, че когато излезе, Ричард би искал да поговори с вас за децата си. Кой е най-добрият начин да им помогнем да преживеят това.

— Разбира се — казах аз.

— Чудесно. Ще поддържаме връзка.

Думите му прозвучаха весело, като уговорка за пикник.

— Какво го очаква според вас, господин Сейфър?

— Наричайте ме Джо. Трудно е да се каже. И двамата имаме привилегията на професионалната тайна, но ще бъда откровен. Не мисля, че полицията разполага с каквато и да е сериозна улика. Освен ако при претърсването изникне нещо, което не очаквам да... Докторе, вие имате по-голяма свобода при спазването на професионална етика.

— За какво намеквате?

— Че не сте задължен да оповестявате нищо. Има въпроси, които не задавам.

Искаше да каже, че не знае дали клиентът му е виновен. Предупреждаваше ме да държа езика си зад зъбите, ако зная.

— Разбирам — казах аз.

— Страхотно. Тогава поговорете с него за Стейси и Ерик. Струват ми се приятни деца. Умни, изключително умни. Очевидно е,

дори при тези обстоятелства. Но страдат... естествено. Радвам се, че може да се разчита на вас, ако е необходима терапия.

— Възможно е да има проблем. Ерик ми е ужасно сърдит. Убеден е, че съм в комбина с полицията. Разбирам го, защото съм приятел на единия от...

— Майло Стърджис — каза Сейфър. — Много продуктивен детектив. Зная за приятелството ви с господин Стърджис. Това е похвално.

— Кое?

— Дружбата между хетеросексуален мъж и хомосексуалист. Единият от синовете ми беше гей. От него научих, че човек трябва да има отворено съзнание. Но го разбрах твърде късно.

Минало време. Последните му думи прозвучаха тихо и издадоха тъга.

— Буен младеж — продължи той. — Говоря за Ерик. Имам пет деца и тринадесет внуци. Всъщност четири деца. Синът ми Даниел почина миналата година. Диагнозата му ме накара бързо да помъдрея.

— Съжалявам.

— Беше ужасно, докторе. Животът ми никога няма да бъде същият... Но стига толкова на тази тема. Що се отнася до негодуванието на Ерик, ще поговоря с момчето. Както и Ричард. А какво ще кажете за Стейси? Не мога да я преценя. Седи мълчаливо, докато Ерик говори от името на двамата. Напомня ми за моя Даниел. Беше първородният ми син, вечният миротворец. Застъпваше се за по-малките пред нас с майка им, когато нещата загрубееха.

Чух въздишка.

— Стейси е добро хлапе — казах аз. — Главният ми пациент от семейството. Проведох само един сеанс с Ерик. Точно тогава преди да свършим, полицаите дойдоха и отведоха Ричард.

— Да. Ужасно. Варварски начин на действие. Добре. Благодаря, че ми отделихте време, доктор Деллауер. Пазете се. Хора като вас са ценни.

24.

Четвъртък, 8:45 сутринта. Отново позвъних на Алис Зоуби, но чух същия запис. Петнадесет минути по-късно засякох интересна новина. Друг репортер, със същата самодоволна усмивка, на друг познат фон.

— ... жената, Амбър Брекънхам, твърди, че освен това Хейзълтън многократно е пребивал нея и дъщеря ѝ по време на връзката им. Намираме се до къщата на адвоката, чиито съседи не са го виждали от седмица. До момента се води гражданско дело и няма вест от ПУЛА дали ще бъде започнато криминално разследване. От Уестууд, с нов странен обрат във връзка със смъртта на доктор Елдън Мейт, Дейна Алмодовар, „Новини от мястото на събитието“.

Последва прогнозата за времето. Мъгла и ниски температури, за четиридесети пореден ден. Поиграх си с дистанционното и най-сетне попаднах на подробен преглед по един от каналите, наблягащи на сензационни новини.

Амбър Брекънхам, тридесет и четири годишна, управителка на едната от пералните на Хейзълтън в Болдуин Парк, бе завела гражданско дело срещу бившия си шеф. Кадрите от влизането ѝ в съда с адвоката ѝ показаха висока, едра жена с изрусени коси. Водеше за ръка тъмнокосо момиче, единадесет-дванадесетгодишно. Детето бе с наведена глава, но някой извика името му: Лорет! — и то вдигна поглед, което бе достатъчно камерата да улови красиви африкански черти и изправени коси, пригладени назад над високи, равни вежди.

Историята на Брекънхам бе, че е имала седемгодишна интимна връзка с Хейзълтън, по време на която твърдял, че инвестира парите ѝ, а всъщност злоупотребявал. Освен това я малтретирал физически и оказвал психологически натиск върху Лорет. Искът бе за пет милиона долара обезщетение.

Дали това бе причината за изчезването на Хейзълтън? Един заподозрян по-малко.

Но ако обвиненията на Амбър Брекънхам бяха основателни, това означаваше, че Мейт не е умеел да преценява толкова добре характерите на околните. Дали това се бе оказало фатално?

Или най-голямата му грешка бе изборът на Джоан Дос?

А каква бе грешката на Джоан? Грехът, ако имаше такъв, който я бе накарал да се превърне в съществото от полароидната снимка, направена от сина ѝ?

Излязох от къщи и тръгнах към университета, за да се поровя в библиотеката за втори път през тази седмица.

Само една статия за смъртта на Джоан Дос, на двадесета страница на „Таймс“:

**ТРУП, ОТКРИТ В КРАЙПЪТЕН МОТЕЛ. ВЕРОЯТНО ЖЕРТВА НА МАШИНАТА НА
ДОКТОР МЕЙТ**

Ланкастър. Вчера, рано сутринта камериерка влязла да почисти стаята в мотел „Хепи Трейлс“ в покрайнините на рядко населената област и открила напълно облеченото тяло на жена от Пасифик Палисейдс. Въпреки че наблизко не е забелязан нает микробус, с какъвто обикновено се придвижва Доктор Смърт, при токсикологичния анализ на кръвта на Джоан Дос бе установено наличието на двете вещества, използвани от самозвания специалист по евтаназия. По ръцете на жертвата е имало белези от интравенозни инжекции и не са открити следи от влизане с взлом или борба, което кара полицията да подозира подпомогнато самоубийство.

Главният детектив, разследващ случая — Дейвид Гремън, заяви: „Изглеждаше спокойна. По радиото звучеше класическа музика и се бе нахранила за последен път. Доколкото разбирам, доктор Мейт насърчава пациентите си да слушат музика“.

Госпожа Дос, омъжена за бизнесмен и майка на две деца, е била с влошено здраве и е четиридесет и осмият човек, чиято смърт е била ускорена от Мейт. Според силите на реда едва ли ще бъде повдигнато обвинение срещу

доктора, като се има предвид лекотата, с която той избягва съдебно преследване.

Никакъв коментар или дори некролог за Джоан.

Никакъв опит от страна на Мейт да изтъкне заслугите си. Може би бях пропуснал нещо. Прекарах още час в ровене, но не открих нито ред повече за последната нощ на Джоан Дос. Защото това бе четиридесет и осмият случай и Мейт и хуманитронът вече не бяха новина?

Мейт бе включил още две „пътнички“ в своята машина, преди самият той да свърши в микробуса.

Микробусът. Кога бе престанал да използва мотели?

Въведох името на Мейт като ключова дума и ограничих търсенето си до три месеца преди и след смъртта на Джоан. Попаднах на още три материала.

„Пътничка“ номер четиридесет и седем, три седмици преди Джоан: Мария Куилен, шестдесет и три годишна, с неизлечим рак на яйчниците. Тялото бе оставено пред входа на областната морга, увито в тънък розов юрган. Между гънките бе сложена визитна картичка на Мейт. Бе шофирал нает микробус, в който бе помогнал на жената да умре.

Мейт бе информирал пресата за подробностите.

Номер четиридесет и девет, месец след Джоан. Албърта Джо Джонсън, на петдесет и четири, мускулна дистрофия. Чернокожа, уточняваха вестниците. Първата пациентка на Мейт от африканската раса. Сякаш смъртта ѝ представляваше ново потвърждение за мисията му. Трупът ѝ бе оставен до медицински център „Чарлз Дру“ в Южен Ел Ей, опакован по същия начин.

Отново в микробус. Отново изявление от Мейт.

Пулсът ми се учестваше. Открих и петдесетия „пътник“ — мъж на име Брентън Спийър, от „Лу Гехриг“. Микробус. Пресконференция.

Три души с ясни диагнози. И тримата умрели в микробуси, три публични изявления. Мейт търсеше пресата, защото, както правилно бях забелязал, обичаше да бъде в центъра на вниманието.

Нито дума от него за Джоан. Никакъв микробус.

Смъртта на Джоан не се връзваше.

Продължих да търся, докато попаднах на последния случай, при който Мейт бе използвал мотел.

Номер тридесет и девет, две години преди Джоан. Отново пациент на „Лу Гехриг“, Рейнолдс Добсън, изпратен в последното си пътуване от мотел „Каубой Ин“ близо до Фрезно.

Препрочетох статията за последната нощ на Джоан. Никакви следи от Мейт в района. Деянието му бе приписано, защото обстоятелствата сочеха към него.

Евтин мотел, риск от психическа травма на камериерката. След близо година успех с микробусите — не виждах смисъл.

Мейт не бе изтъкнал заслугите си, защото нямаше такива.

Но защо не бе отрекъл връзката си със случая?

Защото би изглеждал глупаво. Би признал, че се опитват да го изместят.

Беше се намесил някой нов Доктор Смърт, точно както предполагам.

Счупен стетоскоп. Някой... (Майкъл Бърк?...) се появяваше на сцената с гръм и трясък, облян в кръвта на предшественика си. Бе отнел мъжествеността на Мейт. Дори човек, който не е чувал за Фройд, би разбрал какво означава това.

Но как Джоан бе влязла във връзка с онзи, който ѝ бе помогнал да стигне до мотел „Хепи Трейлс“?

Може би бях тръгнал по погрешен път и смъртта на Джоан не се бе случила без знанието на Мейт. Самият той бе позволил на чирака си да го замести.

Поразмишлявах върху тази версия. Джоан, готова да умре, се обажда на Мейт, но се свързва с негов подчинен, да кажем, Бърк. Мейт го напътства и наблюдава развитието му, без да знае, че той вече е експерт по умъртвяване.

После си спомних за слабостта на Майкъл Бърк към възрастни и сериозно болни жени, пациентки на болници, и в съзнанието ми се оформи съвсем друг сценарий.

Джоан е била влачена от лекар на лекар и подложена на безброй медицински изследвания, скенери и лумбални пункции. Процедури, извършвани в болници.

Представих си как чака, издута като плондер, раздирана от болка и безмълвна в някоя стерилна чакалня за поредните унижителни

манипулации, докато покрай нея преминават хора в бели престилки и не я забелязват.

Най-сетне един от тях се спира. Чаровен и любезен млад мъж. На значката му пише „Д-р“, но отделя време да поговори с нея. Чудесно е, че е срещнала лекар, готов наистина да обърне внимание на пациент!

А може би Бърк не я е видял случайно. Може би сам е провел някои от изследванията ѝ, защото е бил принуден да работи като квалифициран лаборант, докато намери начин да блесне с новата си медицинска диплома.

И в двата случая трябваше да узная къде са били направени изследванията на Джоан. Ричард би могъл да ми каже, но нямаше начин да се добера до него. Боб Манитоу също би трябвало да знае, но не мислех, че ще пожелае да разговаря с мен. Каквато и да бе причината за антипатията му, съпругата му не я споделяше.

Реших да се обадя на Джуди под някакъв претекст и да попитам за процедурите, на които е била подложена Джоан. Щях да обясня, че трябва да узная това, за да помогна на децата. Особено сега, когато Ричард е в затвора. Щях да разпитам и за стресовите фактори в семейство Дос, които вероятно бяха засегнали и нейното. Както и за гнева на съпруга ѝ.

Най-добре бе да се срещнем лично, за да мога да прочета по изражението ѝ неизказаните неща. Дали щях да успея да измъкна Джуди от офиса ѝ за достатъчно време? Винаги бяхме поддържали приятелски отношения и си бяхме помагали взаимно за много тежки случаи. Сега тя ми бе натресла най-трудния и бях готов да ѝ го кажа.

Позвъних на служебния ѝ номер, но очаквах някой да ми каже, че съдия Манитоу е в съдебната зала. За моя изненада, вдигна тя.

— Обаждаш се във връзка с Ричард.

— Полицаяте го отведоха от моята къща. Ерик и Стейси бяха при мен.

— Шегуваш се! Защо е трябвало да действат така?

— Нарездане отгоре — отвърнах. — Гледат на Ричард като на главен заподозрян в убийството на Мейт. Чу ли нещо повече в съда?

— Не — каза тя. — Само това, което съобщиха по телевизията. С Боб бяхме в Нюпорт през целия ден и не сме гледали новините. Разбрахме за случилото се едва когато се прибрахме и видяхме

полицейските коли пред къщата на Ричард. Просто не мога да повярвам, Алекс! Не мога да си го представя!

— Ричард като убиец?

Няколко секунди мълчание.

— Ричард да стори нещо толкова глупаво.

— От друга страна — изтъкнах аз, — той наистина презира Мейт и открито го заявява.

— Мислиш, че е виновен?

— Просто се правя на адвокат на дявола.

— Не допускам такива неща в съда. Сериозно, Алекс, ако Ричард е имал подобни пъклени планове, защо да се афишира? Онези страховити приказки са напълно в стила му. Избухва и сипе обвинения. Все търси върху кого да стовари вината.

— Кого другико обвиняваше освен Мейт?

— Никого. Такова е обичайното му държане. Буйна натура. Истината е, че винаги е бил човек с труден характер. Да, има отмъстителна жилка, трябва да чуеш какви закани отправя по адрес на бизнес конкурентите си. Но това? Просто ми се струва безсмислено. Би могъл да загуби толкова много... Задръж! — Изчаках петнадесет секунди. — Алекс, чакат ме, трябва да вървя.

— Може ли да поговорим по-дълго, Джуди?

— За какво?

— За Ерик и Стейси. При тези обстоятелства трябва да се добера до всички подробности. Ако можеш да ми отделиш час, ще ти бъда признателен.

— Просто... не зная дали мога да ти кажа нещо, което вече да не е известно. — Неискрен смях. — Страхотни клиенти ти намерих, а? Обзалагам се, че отсега нататък няма да приемаш толкова лесно хората, на които те препоръчвам.

— Винаги ще приемам твоите познати, Джуди.

— Защо?

— Защото не си безразлична към другите.

— О, стига — каза тя. — Не ме разнежвай. Аз съм просто съдебна акула, която се преструва на чувствителна.

— Не мисля така.

— Много мило от твоя страна. — В гласа ѝ се долови тъга. — Само час?

— Използвай онзи хронометър, който вадиш, когато адвокатите говорят твърде дълго.

Отново се засмя.

— Значи си чул за него?

— Виждал съм го. Делото „Дженкинс“.

— О, да, старите симпатяги господин и госпожа Дженкинс. Единият заслужаваше хронометър със сирена. Ще погледна графика си. Тук има такива драсканици, че едва ги разчитам.

— Колкото е възможно по-скоро, Джуди.

— Задръж отново... — Чу се друг женски глас, алтът на секретарката ѝ Дорис. Сопраното на Джуди отвърна: — Адвокатът на съпруга се опитва да шикалкави, време е да го поставим на мястото му... Добре, какво ще кажеш за вечеря днес? Трябва да пиша куп доклади, ще работя до късно. Но Боб ще води Беки в Клифсайд, така че мога да разпределя времето си. Да се срещнем някъде на път за вкъщи, в „Грън!“, в Уестууд. Не е далеч от дома ти. Довечера в осем и тридесет.

— В „Грън!“. Благодаря, Джуди! Задължен съм ти.

— О, да — засмя се тя. — Аз съм светица.

25.

Живеещите в Уестууд Вилидж твърдят, че преди време е бил приятно място.

Някогашната търговска зона на новозастроения жилищен квартал бе представлявала лабиринт от красиви улички с едноетажни тухлени къщи, а се бе превърнала в джунгла от неон и хром, която през почивните дни се изпълваше с глъчка, отекваща откъм заведенията за бързо хранене, както и с мирис на мазнина и карамел.

Донякъде това бе неизбежно. Северната част на Вилидж бе заета от обширния университетски комплекс, който властваше в квартала като свирепа мечка. Студентите бяха започнали да завземат територия далеч извън пределите на учебното заведение и пустеещите офис сгради и паркинги се бяха превърнали в кина, ателиета за тениски с надписи и магазини за компактдискове или джинси. Студентският бюджет можеше да покрие бургери, а не хайвер. Когато някоя гризли съзре пъстърва в потока, очевидно е кой ще бъде изяден.

Но се бяха намесили и други зверове. Предприемачи, целящи да изцедят всеки възможен долар. Строяха все по-високо и все повече се разпростираха. Ненаситни хора, които с подкупи успяваха да заобиколят нормативните ограничения. Хора като Ричард.

За да вдъхват страхопочитание у съседите си, някои от влиятелните барони откриваха скъпи ресторанти. „Грън!“ бе един от тях и се намираше на най-горния етаж на студено ромбоидно здание от черно стъкло в северния край на „Глендън“. Последното творение на известен немски готвач, създаде своя запазена марка замразени ястия.

Веднъж бях обядвал там по покана на амбициозен адвокат по дела за престъпления срещу личността. Обещаната здравословна вечеря се състоеше от необичайни чуждоземски блюда с цени, които не бяха по джоба на средната класа. Сервитьорите с розови ризи и широки панталони отчетливо рецитираха списъка от специалитети на деня като на прослушване за роля. Нима младежите, които не успяваха да пробият в киното, попадаха тук?

Спуснах се по „Хилгард“, минах покрай сградите на няколко религиозни сдружения в западна посока и на университетската ботаническа градина на изток и за десет минути стигнах до ресторанта. Живея близо до Вилидж, но рядко навлизам сред тази какофония.

До бордюра на паркинга стоеше служител с червено сако. Когато се сместих между две поршета „Бокстър“, той огледа севилята, сякаш бе музеен експонат.

Преди осем и половина бях в ресторанта. Управителката бе брюнетка с хлътнали бузи, която изглеждаше подходяща за ролята на Мортиша Адамс. Джуди Манитоу все още не бе пристигнала. Дълго чаках, докато успея да привлека вниманието на „Тиш“ и предположих, че съкращението „Дж. С.“ в книгата за резервации означава „Джуди, съдийката“. „Тиш“ ме упъти към бара. Надникнах над рамото ѝ към полупразната трапезария и ѝ отправих безмълвна молба с най-чаровната си момчешка усмивка. Тя въздъхна, примигна и бе така любезна да ме придружи до една маса в ъгъла.

Макар и полупразно, заведението бе шумно и звуковите вълни отекваха в белите стени, в изкуствено състарените дъски на пода и в гредите на тавана, имитиращи дърво, проядено от червеи. Там, където се виждаше мазилка, цветът ѝ бе бледорозов. Железните маси бяха застлани с розови покривки, а тапицериите на столовете бяха от тъмнозелена имитация на велур.

„Тиш“ се спря на половината път до масата. Отново въздъхна и се обърна. Изви шия така, сякаш многократно бе репетирала движението.

— Харесва ми светлината в тази част от ресторанта.

— Фантастична е.

„Светлини, камера, екшън. Стоп.“

Масата бе твърде малка дори за един клиент. Двама сервитьори се мотаеха наблизо, но никой от тях не дойде при мен. Най-сетне се приближи един помощник с испански черти и попита дали бих искал нещо за пиене. Казах, че ще почакам, той ми благодари и ми донесе вода.

Десет минути по-късно забързано влезе Джуди. Изглеждаше ядосана. Бе облечена с прилепнал плетен лилав костюм с пола до около пет сантиметра над коленете и носеше обувки с висок ток в

същия цвят. Кремавата ѝ дамска чанта имаше лъскава тока, която светеше като фар, докато тя се придвижваше с енергична походка. Заприлича ми на малка кола, фучаща с бясна скорост.

Изглеждаше още по-слаба, отколкото си я спомнях. Скулите ѝ изпъкваха под пепеляворусите буйни коси. По шията и ръцете ѝ проблясваше брукат. Когато стигна близо до мен и ме видя, щракна с пръсти и още повече ускори крачката си. Токчетата ѝ тракаха по пода като кастанети. Поклащаше бедра и показваше изваяни прасци. Сервитьорите се спогледаха одобрително, докато вървяха след нея, и се запитах дали не си правят някакви илюзии.

Привлекателна богата жена, излязла да се позабавлява. Едва ли биха предположили, че пред тях е председател на висша съдебна комисия.

Станах да я поздравя, а тя допря устни до бузата ми. Когато издърпах стола ѝ, за да седне, се държа, сякаш е свикнала с подобни кавалерски жестове.

— Радвам се да те видя отново, Алекс. Макар да съм сигурна, че и двамата бихме предпочели да беше при други обстоятелства.

Единият от мотаещите се сервитьори се приближи, усмихна се на Джуди и отвори уста. Преди да заговори, тя каза:

— Джин с тоник, джин „Сапфир“. И нека чашата да не бъде пукната, ако обичате.

Младежът се нацупи и отмести поглед към мен.

— За вас, господине?

— Чай с лед.

— Добре.

Когато се отдалечи, Джуди каза:

— „Добре“. Много се радвам, че децата одобряват избора ти. — Засмя се твърде силно и ехидно. — Не зная защо предложих това място, с Боб вече никога не идваме. Извинявай, Алекс, в ужасно заядливо настроение съм, трябва ми време да дойда на себе си. Единственото хубаво нещо в шофирането от центъра дотук е, че ако по пътя не ти се случи нещо изнервящо, имаш предостатъчно време да се освободиш от стреса.

— Напрегнат ден в съда? — попитах.

— Нима някога е леко и спокойно? Не, нищо необичайно, както винаги парад на хора с неразрешими проблеми. Когато външно нещата

изглеждат относително спокойни, за мен няма проблем. Но днес... — Заигра с диамантения пръстен на лявата си ръка. Голям, кръгъл солитер, инкрустиран в платина. На дясната ѝ ръка се редуваха жълти диаманти и сапфири. — Все още не мога да повярвам, че това, което се случва с Ричард, е истина. Успя ли да се срещнеш с Ерик и Стейси, след като го отведоха?

— Видяхме се за кратко в участъка, но нямах възможност да поговоря с тях. Адвокатът на Ричард, Джоузеф Сейфър, ми се обади тази сутрин и ми каза, че очаква да го освободят днес и че Ричард ще ми позвъни, за да разговаряме. Все още чакам.

Денят ми бе преминал в чакане и догадки. Сякаш се лутах в гора от хипотези. След като се върнах от библиотеката, отново прегледах папката на Фъско и не стигнах до никакви нови прозрения. Никакви вести от когото и да било. От два дни не бях тичал и прекарах дълго време в планината, но се върнах у дома все още напрегнат. Правих коремни преси, взех душ и пих доста вода.

В шест часа, въпреки уговорката за вечеря с Джуди, стоплих две пържоли и препекох две индиански питки. С Робин хапнахме и реших в заведението да поръчам само салата. Лека и здравословна храна, каква добра представа щях да създам за начина си на живот.

Донесоха напитките ни. Джуди повдигна чашата си, огледа съдържанието ѝ и отпи глътка.

— Джо Сейфър е същински принц. Не говоря саркастично. Идеалният съдебен защитник: благо държане, съчетано с непоколебимостта на психопат. Ако изпадна в беда, бих избрала точно него да ме представлява. — Сините ѝ очи се премрежиха за миг. След още малко джин сякаш се проясниха. — А — каза тя, — това ми трябваше! Явно не поглъщам достатъчно отрова.

— Станала си твърде благоразумна?

— Твърде много внимавам с теглото си.

— Ти?

— Когато бях на шестнадесет години, тежах близо сто килограма. В гимназията бях противно кюфте. От две крачки се запъхтявах. — Нова глътка. — Мисля, че затова изпитвах съчувствие към Джоан... донякъде.

— Донякъде? — попитах.

— Само до известна степен. — Гневно пламъче в очите. — Да кажем, че състоянието, до което стигна, беше нещо непонятно за мен.

— Трудно е човек да си представи, че някой може да преяде до смърт.

— О — въздъхна Джуди, — Джоан беше пълна с изненади.

— Например?

Отново израз на гняв.

— Точно това. За разлика от мен, тя по наследство си беше слаба.

Гласът ѝ издаде злоба и реших да тръгна по заобиколен път, като същевременно проявя личен интерес.

— Как успя да отслабнеш? — попитах аз.

— По старомодния начин: чрез лишение. Самодисциплината се е превърнала в мой стил, Алекс. — Прокара пръст по ръба на чашата. — Няма друг начин, нали?

— Самодисциплина?

— Борба със самата себе си. На повечето хора им липсва воля. Затова се харчат безброй пари за така наречената война срещу наркотиците, непрекъснато се говори за вредата от пушенето и консумирането на твърде много мазнини, но няма никакъв напредък. Хората не престават да се дрогират. Търсят утеха там, където могат да я получат. — За пореден път смях. — Страхотни приказки от устата на съдия, а? Както и да е, просто се грижа за себе си. От здравословна гледна точка, не от суетност. Правя всичко възможно семейството ми да бъде здраво.

— Момчетата ти са спортистки, нали?

— Какво те кара да мислиш така?

— Спомням си снимките в офиса ти... игра на открито.

— Господи, каква памет! — отбеляза тя. — Да, Али и Беки обичат гребането и ските и сега и двете са стройни. Но имат склонност към напълняване. Скапан ген: и двамата с Боб сме били закръглени деца. Държа ги строго. Сега, откакто откриха момчетата, е по-лесно. — Облегна се назад. — И двете си имат приятели, слава богу. Навярно ти се струва ужасно. Майка перфекционистка.

— Сигурен съм, че го правиш от загриженост.

— Не си длъжен да бъдеш тактичен, Алекс. С теб сме диаметрални противоположности, нали? Аз получавам заплата, за да върша точно това, което ти избягваш.

Сервитърът се приближи и я попита дали желае още едно питие.

— Засега не — отвърна тя. — Докторът ще хвърли един поглед на менюто, но аз вече реших какво ще поръчам. Зелена салатата, ситно нарязана, без сушени кайсии, маслини или ядки, подправките отделно.

— За мен същото — казах аз, — но с ядки.

Сервитърът погледна списъка от специалитети, които се бе готвил да изброи, и се отдалечи разочарован.

— С ядки? Странно... — каза Джуди. — Значи нямаш представа как го понасят Ерик и Стейси?

— Сигурен съм, че им е тежко. Помисли ли си за Ричард?

— Дали смятам, че е способен да поръча убийство? Алекс, знаеш не по-зле от мен, че никой не може да надникне в съзнанието на друг човек. Да, предполагам, че теоретически е възможно Ричард да се е опитал да наеме някого да очисти Мейт. Но начинът, по който твърдят, че го е направил, ми се струва твърде глупав за него.

— И Джоан е била интелигентна жена.

Чертите ѝ се изостриха. Тънките бръчки, прикрити с грим, набраздиха цялото ѝ лице. Сякаш образът ѝ се пропука.

— Да, беше, но не претендирам, че съм разбираjala постъпките ѝ.

Почаках признаците на стрес да отшумят, но не изчезнаха. Джуди се загледа в чашата с джин и тоник и заигра с бъркалката.

— Мисля, че никога не можем да разберем околните.

— Да предположим — казах аз, — че Ричард е платил на Куентин Гоуд. Защо е изпитвал такава омраза към Мейт?

Тя потърка горната си устна и вдигна поглед към тавана.

— Може би си е въобразил, че Мейт му е отнел нещо, което е принадлежало на него. Ричард ревностно пази всичко, което притежава.

— Държеше ли се с Джоан като със своя собственост?

— Повече от всеки мъжкар? Той е на средна възраст, Алекс. Представител е на определено поколение.

— Значи е смятал, че Джоан му принадлежи.

— Боб също смята, че аз му принадлежа. Ако питаш дали Ричард е бил патологично ревнив, не съм го забелязала.

— А Джоан е направила най-важното решение в живота си, без да се допита до него.

Джуди изтри устните си със салфетка.

— Какво искаш да кажеш?

— Че не мога да разбера много неща, свързани с това семейство.

— Аз също — промълви тя съвсем тихо. — Аз също.

Шумът в ресторанта почти заглуши думите, но ги прочетох по устните ѝ.

— Виждала ли си родителите на Ричард?

— Не. Доколкото зная, никога не са им гостували и не си спомням Ричард да е говорил за тях. Защо?

— Старая се да се добера до всички подробности. Ерик каза, че баща му е наполовина грък, наполовина сицилианец.

— Мисля, че съм чувала това от Джоан или някое от децата. Но не си спомням Ричард да е парадирал с произхода си. Не съм виждала лозови листа или нещо подобно в къщата.

Изглеждаше изтощена, сякаш бе уморително да говори за семейство Дос.

— Навярно е било предизвикателство да имаш такива съседи — отбелязах.

— Как да разбирам това? — Попита ме със същия рязък тон, с който я бях чувал да се обръща към твърде самонадеяните адвокати.

— Те са от хората, на които се случват необичайни неща. Когато разговарях с Боб за диагнозата на Джоан, ми се стори малко ядосан заради нея...

— Така ли? — вяло промърмори Джуди и огледа ресторанта. Вече бяха заети още няколко маси. — Боб си е такъв. Гордее се с аналитичните си способности: бързо открива проблема и съставя план за действие.

— Но с Джоан не е успял.

— Не успя.

Джуди отново разбърка питието си с наведена глава. Бръчките на напрежение се бяха врязали още по-дълбоко.

— Изглежда Боб е бил сигурен, че болестта ѝ е чисто емоционална депресия — казах аз.

Тя погледна към масата отдясно, където две двойки, настанени преди няколко минути, се смееха и вдигаха наздравици. Повика сервитьора и си поръча още един джин с тоник.

— Съгласна ли си с него? — попитах.

— За кое?

— Че всичко е било на емоционална почва.

— Аз не съм лекар, Алекс. Не можах да си обясня какво е подтикнало Джоан да постъпи така със себе си.

Отново хвърли поглед към щастливите двойки наблизо.

— Що се отнася до Ерик и Стейси...

— Ерик и Стейси ще превъзмогнат преживяното и ще продължат напред, нали? Затова я изпратих при теб.

Второто ѝ питие бе донесено. Разказахме си по няколко случки от съда и изслушах тирадата ѝ за общинската политика и неспособността на областния прокурор да осигури плащането на детските издръжки. Това ми даде възможност да премина отново към желаната тема.

— Никой не успя да хване и Мейт.

Джуди разбърка джина си и кимна.

— Не съм сигурен дали Мейт е бил доволен от това — споделих.
— Не са му дали възможност да се прави на герой.

— Да, беше голям борец за права, а?

— Най-интересното, Джуди, е, че не си е приписал заслугата за смъртта на Джоан. Дори не се е опитал, за разлика от всички други случаи.

Бе задържала чашата си във въздуха и бавно я свали.

— Направил си подробно проучване?

— Полицията е предположила, че Мейт е помогнал на Джоан да се самоубие, но не е било потвърдено.

— Бих казала, че предположенията им са напълно основателни, Алекс. Тялото ѝ е било пълно с химикалите, които е използвал Мейт.

Сервираха салатите ни. Голяма чиния с нещо, което приличаше на прясно окосена трева. В моята имаше кашу. Стомахът ми все още бе пълен от пържолата и нищо не можеше да събуди апетита ми. Зачоплих листата, а Джуди посегна да набоде миниатюрен домати, но той се изплъзна изпод вилицата ѝ. За част от секундата изражението ѝ издаде гняв. Разговорът за Дос се оказа мъчение за нея.

Загреба хапка маруля.

— Дори ако Ричард е проявил глупостта да даде пари на онзи негодник и той се е отметнал, надявам се да не е опитал отново. След като разговаряхме, поразпитах този-онзи. Засега няма други

подозрения, освен опит за подстрекаване към убийство. Ти чу ли нещо друго?

— Не — отвърнах.

— Страстта, Алекс, кара хората да вършат щури неща.

— Ричард е изпитвал страст към Джоан?

— Предполагам.

Повдигна ръкава си и погледна дамския си часовник „Ролекс“.

— Къде е хронометърът? — пошегувах се аз.

Джуди се усмихна.

— Съжалявам, Алекс. Много съм уморена. Освен това и аз не съм гладна. Има ли нещо друго?

— Искам да узная повече за Ерик.

— Както ти казах още при първия ни разговор, той е гений, перфекционист. Властна натура.

— Стейси каза, че е излизал с Али.

Кратко мълчание.

— Да, излизаха заедно. Преди година. Али каза, че бил малко особен. Опитвал се да я командва, затова го заряза.

Стейси бе казала, че брат ѝ е скъсал с приятелката си. Тийнейджърска сапунена опера. Нима имаше значение?

— Явно се е метнал на Ричард — отбелязах.

— Изцяло прилича на него. Като ходеща ядрена бомба.

— А Стейси?

— Ти си неин терапевт. Какво мислиш?

— Не беше ли близка с Джоан?

— Защо питаш?

— Защото Ерик е бил край леглото на Джоан през последните ѝ дни.

Джуди побутна чинията си.

— Алекс, мисля, че си останал с погрешно впечатление за отношенията между нас и семейство Дос. Бяхме съседни, приятели и партньори на тенис. Но през повечето време те пазеха проблемите си в тайна, а ние живеехме своя собствен живот. Ричард казал на Боб, че Стейси изглежда разсеяна. При редките ни срещи ми се струваше малко потисната и я изпратих при теб. Това е всичко. Не мога да поема по-голяма отговорност. Съжалявам, че не съм в състояние да помогна повече, но няма какво друго да ти кажа.

Стана, с гневна походка отиде при сервитьора ни, който разговаряше със свой колега, постоя там няколко секунди и му каза нещо, което го накара светкавично да се размърда. Тя се върна да допие питието си на крак.

— Сополанко. Чакам го, за да поискам сметката, а той обсъжда поредното си прослушване.

Обектът на гнева ѝ не посмя да я погледне, когато дотича, сложи сметката на масата и побърза да изчезне. Джуди посегна към листа, но аз я изпреварих.

— Какво е това? — попита тя. — Опит за подкуп на съдия?

— Благодарност за отделеното време — отвърнах аз.

— Само това мога да ти дам — каза Джуди. — Време. Жар, но без да хвърля светлина.

Лексусът ѝ бе оставен до бордюра и я изпратих, преди да помоля да докарат колата ми. Докато чаках севилята, се опитах да осмисля случилото се през последния половин час.

Бе пристигнала в ресторанта напрегната, както никога не я бях виждал. Всеки от въпросите ми сякаш затягаше обръча около душата ѝ. Преди да си тръгне, ме бе предупредила, че няма да получа друга възможност да я разпитвам. Явно бях разчоплил някаква рана, но нямах представа каква.

Нямах шанс да насоча разговора към темата за изследванията.

Бях я гледал в съда, бях я виждал хладнокръвно да се справя с изключително тежки дела и реших, че има нещо лично. Но не бях успял да се добера до друго от автобиографията ѝ, освен че се е презирала заради наднорменото си тегло.

„Бях противно кюфте...“ Но ако това имаше някаква връзка със семейство Дос, не я долавях.

„Не мога да поема по-голяма отговорност.“

Отговорност за семейство Дос, която бе бреме за нея и съпруга ѝ? Дали Боб реагираше с гняв, защото бе мъж от определено поколение?

Близост, довела до нещо ужасно? Дали причината за гнева на Боб, когато бе видял Ричард и Джоан в басейна, бе ревност? Може би

ставаше дума за поредната размяна на партньори между богати семейства?

А дали това бе свързано по някакъв начин със срива на Джоан? Може би бе сторила нещо, което Ричард не бе в състояние да ѝ прости?

Вина и изкупление. Дали Ерик бе разбрал?

Ерик и Алисън бяха скъсали. Беки бе посещавала терапевтични сеанси, бе страдала от смущения в храненето и успехът ѝ в училище се бе влошил, а Джоан ѝ бе помогнала да повиши оценките си. Стейси бе загубила ориентация, а Ерик бе прекъснал следването си. Боб бе разгневен, Джуди бе напрегната, а Джоан... мъртва.

Всичко това, събрано на едно място, напомняше за психопатологичен миш-маш.

И все пак, какво общо имаше то с трупа на Мейт в микробуса и геометричните фигури, издълбани в плътта му?

Защо Мейт не бе поискал да му се признае заслугата за смъртта на Джоан?

Гумите на севилята изскърцаха и служителят от паркинга ми отвори вратата с изражение, което сякаш казваше, че не заслужавам подобна чест. Когато потеглих, отново премислих всичко и стигнах до извода, че напразно съм загубил и времето на Джуди, и своето и безспорно съм развалил добрите си отношения с влиятелната съдийка по семейно право.

Нов ден — нов триумф. Горивото опасно намаляваше и заредих на една бензиностанция на „Уилшър“. Използвах телефонния автомат до тоалетната, за да позвъня на службата за съобщения. Джоузеф Сейфър се бе обадил пет минути по-рано от домашния телефон на Ричард.

Набрах номера и вдигна Ричард. Гласът му бе дрезгав и необичайно тих.

— Докторе... почакай.

След секунда зазвуча мелодичният глас на Сейфър.

— Доктор Делауер, благодаря ви, че се отзовахте толкова скоро!

— Какво ново?

— Ричард и децата са си у дома. Прибраха се преди четири часа, но изчаках суматохата да отшуми, преди да ви се обадя.

— Суматоха от пресата?

— Журналисти, полиция, кой ли не. Мисля, че всички се разотидоха, освен една цивилна кола на улицата. В нея са двамата полицаи, които са отвели Ричард от дома ви.

Досадното дежурство бе възложено на Корн и Деметри. Майло бе успял да им го върне тъпкано, поне донякъде.

— Не са особено дискретни — отбелязах.

— Варварите не се славят с дискретност.

— Претърсиха ли къщата?

— Заплашиха — каза Сейфър. — Оспорваме искането им, настояваме пред съдията да отхвърли молбата за разрешително. Зная, че е неудобно в този час, но ако намерите време да наминете и да поговорите с Ричард и децата, би било чудесно.

— В къщата?

— Бих могъл да ги доведа в кабинета ви, но след всичко, което преживяха...

— Не се безпокойте — прекъснах го аз. — Идвам.

26.

Сейфър ми обясни как да стигна до къщата: на запад по „Сънсет“, покрай търговската зона на Пасифик Палисейдс, на около два километра от старото имение на Уил Роджърс, рязък завой на север.

Намираще се на не повече от двадесет минути път от Вилидж, толкова близо до дома ми. Откакто познавах семейство Дос, никога не ги бях виждал в естествената им среда. Когато работех в педиатричната клиника, намирах време за посещения по домовете и в училище. След като получих разрешително за частна практика, рядко излизах от уютния си кабинет. Нима се бях превърнал в приматолог, който се самозаблуждава, че познава шимпанзетата, защото е наблюдавал как се катерят и люлеят в клетка в зоологическата градина?

Домашните посещения бяха нещо неразумно.

Понякога разумът налагаше ограничения. Сега имах шанса да ги преодоля.

Лесно намерих завоя и бързо поех нагоре по тъмната улица. Нямаше тротоари, а тревните площи пред къщите бяха с размерите на малки паркове, оградени с високи зидове и портали или с непроницаеми храсти, над които се извисяваха огромни дървета.

Океанът бе толкова близо, че се долавяше бриз и мирис на солена вода. Дали сивите септемврийски утрини бяха по-приятни тук? През пролуките между къщите видях водната повърхност, която проблясваше под лунната светлина. Продължих покрай по-обширни имения, от които се откриваха гледки към океана. Вече бях високо и нищо не скриваше от погледа ми луната, кръгла и ниска. Безоблачното небе приличаше на тъмнолилав плащ.

На улицата бяха паркирани само няколко коли и онази на полицаите се набиваше в очи като хлебарка върху хладилник. Когато минах покрай нея, различих два силуета на предните седалки, но не

обърнах внимание дали Корн и Деметри ме забелязаха. Бях почти сигурен, че ще споменат името ми в доклада си.

Потърсих адреса, който ми бе продиктувал Сейфър, и се запитах в коя от съседните къщи се таят сънищата и кошмарите на семейство Манитоу.

Монументът, олицетворяващ успеха на Ричард, представляваше двуетажно здание в монтьрейски колониален стил, светло и внушително, над наклонена тревна площ, достатъчно голяма, за да побере няколко групи дървета. Кокосови палми, канарски борове, лимони и евкалипти, сред чиито клони светеха ситни бели крушки и им придаваха вид на жива скулптура. Съвършено оформените цветни лехи почти докосваха къщата. През спуснатите пердета на прозорците струеше кехлибарена светлина. Липсата на ограда и портал създаваше впечатление за откритост и гостоприемство. Бих оборил теориите, че архитектурата на дома дава представа за душевността на обитателите му.

Мустангът на Стейси бе паркиран на алеята пред сребрист „Кадилак Флитууд“, каквито отдавна не се произвеждаха. Нямаше и следа от черното БМВ на Ричард. Може би бе откарано за подробна експертиза и оперативната група оглеждаше тапицериите под микроскоп и правеше проби с луминол в някой полицейски гараж.

Спрях зад кадилака. На регистрационните табели бе изписано името „Шайстър“.

Пътека от едри камъни водеше до солидна врата с решетка от ковано желязо отпред. Преди да стигна до нея, тя се отвори и пред мен застана достолепен равин. Бе висок, с черен костюм, еврейска шапчица и посивяла брада, подрязана на квадрат, която закриваше възела на сребрилата му вратовръзка. Костюмът бе с двойни ревери, навярно ушит по поръчка. Застана с ръце зад гърба и се залюля на пети. Присъствието му ме озадачи. Семейство Дос бяха от гръцко-сицилиански произход, а не евреи.

— Докторе? — каза той. — Джо Сейфър.

Подаде ми ръка, поех я и Сейфър ме покани в осветеното от полилей преддверие, в което като стража от двете страни стояха вази на сини и бели шарки, високи до раменете ми. Насреща се виеше стълбището с железен парапет за горния етаж. Минахме под него и продължихме през друго просторно помещение с пурпурна персийска

пътека на пода, което водеше до ярко осветен салон. От лявата страна бе трапезарията със сини тапети и палисандрови мебели, които изглеждаха старинни. Отсреща се намираше холът с висок таван с цвят на слонова кост, дивани със светли копринени тапицерии и черешов паркет. Ако неутралните тонове бяха подбрани с цел да подчертават това, което бе покрай стените, ефектът бе постигнат.

Безброй витрини с месингов обков, огледални дъна и стъклени лавици, толкова чисти, че бяха почти невидими. Подредените върху тях фигурки сякаш се носеха във въздуха, както в описанието на Майло.

Стотици купи, подноси, кани и урни с причудливи форми, всичките лъснати до блясък. До едната странична стена бяха поставени синьо-бели серии, а до другата — семпли на вид сиво-зелени фигурки, представляващи цялото животинско царство от порцелан: коне, камили, кучета и фантастични същества с уши като на прилепи, сякаш кръстоска между дракон и маймуна, всичките изпъстрени като криле на пеперуда със сини, зелени и резедави петна. Някои от конете бяха възседнати от статуетки на хора. Върху висока масичка стоеше нещо, което приличаше на макет на храм от същия разноцветен порцелан.

— Забележително, а? — каза Сейфър. — Ричард ме осведоми, че всички животни са от времето на династия Танг. На повече от хиляда години. Извадени са от китайски гробници, съвършено запазени. Впечатляващо, не бихте ли казали?

— Доста смело е човек да държи такава колекция тук — отбелязах аз. — Като се имат предвид сеизмичните рискове.

Сейфър поглади брадата си и намести шапчицата на темето си. Косите му бяха късо подстригани, почти побелели, с няколко рижи косъмчета тук-там. Все още имах чувството, че пред мен стои равин. Спомних си какво бе споделил за починалия си син хомосексуалист: „Диагнозата му ме накара бързо да помъдрея“. Имаше сиво-сини очи с топъл израз.

— Ричард е куражлия — увери ме той. — Както и децата му. Да отидем при тях.

Тръгнахме по централния коридор. Черният килим заглушаваше стъпките ни, докато вървахме покрай още витрини. Огледалните им дъна отразяваха монохромови купи във всички цветове, статуетки с

китайски надписи по белите пиедестали, дребни сивкави фигурки и керамични произведения в бяло, кремаво, сиво и бледорезедаво, което ми допадна най-много. Ред затворени врати, още две в дъното на коридора. Сейфър ме покани да мина през онази от тях, която бе отворена.

Таван като на катедрала, черни кожени кресла и дивани и черен роял, заемащ единия ъгъл. През двойна остъклена врата се виждаше басейн и осветена от зелени прожектори градина. Отвъд хлорираната вода се открояваха палми с клони, развети от океанския бриз. Срещу креслата имаше палисандрова секция, отрупана с луксозни издания, стереоуредба „Бенг енд Олафсон“, седемдесетинчов телевизор, компактдиск система и други средства за развлечение. На най-горния рафт бяха подредени четири семейни снимки. Три на Ричард и децата и един портрет на Джоан като усмихната млада жена.

Ричард седеше на най-големия диван, небръснат, с навити ръкави и разрошени коси, сякаш ги бяха ровили птици в търсене на материал за гнездо. Бе облечен с обичайните си черни дрехи, които така се сливаха с тапицерията, че очертанията на тялото му се губеха. Сякаш се бе смалил и приличаше на джудже, току-що изскочило от дивана.

— Значи все пак дойде. — Каза го почти сънено. — Благодаря.

Настаних се на един фотьойл и той вдигна поглед към Джо Сейфър, който каза:

— Ще отида да видя как са децата.

Адвокатът излезе от стаята. Ричард извади нещо от крайчеца на устните си. По челото и слепоочията му бе избила пот. Когато стъпките на Сейфър заглъхнаха, заговори:

— Казват, че е най-добрият. — Избягваше погледа ми. — Това е всекидневната ни.

— Прекрасна къща — отбелязах аз.

— Всички я харесват.

— Какво стана? — попитах. Оставих го да започне откъдето желае.

Не отговори, а се загледа втренчено в екрана на угасения телевизор. Сякаш чакаше да се включи от само себе си и да му даде просветление.

— Е — каза той най-сетне, — ето докъде стигнахме.

— Какво мога да направя за теб, Ричард?

— Сейфър твърди, че всичко, което споделя с теб, може да си остане между нас, освен ако представлявам директна заплаха за някого.

— Вярно е.

— Не застрашавам никого.

— Добре.

Прокара пръсти през заплетените си коси.

— И все пак нека нещата останат хипотетични. Заради всички засегнати.

— Кое да бъде хипотетично? — попитах.

— Ситуацията. Да кажем, че един човек... мъж, който в никакъв случай не е глупав, но не е и безпогрешен... подвластен на импулсите си, веднъж постъпва глупаво.

— Какви импулси?

— Порив да сложи край на нещо. Неразумен ход, всъщност единствената безразсъдна постъпка в живота му, но не е на себе си, защото събитията са го накарали... да се промени. В миналото животът му е бил изпълнен с очаквания. Това не означава, че е бил движен от налудничав оптимизъм. Отлично знае, че нещата невинаги се развиват според плановете ни. Постигнал е всичко в живота си сам и е проумял това. И все пак, след толкова години изграждане и себеутвърждаване, попада в капана на непрекъснато растящите изисквания. Чувства, че има право на спокойствие, поне до известна степен. После разбира, че нещата стоят различно. — Сви рамене. — Стореното — сторено.

— Този човек постъпва импулсивно — казах аз.

Ричард затаи дъх и се усмихна, макар и да му костваше голямо усилие.

— Просто не е на себе си.

Кръстоса крака и се облегна назад, сякаш за да ми даде време да осмисля думите му. Имах ясна представа какво цели. Да изгради защитата си върху теория за моментна загуба на разсъдък. Дали идеята бе на Сейфър, или негова?

— Временна невменяемост — казах аз.

— Ако се стигне до това. Единственият проблем е, че така се е издънил, че може би е причинил страдание на децата си. Самият той е

готов да понесе последиците от дребното си прегрешение. Но за децата се нуждае от помощ.

Наричаше поръчването на убийство „дребно прегрешение“.

— Децата знаят ли какво е извършил? — попитах.

— Не им е казал, но те са умни хлапета. Може би са се досетили.

— Може би.

Ричард кимна.

— Възнамерява ли да им каже? — полюбопитствах аз.

— Не вижда смисъл.

— Предпочита някой друг да го стори.

— Не! — възрази той, изведнъж повишавайки тон. От яката на ризата до ушите му се появиха червеникави ивици, ярки като винени петна. — Определено не желае това, то не подлежи на обсъждане. Важното е да им се помогне да издържат. Този човек... търси някого, който да ги закриля, докато нещата се уталожат.

— Значи очаква да се уталожат — казах аз.

Ричард се усмихна.

— Обстоятелствата диктуват оптимизъм. Е, разбрахме ли се относно неотложния въпрос?

— Децата да не узнаят истината и да държа ръцете им, докато баща им се измъкне. Струва ми се, че ти трябва скъпоплатена бавачка.

Цялото му лице се изчерви, гърдите му се повдигнаха, а очите му щяха да изскочат. Приливът на руменина ме накара неволно да се отдръпна назад. Тази реакция е типична за хората, които имат проблем с овладяването на гнева. Спомних си за яростния изблик на Ерик в участъка.

Нова страна на характера на Ричард. По-рано бе неизменно заядлив, понякога раздразнителен, но винаги бе запазвал самообладание.

Сега положи усилия да се овладее. Сложи едната си ръка на страничната облегалка, а с другата обхвана коляното си, сякаш за да потисне това, което напираше в него по-бързо. Отмери с показалеца си две секунди и промълви:

— Добре. — Заговори с тон, с който учител би обяснявал урока на бавно усвояващ ученик. — Нека бъде бавачка. Опитна и добре платена. Важното е децата да получат това, от което се нуждаят.

— Докато нещата се уталожат.

— Не се безпокой — каза той. — Все някога ще стане. Странното е, че въпреки умопомрачението си, този човек всъщност не е извършил нищо.

— Поръчването на убийство не е нищо... говорим хипотетично.

Притвори очи. Стана и се приближи към мен. Лъхна ме мирис на мента, одеколон и пот.

— Нищо не стана.

— Добре — казах аз.

— Нищо. Извлече си поука от грешката.

— И не е опитал отново?

Насочи въображаем пистолет срещу мен.

— Бинго. — Нехаен тон, но червенината не изчезна. Постоя прав няколко секунди и накрая се върна на дивана. — Е, най-сетне изяснихме въпроса.

— Какво точно искаш да кажа на децата ти, Ричард?

— Че всичко ще се оправи. — Не направи опит отново да говори теоретично в трето лице. — Че може би... известно време няма да бъде на разположение. Но за кратко. Трябва да разберат това. Аз съм единственият им жив родител. Те се нуждаят от мен, а аз — от теб, за опора.

— Добре — склоних. — Но не е зле да потърсим подкрепа и от другаде. Имаш ли роднини, които биха могли...

— Не — прекъсна ме той. — Нито един. Майка ми почина, а баща ми е деветдесет и две годишен и живее в старчески дом в Ню Джърси.

— А от страната на Джоан?

— Не. И двамата ѝ родители са покойници, а беше единствено дете. Освен това не искам да се бъркат хора, които не разбират нищо. Трябва ми специалист. Ще бъде изгодно за теб. Ще започна да ти плащам така, както на Сейфър — за пътя дотук и обратно, за времето за размисъл, всяка секунда, за която може да се получи хонорар.

Не отговорих.

— Защо винаги някой от двама ни трябва да преодолява скрупули? — попита Ричард.

Много отговори на този въпрос, но нито един ясен.

— Ричард — казах му, — изяснихме каква е моята роля: да помогна на Стейси и Ерик. Но държа да бъде откровен с теб: не мога

да върша чудеса. Разчитам само на информация. Трябва да бъде подготвен.

— За бога — промърмори той, — какво искаш от мен, признание? Изкупление?

— Изкупление — повторих. — Ерик употреби точно тази дума.

Устните му трепнаха и зачервеното му лице изведнъж преbledня.

— Ерик има богат речник.

— Не сте ли обсъждали тази тема?

— Защо да я обсъждаме, по дяволите?

— Просто се запитах дали Ерик има причина да се чувства виновен.

— За какво?

— И аз си задавам същия въпрос — отвърнах. Чувствах се по-скоро като адвокат при кръстосан разпит, отколкото като терапевт, който трябва да избави пациент от болката. Беше прав, и двамата бяхме част от един сценарий.

— Не — увери ме Ричард. — С Ерик всичко е наред. Той е чудесно хлапе.

Прегърби се, потърка очи и почти се сгуши на дивана. Започнах да изпитвам съчувствие към него. Сетих се за Куентин Гоуд. Имаше още нещо за доизясняване.

— Значи няма нищо конкретно, което да терзае Ерик?

— Майка му се самоунищожи, а баща му попадна в лапите на „Гестапо“. Е, какво друго би могло да го терзае? — Отново втренчи поглед в екрана на телевизора. — Какъв е проблемът? Да не би да негодуваш срещу нас, защото сме заможни? В бедност ли си отраснал? Може би презираш богаташките хлапета и те е яд, че трябва да си имаш вземане-даване с тях, защото ти се плаща за тази работа? Това ли е причината да не желаш да ни помогнеш?

Неволно въздъгнах.

— Добре, добре, извинявай — каза той. — Беше долно от моя страна. Преживявам... голямо напрежение. Моля те само за малко помощ с Ерик и Стейси. Ако не носех толкова голяма вина за положението, бих се справил сам. Поне осъзнавам, че не е по силите ми, нали? За колко родители би могло да се каже същото?

Над нас прозвучаха стъпки. Някой крачеше нервно и от време на време се спираше. Децата на горния етаж...

— Да не отлагаме повече, Ричард — настоях. — Тук съм заради Ерик и Стейси. В състояние ли си да отговориш на няколко въпроса за Джоан?

— Какви по-точно?

— Малко история. В коя болница бяха проведени изследванията й?

— В „Сейнт Майкълс“. Защо?

— Мисля да прегледам резултатите.

— Повтарям въпроса.

— Опитвам се да открия какво е станало с нея.

— Резултатите от изследванията няма да ти разкрият нищо — увери ме той. — Най-лошото е, че лекарите не успяха да установят причината. Но какво общо има заболяването на Джоан със сегашното положение?

— Възможно е да има нещо общо с Ерик и Стейси — отвърнах. — Както вече казах, разчитам на информация. Имам ли разрешението ти да прегледам сведенията?

— Разбира се, Сейфър ще ти ги предостави. Подписах му пълномощно, като на свой адвокат, докато съм възпрепятстван. Е, ще се качиш ли да поговориш с децата ми?

— Моля те, потърпи — казах аз. — След смъртта на Джоан си се обадил на Мейт, но той не е отговорил.

— Аз ли ти казах това?

— Не, Джуди, когато ми се обади за Стейси.

— Джуди. — Изтри чело с опакото на ръката си. — Е, истина е. Опитах. Няколко пъти. Онова копеле не благоволи да разговаря с мен.

— Не е организирал и пресконференция за Джоан.

Присви очи.

— Е, и?

— Мисля, че търсенето на обществено внимание е било движещ мотив...

— Точно така — потвърди той. — Беше жадна за слава себична хрътка. Не е нужно да ми обясняваш какво е вършел и какво не. За мен беше просто име от вестниците.

Лесно за заличаване?

— Още едно несъответствие: Джоан се е обърнала към Мейт, след като е преминал от мотелите на микробуси. И все пак тя е

починала в мотел. Възможно ли е да е имала причина да настоява за това? Да пътува до Ланкастър...

— Никога не беше ходила там — каза той.

— В онзи мотел ли?

— В Ланкастър. — Внезапен смях, изпълнен с огорчение. — До онази нощ. Често спорехме на тази тема. Аз прекарвах доста време в района, имах няколко проекта за строеж на търговски центрове. Правех от нищо нещо. Пътувах с хеликоптер от сградата на общинската банка до Палмдейл и изминавах останалата част от пътя с кола. Оставах там дълги часове и изнемогвах. Джоан не пожела да види нищо. Молех я на колене да намине с колата, поне веднъж. Да обядваме заедно и да ѝ покажа какво съм постигнал. Казвах ѝ, че пустинята може да изглежда и красива, ако я погледнеш от определено място. Обещавах да поседим в някоя евтина пицария и да се поразходим като гаджета. Напразно. Не проявяваше никакъв интерес. Казваше, че било твърде далече, движението било натоварено, а в Ланкастър винаги било горещо и сухо. Все намираще причина да откаже.

Ричард отново се засмя.

— А е свършила точно там. — Обърна се и ме погледна право в очите, този път не с гняв, а сякаш молеше за отговор. — Господи!

Сподавено ридание го накара да затрепери. Хвърли се на дивана, сякаш болката го тласна натам като невидима сила, а съдбата го повали с един удар.

— По дяволите! — прошепна той.

След миг загуби битката и сълзите бликнаха като порой. Размаха юмруци във въздуха и яростно ги стовари върху коленете, гърдите и раменете си. Потърка очи с кокалчетата на пръстите си. Скри лицето си от мен.

— В Ланкастър, мамка му! Този път е изминала пътя до там! Господи! Мили боже!

Притисна глава между коленете си, сякаш щеше да повърне, но позата не му помогна да се успокои и стана, изтича до остъклените врати и с гръб към мен зариди тихо, загледан в плувния басейн, градината или далечния океан.

— Явно истински ме е мразила — промълви той.

— Защо да те мрази, Ричард?

— Защото не ѝ простих.

— Какво е сторила?

— Не, стига толкова разголване, нека запазя поне кожата на гърба си. Няма да те уча как да вършиш работата си. Само помогни на децата ми. Моля те!

— Разбира се — обещах аз.

27.

От горния етаж отново се чуха стъпки. След няколко секунди Джо Сейфър почука на касата на вратата. Ричард все още се взираше навън. Обърна се.

— Всичко наред ли е? — попита адвокатът.

— Джо, капнал съм, мисля да подремна. — Дотътри се до дивана, свали обувките си, сложи ги плътно една до друга и се изтегна.

— Защо не отидеш горе в спалнята си?

— Не, ще полежа тук. Това е кътчето ми за отдих.

Взе дистанционното и пусна канала „Дом и градина“. Мъж с карирана риза и широк колан с инструменти майстореше палисандрова етажерка. Стараеше се да изглежда лесно като детска игра, както във всички подобни предавания.

След няколко секунди Ричард вече спеше дълбоко.

— Готов ли сте за децата? — попита ме Сейфър.

— Да.

Тръгнах след него нагоре по стълбите в дъното на коридора и мислено се опитах да сглобя парчетата.

Вина, изкупление. „Не й прости.“

Джоан бе сторила грях, може би точно такъв, какъвто предполагам: извънбрачна връзка.

Ерик бе близък с баща си и бе застанал на негова страна. Нима бе възможно прегрешението на Джоан да е накарало сина ѝ да я презира? Дали бе прекарвал часове наред край нея от обич, или от омраза? Може би това обясняваше защо я е снимал. За да документира падението ѝ, нейното наказание, а после да предаде снимките на Ричард.

Такава ненавист от дете към собствената му майка бе невъобразима, но Ерик бе избухлив и импулсивен по наследство. Дали едва сега, месеци по-късно бе осъзнал какво е извършил и се разкайваше?

Преди малко Ричард бе признал, че е платил на Куентин Гоуд да убие Доктор Смърт.

„Постарай се да има много кръв...“ Тежко на онази, която дръзне да изневери на мъж като него. При властния характер на Ричард, как би могла да очаква от него нещо друго, освен отхвърляне и наказание?

Опит за убийство с цел да сложи край... ако Мейт не бе помогнал на Джоан да умре, това бе нелепа грешка.

Ако не той, кой?

Може би го бе извършила сама? Като микробиолог, Джоан бе имала достъп до смъртоносни химикали и лесно би могла да си направи инжекция. Но имайки предвид физическото ѝ състояние, не можех да си я представя зад волана до Ланкастър.

„Истински ме е мразила.“ Вече имах обяснение защо е умряла в мотел „Хепи Трейлс“.

Възможно бе Мейт наистина да е бил там, след като се е съгласил да се върне към наетите стаи, за да уважи желанието ѝ. Същото се отнасяше и за липсата на публично изявление. Може би Джоан бе помолила за дискретност. Заради децата? Не, не виждах смисъл. Ако бе искала да предпази Ерик, защо бе избрала толкова подозрително самоубийство?

Защо не бе сложила край на живота си по друг начин?

Едно изглеждаше ясно: че връзката между господин и госпожа Дос се е разпаднала. Съпругата бе съгрешила, а съпругът бе отказал да ѝ прости.

Джоан не е могла да понесе гнева на Ричард и се е намразила до такава степен, че да се самоунищожи.

Но не си бе отишла, без да нанесе удар.

Бе взела нещата под контрол през последния ден от живота си и тайно се бе свързала с Мейт или някой друг. Бе завършила живота си така, както сама бе избрала.

Ланкастър. Последен израз на ненавист към Ричард.

Познавала е характера на съпруга си и е очаквала да се опита да прехвърли вината върху чужди плещи, но труп в евтин мотел е бил нещо, което винаги да тежи на съвестта му.

Или поне така се е надявала. Ако целта на Джоан е била да доведе Ричард до изнервящо самовглъбяване, определено се бе

провалила. Както бе казала Джуди, той винаги търсеше кого друго да обвини.

Освен това Ричард бе свикнал да смазва враговете си.

Преди няколко минути в „хипотетичната“ си история бе нарекъл сделката с Гоуд дребна проява на слабост и бе отрекъл да е направил повторен опит.

И все пак си бе подготвил алиби и вече говореше за временна невменяемост. Майло би се надсмял на подобно поведение. Не бе нужно човек да е детектив, за да реши, че е смешно. Защото Ричард беше безмилостен, егоцентричен и самонадеян и си бе вгълпил, че някой друг му е сторил зло. Току-що сам се бях убедил в избухливия му нрав.

Но се намирах в неговия дом, където той определяше правилата.

Когато стигна до горния етаж, Сейфър се спря на малка черна площадка срещу затворена врата.

— И двамата са в стаята на Ерик — каза той. — Заедно ли искате да ги видите, или поотделно?

— Ще преценя.

— Но нямате нищо против да бъдат заедно?

— Защо?

Сейфър се намръщи.

— Честно казано, докторе, никой от двамата не желае да разговаря с вас насаме.

— Все още мислят, че съм ги предал?

Той намести шапчицата си.

— Съжалявам. Ричард се опита да ги убеди, както и аз, но знаете какви са юношите. Надявам се това да не се окаже пълна загуба на време за вас.

„Или нещо по-лошо“, помислих си.

Сейфър докосна дръжката на вратата, но не я натисна.

— Е, как мина разговорът с Ричард?

— Като че ли вижда бъдещето си в розово — казах аз.

Розово. Миг след като изрекох думата, осъзнах, че цветът, който бе добило гневното лице на Ричард, бе именно такъв. Старият доктор Фройд не се ползваше с достатъчно уважение във века на Прозак.

— Е, положителното отношение е нещо добро, не бихте ли казали? — попита Сейфър.

— В случая на Ричард оправдано ли е?

Едрата му възлеста ръка приглади брадата му.

— Нещата стоят по следния начин, докторе: не мога да обещаая, че всичко ще се уреди скоро, но също съм оптимистично настроен. С какво разполага полицията всъщност? Показанията на един рецидивист, застрашен от доживотна присъда? Твърденията на свидетелка, която вероятно е надеждна, за подаване на някакъв плик от ръка на ръка в полутъмен бар бог знае с каква цел?

— Ричард е бил там по случайност? — Усмихнах се.

Сейфър сви рамене.

— Ричард няма ясни спомени точно за тази среща, но твърди, че ако се е състояла, то е било, за да плати на господин Гоуд. Свикнал е да плаща на работниците си в брой, когато имат финансови затруднения.

— Алтруизъм? — попитах. — Или изгода, когато човек си има работа с бивши затворници?

Сейфър се усмихна.

— Ричард осигурява препитание на хора, които всички други отказват да назначат, и им помага, когато са на дъното. Имам дълъг списък от други работници, готови да свидетелстват за добрите му намерения.

— Значи очевидците могат да бъдат разобличени.

— Очевидци — промърмори той, сякаш произнесе диагноза. — Сигурен съм, че сте запознат с психологическите изследвания върху надеждността на свидетелските показания. Не бих се изненадал ако след щателно проучване за миналото на тези очевидци излязат най-ве сведения за алкохолизъм, злоупотреба с наркотици и криминални деяния.

— И лошо осветление.

— Както и това.

— Успехът изглежда в кърпа вързан — отбелязах аз.

— Прекалената самоувереност е нещо опасно, докторе, но освен ако бъде неприятно изненадан... — Сейфър присви зелените си очи. — Възможно ли е да изникне нещо, за което би трябвало да зная?

— Мисля, че не.

— Добре, това е обнадеждаващо. Е, ще продължа работата си и ще ви оставя да вършите своята.

През вратата се влезаше в дълъг централен коридор, копие на онзи на долния етаж. Голи бежови стени и широк салон, отвъд който бе предното стълбище, от лявата страна — няколко ниши и вградени гардероби, а от дясната — спалните. Във въздуха се носеше лек мирис на мръсно пране. Сейфър ме поведе покрай отворена двукрилна врата, зад която имаше просторна стая с бял килим, фотьойли със златисти тапицерии и тапети на шарките, които помнех от снимката на Джоан, направена от Ерик. Надникнах вътре и видях огромното легло, застлано с копринен юрган. В съзнанието ми веднага изплува призрачното лице, което сякаш бе отделено от безформеното тяло, завито до шията.

Вратите на другите спални бяха затворени. Сейфър подмина първата и почука на втората. Не получи отговор, но леко я откряна, а след това я отвори по-широко. Неприятната миризма се усили.

Избледнели сини тапети с миниатюрни шарки на атлети в бойни пози. На отсрещната стена лозунг, гласящ: „Добре дошли сред уюта на хаоса“. На другите две стени плакати, най-вече от концерти на „Пърл Джем“, „Търд Ай Блайнд“, „Евърклиър“ и „Беърнейкид Лейдис“. Карикатура на Айнщайн със смъкнати панталони, провиснали гениталии и смутено изражение. Посвещение: „Кой шибаняк твърди, че ти си най-умният?“.

Академични грамоти, закачени накриво. „Национална стипендия за изявени таланти“, награда „Банк във Америка“, грамота за отличен успех, „Награда за научни постижения“, напечатано слово по случай завършването на випуска. Два прозореца с пердета, врати за душкабина и вграден гардероб и хромово-стъклена витрина, пълна с книги, тетрадки, папки, хвърчащи листове и евтина гипсова статуетка на бик. На горния рафт — колекция от златисти пластмасови човечета, трофеи от спортни състезания.

Двойно легло с измачкани чаршафи, наполовина смъкнати от матрака. Зад спалнята — стереоуредба, компютри и принтери. По пода — мръсно бельо, ризи, джинси, чорапи и чифт изпоцапани маратонки. Празна синя раница от промазан плат, опаковки от храна, бутилки от „Снапълс“ и смачкани кутии „Сърдж“.

Ерик бе седнал до таблата откъм възглавницата, а Стейси откъм краката. Бе облечена с жълта тениска и бял клин. Той бе с черни

джинси и черен памучен пуловер. Какъвто бащата...

И двамата бяха боси и със зачервени очи.

Ерик с настървение чоплеше ноктите си.

— Започва се — каза той.

— Синко — опита се да го успокои Сейфър.

Ерик оголи зъби.

— Да, „татенце“?

Стейси потръпна и притисна ръце към гърдите си. От пръстите ѝ стърчаха възпалени кожички. Косите ѝ бяха разпуснати, в безпорядък като на баща ѝ.

— Доктор Деллауер бе така любезен да дойде по това време — каза Сейфър. — Баща ви държи да поговорите с него.

— Приказки, приказки — промърмори Ерик. — Сладки приказки.

Стейси отново потръпна. Осмели се да ме погледне за миг, но уплашено сведе очи.

— Ерик — продължи Сейфър, — моля те да проявиш уважение. От свое име и от името на баща ти.

— Как е татко? — попита Стейси. — Къде е? Какво прави?

— Почива си долу, скъпа.

— Искате ли да хапне нещо?

— Не, добре е, скъпа — увери я адвокатът. — Преди малко му направих сандвич.

— С кашер ли беше? — попита Ерик.

В задушната стая настъпи тишина. Сейфър поглади брадата си и се усмихна с тъга.

— Хубав маринован кашер — каза Ерик. — Голямо парче телешко от буркан...

— Престани, Ерик — упрекна го Стейси.

— Топка говежди...

— Стига, Ерик!

— Стига какво? Какво правя, по дяволите!

— Знаеш какво. Държиш се отвратително!

Размениха гневни погледи. Стейси първа извърна глава.

Махна с ръка, обърна гръб на Ерик и се изправи.

— Съжалявам, доктор Деллауер, точно сега не мога да разговарям нито с вас, нито с когото и да било. Ако имам нужда от помощта ви, ще

се обадя. Обещавам, господин Сейфър.

— Сейфър — изръмжа Ерик. — Татко подписва тлъсти чекове на негово име, но едва ли ще защити някого от нас.

— Толкова си... — изкрещя сестра му.

— Какъв съм?

Отново нехайно махване с ръка. Тя тръгна към вратата.

— А, умнице, какъв съм? — повтори Ерик.

Тя не забави крачката си.

— Добре, върви, но не си въобразявай, че ще се измъкнеш — извика брат й след нея. — Човек не може да се избави от беда, ако не си помогне сам.

Тези думи я накараха да спре. Цялото й тяло потрепери. Намръщи се, а в ъгълчетата на устните й се образува пяна. Рязко се завъртя, сви малките си ръце в юмруци и се втурна към него. За миг помислих, че ще го нападне. Лицето й бе зачервено. Руменината на семейство Дос.

— Ти! — каза тя. — Ти си... зъл.

Побягна навън. Последвах я и успях да я настигна до вратата на последната спалня.

— Не! Моля ви! Зная, че искате да помогнете, но...

— Стейси...

Влезе, но остави вратата отворена. Вмъкнах се след нея.

Стаята бе по-малка от тази на Ерик, с тапети в бледорозово и светлосиньо на панделки, листа и цветя. Бяло легло с месингови лайстни, розов юрган и плюшени играчки, струпани върху тапициран фотьойл. Имаше разхвърляни дрехи и книги, но не и съзнателно поддържан хаос като в личното пространство на момчето.

Стейси отиде до прозореца и докосна спуснатите щори.

— Толкова е унижително да ни видите така.

— Преживявате труден период — казах аз. „Домашни посещения“. Колко ли неща не знаех за хиляди други пациенти?

— Няма извинение — отвърна тя. — Просто сме...

Не довърши. Приведе се като старица и зачопли кожичка.

— Тук съм, за да помогна, Стейси.

Никакъв отговор. След малко попита:

— Ще си остане между нас, нали? За каквото и да говорим? Нищо не променя това?

— Нищо — потвърдих. „Освен ако замисляш убийство“ — помислих си.

Изчаках да заговори, но не се реши.

— Какво те тревожи, Стейси?

— Той.

— Ерик?

Кимна.

— Плаши ме.

— С какво те плаши?

— С нещата... които говори... Не, забравете това, забравете, че съм го казала. Моля ви. Просто забравете. Всичко е наред.

Пъхна пръст в пролуката между щорите, повдигна ги и се загледа навън в нощта.

— Какви неща говори Ерик? — попитах.

Стейси рязко се обърна.

— Никакви! Казах ви, забравете!

Замълчах.

— Какво? — попита тя.

— Щом си изплашена, нека ти помогна.

— Не можете, няма нищо, което... Той... Хелън... Седяхме там, след като се върнахме от полицията, и изведнъж заговори за Хелън.

— Кучето ви.

— Какво значение има? Моля ви! Моля ви, не ме карайте да продължавам!

— Не те принуждавам да ми казваш каквото и да било, Стейси. Но ако Ерик е в опасност...

— Не, нямам предвид това, но... Спомняте ли си какво ви разказах за Хелън?

— Била е болна. Ерик я е завел в планината и повече не си я видяла. Какво каза за нея?

— Нищо — отвърна тя. — Нищо, всъщност... какво толкова? Трябваше да се направи, тя беше едно болно куче, за бога, много хора постъпват така от състрадание.

— Избавил я е от мъките й. Ерик ти е казал това?

— Да. Досега не беше го изричал. Знаех го, но нито веднъж не бе споменал, до тази вечер, когато се прибрахме. Татко и господин

Сейфър бяха долу, а ние тук и той неочаквано повдигна тази тема. Смееше се.

Стейси седна на дивана и смачка плюшените животни. Протегна ръка назад и взе едно от тях, овехтяло слонче.

— И между шегите за Хелън — казах аз — е подхвърлил нещо за спасяване на хора от страданията им.

— Не... забравете — почти прошепна тя.

— Разтревожена си — продължих. — Щом Ерик е могъл да го стори с Хелън, може би е способен да направи същото и с човешко същество. Може би то има нещо общо със смъртта на майка ви.

— Не! — извика Стейси. — Да! Точно това ми каза... в общи линии! Не направо, а с намеци. Разказа как го гледала Хелън — кротко, сякаш очите ѝ казвали, че му е благодарна. Близнала го по лицето, преди да стовари върху главата ѝ голям камък. Само веднъж било достатъчно. После я погребал. Много смело, нали? Аз не бих могла, а трябваше да бъде сторено, тя се мъчеше. — Залюля се на фотьойла и прегърна слончето. — После се усмихна така, че тръпки ме побиха. Каза, че понякога човек трябва да вземе нещата в свои ръце и никой не може да знае кое е правилно и кое не, ако не е изпадал в същото положение. Че може би няма редни и нередни неща, а само правила, които хората си налагат, защото се боят сами да вземат решения. Твърди, че когато е помогнал на Хелън, е извършил най-благородното дело в живота си. — Притисна слончето към себе си и смачканото му лице заприлича на грозна карикатура. — Толкова се страхувам. Какво ще стане, ако е повторил онова, което е направил с Хелън?

— Няма причина да вярваш в това — уверих я аз, но излъгах. Вече имах обяснение защо Мейт не е поискал да му се признае заслугата за Джоан. С тон на опитен терапевт добавих: — Разстроен е, също като теб. Нещата ще се уредят. Ерик ще се успокои.

Думите и мислите ми си противоречаха, докато я успокоявах. В съзнанието ми непрекъснато се въртеше: „майка и син, вина и изкупление“. Джоан и Ерик бяха съставили план... Ерик бе направил снимките, за да запечата всеки спомен, преди тя да си отиде.

Непоносимо бе да си го представя, но не можех да престана. Надявах се да не проличи, че съм потресен. Явно съм бил убедителен, защото Стейси спря да плаче.

— Нали всичко ще се оправи? — попита тя с глас на малко момиченце.

— Само бъди търпелива.

Усмихна се, но само за миг, след който лицето ѝ доби смразяващ израз.

— Не, никога няма да се оправи.

— Зная, че сега изглежда така...

— Хей — каза тя, — Ерик е прав. Няма нищо сложно. Раждаш се, но животът е шибан и умираш.

Откъсна кожичката, облиза кръвта, която потече от раната и зачопли нова.

— Стейси...

— Думи — каза тя. — Хубаво звучат.

— Верни са, Стейси.

— Искан ми се... Нали ще дойдат по-добри времена?

По-скоро нужда, отколкото предизвикателност.

— Да — отвърнах.

„Бог да ми е на помощ.“

По-различна усмивка.

— За нищо на света няма да отида в „Станфорд“. Трябва да намеря свое място... Благодаря ви, доктор Делауер, беше...

Думите ѝ бяха заглушени от шум на долния етаж. Дойде откъм предната част на къщата и бе достатъчно силен, за да достигне до нас горе през вратата на спалнята ѝ. Викове и удари, трескави стъпки и още викове... яростен рев.

Приятна музика от трошене на стъкла.

28.

Изтичах навън и побягнах по стълбите по посока на шума.

Всекидневната. Силуети в черно.

Два силуета, настръхнали един срещу друг.

Ричард изкрещя:

— Какво направи, по дяволите?

Нахвърли се върху сина си.

Ерик размаха бейзболна бухалка.

Зад момчето бяха останките на витрините. Съсипани, с изкривени орнаменти и натрошени стъклени врати. От килима стърчаха остри стъкла и проблясваше прах като ситни диаманти. Във витрините и по пода се търкаляха парчета порцелан. Конете, камили и малки човечета, превърнати в купчини смет.

Ричард се приближи. Отвори уста. Беше задъхан.

Ерик също дишаше тежко. Сграбчи бухалката с две ръце.

— Не си го и помисляй!

— Остави я! — изкомандва баща му.

Момчето не помръдна.

— Остави това шибано нещо!

Синът се засмя и отново замахна към порцелановите фигурки. Ричард се хвърли към него и успя да хване бухалката, докато Ерик сумтеше и се бореше за надмощие.

Двамата се търкулнаха на пода, вкопчени един в друг, и по черните им дрехи заблестяха стъкълца и пращинки. Намесих се, решен на всяка цена да им отнема бухалката. Почувствах допира на твърдото дърво, а под коленете ми изхрущяха стъкла. Дръпнах бухалката и за миг се озова в ръцете ми, но срещнах съпротива. Нечий юмрук се стовари върху челюстта ми, но не разхлабих хватката си.

Ерик и Ричард ръмжаха и съскаха, готови да смажат всеки, който се изпречи на пътя им.

Още две ръце се включиха в битката.

— Престанете!

Измъкнах се. Джо Сейфър застана до тях, притиснал длани към лицето си, с гневно святащи очи. Синът и бащата упорито се бореха за бухалката.

— Спрете, идиоти такива, или ще си тръгна завинаги и ще ви оставя да се справяте сами!

Ричард пръв се укроти. Ерик продължи да издава яростни звуци, но ръцете му се отпуснаха. Двамата със Сейфър едновременно се втурнахме напред и издърпахме бухалката от ръцете му.

Ричард седна на пода и загреба шепа от останките на колекцията си. Изглеждаше зашеметен. По лицето му имаше драскотини, а едното му око бе подуто. На няколко крачки от него Ерик стоеше на колене и се взираше навън с празен поглед. Освен разцепената му устна, не се виждаха други рани. Усетих пулсираща болка в челюстта и я потърках. Гореше и бе започнал да се образува оток, но можех да я движа, не бе счупена.

— За бога! — каза Сейфър. — Вижте какво сторихте на доктора. Какво ви става, хора? Да не сте варвари?

— Ние сме елитът — усмихна се Ерик. — Трогателно, а?

Сейфър размаха пръст срещу него.

— Кротувай, приятел. Дръж този свой език зад зъбите... не смей да ме прекъсваш...

— Защо да...

— Ааа, не си играй с търпението ми, младежо. Още един проблем и ще повикам полицията. Ще те тикнат в затвора и няма кой да те измъкне, повярвай ми.

— На кого му...

— На теб ще ти пука, защото ще бъдеш анално изнасилван, и по-лоши неща те чакат. Сега се погрижи за устната си.

Ръцете на Ерик затрепериха. Погледна към безпорядъка, който бе предизвикал. Усмихна се, а след това зарида.

Никой не проговори. Сейфър погледна съсипаните витрини и поклати глава.

— Съжалявам — обърна се той към мен. — Боли ли ви?

— Ще се оправя.

— Ерик — промълви Ричард с умоляващ тон. — Защо? Какво съм ти сторил?

Момчето погледна Сейфър, сякаш очакваше разрешение да заговори. Адвокатът изрече същия въпрос:

— Наистина, защо, Ерик?

Ерик се обърна с лице към баща си и промърмори нещо.

— Какво? — попита Ричард.

— Извинявай.

— Извинявай — повтори Ричард като ехо. — Това ли е?

По-силно мърморене.

— Говори ясно, за бога! — настоя Ричард. — Какво, по дяволите, те накара да...

Поклати глава и не довърши.

— Извинявай, татко! — каза Ерик. — Извинявай, извинявай, извинявай.

— Защо, Ерик?

Ерик зарида. Ричард се приближи да го утеши, но размисли и отново се отпусна на пода.

— Защо, сине? — попита той още веднъж.

— Прощка — промълви Ерик. — Само това е нужно.

Ричард пребледня. Лицето му застина и сякаш доби зеленикав оттенък. Вдигна парче порцелан на зелени, сини и резедави шарки. Част от глава на кон.

— Господи! — каза нечий глас зад нас.

На прага на всекидневната стоеше Стейси. Ръцете ѝ бяха отпуснати, а очите ѝ сякаш щяха да изскочат.

Само преди няколко минути, когато бе казала, че трябва да открие свое място, си бях позволил да се почувствам доволен от себе си. Сега бе смешно да мисля, че съм постигнал победа, тя бе превърната в пух и прах като порцелановите миниатюри отпреди хиляда години.

— Не — прошепна Стейси.

— Какво, скъпа? — попита Сейфър. След като не получи отговор, настойчиво повтори: — Какво не?

Тя сякаш не го чу и се обърна към мен.

— Не — каза тя. — Не искам повече такива неща.

— Не е нужно да ги търпиш, скъпа — увери я Сейфър. — Сигурен ли сте, че не сте пострадали сериозно, докторе?

— Ще оживея.

— Ричард, тук ли е домашната помощница?

— Не — промърмори Ричард. — Свободна вечер.

— Стейси, донеси на доктора торбичка с лед, ако обичаш.

— Разбира се — отвърна тя и излезе.

Сейфър застана с лице срещу бащата и сина:

— Сега вие двамата ще разчистите този боклук, а аз ще помисля дали си струва да продължа да се занимавам с твой случай, Ричард.

— Моля те! — каза Ричард.

— Почистете! — нареди адвокатът. — Свършете нещо полезно. Свършете нещо заедно.

Подкани ме да излезем от стаята и ме преведе през трапезарията до кухнята. Имаше бели шкафове и огромен плот от черен мрамор. Търговците на недвижими имоти наричат такива кухни „професионални“. Още нещо характерно за Ел Ей: луксът в един дом противоречи на твърденията, че всеки може да се чувства като у дома си в него.

Стейси увиваше кубчета лед в кърпичка.

— Само момент.

— Благодаря, скъпа — каза Сейфър, когато тя ми ги донесе.

Притиснах вързопчето към лицето си.

— Толкова съжалявам — каза Стейси.

— Няма нищо — отвърнах. — Наистина.

Тримата замълчахме и се заслушахме. През вратата на кухнята не долетя нито звук.

— Стейси, качи се в стаята си, ако обичаш — каза Сейфър. — Трябва да обсъдя нещо с доктора.

Тя не възрази.

— Поне една от тях изглежда нормална — отбеляза Сейфър. Побутна шапчицата си назад, свали сакото си, преметна го върху един стол и седна до масата. — Какво точно се случи там?

— Не мога да си обясня.

— Не че това ще промени общата ми стратегия за Ричард. Ще го избавя от непосредствената опасност, но момчето... Изглежда сериозно разстроено, нали?

— Силен гняв — казах аз. „Всеки би изпитвал същото, ако е помогнал на майка си да умре, а не може да го сподели с никого“, помислих си.

— Според вас представлява ли заплаха за себе си, или околните? Ако е така, мога да издействам задържане за седемдесет и два часа.

— Възможно е, но не искайте от мен да поема подобна отговорност. Потърсете друг.

Той потърка масата.

— Разбирам. Сблъсък на интереси.

Поредният.

— Като заговорихме на тази тема — продължи той, — нека бъдем наясно относно детектив Стърджис. Зная, че вече го обсъдихме, и не се чувствайте засегнат, но държа да се подсигуриявам. Нищо от това, което видяхте тази вечер, не бива да се разчуе.

— Разбира се.

— Добре — каза Сейфър. — Е, погрижих се. Отново се извинявам. Що се отнася до Стейси, предполагам, че сте съгласен, че не бива да остава тук. Поне тази вечер.

— Има ли къде да я настаните?

— В дома ми. Живея в Хенкок Парк, има предостатъчно място и съпругата ми не би имала нищо против. Обича да забавлява хора.

— Клиентите ви ли?

— Клиенти, гости, много е общителна. Утре вечер е нашият Сабат, Стейси може да опознае различна култура. Да се обадя ли на госпожа Сейфър?

— Ако Стейси се съгласи.

— Мисля, че мога да я убедя — каза той. — Момичето ми се струва много разумно. Най-вероятно единственият нормален човек в този... музей по психопатология.

Качи се на горния етаж, а аз останах в кухнята да разтривам челюстта си и да размишлявам върху гнева на Ерик.

„Прошка, само това е нужно.“

Ричард не бе простил и сега плащаше за грешката си. Двамата с Ерик бяха като бурета с барут... което не ме засягаше, стига да не бе свързано със Стейси. Трябваше да мисля главно за нея.

Сейфър бе прав — тя не биваше да остава тук. Може би решението да прекара ден-два в дома му бе добро, но после...

Адвокатът се върна.

— Съгласна е, започна да стяга багажа си. Ще отида да кажа на Ричард.

Придружих го до всекидневната. Бъркотията отчасти бе разчистена, прахът и парчетата бяха сметени на купчина, а метлите стояха подпрени на счупените витрини.

Ричард и Ерик седяха на пода с гръб към дивана. Бащата бе обгърнал раменете на сина си, а той бе отпуснал глава на гърдите му, със затворени очи и обляно в сълзи лице.

Примирие в Палисейдс.

Ричард изглеждаше различно. Нито бе блед, нито изчервен. Унил. Смазан. Сякаш някой го бе довякъл до ръба на пропастта и го бе блъснал надолу.

Изглежда, не усети присъствието ни веднага, но когато стигнахме на две крачки от витрината, бавно извърна глава и притисна Ерик по-силно. Тялото на сина му бе отпуснато, а очите му останаха затворени.

— Уморен е — каза Ричард. — Трябва да го заведе да си легне. Както когато беше малък. Завивах го и му разказвах приказки.

Сейфър наведе глава. Навярно си спомни за своя син.

— Добре — каза той. — Погрижи се за него. Стейси ще дойде с мен у дома.

Ричард повдигна вежди.

— У вас? Защо?

— Така е най-добре за нея, Ричард. Обещавам, че утре ще отиде навреме на училище. Ще прекара уикенда с нас. Или при приятелка, ако предпочита.

„Не и у семейство Манитоу“, помислих си.

— Искат ли да дойде с теб? — попита Ричард.

— Идеята беше моя — отвърна Сейфър. — Тя се съгласи.

Ричард облиза устни и се обърна към мен. Кимнах.

— Добре — каза той. — Предполагам, че сте прави. Кажете й да дойде тук, за да я целуна, преди да тръгнете.

29.

Качих се по стълбите, придържайки леда към челюстта си.

Стейси седеше на леглото си. Гласът ѝ прозвуча плахо и измъчено:

— Уморена съм, моля ви, не ме карайте да говоря.

Постоях малко при нея. Когато се върнах в кухнята, Джо Сейфър разговаряше по телефона, подпрян с лакът на плота до лъскавата немска кафемашина. Намерих кана с еспресо в един от хладилниците, налях достатъчно за шест чаши и докато слушах шуртенето, отново се замислих какво означава за Ерик вина и изкупление. Сейфър излезе от стаята и продължи разговора си. Пийнах кафе сам. Скоро на вратата се позвъни и адвокатът дойде в кухнята, придружен от висок, широкоплещест млад мъж с чупливи руси коси и куфарче.

— Това е Байрън. Ще остане тук тази нощ.

Байрън примигна и огледа кухненските уреди. Бе облечен със синя риза, широки панталони и евтини мокасини. Имаше малки очи, а мускулите на лицето му сякаш бяха парализирани. Когато стиснах ръката му, имах чувството, че докосвам скулптура от слонова кост. Сейфър се качи горе. С Байрън не разменихме нито дума.

Откъм всекидневната не се чуваше нищо. Цялата къща бе изнервящо тиха. Най-сетне по стълбите прозвучаха стъпки и след няколко секунди влезе Стейси, следвана от адвоката. Той носеше малък сак на цветя. Момичето изглеждаше дребничко и прегърбено, сякаш изведнъж се бе състарило.

Излязох заедно с тях навън и видях как Сейфър ѝ помогна да се настани в кадилака му. Байрън остана на прага, с ръце на кръста.

— Кой е той всъщност? — попитах.

— Мой помощник. Ричард и Ерик изглеждат спокойни, но за всеки случай.

— Първороден син ли си, Джо?

— Най-голямото от седем деца, защо?

— Свикнал си да се грижиш за всичко.

Усмивката му бе едва забележима.

— Надявам се, че не дължа нищо за тази психоанализа?

Когато потеглиха, проследих кадилака с поглед, докато задните светлини се загубиха. Полицейската кола на улицата не бе помръднала. Въздухът бе влажен и изпълнен с мирис на гниещи водорасли. Усещах пулсираща болка в челюстта, а дрехите ми бяха залепнали от пот. Продължих към севилята. Вместо да обърна и да поема на юг, тръгнах на север, и открих другата къща.

Намираше се през шест врати. Бе голяма тухлена сграда в тюдорски стил с желязна порта и виещи се лози отпред. През оградата се виждаше белият лексус на Джуди. Още един номер по поръчка: ПНС.

Път на съдията. За първи път я бях видял, докато веднъж вървах с Джуди от съдебната зала към паркинга при поредната ни съвместна работа.

Бе изпратила при мен толкова пациенти. Дали Стейси щеше да бъде последната?

Спрях пред къщата ѝ, търсейки... бог знае какво.

Два от двукрилните прозорци със спуснати пердета светеха. На горния етаж се забелязваше движение. Зад централния прозорец. Само смътни силуети, които ту помръдваха, ту застиваха. Можех да кажа единствено, че са на хора.

Обърнах колата точно срещу портата на Манитоу и изчаках няколко мига, сякаш се надявах някой да ме забележи и да се покаже. Никой не излезе и се запътих обратно към „Сънсет“, покрай полицейската кола. Долових движение и в нея, но остана на мястото си.

Поех на изток и се опитах да не мисля за нищо. На път за дома спрях пред денонощна аптека в Брентууд и купих от най-силното болкоуспокояващо, което намерих.

В петък сутринта се събудих преди Робин, точно когато първите слънчеви лъчи проникваха през пердетата. Челюстта ми бе изтръпнала, но отокът не бе голям. Придърпах завивките над главата си и се престорих на заспал, докато Робин стана, взе душ и излезе. Не исках да давам обяснения, но все някога щеше да се наложи.

Обадих се в офиса на Сейфър от телефона в спалнята.

— Добро утро, докторе, как е раната от битката?

— Ще мине. Как е Стейси?

— Спа непробудно — отвърна той. — Наложих се да я събудя, за да отиде на училище навреме. Приятно момиче. Дори предложи да приготви закуска за мен и жена ми. Да се надяваме, че ще оцелее в онова семейство. Психически.

Спомних си за кратката реч на Стейси на тема откриване на собствен път и се запитах дали решимостта ѝ ще устои.

— Най-доброто за нея е да прекара известно време далеч от семейството си — казах аз. — Да утвърди собствената си личност. Ричард настоява да учи в „Станфорд“, защото той и Джоан са следвали там. Може да отиде в който и да е колеж, но не бива да постъпва точно в този.

— Ерик също е в „Станфорд“ — каза той.

— Именно.

— Смяташ, че момчето не се е откъснало достатъчно от семейната среда?

— Не зная — отвърнах. — Не го познавам достатъчно, за да изразя мнение. — Не желяех да повярвам, че е седнал на леглото в евтиния мотел и е забил иглите във вените на майка си. — Ако можеш да окажеш някакво въздействие върху Ричард, опитай се да го убедиш да позволи на Стейси сама да избере къде да следва.

— Разумно — каза той, но някак разсеяно. — Разбирам, че момчето не е главният ви пациент, но не престава да ме тревожи. Толкова силен гняв. Хрумна ли ви някакво обяснение за избухването му снощи?

— Не. Как се е държал вечерта?

— Байрън каза, че бащата и синът разчистили, а после си легнали. Ерик все още спял.

— А Ричард?

— Станал е. Пълен е с идеи.

— Не се и съмнявам. Слушай, Джо, трябва да прегледам резултатите от медицинските изследвания на Джоан Дос.

— Защо?

— За да си обясня смъртта ѝ. За да помогна на Стейси, ми е нужна колкото е възможно повече информация. Изследванията са били

проведени в „Сейнт Майкълс“. Ричард каза, че имаш адвокатско пълномощно, така че, моля те, подпиши молба и я изпрати до архива на болницата.

— Добре. Нали ще ми се обадиш, ако научиш нещо, което би трябвало да зная?

— Например? — попитах.

— Каквото и да е, което ме засяга. — Повиши тон. — Съгласен ли си?

Помислих си колко неща не бях споделил с него.

— Разбира се, Джо — уверих го. — Няма проблем.

Взех още едно болкоуспокояващо, подържах лед до челюстта си, потичах малко, разтребих и отскочих до ателието на Робин. Когато надникнах вътре, чух оглушителен шум. Любимата ми стоеше в пластмасовата кабина за пръскане, облечена в работен комбинезон и със защитни очила, и размахваше пистолет за лакиране. Знаех, че не бива да я прекъсвам, а и се съмнявах, че ме е забелязала, така че магнах с ръка и тръгнах към медицинския център „Сейнт Майкълс“.

От „Сънсет“ към „Барингтън“, от „Барингтън“ към „Уилшър“. Карах с твърде голяма скорост до Санта Моника. Нямаше причина да бързам. Целта, с която се запътих към болницата, бе да търся Майкъл Ферис Бърк, или под каквото име се подвизаваше сега. Новите ми подозрения за Ерик правеха перспективата да открия някаква връзка на Майкъл Бърк с кончината на Джоан нищожна.

Не някой зъл непознат. Човек от семейството.

Какво друго ми оставаше да направя?

Може би все пак щях да попадна на нещо.

Тази мисъл ме накара да се засмея на глас. Отрицанието на психолога. Бях готов да си представя когото и да е в онази мотелска стая, но не и Ерик.

Гневът на момчето изплува ясно в паметта ми и фактите ме връхлетяха право в лицето.

Хелън, кучето. Вина и изкупление.

„Толкова силен гняв.“

„Най-благородното дело в живота му.“

Смъртта на Мейт бе събудила чувството за вина у Ерик. Опитът на Ричард за отмъщение го бе подхранил.

Ерик знаеше, че на прицел е невинен човек, защото не Мейт бе причинил смъртта на майка му.

Беше се запитал какво би му сторил баща му, ако бе узнал истината. После бе пренасочил гнева към си към него, защото Ричард не бе способен на прошка и носеше отговорност за всичко.

Прехвърляне на вината. Какъвто бащата...

Опитах се да отгатна как е бил съставен планът за смъртта на Джоан. Седмици, може би дори месеци наред със сина й се бяха подготвяли. Пълно съгласие още от самото начало или Ерик се бе опитал да я разубеди? Накрая се бе предал и бе решил да се задоволи с полароидните снимки за спомен?

Как бе успяла да го придума? Може би му е казала, че това е благородна постъпка?

Или не се е наложило да го убеждава, защото в него е напирал гняв и към нея. Нима е от онези ужасяващи деца, в чието съзнание липсва тънката преграда, възпираща злото?

Заговорът, а после съдбовната нощ... тайната екскурзия на майката и сина в една от многото нощи, в които Ричард е бил извън града. Ерик зад волана, Джоан до него.

Дългото пътуване в мрака до края на пустинята. Ланкастър, по упорито настояване на „мамчето“.

Злоещо. Как бе възможно една майка да причини това на сина си? Какво по-тежко прегрешение беше извършила? Едва ли щях да открия отговорите в медицинския картон. Но бях длъжен да направя всичко възможно.

Човек трябваше да постъпва както е редно. Надявах се и за мен да настъпи съдбовен ден.

Полет на духа.

Спасение.

Бялото здание с огледални стъкла на „Сейнт Майкълс“ заемаше няколко хиляди квадрата на „Уилшър“ в Санта Моника, на около километър източно от плажа. Преди години бях изнасял лекции тук

пред специализанти по семейна терапия на тема „Разводът, малтретираните деца и нощното напикаване“, но нямах представа как да стигна до архива и администрацията.

Упъти ме младеж с рядка руса брада и значка, от която разбрах, че е дипломиран лекар. Северното крило на комплекса и пристройките.

Първо открих администрацията. Отдел „Личен състав“, който напоследък всички компании наричат „Човешки ресурси“ — изменение на лексиката. Нима болката, когато уволняват някого, е по-малко мъчителна, откакто името е променено?

Офисът бе малък, подреден и стерилен. Единствената обитателка бе чернокожа жена с властна осанка, облечена с оранжев костюм, която седеше пред компютъра и въвеждаше колони от данни. Бях сложил значката си от педиатричната клиника „Уестърн“ и носех университетския си пропуск, за да се подсигурия. Но когато ѝ казах, че организирам среща на випуска и са ми нужни някои служебни адреси, тя се усмихна и ми подаде книга с размерите на телефонен указател, на чиято корица прочетох „Регистър на персонала“. Отзивчивостта ѝ ми се стори изненадваща. Твърде дълго бях общувал с полицаи, психопати и други недоверчиви същества.

Жената се върна на бюрото си, а аз прелистих книгата. На първите страници бяха сведенията за квалифицирания персонал. Страница след страница доктори. Имена, служебни адреси и снимки. Никакви лични данни. Никой от тях не приличаше на някое от многото лица на мъжа, който според Леймърт Фъско бе истинският Доктор Смърт. Същото бе положението и със социалните работници, физиотерапевтите, помощник терапевтите и белодробните специалисти.

Когато върнах книгата, жената в оранжево каза:

— Приятно празнуване!

В медицинския архив бе малко по-сложно. Администраторката се оказа от скептично настроените сприхави чиновнички и заяви, че не е получила молбата на Джо Сейфър по факс. Все пак документът най-сетне пристигна и тя донесе дебелия папка с резултатите на Джоан Дос.

— Трябва да ги прочетете тук. Няма право на ксерокопие.

— Няма проблем.

— Така казват всички.

— Кои всички?

— Лекарите, които работят за адвокати.

Отнесох папката в другия край на стаята. Разноцветни страници с лабораторни доклади, цифри, попълнени в множество графи. Пъстро разнообразие от лекарски почерци. Името на Боб Манитоу фигурираше само в един от формулярите. Петнадесет други лекари се бяха опитали да установят причината за страданието на Джоан.

Изследвания на кръв, урина, рентгенови снимки, скенерни прегледи за тумори и лумбалната пункция, за която ми бе казал Ричард, направена, след като всичко друго се бе оказало безполезно.

Многократно се повтаряше думата „отрицателен“.

„Чист гръбначен мозък, нормални нива на креатинин, калций, фосфор, желязо, Т-протеин, албумин и глобулин...“

„Бяла жена с патологично наднормено тегло...“

„Оплаквания от болка в ставите, отпадналост, умора...“

„Поява на симптомите преди 23 мес., покачване на теглото с приблизително 40 кг.“

„Нормални функции на щитовидната жлеза...“

„Нормална ендокринна система, освен нивото на глюкозата — 123, стойност, близка до горната граница, възможно преддиабетно състояние, вероятно вследствие на затлъстяване...“

„Кръвно налягане: 149/96. Висока горна граница, вероятно вследствие на затлъстяване...“

Повторни изследвания на кръв и урина, прегледи на рентген и скенер...

Никой от лекарите не носеше името на нито едно от превъплъщенията на Грант Ръштън.

Последната бележка гласеше: „Отказ на пациентката за психиатрична консултация“.

Разбира се, че е отказала.

Твърде късно е било за признаване на греха.

На излизане спрях до телефонен автомат и позвъних на службата за съобщения.

Навярно бях последният жител на Ел Ей без мобилен телефон. Бяха минали няколко години, докато реша да си купя видео, и доста

по-дълго време, преди да се включа към кабелна телевизия. Отказвах да се снабдя с компютър, не го сторих дори когато университетската библиотека премина от старите картони към електронни каталози. Но бях принуден, защото електрическата ми пишеща машина се повреди, а не се намираха резервни части.

Баща ми бе прекарал целия си живот в работа на машини. Затова аз странях от машините. Живеех с жена, която ги обожаваше. Нямах смисъл да умувам какво означава това от психологическа гледна точка.

Телефонистката каза:

— Този път само едно. Детектив Конър. Не е онзи, който обикновено ви търси, нали?

— Не е — отвърнах. — Какво искаше?

— Не остави съобщение. Само помоли да ѝ се обадите.

Петра бе оставила номера си в холивудското управление.

Вдигна друг детектив, който обясни, че е излязла, и предложи да ми даде номера на мобилния ѝ телефон.

Свързах се. Петра каза:

— Майло ме помоли да ти съобщя, че открихме Дони Салсидо. Предполага, че би искал да го видиш.

Майло ми бе изпратил съобщение чрез нея, вместо да ми се обади лично. Знаеше, че двамата безспорно сме на противоположни позиции в разследването за Дос.

Дали Сейфър го бе предупредил, или самият той бе решил, че е най-добре да поддържа дискретност? Както и да стояха нещата, струваше ми се странно.

— Каза ли защо смята, че не е зле да го видя?

— Не — отвърна Петра. — Предположих, че ще се досетиш. Разговорът ни бе кратък. Майло беше доста раздражителен. Все още има проблеми с получаването на разрешително за претърсване на онази богаташка къща.

— Къде намерихте Салсидо?

— На улицата. Буквално. Беше пребит. Изглежда си е имал вземане-даване с яки бандити. Видял го жител на квартала, който излязъл да прибере вестника си. Салсидо лежал до бордюра. Джобовите му бяха празни, но това не означава, че са го обрали, може би не е носел портфейл. Една от колите ни се отзова на повикването,

полицаяте го разпознали по снимката, която закачих в управлението. Настанен е в „Холивуд Мърси“.

— В съзнание ли е? — попитах.

— Да, но не желае да говори. Дадох името ти на медицинските сестри.

Продиктува ми номер на стая.

— Благодаря — казах аз.

— Ако имаш проблеми, обади ми се. Ако узнаеш нещо интересно от Салсидо — също.

— Защото Майло е зает?

— Така изглежда. Всички сме заети, нали?

— По-добре е, отколкото да се мотаем — отбелязах.

— Ти го каза. Впрочем, утре ще ходя при Били. Ще го заведа в новия научен център на „Експозишън Парк“. Искаш ли да му предам нещо?

— Много поздрави и да продължава все така. Да си намира занимания. Всъщност не е нужно да му го казвам.

Петра се засмя.

— Да, той е дете чудо.

30.

За четиридесет минути изминах пътя по десета източна магистрала и уличките в невзрачната част на Източен Холивуд, където е границата между Бевърли и Темпъл.

Втората болница за деня.

„Холивуд Мърси“ бе пететажна сграда, напукана от земетресенията, с бледа мазилка, прикриваща старите тухли, и с изглед към централната част. Имаше неудобен паркинг, счупени керемиди на покрива и полуизронени орнаменти по стените, останали от дните, когато трудът е бил евтина стока. От двете страни на входа бяха спрени линейки. Фоайето бе пълно с опашки от хора с тъжни лица, които чакаха одобрение от чиновниците в стъклените кабинети. Скенери, пункции, същата терминология, която бях чул в „Сейнт Майкълс“, но това заведение сякаш бе от стар черно-бял филм и вътре миришеше като в спалня на старец.

Спалнята на Мейт.

Синът му се възстановяваше на четвъртия етаж в отделение, наречено „Специални случаи“. Пред двукрилната врата стоеше невъоръжен бодигард и когато показах значката с името си, бях пуснат без възражения. Влязох в коридор с пет врати, в чието дъно бе помещението за сестрите. Пред купчина картони седеше чернокож с обръсната глава, който пишеше нещо, а до него около шестдесетгодишна жена с ръбеста челюст и стърчащи като слама коси барабанеше с пръсти в ритъма на спокойното реге, което звучеше от невидимо радио.

Представих се.

— Там, вътре — посочи жената.

— Какво е състоянието му?

— Ще оживее.

Извади картон, доста по-тънък от озадачаващата енциклопедия на Джоан. От вътрешната страна на предната корица бе прикрепен полицейски доклад.

Дони Салсидо бе намерен пребит и в полусъзнание в 6:12 сутринта в занемарена част на жилищната зона Пойнсетия Плейс, северно от „Сънсет“.

На три пресечки от апартамента на баща му на „Виста“.

Бе докаран с линейка и приет в спешното отделение за преглед и първа помощ. Натъртвания, охлузвания, вероятно мозъчно сътресение, което не бе потвърдено. Никакви счупвания. Крайна тревожност и неадекватно държане, дължащо се на алкохолизъм, наркомания, психично заболяване или съчетание от трите. Пациентът отказал да удостовери самоличността си, но полицаите от местопрестъплението предоставили информацията. Фактът, че Салсидо е бивш затворник с криминално досие, бе старателно отбелязан.

Заповед за задържане след нападение на длъжностно лице.

— Кого е нападнал? — попитах.

— Колежка от предишната смяна — отвърна мъжът. — Прегрешението ѝ било, че му предложила портокалов сок. Блъснал чашата от ръката ѝ и посегнал да я удари. Успяла да го заключи и повикала охраната.

— Още един ден в рая — отбеляза жената. — Вероятно е кандидат за отрезвителното, което беше закрито миналия месец. Да го прегледате ли сте дошли, или за преместване?

— Само да го видя — отвърнах. — Обща консултация.

— Едва ли някой ще ви плати за това. Не открихме здравна осигуровка на негово име, а и не говори.

— Няма значение.

— Щом вие нямате нищо против, и аз нямам. Стая 405.

Излезе от кабината и отключи вратата. Стаята бе като килия — със зелени стени, един-единствен прозорец с решетка, през който почти не влизаше въздух, и легло. Медицинската апаратура бе изключена. Мониторът за жизнени признаци до главата на пациента не работеше, както и малкият телевизор до отсрещната стена. Отвън се чуваше индустриален шум.

Дони Салсидо-Мейт лежеше по гръб, с разголени гърди, вързан за леглото с кожени каишки и загледан в тавана. От кръста надолу бе завит с изпоцапан горен чаршаф. Тялото му не бе покрито с косми, ребрата му се брояха, а където нямаше синини или татуировки, кожата му бе твърде бледа.

Раменете и гърдите му бяха нашарени със сини спирали. Творенията продължаваха и по двете ръце. Изкусно изработени ръкави, на места скрити под превръзки. По краищата на бинтовете се виждаше засъхнала кръв. Около главата му бе увита ивица марля, а под устата му бе залепен малък квадрат. Около очите му имаше безброй синкави петна, а долната му устна изглеждаше напълно размазана. Сред спиралите надничаха други образи: зловещо лице на кобра с ужасяващи зъби, гола жена с тъжно изражение, широко отворено око, от което се стичаше сълза. Надпис с готически шрифт: „Дони, Мамасита, голямо момче“.

Татуировките бяха майсторски изработени, но така смесени, че ми се щеше да препоредя кожата му.

— Ходеща картинна галерия — обади се медицинската сестра със сламени коси. — Като в онази книга на журналиста от „Маршън Кроникълс“. Имате посетител, господин Салсидо. Не се ли радвате?

Излезе и вратата се затвори със скърцане.

Дони Салсидо Мейт не помръдна. Косата му бе дълга и сплъстена, с цвят на изгоряло машинно масло. Неподрязана брада, два нюанса по-тъмна, скриваше лицето му от скулите до челюстта.

Никак не приличаше на затворника от снимката, която бях видял. Това ми напомни за брадата, която бе пуснал Майкъл Бърк, когато бе приел самоличността на Хюи Мичъл в Ан Арбър. Всъщност забелязах прилика между обраслото лице на Дони и това на Мичъл, но все пак не бе същият човек. Мургавите момчета с испански черти бяха темпераментни и дейни, но сто процента от тях бяха жертви, а не хищници.

Приблжих се към леглото. Дони Салсидо простена и се обърна на другата страна. На врата му бе татуирано стъбло на роза, чийто цвят бе скрит под гъстата брада. Краищата на мустаците му бяха залепнали от жълтеникави струпеи. Устните му бяха разцепени, носът му бе счупен, но не наскоро и вероятно неведнъж. Между веждите му имаше дълбока вдлъбнатина, сякаш издълбана с тъпо длето, а под нея зееха множество черни пори. По кожата му се забелязваха оранжеви петна от „Бетадин“, но който и да го бе дезинфекцирал, не бе успял да отстрани миризмата на нечистотия.

— Господин Салсидо, аз съм доктор Делауер.

Изведнъж затвори очи.

— Как сте?

— Измъкнете ме оттук!

Говореше ясно, без заваляне. Изчаках и проследих изображенията по кожата му. Фини светлосенки, добри композиции. Потърсих фигура, която да напомня за баща му, но нямаше нищо очевидно. Татуировките изглеждаха наслагвани една върху друга. Това издаваше съчетание на талант и хаотичност.

Няколко белега в свивката на ръката му привлякоха вниманието ми. Личеше, че са от игли.

Салсидо отвори очи.

— Махнете тези неща от мен — каза той и раздвижи ръце под каишките.

— Сестрите са се изплашили, когато сте се опитали да ударите една от тях.

— Лъжат!

— Не сте посягали на медицинска сестра?

Поклати глава.

— Тя се нахвърли върху мен. Опита се да налее сок в кривото ми гърло. Не в хранопровода, а в дихателната ми тръба, загорявате ли? Назофаринкс, епиглотис... нали знаете какво става в такъв случай?

— Задушаваш се.

— Вдишваш и в дробовете ти нахлува течност. Ако не се удавиш, там се развъждат бактерии. Онази жена искаше да ме удави или поне да предизвика инфекция.

Между устните му се плъзна сивкав обложен език. Преглътна.

— Жаден ли сте? — попитах.

— Задушavam се. Махнете тези неща от мен.

— Как пострадахте?

— Вие ми кажете.

— Откъде да зная?

— Вие сте докторът.

— От полицията казаха, че някой ви е пребил.

— Не беше просто някой, а цяла банда. Врълетяха ме.

— Там, на Пойнсетия?

— Не, в Сан Франциско. Извървах пеша пътя дотук, защото държах да бъда лекуван на това прекрасно място. — Извърна глава към

мен. — Най-добре ме измъкнете и ми дайте от моя тегретол. Когато остана без лекарството си, ставам интересен.

— От епилепсия ли страдате?

— Не, за бога! Когнитивна дисфункция, афективни изблици, неспособност за овладяване на емоциите. Склонен съм към душевни разстройства, а когато съм разстроен, не се знае на какво съм способен.

Отново раздвижи китки. Каишките изплющяха.

— Кой ви предписа тегретол?

— Сам си го предписах. У дома си имам достатъчно, но някакви самозвани лекари не ме пускат да си отида.

— Къде е домът ви?

— И да знаех, едва ли щяхте да го намерите.

— Каква доза вземате?

— Зависи — засмя се той. Венците му бяха подути, възпалени и гноясали около зъбите. — Триста милиграма в добри дни, повече, когато съм в лошо настроение... Внимавайте, защото точно сега имам такова лошо чувство. Познатите симптоми: сякаш съм в стъклена клетка, пред очите ми се въртят кръгове, нещо напират на тласъци, сърцето ми ще изскочи. След малко всичко това ще се отрище и кой знае, може да се отскубна и да ви изям... Къде е бялата ви престилка, що за доктор сте впрочем?

— Психолог.

— Мамка му! Нямам полза от вас. Намерете някого, който може да ми напише рецепта. Или ме пуснете оттук. Аз съм жертвата, когато тази история стигне до пресата, всички ще съжаляват. Ако някой издател отпечата новината. Но това няма да стане, защото и те са замесени.

— В какво?

— В големия заговор за разголване на мозъка ми. — Усмивка. — Ха-ха! Глупости! Не съм параноик. Просто страдам от душевно разстройство.

— Кой ви нападна? — попитах отново.

— Мексиканци. Гангстери. Пънкари. Нелегални имигранти. Отрепки.

— Опитана ли се да ви ограбят?

— Опитаха се и успяха. Вървя си по улицата, гледам си работата, а те спират с колата, слизат, пребиват ме и тършуват в джобовете ми.

— Какво ви взеха?

— Всичко, което имах. — Поклати глава. — Нямам полза от вас. Край на този разговор.

— Носехте ли оръжие? — попитах.

Той започна да си тананика.

— Пойнсетия е на три преки от жилището на баща ви.

Тананикането стана по-силно. Клепачите му затрептяха.

Дишането му се учести.

— Възнамерявате ли да отскочите дотам? — надвиках го аз. — Последния път, когато сте се опитали да влезете, госпожата от долния етаж ви е изгонила. Колко пъти сте се промъквали вътре?

Рязко се изви към мен.

— Ще отхапя носа ти. Око за око, както си отмъсти онзи твой колега... Лектър. Не, той беше психиатър. Страхотен филм. Гледах го и после седмици наред ядох фасул.

— Вие ли убихте баща си? — попитах.

— Разбира се — отвърна Салсидо. — Освен това отхапах носа му и го изядох с гарнитура от боб... и някакво вино... мисля, че „Шабле“. Намери ми от шибания тегретол.

— Ще видя какво мога да направя — обещах.

— Не ме лъжи, докторче.

— Ще направя каквото мога.

— Не, нищо няма да направиш.

Оставих го, върнах се при сестрата и позвъних на пейджъра на лекаря, написал последната бележка. Беше жена на име Грийнбаум, специализантка първа година. Това означаваше, че има едва няколко месеца стаж. Обади се от областната болница и каза, че ще се върне в Холивуд едва на следващия ден. Обясних защо съм бил при Салсидо и я попитах за лечението му.

— Да — отвърна тя, — твърди, че трябвало да „поддържа вътрешна стабилност“. И пред мен запя същата песен. Чакам да се свържа с лекуващия му лекар.

— В момента е на самолечение за агресивност и емоционални изблици. Щом вече е на тегретол, значи е преминал фазите на литий и невролептик. Може би в затвора.

— Може би, но не се добрахме до нищо, подобно на клинична история. Тегретол — добре, но съществува риск от странични ефекти. Трябват ми изследвания на кръв.

— Успяхте ли да поговорите с него?

— Отказа да говори.

— Сега е малко по-словоохотлив — осведомих я аз. — Има доста висок коефициент на интелигентност. Знае как се чувства, преди да стане агресивен, и полага усилия да се владее.

— Какво предлагате?

— Мисля, че поне в едно отношение може би самият той знае кое е най-добро за него.

— Видяхте ли кожата му? — попита тя.

— Няма начин да остане незабелязана.

— Твърде неорганизиран е за човек, който знае кое е най-добро за него.

— Права сте, но...

— Ясно — отбеляза специализантката. — От полицията са ви изпратили при него и искате да бъде в състояние да разговаря с вас.

— Донякъде е така. Освен това вече е проявил агресивност и ако нещо му действа добре, не е зле да се има предвид. Не ви уча как да вършите работата си.

— Напротив, точно това правите — засмя се тя. — Всъщност, защо не? Всички ми дават наставления. Добре, не бих искала да се разбеснее и да ме измъкнат от къщи в три през нощта. Отново ще се опитам да открия лекуващата му лекарка. Ако е съгласна, ще получи дозата си.

— Твърди, че взема по триста милиграма на ден.

— Той твърди? Лунатиците управляват лудницата.

— Виж какво става в Белия дом.

По-силен смях.

— Какво иска полицията от него?

— Информация.

— Относно какво?

— Убийство.

— О, страхотно! Убиец. Изгарям от нетърпение да го видя отново.

— Не е заподозрян — уточних. — Потенциален свидетел.

— Свидетел? Какъв свидетел може да бъде той?

— Трудно е да се каже. Все още се опитвам да намеря общ език с него. Говорим си за семейството му.

— Семейството? Какво е това, старомодна психоанализа? Нещата, които четете в книгите?

Върнах се в стаята на Дони. Беше се обърнал с лице към вратата. Чакаше.

— Не обещавам нищо — казах аз. — Но специализантката се опитва да се свърже с лекуващия ви лекар.

— Кога най-сетне ще ми донесат тегретеол?

— Ако получи потвърждение, скоро.

— Ще чакам цяла вечност. Какви глупости.

— Прав сте, господин Салсидо.

Оголи зъби. Доста от тях липсваха, а останалите бяха напукани и потъмнели.

Придърпах един стол до леглото и седнах.

— Защо бяхте тръгнали към жилището на баща си?

— Той никога не е идвал в моето, защо аз да ходя до неговото?

— Все пак сте вървели натам.

— Зная, слабоумнико! Зададох си риторичен въпрос... като Цицерон. Изследвам собствените си мотиви, стремя се към себепознание. Това е добър знак, нали? Имам напредък.

От устата му хвърчеше слюнка и трябваше да се отдръпна, за да не ме опръска.

— Не знам защо върша нещата, които върша. Ако знаех, щях ли да бъда тук?

Не казах нищо.

— Дано някой ден те сполети същото — продължи той. — Да се чувстваш безсилен. Мислиш, че кожата ми изглежда странно? Какво ѝ е странното? Всички психолози, с които съм разговарял, казват, че кожата не е от значение, важното е какво се крие под нея.

— С колко психолози сте разговаряли?

— Твърде много. Все идиоти като теб. — Затвори очи. — Безброй празни приказки в малки задушни килии като тази... Трябва да надникнеш под кожата, да видиш какво има там. Но аз си падам по

кожата. Обвивката е всичко. Тя задържа това, което напират отвътре. — Повдигна клепачи. — Хайде, приятел, свали тези гадости, пречат ми да докосвам кожата си. Когато не мога да усетя допира ѝ, сякаш съм извън нея.

— Всичко с времето си, Дони.

Промърмори и извърна глава на другата страна.

— Сам ли си се изрисувал така? — попитах.

— Идиот. Как бих се справил с гърба?

— А останалото?

— Как мислиш?

— Мисля, че ти си майсторът. Добра работа. Имаш талант. Виждал съм и други твои творби.

Мълчание.

— „Урок по анатомия“ — уточних. — Един от шедеврите на Нулева толерантност.

Тялото му потръпна. Изчаках да заговори. Нищо.

— Мисля, че разбирам откъде ти е хрумнало това име, Дони. От нулевата ти толерантност към глупостта. Не можеш да понасяш глупациите.

„Какъвто бащата...“

Той прошепна нещо.

— Какво искаш да кажеш? — попитах.

— Търпението... не е добродетел.

— Защо, Дони?

— Ако чакаш, нищо няма да се случи. От прекалено дълго чакане човек затъпява. Изгнива. Времето умира.

— Умират хората, времето продължава.

— Явно не схващаш — промърмори той, малко по-силно. — Това, че хората умират, няма никакво значение... стават храна за червеите. Времето умира, всичко застива.

— Какво става с времето, когато рисуваш?

Сред брадата му забелязах лека усмивка.

— Вечност.

— А когато не рисуваш?

— Закъснявам.

— За какво?

— Отговори, явяване в точен час, загубвам представа за време. Имам болен мозък, може би лимбичната система, префронталните и слепоочните дялове, таламусът. Нищо не действа както трябва.

— Има ли място, където можеш да рисуваш сега?

Втренчи поглед в мен.

— Мамка ти! Измъкни ме оттук.

— Предложил си свои картини на баща си, но не ги е приел — казах аз. — Сега, когато него вече го няма, се опитваш да ги дадеш на света. Да покажеш какво умееш.

Прехапа устни.

— Ти ли го уби, Дони? — Наведох се над него, достатъчно ниско, за да отхапе носа ми. Не го направи. Остана неподвижен и се загледа в тавана. — Ти ли беше?

— Не — най-сетне отвърна той. — Закъснях, както обикновено.

След тези думи сякаш онемя. Десет минути по-късно влезе сестрата със сламените коси и внесе метален поднос с пластмасова чаша вода и две таблетки, едната продълговата и розова, а другата кръгла и бяла.

— Закуска в леглото — съобщи тя. — Двеста милиграма мезе и сто грама питие.

Дони дишаше тежко. Забравил за ремъците, опита да се надигне, но каишките се впиха в китките му и се стовари върху леглото, още позадъхан.

— Никаква вода — каза той. — Няма да ме удавите.

Сестрата ме изгледа намръщено, сякаш аз бях виновен.

— Както желаете, сеньор Салсидо. Но ако не можете да ги глътнете на сухо, няма да се върна при докторката, за да искам разрешение за инжекция.

— На сухо съм съгласен. Не е опасно.

Тя ми подаде подноса.

— Вие му го дайте, не искам да отхапе пръстите ми.

Не откъсна поглед от мен, когато взех розовото хапче и го доближих до лицето на Дони. Устата му вече бе широко отворена. Кътниците и повечето от кучешките му зъби бяха опаднали. Лъхна ме

неприятният му дъх. Пуснах розовата капсула. Той я пое със сивия си език, побутна я към гърлото си, преглътна и каза:

— Вкусно.

По същия начин му дадох и бялата таблетка. Ухили се и се оригна. Сестрата взе обратно подноса и с израз на отвращение тръгна към вратата.

Отново седнах.

— Да продължаваме — казах аз.

— Върви си! — настоя Дони. — Писна ми от теб.

Постоях още малко и го попитах дали някога е успял да влезе в апартамента, какво мисли за библиотеката на баща си и дали е чел „Беоулф“. Не реагира при споменаването за книгата. Най-много се доближих до нормалния разговор, когато му казах, че съм се запознал с майка му.

— Така ли? Как е тя?

— Тревожи се за теб.

— Стига бе!

Подхвърлих по нещо за луксозни книги с откъснати страници и счупени стетоскопи.

— Какви глупости говориш, мамка му? — попита той.

— Не знаеш ли?

— Нямам представа, по дяволите, но продължавай! Говори колкото искаш, аз ще подремна.

След миг затвори очи, сгуши се в леглото, доколкото позволяваха ремъците, и заспа.

Не се преструваше, гърдният му кош наистина се издуваше и спадаше в бавен, спокоен ритъм и се чуваше равномерно хъркане.

Когато си тръгнах от „Холивуд Мърси“, се опитах да го категоризирам. Агресивен и дълбоко разстроен, но хитър и манипулативен.

Освен това беше и малко вироглав. Елдън Мейт непрекъснато бе отхвърлял сина си, но генетичната връзка не можеше да се отрече.

Нулева толерантност. Беше се превърнал в подвижна галерия и сега скиташе от бордей на бордей, като притъпяваше болката с наркотици, антиконвулсанти, гняв и изкуство.

Многократно бе рисувал портрети на баща си.

Беше му посветил най-доброто от себе си, а непрекъснато бе отхвърлян.

Това бе най-силният мотив за отцеубийство. Подобна мисъл със сигурност бе хрумвала на Дони.

„Ти ли го уби?“

„Закъснях. Както обикновено.“

Отричаше да е довел нещата докрай. Както и Ричард. Страхотно организирана касапница, а никой не желаше да признае деянието.

Въпреки хитруването, бях склонен да вярвам на Дони. Психичното увреждане бе истинско. „Тегретол“ бе силно лекарство, предписвано в напреднала фаза на душевни разстройства, когато литият вече не помага. В това нямаше нищо забавно, човек не се пристрастяваше към него по своя прищявка. Щом Дони бе привикнал, значи е страдал.

Бе нарязал тялото на баща си в картината, но истинското убийство издаваше пресметливост и бруталност, които не изглеждаха характерни за него. Опитах се да си представя как планира случилото се на Мълхоланд. Следенето, примамката, написването на подигравателната бележка и скриването на счупения стетоскоп в кутията. Разчистването, толкова старателно, че да не остане нито прашилка, съдържаща ДНК.

Този човек бе клошар, намерен пребит между жилищните кооперации. Беше се изплашил и побягнал, когато го бе нахокала една старица.

Споменаването за книгата и стетоскопа не бе предизвикало никаква реакция. Наивният му опит да влезе в апартамента на баща си пред погледа на госпожа Кронфелд бе на светлинни години от това интелектуално ниво. Животът му бе поредица от несполучливи опити. Съмнявах се, че някога е успял да проникне отвъд входната врата на Елдън Мейт.

Не, играчката бе оставена от човек с доста по-ясно съзнание от Дони Салсидо-Мейт. Личностна комбинация, каквато бях предположил още в самото начало, същата, за която говореше и Фъско.

Интелект и ярост. Привидно стабилна личност, но със сериозен проблем с овладяването на емоциите.

Някой като Ричард. И сина му. Спомних си как момчето бе направило на пух и прах съкровище с шестцифрена стойност. Мислите ми винаги се връщаха към Ерик.

Напълно обезсърчен, поех на запад по „Бевърли“ и се опитах да отгатна как Ерик е подмамил Мейт на Мълхоланд. Вероятно е настоял да поговорят за майка му. За това, което бе сторил с майка си... по нейна молба. Или е нарекъл Доктор Смърт свой вдъхновител. Подхранването на неговата суетност би се оказало сполучлива тактика.

Но ако Ерик бе помощникът в мотелската стая, защо да убива Мейт? За да не го разкрие? Наивно. Може би Мейт наистина е участвал, а Ерик е доловил омразата на баща си към лекаря убиец и след като е узнал за сделката му с Куентин Гоуд, е решил да действа.

Кървава оргия, за да зарадва своя старец.

„Щастливо пътуване, болно копеле.“ Начинът на изразяване издаваше юношеска дързост. Можех да си представя как Ерик изрича тези думи.

Но ако той е заклал Мейт, защо сега нападна баща си? Дали най-сетне е проумял какво е сторил? Насочваше гнева си срещу Ричард. Стоварваше вината върху друг, както би постъпил той.

Бащата и синът се бяха търкаляли на пода, вкопчени един в друг като смъртни врагове, а после се бяха прегърнали. Амбивалентност. Очевидно помирение.

Но ако подозренията ми бяха верни, момчето бе непредсказуемо и опасно. Джо Сейфър бе усетил това и се бе допитал до моето мнение. Бях избегнал отговора с твърдението, че трябва да се съсредоточа върху Стейси, но исках да избегна и допълнителни усложнения. Започнах да се питам дали присъствието на Ерик в къщата не излага Стейси, както и Ричард, на опасност.

Реших да се обадя на Сейфър веднага щом се прибера у дома. Щях да запазя подозренията за себе си и да изтъкна общи основания — избухливостта на Ерик, последиците от стреса и необходимостта от предпазливост.

Следобедното движение бе изнервящо. Колите едва пъплекха, а озлобените шофьори разменяха гневни реплики. Смесих се с тях, без да обръщам внимание на дребните им препирни, замислен за истинската ярост: Ерик и Мейт на Мълхоланд. Удар с тъп предмет по главата на доктора. Например с бейзболна бухалка.

Може би момчето е накарало Мейт да отиде там с наивна лъжа: представил се е за неизлечимо болен пациент, копнеещ за смъртоносната ласка на хуманитрона.

Млад кандидат-пътник. Мейт би приветствал тази възможност да опровергае нападите на всички феминистки, които твърдяха, че това, с което се занимава, е свързано с неговата сексуалност.

Срещата, убийството, а две седмици по-късно проникването в апартамента на Мейт и скриването на стетоскопа.

„Вече си във от бизнеса, докторе.“

Висок интелект и първична ярост. У младежа имаше предостатъчно и от двете. Ерик бе свикнал да се измъква посред нощ, правел го от години.

Хелън, кучето...

Би било поучително да хвърля по един поглед на разпечатките на телефонните му разговори и плащанията с кредитната му карта. Дали е резервирал полет от Пало Алто до Ел Ей във или около деня на убийството на Мейт? Дали после се е върнал отново, за да проникне в дома му?

Толкова рискове само за да подразни духа на Мейт.

Или целта му е била да унизи полицията? Защото след като е пролял кръв, е установил, че му харесва?

Съчетанието на кръвта и насладата. Така бе започнало всичко и за Майкъл Бърк. Винаги се започва с това.

Толкова млад и интелигентен човек да се превърне в звяр. Ужасяващо.

Искаше ми се да споделя тези разсъждения с Майло. „Интригуващо — би казал. — Но само теории.“

Щяха да останат в сферата на теориите, защото не можех и не исках да задълбавам повече.

Извири клаксон. Нечии спирачки изскърцаха. Прозвучаха ругатни. Въздухът навън изглеждаше тежък и задушен. Поседях в стоманената си кутия, заклещена сред хиляди други, и си внуших, че чакам да продължа с ясно съзнание за посоката.

31.

Четири следобед. Открих сандвичи с мариновано телешко и бира в хладилника и бележка от Робин, прикрепена към кутия със зелена салата. Бе отишла със Спайк в „А & М Студиос“, за да присъства на записи. Басистът щял да изпробва нейно творение с осем струни. Ритъм енд блус парчета, Спайк обожаваше такива звуци.

Студиото се намираше в Ла Брея, близо до „Сънсет“. Бях минал на няколко преки оттам. Разминаващи се кораби...

Върху масата в трапезарията бяха струпани писма. Отдалеч личеше, че повечето са сметки и брошури с обещания за безсмъртие. Позвъних на Сейфър. Беше в съда, не можех да говоря с него и опитах да се свържа със семейство Дос.

Вдигна Ричард.

— Докторе. Значи си получил пакета.

— Какъв пакет?

Мълчание.

— Няма значение... С какво мога да ти бъда полезен?

— Обаждам се, за да разбера как сте.

— Стейси е добре. Отишла е на училище. Няма да се прибере през уикенда. — Сниши глас. — Предполагам, че така е най-добре.

— А Ерик?

— Замина обратно за „Станфорд“. Изпратих го на летището Ван Найс.

— Мислиш ли, че е готов за това?

— Защо не?

— Снощи...

— Снощи просто излезе извън кожата си. След всичко, което преживя, беше неизбежно. Честно казано, радвам се, че най-сетне даде воля на чувствата си. Онези неща бяха просто дрънкулки, всичко е застраховано. Ще кажем, че пантите на витрините са се разхлабили.

— Ще се консултира ли с някого в „Станфорд“?

— Обсъдихме този въпрос — отвърна той. — Каза, че ще си помисли.

— Мисля, че е трябвало да бъдеш по-настойчив.

— Слушай, докторе, оценявам всичко, което направи за нас, но истината е, че синът ми... не се чувства добре с теб. Вината не е твоя, с всеки е различно. Ти си подходящ психолог за Стейси, но не и за него. Може би е за добро, така ще избегнем съперничество между брат и сестра. Съсредоточи се върху нея, а аз ще се справя с Ерик.

— Мисля, че той се нуждае от помощ, Ричард.

— Мнението ти е взето под внимание.

— А ти, Ричард? Как си?

— Сам съм. Предполагам, че трябва да свикна с това.

— Мога ли да помогна с нещо?

— Не, добре съм... въпреки че твоето приятелче, детективът, все още иска разрешение да претършува сантиметър по сантиметър всичко, което притежавам. Върви по петите на Сейфър и настоява за „разговор“. Какъв евфемизъм. Но всеки трябва да върши работата си. Сейфър обещава скоро да ме измъкне от тази каша. Трябва да затварям, докторе. Чакат ме на другата линия. Ако Стейси има нужда от теб, ще се обадя.

— Не иска ли час?

— Ще я попитам. Благодаря. Чао.

Открих пакета в средата на купчината писма. Бе доставен от куриер, с обратен адрес „РТД Пропъртис“. В плик с емблемата на фирмата имаше чек, разписан от името на РТД. Петнадесет хиляди долара. Напечатана бележка:

Господин Д. ви благодари за отделеното време.
Надява се сумата да покрие всички разходи.

Тери, счетоводител

„Ще се обадя.“

Едва ли. Очевидно бе, че това е последният ми хонорар от него.

Не можех да говоря с Майло и затова се обадох на Петра и споделих с нея впечатления си от Дони Салсидо-Мейт. Беше любезна, но долових някаква припряност и я попитах дали моментът е неудобен.

— Всичко е наред — успокой ме тя. — Просто след няколко минути трябва да тръгна за „Холивуд Прес“, за да обявя започване на следствие по един случай. Момче се запознава с момиче, преспиват заедно, а после той я убива и прави опит да се самоубие. Включен е на системи. Някои хора не могат да свършат нищо както трябва. Какво има?

Преразказах ѝ накратко разговора си с Дони.

— Струва ли ти се опасен? — попита тя.

— Ако не взема лекарства, може би. Не мога да бъда напълно сигурен, че не е убил баща си, но бих се обзаложил.

Обясних основанията си.

Петра каза:

— Звучи разумно. Ще предам на Майло и ще го попитам дали иска да го задържа по някакъв повод. Слушай, зная, че ставам твърде досадна с въпросите си за Били, но не ме бива да се грижа за деца: бях най-малката в семейството си. Утре, когато отида при него, искам да му занеса някакви книжки. Можеш ли да ми препоръчаш подходящи?

— Момчето обича историята.

— Вече му занесох предостатъчно исторически четива. Мисля, че не е зле да се разнообрази с малко художествена литература... нещо класическо? Според теб ще може ли да разбере „Клетниците“ или „Граф Монте Кристо“?

— Да — отвърнах. — И двете.

— Добре, не бях сигурна. Заради темите... изоставяне, бедност. Не мислиш ли, че са твърде близки до неговата съдба?

— Не, ще му харесат, Петра. Подобни книги биха допаднали на нравствената му същност.

— Вече е развил такава, нали? — каза тя. — Все още не мога да си обясня как.

— Ако знаеше, би могла да забогатееш от това.

— И да сменя попрището си.

— С какво например?

Тя се засмя.

— Нищо. Обичам професията си.

В събота сутринта се събудих с мисълта за Ерик като убиец. Не можах да се отърся от нея по време на закуската, която споделихме с Робин навън до шадравана. После се огледах наоколо, видях колко красив е светът и се запитах дали въображението ми не ме подвежда, защото съм станал черноглед. Все пак нямаше нито едно доказателство дори за разговор на момчето или майка му с Доктор Смърт.

Записките на Мейт бяха хвърлили светлина по въпроса. Сигурен бях, че съществуват, защото той бе смятал работата си за исторически значима и би държал всяка подробност да бъде документирана за следващите поколения.

Майло бе предположил, че са у Хейзълтън, и може би бе прав. Но сега, когато основният му заподозрян бе Ричард, а причината за изчезването на адвоката се бе изяснила, едва ли щеше да преследва него.

Все още не бяха повдигнати криминални обвинения срещу Хейзълтън, но твърденията за домашно насилие и малтретиране на дете означаваха, че други детективи ще тръгнат по петите му и може би някой ще получи разрешително за обиск. Гражданското дело от Брекънхам бе заведено в Болдуин Парк, район под шерифска юрисдикция. Единствената ми връзка с местната полиция бе Рон Банкс, детектив от централния отдел „Убийства“ и приятел на Петра Конър. Бях се срещнал с него само веднъж и не ми се струваше редно да му искам услуга.

След като разчистихме масата от закуската, с Робин отидохме до магазина за хранителни стоки и се поразходихме с кучето. После тя легна да подремне, а аз влязох в кабинета си, включих компютъра и отново порових в интернет. Не изникна нищо ново за Мейт, освен няколко клюки на тема „право на смърт“ в чат, в който участниците упражняваха конституционното си право да бъдат параноици.

„Белият рицар“ бе споделил: „Може би имам развнтено въображение, но мисля, че след смъртта на доктор Мейт ще последват нови опити да бъде затворена устата на всеки, дръзнал да се съпротиви срещу онези, които държат властта“.

„Прав си — бе отвърнало «Смешното момиче». — Чух, че полицаи от различни градове са се събрали, за да създадат отряд срещу застъпниците на евтаназията. Планът е за избиване на хора така, че да изглежда дело на организация, защитаваща правото на смърт.“

Явно гледаха твърде много филми. Излязох от мрежата.

Записките на Мейт... Крайно време бе отново да навестя любезната Алис Зоуби. Вероятно никога не бяха попадали у Хейзълтън, а се съхраняваха в кокетната бяла къща на „Гленмънт“.

Едва ли щеше да бъде по-откривена.

Освен ако изтъкнех разликите между подпомогнатото самоубийство на Джоан и другите „пътници“ на Мейт. Можех да намекна, че той не е помогнал на Джоан, а Ричард го е убил напразно... че Мейт е станал изкупителна жертва, както твърдеше самата Зоуби.

Ако вече знаеше това, новината за ареста на Ричард би я разтърсила. Може би дори ѝ минаваше през ум да даде показания. В такъв случай щях да се постарая да наклоня везните... да се възползвам от скръбта ѝ.

Манипулативно, но тя бе от хората, според които недъгавите трябва да получат помощ да престанат да съществуват. В най-лошия случай щеше да тръшне вратата пред лицето ми. Нямах да загубя нищо. По-добре да опитам, отколкото да бездействам.

Изминах пътя до Глендейл за тридесет и пет минути. Сутринта къщата на Алис Зоуби изглеждаше още по-красива, цветята сияеха в ярки цветове, а медният ветропоказател с форма на петле вибрираше от полъх, който не долавях. На чакълена аля бе паркирано същото бяло ауди. По предното стъкло имаше прах.

Този път наоколо бе малко по-оживено. Възрастен мъж метеше площадката пред къщата си, а млада двойка потегли нанякъде с кола.

Леко почуках с хлопката. Никакъв отговор. Вторият ми опит, малко по-настойчив, също бе посрещнат с мълчание. Заобиколих къщата, минах покрай аудито и стигнах до дървена порта, боядисана в зелено. В двора бръмчаха пчели и пърхаха пеперуди. Извиках Алис Зоуби по име, но никой не отвърна. Отстрани до къщата имаше цветя. В кухнята светеше лампа.

Портата бе залостена, но не и заключена. Проврях ръка, отворих я и продължих по алеята в сянката на стар олющен чинар. Наклонена пътечка водеше до вратата на кухнята. Успях да надникна през големите стъкла и да разгледам стаята. Въпреки че светеше, вътре нямаше никого. В мивката се виждаха съдове. Върху плота бяха оставени кутия с мляко и половин портокал. Плодът бе малко изсъхнал. Почуках. Нищо. Слязох по пътеката и продължих покрай къщата. Погледнах през още няколко прозореца. Непрекъснато се ослушавах, но не чух нищо друго освен бръмченето на пчелите.

Задният двор бе малък и живописен, скрит от погледите на съседите с плет от италиански кипариси от двете страни и висока дървена ограда отзад. Между тях имаше градински мебели във викториански стил и още лехи с цветя, цъфтящи на сянка. Дворът бе тъмен, сгушен под огромната корона на друг чинар, още по-голям, за чиито клони бе вързан плетен хамак.

Стволът му бе дебел колкото две човешки тела.

На него бяха подпрени двама мъртъвци.

Зазвуча по-силно бръмчене — не на пчели, а на рояк мухи.

И двата трупа бяха вързани за дървото с дебело въже, което ги опасваше през гърдите и кръста. Конопените влакна бяха покрити с кафяви, тъмночервени и черни петна.

Между пръстите на босите им крака пълзяха множество насекоми. Жената бе наведена надясно. Бе облечена с домашен пеньоар на цветя с еластична яка, която бе позволила дрехата да бъде смъкната надолу, без да се разкъса, и се виждаха нарязаните ѝ гърди. Убиецът бе повдигнал полата над кръста ѝ, бе свил коленете и разтворил бедрата ѝ. Цялата ѝ кожа бе покрита с рани, от които тръгваха ивици в същите тъмни цветове като петната по въжетото и продължаваха по тревата. Плътта ѝ имаше зеленикав оттенък, там където не бе покрита със засъхнала кръв.

На корема ѝ бяха изрязани три триъгълника. Главата ѝ бе клюмнала над гърдите и лицето ѝ не се виждаше, но различих голям черен гердан под брадичката и бухнали бели коси, които блестяха там, където не бяха накацани от мухи — и се убедих, че това са останките на Алис Зоуби.

Късите панталони на мъжа бяха свалени и сгънати до лявото му бедро. Синьото му поло не бе съблечено, а само повдигнато над

гърдите. Бе едър и набит, с къдрави червени коси, които бях виждал по телевизията.

По издутото шкембе на Рой Хейзълтън също танцуваха триъгълници. Главата му бе наведена надясно, към Алис Зоуби, сякаш се напрягаше да чуе някаква тайна, която тя му шепнеше.

Лицето му бе обезобразено. Половите му органи бяха отрязани и сложени на тревата между краката му. Около тях се тълпяха особено голям брой мухи.

Пръстите на лявата му ръка бяха преплетени с тези на Алис Зоуби. Двамата се държаха за ръце.

Бях плувнал в студена пот и затаил дъх, но умът ми работеше трескаво. Отместих поглед от трупите към нещо друго, на няколко крачки вляво. Беше плетена кошница за пикник, а на нея бе подпряна висока зелена бутилка със запечатана тапа. Шампанско. Върху кошницата имаше две малки бурканчета със златисти капачки.

Стоях твърде далече, за да прочета етикетите, но знаех, че местопрестъплението трябва да остане непокътнато.

Червено и черно бурканче. Хайвер?

Шампанско и хайвер, богаташки пикник. Босите крака и домашното облекло на Алис подсказваха, че двамата с адвокатата не са имали намерение да излизат.

Позата. Иронията.

Върху лявата гръд на трупа на жената кацна голяма синкава муха, която се повъртя там, преди отново да полети и да се устреми към мен.

Заднишком излязох през вратата и осъзнах, че по дръжката има мои отпечатъци. Скоро някой щеше да поиска да си поговори с мен. Оставих я отворена и се върнах по обратния път покрай аудито до бордюра.

Старецът се бе прибрал. На улицата бе мъртвило, пусти бяха и идеално поддържаните дворове. Прелитаха врабчета. Кога ли щяха да пристигнат лешоядите?

Качих се в севилята и най-сетне си поех дъх.

Последният човек в Ел Ей без мобилен телефон.

Потеглих и стигнах до бензиностанцията на „Върдюго Роуд“ облян в пот и запъхтян. Спрях до телефонен автомат, опомних се и слязох. Положих свръхчовешко усилие да не изглеждам така, както се чувствах, и да не привлека вниманието на клиентите.

Убийствата бяха извършени в район под юрисдикцията на полицейското управление в Глендейл, но въпреки това се обадох на Майло.

32.

— Имате ли представа кога ще се върне?

— Мисля, че отиде до центъра за някакви документи — отвърна чиновничката, която не познавах. — Мога да ви свържа с детектив Корн. Работи с детектив Стърджис. Името ви, господине?

— Не, благодаря — казах аз.

— Сигурен ли сте?

Стори ми се любезна и реших да ѝ опиша грозните подробности и да затворя, без да изчакам отговора ѝ.

Върнах се в Ел Ей с надеждата у дома да няма никой. Имах нужда от време да си поема дъх и да подредя мислите си.

Бях потресен и изпълнен с погнуса. От порите ми бликваше пот всеки път, когато в съзнанието ми изплуваше гледката на двете тела.

С Майло бяхме посетили Алис Зоуби само преди пет дни.

Нямаше червеи и разлагането бе в ранен стадий... Не бях съдебен патолог, но бях видял достатъчно трупове, за да преценя, че от убийството са изминали не повече от два дни. Пощата и разпечатката на телефонните разговори на Алис щяха да дадат по-ясна представа.

Подпрени на дърво, хванати за ръце, на пикник.

Нападателят бе достатъчно силен, за да надвие едър мъж и жена, участвала в хималайски експедиции.

Някой познат. Помощник. Със сигурност бе такъв.

Отвращението не отшумя, но у мен се прокрадна ново, странно чувство на наивно детинско задоволство.

Извършителят не бе нито Ерик, нито Ричард. Нямаха мотив, а местонахождението им през последните два дни бе добре известно. Същото се отнасяше и за Дони Салсидо.

Вързани за дърво. Геометрични фигури. Запазената марка на Майкъл Бърк. Време бе да прегледам още веднъж голямата черна папка на Леймърт Фъско.

Време бе да се обадя на Фъско, но Майло заслужаваше да узнае пръв.

Карах по 134-а твърде бързо, надявах се да заваря къщата празна и размишлявах за Хейзълтън, който бе избягал от съдебно дело, а го бе сполетяло нещо далеч по-жестоко.

Може би от самото начало се бе крил при нея. Спомних си за телефонното обаждане в дома ѝ по време на посещенията ни, след което бе побързала да ни отпрати. Може би бе позвънил приятелят ѝ, за да попита дали теренът е чист.

Някой им бе устроил засада точно в тази къща. Някой, когото бяха познавали... уважаван човек, спечелил доверието им. Надарен млад лекар, който бе чиракувал при Мейт.

Със сигурност местната полиция вече е изпратила хора на местопрестъплението. Скоро отпечатъците ми щяха да бъдат снети от вратата и след няколко дни щеше да бъде открито съответствие от Медицинската комисия в Сакраменто.

Майло трябваше да узнае час по-скоро.

Ако не успееш да се свържеш с него, дали да се обърна направо към Фъско? Агентът от ФБР бе казал, че ще лети за Сиатъл. Искал да провери нещо във връзка с неразкритите убийства... дали имаше предвид нещо конкретно?

Последната жертва в Сиатъл бе Мариса Бонпейн. В гората бе открита пластмасова спринцовка. Описана като доказателство и забравена.

Едва ли бе съвпадение.

Фъско бе оставил номера на мобилния си телефон, но бе записан в папката за Бърк, която бе у дома. Пришпорих севилята със сто и петдесет.

Отключих входната врата. Пикапа на Робин го нямаше. Молитвите ми бяха чути. Докато тичах към кабинета си, изпитах чувство за вина, че съм толкова доволен.

Отново потърсих Майло. Колкото по-скоро го откриех, толкова по-добре. Позвъних на мобилния телефон на Фъско, но никакъв отговор и от него. Започнах да се чувствам, сякаш бях останал сам на света. След още един безполезен опит да се свържеш с Майло, набрах номера на щаба на ФБР в Уестууд и попитах за специален агент Фъско.

Администраторката ми каза да изчакам и ме свърза с друга жена с плътен глас на вариететна певица, която записа името и номера ми.

— Мога ли да му кажа във връзка с какво го търсите?

— Той ще се сети.

— В момента го няма. Ще му предам, че сте се обадили.

Извадих голямата черна папка, отворих я и разгледах снимките на трупове, вързани за дървета, с геометрични фигури, изрязани в плътта. Паралелът бе неизбежен.

Всичките ми теории за семейните проблеми на Дос и Манитоу бяха опровергани и се бе оказало, че просто си имаме работа с психопат. Прелистих полицейските доклади, намерих онези от Сиатъл и докато се вирах в ситния шрифт, с който бе напечатана информацията за Мариса Бонпейн, на входната врата се позвъни. Оставих папката на бюрото и забързах натам. Видях през шпионката двама души — мъж и жена, бели, около тридесетгодишни. Лицата им не издаваха нищо.

Изглеждаха сериозен тандем. Мисионери? Имах нужда някой да ми вдъхне малко вяра, но точно сега не бях в настроение за проповеди.

— Да? — обадох се през вратата.

Устните на жената се раздвижиха.

— Доктор Деллаур? ФБР Бихме искали да поговорим с вас.

Плътен глас на вариететна певица. Преди да отвърна, шпионката бе закрыта от полицейска значка. Отворих.

Устните на жената бяха разтегнати, но усмивката ѝ ми се стори някак студена. Все още не бе прибрала значката си.

— Специален агент Мери Донован. Това е специален агент Марк Братс. Може ли да влезем, доктор Деллаур?

Донован бе висока около метър и шестдесет, с къси светлокестеняви коси, массивна челюст и стегнато тяло с едри гърди и ниска талия. Бе облечена с тъмносив костюм. Имаше червендалесто лице и самоуверено изражение. Братс бе с половин глава по-висок, с тъмни пооредели коси, премрежен поглед и топчесто лице с невинен израз. Имаше белег на брадичката и лепенка под едното ухо. Носеше тъмносин костюм, бяла риза и вратовръзка на сиви и тъмносини райета.

Сторих им път. Спряха се в преддверието и успяха да огледат къщата, преди да ги поканя да седнат.

— Благодаря за отделеното време, доктор Делауер — каза Донован, все още усмихната, когато се настани на най-удобния стол. Бе донесла голяма чанта от черен плат, която остави на пода.

Колегата ѝ изчака да седна и зае място от другата ми страна. Опитах се да се държа непринудено и да мисля за отворената папка, а не за онова, което бях видял в Глендейл.

— Хубава къща — отбеляза Братс, — светла.

— Благодаря. Мога ли да попитам за какво става дума?

— Чудесно — каза Донован. — Някакви предположения?

— Нещо, свързано с агент Фъско.

— С господин Фъско.

— Не е федерален агент?

— Вече бивш — отвърна Братс с тих, тънък глас, като на срамежлив хлапак, който кани момиче на среща. — Господин Фъско беше пенсиониран от Бюрото преди известно време.

— Поради лични съображения — добави Донован. Извади бележник и миникасетофон „Сони“ от чантата си и ги сложи на масичката. — Разрешавате ли да записвам разговора?

— Ако ми кажете за какво става въпрос, може би.

Пръстите ѝ забарабаниха по сонито. Беше с изненадващо дълги нокти, френски маникюр. Червилото ѝ бе нежно и контрастираше със суровия израз на лицето ѝ. Явно нямаше подход към непокорни цивилни граждани.

— Господине — каза тя, — във ваш интерес е да...

— Трябва да зная. Фъско заподозрян ли е?

„В множество убийства.“

— Засега просто се опитваме да го открием. За да му помогнем. — Докосна с показалец бутона за запис. — Можем да ви призовем за разпит в щаба на Бюрото.

— Това би отнело време за досадна чиновническа работа, а нещо ми подсказва, че времето ви е ценно — казах аз. — От друга страна, бихте могли да ми кажете какво става, да ви съдействам и всички да си починем през останалата част от уикенда.

Жената хвърли поглед към Братс. Не долових никакъв знак от негова страна, но когато отново се обърна към мен, изражението ѝ бе по-приветливо.

— Ето как стоят нещата, докторе. Всичко, което бихте искали да знаете. Леймърт Фъско беше уважаван представител на Бюрото. Предполагам, че сте чували за Специалния отдел по поведенческа психология в Куантико? Господин Фъско беше в челните редици. Всъщност е доктор Фъско. Има диплома за психолог, също като вас.

— Той ми каза. Защо беше помолен да напусне Бюрото?

Братс се наведе, натисна бутона за запис и попита:

— Как се запознахте с него?

— Съжалявам, това нещо ме смущава.

Съжалявах и за доста други неща. Преди минути бях готов да посоча Майкъл Бърк като истинския Доктор Смърт. Ако Фъско бе излъгал, какво ставаше с целия сценарий?

— Какъв е проблемът? — попита Донован.

— Не мога да позволя да записвате думите ми, без да ми е ясна цялата картина. Разговарях с Фъско. Искам да разбера с кого съм си имал работа.

Отново се спогледаха. Донован отново се усмихна, кръстоса крака и ги потърка един в друг. Макар и къси, бяха доста стройни. Добре оформени прасци в ефирни чорапогачи. Братс втренчи поглед в тях, сякаш гледката все още бе нова за него. Запитах се откога ли са партньори.

— Добре, докторе — каза тя. Изведнъж стана по-мила. Тръсна коси, размени краката си и се приближи към мен. Предположих, че е усвоила тези движения на някой федерален семинар като тактика за предразполагане на разпитвания. — Но първо нека се опитам да отгатна как сте се запознали с него. Свързал се е с вас и детектив Стърджис и е поискал да се срещнете и да обсъдите едно убийство, най-вероятно на доктор Мейт, защото вие сте психологът консултант по случая. Казал ви е, че знае кой е убиецът. — Широка усмивка. — Как се справям дотук?

— Блестящо — отвърнах.

— Майкъл Бърк — каза Братс. — Искал е да повярвате в теорията му за доктор Майкъл Бърк.

— Нима Бърк е измислен?

Агентът сви рамене.

— Да кажем, че Фъско е обсебен.

— От Бърк.

— От идеята за Бърк — поясни Донован.

— Твърдите, че Фъско фантазира за Бърк?

Тя хвърли поглед към касетофона. Изключи го.

— Добре, ще ви разкажем цялата история, но настояваме да си остане между нас. Агент Фъско е имал завидна кариера в Бюрото. За няколко години е бил назначен в манхатънския щаб като директор по въпроси, свързани с поведенческата психология. Преди пет години съпругата му починала от рак на гърдата и той останал единствен родител на детето си — четиринадесетгодишна дъщеря на име Виктория. Смъртта на госпожа Фъско го разтърсила особено дълбоко, защото на детето също била поставена диагноза рак, години по-рано, когато било малко. Било лекувано от костен тумор в „Слоун-Кетъринг“ и явно е спасено. Скоро след като жена му починала, Фъско поискал преместване, за да отгледа Виктория в по-спокойна обстановка. Бил назначен на административен пост в Бъфало и купил къща близо до езерото Йъри.

— Не е преследвал кариера — отбелязах. — Решил е да се посвети на детето.

Донован кимна.

— През първите две години всичко изглеждало наред, но момичето се разболяло отново на шестнадесет години. От левкемия, най-вероятно причинена от радиацията при лъчевата терапия, на която е било подложено.

— Вторичен тумор — казах.

Рядко, но трагично. Бях виждал подобни случаи в педиатричната клиника.

— Точно така. Агент Фъско започнал да води Виктория в Ню Йорк за ново лечение в „Слоун-Кетъринг“. Преживяла една ремисия, но състоянието ѝ отново се влошило, последвала още една химиотерапия, но била постигната само частична ремисия. След експериментално прилагане на нови лекарства започнала да се възстановява, но била твърде слаба. Агент Фъско решил лечението ѝ да продължи по-близо до дома, в болница в Бъфало. Целта била дъщеря му да укрепне, преди да ѝ бъде направена костномозъчна трансплантация в Ню Йорк. За известно време имала подобрене, но заболяла от пневмония вследствие на химиотерапията и имунната ѝ

система отново отслабнала. Приели я в болница, където за съжаление починала.

— Очаквало ли се е?

— Доколкото зная, не е било нито неочаквано, нито неизбежно.

— От онези случаи, при които шансовете са петдесет на петдесет — обясни Братс.

— Болница в Бъфало — отбелязах. — Случайно за нея да се е грижил терапевт на име Роджър Шарвеньо?

Донован се намръщи. Погледна към Братс. Партньорът ѝ поклати глава, но тя каза:

— Вероятно.

— Вероятно?

— Роджър Шарвеньо е давал дежурства при последния престой на Виктория в болницата. Дали я е лекувал той, не може да се установи.

— Изчезнала документация? — попитах.

— Какво значение има? — промърмори Братс.

— Майкъл Бърк също ли е бил там през този период?

Братс присви очи. Донован каза:

— Няма сведения Бърк да се е грижил за нея.

— Но е работел в болницата, може би е помагал в спешното отделение на добра воля — казах аз. И двамата останаха мълчаливи. Продължих: — Кога е разбрал Фъско, че някой е убил дъщеря му — Шарвеньо, Бърк или и двамата?

— Няколко месеца по-късно — отвърна Донован. — Когато Шарвеньо започнал да прави самопризнания. Фъско твърдял, че го е познал от отделението. Виждал го бил в стаята на Виктория, когато нямал работа там. Поискал да разговаря с него в затвора, но не получил разрешение от местната полиция, защото Бюрото нямало нищо общо със случая и определено нямал право да се бърка. Било е очевидно, че въпросът е личен. Агент Фъско не реагирал добре на това. След като Шарвеньо излязъл на свобода, започнал да досажда на адвоката му. Държал се все по-... неадекватно. Не се отказал дори след самоубийството на Шарвеньо.

— Бил ли е заподозрян в това предполагаемото самоубийство? — попитах.

Отново колебание.

— Не, никога. Шарвено се криел. Няма сведения Фъско да е успял да го намери. Междувременно продуктивността му като агент спаднала и Бюрото го изпратило обратно в Куантико за няколко месеца. Провеждал семинари с начинаещи психолози консултанти. Мярката била взета, за да се успокои. Решението изглеждало сполучливо, привидно Фъско се владеел, но това се оказало заблуда. Тайно влагал цялата си енергия в проучвания за Бърк и черпел информация, без да е получил разрешение. Бил призован в Ню Йорк за среща с ръководството и на нея бил освободен от работа с пенсия за инвалидност.

— Емоционална инвалидност — уточни Братс.

— Смятате, че има сериозни психически проблеми? — попитах.
— Загуба на връзка с действителността?

Братс въздъхна. Изглеждаше смутен.

— Срецнали сте се с него — каза Донован. — Какво е вашето мнение, докторе?

— Стори ми се, че има съвсем ясна цел.

— В това е проблемът, докторе. При упоритото преследване на тази цел вече е извършил куп престъпления.

— Насилие?

— Главно многобройни кражби.

— На какво?

— На информация. Отмъкнал е официални полицейски доклади от различни управления и продължава да се представя за специален агент. Ако всичко това се разчуе, докторе... Бюрото му съчувства за преживените нещастия и го уважава заради някогашния му принос. Никой не желае този човек да свърши в затвора.

— А разкритията му за Бърк? — попитах.

— Бърк не ни засяга — отвърна Братс.

— Защо?

— Не е в нашата област — поясни Донован. — Занимаваме се само с вътрешни разследвания, а не с криминални деяния на хора извън Бюрото. Случаят с агент Фъско се води вътрешно разследване.

— Някой от Бюрото издирва ли Майкъл Бърк?

— Нямаме достъп до тази информация. Целта ни е проста: да заловим Леймърт Фъско, за негово добро.

— Какво ще стане с него, ако го намерите? — попитах.

— Ще му помогнат.

— В затвора?

Донован се намръщи.

— Ще се отнесат към него хуманно. Забравете за филмите, които сте гледали. Доктор Фъско вече е цивилен гражданин и се ползва със същите права, както всички останали. Ще остане под надзор, докато бъде преценено, че е способен да разсъждава трезво. Всичко това е за собственото му добро, докторе. Никой не иска човек с неговия... авторитет и опит да попадне в затвора.

— Търсим го от доста време — продължи Братс. — Най-сетне го засякохме в Ел Ей. Добре прикрива следите си, сдобил се е с мобилен телефон под друго име, но открихме номера и ни отведе до апартамент в Кълвър Сити. Когато стигнахме там, вече беше офейкал. Изнесъл се. Преди час се обадохте вие и случайно се натъкнахте на нас.

— Късметлии сте — отбелязах.

— Къде е той, докторе?

— Не зная.

Братс сви ръката си в юмрук.

— Защо се опитвате да се свържете с него, докторе?

— Във връзка с Майкъл Бърк. Навярно знаете, че съм консултант на ПУЛА. Бях помолен да съдействам на специален агент Фъско. — Свих рамене. — Това е.

— Стига, докторе — каза Братс. — Не бихте искали да изпаднете в неудобно положение. Скоро ще се свържем с детектив Стърджис и той ще ни каже истината.

— Заповядайте.

Братс се приближи към мен и долових аромат на ментолов одеколон. Бе стиснал зъби. Вече не изглеждаше така невинен.

— Защо проявявате такъв интерес към Бърк? Нали вече е заловен заподозрян в убийството на Мейт?

— За доизясняване — отвърнах.

— Доизясняване — повтори Братс. — Също като Фъско.

— Знаете ли, докторе — каза Донован, — някои хора смятат, че често имате натрапчиви идеи.

Усмяхнах се. Кога ли щяха да идентифицират отпечатъците ми по вратата за задния двор на Алис Зоуби?

— Изглежда, сте ме проучили.

— И ние държим да бъдем наясно.

— Ако всички постъпваха така, светът щеше да бъде по-спокойно място — отбелязах. — Нямаше да има неразбории.

Братс потърка белега си и хвърли поглед към касетофона. Не бе записано нищо съществено.

— Нима си въобразявате, че всичко това е шега? Че просто седим тук, за да ви дразним?

Обърнах се и го погледнах право в очите.

— Не мисля, че този разговор ви е по-приятен, отколкото на мен, но това не променя фактите. Попитахте ме къде е Фъско и бях откровен с вас. Не зная. Каза, че заминава извън града, и остави номера на мобилния си телефон. Опитах да му се обадя, но не отговаря и затова позвъних в щаба. Очевидно не ме е инструктирал да постъпя така и очевидно няма какво да изкопчите от мен.

— Какъв телефонен номер ви даде?

— Почакайте тук и ще ви го донеса.

— Добре — каза Братс, едва раздвижвайки устни.

Влязох в кабинета си, пхнах черната папка в едно чекмедже и се върнах при тях с преписания номер. Братс се бе изправил и разглеждаше шарките на стената. Донован седеше със събрани колене. Подадох ѝ листа.

— Същият, до който вече се добрахме, Марк — каза тя.

— Да тръгваме — настоя партньорът ѝ.

— Ако Фъско ми беше оставил подробни сведения, щяха ли да бъдат по-надеждни от всичко, което ми е казал?

— Твърдите, че Фъско просто ви е разказал за Бърк и се е изпарил?

— Отидох на срещата заедно с детектив Стърджис, както вече знаете.

— Къде се състоя?

— В „Мортс Дели“. Стърджис не повярва в теориите за Бърк и остави на мен да умувам върху тях. Както казахте, той има заподозрян.

— А вие на какво мнение сте?

— Относно кое?

— Относно Бърк.

— Трябват ми повече сведения. Именно затова търсех Фъско. Ако знаех, че положението ще стане толкова сложно...

Братс се обърна към мен.

— Разберете следното: ако Фъско продължи да действа на своя глава, наистина ще усложни нещата.

— Прав сте — потвърдих. — Известен федерален агент нарушава закона, експерт психолог полудява. Всичко това би подронило авторитета ви.

— Нима вършим нещо нередно, като се стараем да запазим доверието в Бюрото, за да може да върши работата си?

— Напротив, доверието е важно.

— Точно така, докторе — каза Донован. — И вие помислете за авторитета си.

Проследих ги с поглед, когато потеглиха с тъмносин седан. Бяха обявили Фъско за маниак, а загърбваха същността на разследването му. *Вътрешни въпроси*. Проблемът не ги засягал. Може би това означаваше, че други агенти се занимават със случая Бърк. Или никой не работи по него.

Когато новината за убийството на Зоуби и Хейзълтън се разчуеше, Фъско щеше да потрие ръце. Вероятно щеше да позвъни на Майло или дори да се върне в Ел Ей с риск да бъде арестуван от бившите си другарчета. *За негово добро*.

Бе преживял големи лични трагедии, но точно сега не можех да мисля за нерадостната му съдба. Прибрах се и направих нов опит да се добера до Майло. Осмелих се да позвъня още веднъж в участъка в Западен Ел Ей и се подготвих да преправя гласа си, ако вдигне същата служителка.

Този път попаднах на мъж, който вяло ми каза да почакам да ме свърже с отдел „Убийства и грабежи“.

Прозвуча познатият глас на Дел Харди, ветеран, който преди време бе партньор на Майло. Дел бе чернокож, но това нямаше голямо значение. Беше се оженил повторно за убедена баптистка, която бе настояла за прекратяване на партньорството. Знаех, че му остава година до пенсия и крои планове за преместване във Флорида.

— И ти ли работиш в събота, Дел?

— Всеки ден освен в неделя, докторе. Докъде стигна със свиренето на китара?

— Рядко ми остава време за това. Виждал ли си дебелака скоро?

— Преди около час. Каза, че отива при съдия Макинтайър да настоява за някакво разрешително. В Пасадина. Мога да ти дам номера, ако е важно. Но съдия Макинтайър не обича да го безпокоят през уикенда, така че защо не потърсиш Майло на мобилния?

— Опитах. Не отговаря.

— Може би го е изключил, за да не дразни съдията.

— Страховит тип, а?

— Макинтайър? Въплъщение на реда и законността. Ако смята, че си почтен гражданин, дава мило и драго за теб. Запиши номера.

Женски глас попита суховато:

— За какво става въпрос?

— Аз съм консултант на полицията за едно убийство. Важно е да се свържа с детектив Стърджис. Там ли е?

— Момент.

След четири минути отново се обади тя.

— Тъкмо си тръгва. Каза, че той ще ви потърси след малко.

Четвърт час по-късно Майло най-сетне позвъни.

— Какво толкова важно има, Алекс? Откъде се сдоби с номера на Макинтайър, по дяволите? Едва не провали преговорите ми, почти бях издействал разрешително за обиск в дома на Дос. Все пак го получих.

— Извинявай, но напразно губиш времето си.

Разказах му какво бях видял в задния двор на Алис Зоуби.

Както бях съобщил и на чиновничката от участъка, по вратата имаше мои отпечатъци.

— Шегуваш се, нали? — каза той.

— Ха-ха!

Дълго мълчание.

— Първо, защо си ходил там, Алекс?

— От скука, от любопитство... има ли значение? Това променя всичко.

— Къде се намираш в момента?

— У дома. Току-що изпратих двама гости.

Започнах да му разказвам за Донован и Братс.

— Достатъчно — прекъсна ме той. — Идвам при теб... Не, по-добре е да се срещнем някъде другаде, в случай че те държат под

наблюдение. Току-що излязох на 110-а. Нека бъде на централно място, на Пайко-Робъртсън, паркинга зад „Милърс Аутпоуст“, в източния край. Ако закъснея, поразгледай джинсите. Опитай се да разбереш дали федералните са по петите ти. Ако те следят, ще изпратят няколко коли и ще бъде почти невъзможно да им се изплъзнеш. Забеляза ли с каква кола си тръгнаха?

— Син седан.

— Провери дали през пет-шест коли зад теб има такъв. Ако го видиш, върни се у дома и изчакай.

— Страхотна интрига.

— Елементарен номер — каза той. — Бюрокрацията трябва да получи урок. Зоуби и Хейзълтън. Успя ли да прецениш етапа на разлагане?

— Зелен оттенък на кожата, рояк мухи.

— Най-много ден-два... Твърдиш, че позата е същата, както на снимките в папката на Фъско?

— Точно. Освен това има геометрични фигури.

— Мили боже! — въздъхна той. — Всеки ден нова тръпка.

Написах бележка на Робин и тръгнах. Карах по-бавно от обикновено и се озъртах за син седан или друго возило, което би могло да принадлежи на федералните служби. Не забелязах преследвачи. Стигнах до „Милърс Аутпоуст“ доста преди Майло, паркирах където ми бе казал, слязох от колата и се облегнах на вратата откъм шофьорската седалка. Отново не видях наоколо синята кола. Бяха заети близо половината места на паркинга. От магазина излизаха клиенти с покупки, доста хора се спираха пред близката сергия за вестници, а по Робъртсън фучаха коли. Докато чаках, се замислих за фазата на разлагане.

Майло се появи след десет минути, бе с изненадващо елегантен сив костюм, бяла риза и тъмночервена вратовръзка. Беше се издокарал за преговорите със съдия Макинтайър.

Даде ми знак да отида до цивилната кола и запали „Панатела“, докато се настанявах на предната седалка.

Огледа паркинга, потърка мобилния си телефон и хвърли поглед към магазина за джинси.

— Не е зле да си купя чифт широки... Изпратили са хора в Глендейл по сигнал на анонимен гражданин. Как се чувстваш като откривател?

— Чудесно. Но не мога да остана анонимен. Отпечатъците...

— Да, страхотно. Очаквам обаждане от местните детективи. Пристигнали са и журналисти, само въпрос на време е да направят връзка между Зоуби и Хейзълтън и случая с Мейт и новината да излезе на първа страница.

— Точно това иска Бърк — отбелязах. — Но може би е имал различен мотив да убие Зоуби и Хейзълтън: да се добере до записки, които биха послужили като улика срещу него. Възможно е отдавна да е възнамерявал да ги очисти, но арестът на Ричард да е ускорил нещата: не би искал някой друг да си присвои заслугите за неговото дело. Също като Мейт и той жадува за слава. Елиминира стария тартор и се обявява за новия Доктор Смърт.

Майло захапа дървения край на пурата и изпусна задушлив дим.

— Вярваш в цялата история за Бърк дори след като си разбрал, че Фъско не е особено надежден?

— Кога ще отскочиш до местопрестъплението?

— Скоро.

— Почакай да видиш труповете. Всичко съвпада. Донован и Братс не отричат разкритията на Фъско, просто се тревожат, че ще извърши нещо, което би застрашило авторитета на Бюрото. Фъско е убеден, че или Шарвеньо, или Бърк е убил дъщеря му. Личните мотиви понякога пречат, но понякога са мощен заряд.

Той всмука дим, задържа го дълго в дробовете си и лениво нарисова кръг на прашното предно стъкло.

— Значи напразно хабя енергията си за Дос... който, както разбрах от бизнес партньорите му, има доста съмнителна финансова документация. Може би не е зле да изпратя сведенията си на колегите от отдел „Измами“. — Застана с лице към мен. — Алекс, отлично знаеш, че наистина е платил на Гоуд да убие Мейт, не е светец. Това, че Гоуд не е изпълнил своята част от сделката, не оневинява Дос.

— Разбирам. Но гледката, на която се натъкнах в Глендейл, променя всичко.

— Така е — съгласи се той. — Връщаме се на изходна позиция... Бърк, или както и да се казва сега... казваш, че се стреми да бъде в

центъра на вниманието. Но не може да се разкрие пред обществеността, както Мейт... какво означава това? Да очакваме още трупове, вързани за дървета? — Смахът му издаде безпокойство и гняв. — Да, това е страхотна следа. Да проверим всяко дърво в страната... докъде ще стигнем така, Алекс?

— Отново до папката на Фъско — отвърнах.

— Ти вече си я прегледал. Добре, приемам факта, че Бърк е въплъщение на злото. Къде да го намеря, по дяволите?

— Ще препрочета докладите. Човек никога не знае.

— Прав си в това отношение — каза той. — Аз никога не зная. Прекарвам половината си живот в блажено неведение. Добре, да се захванем с някои неотложни неща. Например да те спасим от затвор, когато онези отпечатъци съвпаднат с твоите от данните на Медицинската комисия. Докосна ли още нещо освен портата?

— Хлопката на входната врата. Почуках и на страничната, но само с кокалчетата.

— Козята глава — каза той. — Когато я видях за първи път, започнах да мисля дали Алис не се занимава с черна магия или нещо подобно, особено след приказките ѝ, че Мейт е станал изкупителна жертва. Сега тя се е озовала на жертвения олтар. Добре, ще се застъпя за теб пред полицията в Глендейл, но все някога ще се наложи да те разпитат. Ще бъдат нужни няколко дни, за да съпоставят отпечатъците, дори още по-дълго, ако дактилоскопските данни от комисията не са въведени в „Принтрак“. Но трябва да им сътруднича, така че ще им кажа за теб по-скоро... вероятно утре. Ще ги придумам разпитът да бъде проведен на позната за теб територия.

— Благодаря.

— Моля. И аз ти благодаря.

Вдъхна от пурата, върхът ѝ светна и от него се отрони още къс пепел.

— За какво?

— Че си толкова упорито копеле.

— Какво следва? — попитах.

— За теб? Да не си търсиш белята. За мен — мъчение.

— Искаш ли папката на Фъско?

— По-късно — отвърна той. — Все още имам работа по документите на Дос. Не мога да се откажа от съдебно нареждане за

обиск по обвинение в опит за убийство. Ако го направя, съдия Макинтайър ще ме включи в черния си списък. Ще изпратя Корн и Деметри в офиса на Дос и ще ги накарам да донесат финансовите книжа в участъка, за да мога да отскоча до Глендейл. Може би местопрестъплението ще ми разкрие нещо. Може би Бърк е допуснал грешка в къщата на Алис и ще попаднем по следите му. — Угаси пурата в пепелника. — Вероятността е доста голяма, нали?

— Всичко е възможно.

— Това е проблемът.

Когато се върнах у дома, Робин се бе прибрала. Поръчахме китайска вечеря и нахраних Спайк с остатъците от патицата по пекински, сякаш бях спокоен домошар, който няма други грижи освен данъците и проблемите с простатата. Този път се унесох малко след Робин и лесно заспах. В 4:43 сутринта се събудих със схванат врат и тревожен ум. През нощта бе влязъл хладен въздух и усещах ръцете си като замразени пържоли. Облечен с домашни дрехи, спортни чорапи и чехли, се дотъртрих до кабинета си и извадих папката на Фъско от чекмеджето, в което я бях скрил от Донован и Братс.

Отново започнах с Мариса Бонпейн и не попаднах на нищо интригуващо освен спринцовката. След около час започнах да клювам. Най-разумното решение би било да пропълзя обратно в леглото. Вместо това се промъкнах в кухнята. Спайк спеше сгушен на матрака си в съседното перално помещение, притиснал муцуна към дунапрена. От време на време клепачите му трепваха, явно сънуваше нещо. Блаженото му изражение издаваше, че сънят е приятен... красива жена го вози в пикапа си и му подава парченца кучешка храна, защо не?

Запътих се към килера. Обикновено това го караше да скочи, да дотича и да приклепне на задни крака, очаквайки нещо за хапване. Този път повдигна клепач, изгледа ме сърдито и отново захърка.

Взех си няколко хрупкави пръчици, сварих чаша силно нескафе и изпих половината наведнъж, опитвайки се да се сгрея. През прозорците се виждаше синкавото нощно небе. Звучеше шумолене на листа. Погледнах часовника. Четиридесет минути до разсъмване. Отнесох чашата в кабинета.

„Време е за нова битка с мелници, Дон Кихоте.“

Отново седнах на бюрото си. Десет минути по-късно открих това, което търсех, и се запитах защо не съм го забелязал по-рано.

Бележка, нахвърляна от първия полицаи, изпратен на мястото на убийството на Бонпейн — детектив на име Робърт Елаяс, повикан от горски пазачи, които бяха видели тялото.

С много ситен шрифт, в долната част на страницата, като послепис. Нищо чудно, че ми бе убягнало. „Никакви извинения, Делауер.“ Сега ми се стори крещящо.

„Жертвата е открита от турист, излязъл на разходка с кучето си (виж сведение 45).“

Това ме насочи към края на материалите за Бонпейн, където имаше списък от над триста факта, старателно документирани от съвестния детектив Елаяс.

Сведение номер 45 гласеше: „Турист от Мичиган. Господин Ферис Грант.“

Номер 46 съдържаше адрес и телефонен номер във Флинт, Мичиган.

Номер 47: „Куче, черен лабрадор. Господин Грант заяви: Има страхотен нос. Става за търсачка на наркотици“.

Преди няколко дни бях чул дословно същата реплика. Пол Улрих я бе изрекъл за златистото ловджийско куче Дъчес.

Ферис Грант.

Майкъл Ферис Бърк. Грант Ръштън.

Флинт, Мичиган. Хюи Грант Мичъл бе работил в Ан Арбър, Мичиган.

Позвъних на номера, който Ферис Грант бе продиктувал като домашен, и чух записано съобщение на музея на изкуствата във Флинт.

Явно Елаяс не бе проучил туриста. Защо да си прави труда? Ферис Грант бе просто услужлив гражданин, помогнал за важно разследване, „откривайки“ тялото на жертвата.

Точно както Пол Улрих бе открил Мейт.

Колко ли забавно бе всичко това за Бърк? Да режисира събитията, да създава правдоподобни поводи за появата си на местопрестъпленията. Колко ли се гордееше с хитростта си, докато гледаше как полицията стига до задънени улици?

Тайното развлечение на психопата. Игра, непрестанна игра. Навярно смехът, който звучеше вътре в него, бе оглушителен.

„Турист с куче.“

Пол Улрих. Таня Стратън.

Бързо отгърнах на фотогалерията, събрана от Фъско, и се опитах да съпоставя по-скорошните снимки на Бърк със спомена за Улрих. Но единственото, което бях запааметил от външността му, бяха пухкавите мустаци.

Именно в това бе смисълът. Окосмяването по лицето коренно променя вида. Бях поразен от ефекта, когато за първи път бях разгледал снимките на Бърк. Брадата, която бе пуснал като Хюи Мичъл, охранител в болница, му бе придала различен образ, сякаш носеше маска.

Бе използвал друга самоличност от Мичиган. Ферис Грант... музеят във Флинт. Отново смях: „Аз съм художник!“. Беше се върнал към Мичиган и към позната тактика, защото дълбоко в сърцето си всеки психопат държеше на своя почерк.

Съсредоточих се върху снимката на Мичъл, безизразните очи, застиналото лице и избуялите брада и мустаци. Отново се опитах да си представя Улрих и отново видях единствено огромните мустаци.

Напрегнах паметта си за други физически характеристики.

Мъж между тридесет и четиридесет години, среден на ръст. Пълно съвпадение с Бърк и в двете отношения.

По-къси коси, оредели в сравнение с тези на мъжа от снимките, късо подстригани. На всяка следваща снимка на Бърк личеше тенденция към оплешивяване, която също се връзваше.

Мустаците... стърчащи встрани от лицето на Улрих напълно постигаха ефекта на маска. Отначало ги бях взел просто за проява на екстравагантност, контрастираща с консервативното му облекло.

Финансов консултант, уважавана личност... Нещо друго, казано от Улрих, се бе набило в съзнанието ми. Първите му думи: „Досега имената ни не са споменати във вестниците. Възможно е нещата да останат така, нали, детектив Стърджис?“.

Страх от скандална известност или копнеж за нея?

Майло бе отговорил, че може би двамата няма да бъдат безпокоени от медиите, а Улрих бе започнал да философства на тема „петнадесет минути слава“.

„Анди Уорхол измисли тази фраза и вижте какво го сполетя... беше приет в болница... а си тръгна в чувал... славата не носи нищо

добро... вижте какво се случи с принцеса Даяна, вижте какво стана с доктор Мейт.“

Така бе разкрил на Майло, че се стреми именно към популярност. Разиграваше го, както полицаите в Сиатъл.

Бе стигнал възможно най-близо до криминална слава, без да направи откровено признание.

Не бе съвпадение, че той и Таня Стратън бяха избрали Мълхоланд за сутрешната си разходка в понеделник.

Стратън бе споделила: „Рядко идваме тук в делнични дни“. Отначало не се била съгласила да тръгнат в тази посока. Пол настоял.

Беше се оплакала на Майло, че всичко било идея на Пол. Включително и решението да се срещнат с Майло на местопрестъплението вместо в дома си. Улрих твърдеше, че се е надявал това да бъде нещо като терапия за Таня. Но истинският му мотив... многобройните му мотиви... са били съвсем различни: да държи Майло далеч от своята територия и да получи шанс да изживее отново тръпката.

Улрих говореше за ужас от гледката, но знаех, че изобщо не е изпитал такова чувство.

За разлика от Таня Стратън. Тя изглеждаше истински разстроена и нетърпелива да си тръгне. А Улрих се бе държал с нея ласкаво и спокойно. Твърде спокойно за нормален човек, видял касапница.

Падеше си по заниманията на открито. Фъско бе казал, че Бърк кара ски, и предполагаше, че прекарва доста време навън. Улрих бе подхвърлил няколко реплики за поддържането на добра форма и за красотата на мястото.

„Когато човек премине отвъд портала, сякаш попада в друг свят.“

Да, в неговия свят.

Чаровник, но изглежда въздействието на чара му върху Стратън бе започнало да отслабва. Дали бе станала сприхава, защото бе започнала да долавя нещо странно у приятеля си? Или просто връзката им се бе изчерпала?

Спомних си бледото ѝ лице, залитането и изтънелите ѝ коси. Тъмни очила... дали криеше нещо?

Крехко момиче.

Болно момиче?

Когато се досетих за това, сърцето ми започна да бие учестено. Едната от тактиките на Бърк бе да се сближава с болни жени и да им вдъхва кураж.

Да им помага да напуснат този свят.

Всеки вид убийство му носеше наслада. Той бе единственият човек, достоен да носи титлата Доктор Смърт, и скоро светът щеше да го узнае. Колко ли го бе разяждала завистта към Мейт заради славата, която бе постигнал, отнемайки петдесет човешки живота? Въпреки годините, прекарани в медицински колеж, Бърк не можеше да практикува открито като Мейт и се бе наложило да стане негов чирак.

Бе принуден да се преструва на лаик.

Защото откакто бе пристигнал в Ел Ей, не бе намерил начин да блесне с медицинските си препоръки и трябваше да се представя за финансов консултант.

„Главно работа с недвижими имоти...“ Адрес в Сенчъри Сити. Доста съмнително.

Жилище в Енсино. „Точно отвъд възвишението.“ Престижен квартал за уважаван експерт.

В Ел Ей човек можеше да постигне много с една усмивка и един пощенски код.

Визитната картичка, която Улрих бе дал на Майло, се пазеше в участъка в Западен Ел Ей. Обадих се на информацията, поисках служебните му координати в Сенчъри Сити и почти не бях изненадан, когато ги получих. Но позвъних на номера и чух записано съобщение, че абонатът е закрит. Нямаше пренасочване нито към дома му в Енсино, нито към Таня Стратън или друг телефон в града или околностите.

Таня. Болно момиче.

Изчерпана връзка, която би могла да завърши със смърт.

Погледнах часовника. Минаваше шест. През пердетата на кабинета вече проникваше светлина. Ако Майло бе стоял на местопрестъплението цяла нощ, вече трябваше да се е прибрал и да се е отдал на заслужена почивка.

Някои неща не търпяха отлагане. При първото позвъняване вдигна Рик.

— Рано си станал, Алекс.

— Събудих ли ви?

— Не. Тъкмо тръгвам за спешното отделение. Майло вече излезе.

— Къде отиде?

— Не каза. Вероятно отново в Глендейл, заради онова двойно убийство. Прибра се след полунощ, поспа четири часа, събуди се в ужасно настроение, взе душ, без да пее, и дори не подсуши косата си, преди да тръгне.

— Радостите на семейния живот — отбелязах.

— О, да — каза той. — Трябва ми една хубава верижна катастрофа, за да се почувствам полезен.

Майло вдигна мобилния си телефон и изръмжа:

— Стърджис.

— Аз съм. Къде се намираш?

— На Мълхоланд — отвърна той някак вяло. — Взирам се в пръстта. Опитвам се да разбера дали не съм пропуснал нещо.

— Ще внесе искрица радост в скапания ти живот.

Казах му за Улрих.

Очаквах изумление и ругатни, но гласът му отново прозвуча равнодушно.

— Странно е, че го споменавах точно сега.

— Вече си се досетил?

— Не, просто си мислех за Улрих, защото паркирах колата си там, където беше микробусът, и се поразтърках из района. Когато слънцето изгря, така се отразяваше в задното ми стъкло, че ме заслепяваше, и не можех да видя нищо вътре. Улрих твърдеше, че с момичето са открили Мейт малко след изгрева и че са видели тялото през задните стъкла на микробуса. Било е преди седмица, а и прозорците на микробусите са по-високи от моите, но не мисля, че това е от голямо значение, и не ми се вярва ъгълът на лъчите да се е променил толкова оттогава. Чакам да видя дали видимостта ще се подобри значително през следващия четвърт час. Само по себе си, това не е нищо съществено, но след като ми каза... Оставих адреса на копелето в участъка. Ще поискам справка и за него, и за момичето. Време е да ги навестя.

— Може би тя е в опасност.

Обясних защо.

— Болна? — повтори той. — Да, определено не изглеждаше добре със здравето. Още една причина да ги посетим.

— Как ще подходиш към Улрих?

— Нямам основания за арест, Алекс. В момента мога единствено да го понаблюдавам в естествената му среда. Ще кажа, че просто наминавам и ми е хрумнало да го попитам дали не се е сетил за още нещо. Защото сме стигнали до задънена улица. Това би му харесало, нали? Ченгетата са глупави и се допитват до неговата мъдрост.

— Наистина би се почувствал поласкан — потвърдих. — Стига да повярва. Твърде хитър е. Ще се запита защо след ареста на Ричард чукаш на неговата врата в неделя сутрин.

Мълчание.

— Какво ще кажеш да намекна, че са възникнали усложнения при настоящото разследване... за които не мога да говоря. Ще се досети, че имам предвид Зоуби, но няма да го каже. Ще си поиграем и ще го държа под око. Може би Стратън ще издаде признаци на тревога. Може би по-късно през деня ще мога да поговоря с нея насаме.

— Звучи разумно. Искаш ли да дойда с теб?

Няколко мига прасцене. Най-сетне отговори:

— Да.

Когато влязох в спалнята, Робин се бе надигнала и потъркваше очи.

— Добро утро.

Целунах я по челото и започнах да се обличам.

— Колко е часът? Кога си станал?

— Рано. Преди малко. Майло ме чака на Мълхоланд.

— О! — сънено промърмори тя. — Изникнало ли е нещо?

— Може би — отвърнах. Това я накара широко да отвори очи. — Вероятна следа. Нищо опасно. Просто трябва да поразмърдам мозъка си.

Протегна ръце към мен и се прегърнахме.

— Пази го — каза тя. — Този твой мозък. Обичам го.

33.

Майло бе спрял на шосето под местопрестъплението с включен двигател и потупваше с пръсти по волана. Оставих севилята на няколко метра разстояние и се качих при него. Бе облечен в същия сив костюм, но изглеждаше доста овехтял. Потеглихме на изток по Мълхоланд, стигнахме до Глен и продължихме на север през Вали.

— Откъде се сдоби с адреса? — попитах.

— От службата за регистрационни номера. БМВ-то не се води на негово име и не е законен собственик на никакво друго превозно средство, но момичето, Стратън, притежава двегодишен сатурн и адресът ѝ е в базата данни. Шърман Оукс, не Енсино. Две преки на изток.

— Защо да казваш истината, когато можеш да излъжеш?

— Обича да се застрахова за всички случаи, а?

— Изпипва всяка подробност — съгласих се. — Помниш ли какво ми каза ти? Че единствените следи били негови и на Стратън? Разчистил е след себе си, но ако случайно е пропуснал нещо, умело си е осигурил правдоподобно обяснение.

— Толкова години... дирижиране... водил е за носа цял оркестър. — Майло отмести едната си ръка от волана и я повдигна към тавана. — Господи, дай ми възможност да го затапя... Има ли нещо друго, което смяташ, че трябва да зная, преди да застана срещу него?

— Дръж се приятелски, но с авторитет. Не отивай в никоя от двете крайности. Докато го слушаш, оглеждай се наоколо. Накарай го да гадае дали просто проявяваш любопитство, или търсиш нещо. Да видим как ще се държи при несигурност. Разпитвай го за общи неща и изведнъж вмъквай непредвидими въпроси, каквито толкова те бива да измисляш. Добра тактика е да питаш за това, което най-малко очаква. Ти ще диктуваш правилата. Ако стане нервен, може да направи нещо импулсивно, например да си събере багажа и да замине нанякъде, когато повярва, че си си тръгнал, или да скрие нещо... в таен сейф. Много вероятно е да има такъв, където да крие сувенирите си от Таня.

— Сигурен си, че събира сувенири?

— Бих се обзаложил. Можеш ли да уредиш жилището веднага да бъде поставено под наблюдение?

— Каквото и да стане, ще го държим под око, Алекс. Дори ако се наложи лично да се заема с това. Значи предлагаш сам да вляза в ролята и на доброто, и на лошото ченге. Но да действам внимателно. Добре, ще бъда в стихията си, макар и без алкохол за стимул. Ти как ще се държиш?

— Ще се преструвам на равнодушен. Ако успеем да се срещнем насаме с Таня, ще се опитам да добия по-ясна представа за нея.

— Защо, да не би да я подозираш?

— Не, но явно е започнала да се отегчава от него. Може би ще каже нещо интригуващо.

Оголи зъби, което би трябвало да представлява усмивка.

— Добре. Съставихме план. Ако успеем да го осъществим, ще натрием носа на онова копеле.

Даде газ и за петнадесет минути изминахме пътя покрай прелестите на каньона и опасаните с мрежи ронещи се склонове до предградията. Спирачките изскърцаха на острия завой отвъд Вентура. Във Вали бе с десет градуса по-топло. Енсино се оказа точно след Сепулведа и вместо едноетажните магазинчета на „Шърман Оукс“ край нас се заредиха офис сгради с огледални стъкла и паркинги. В сънливата неделна утрин движението бе оскъдно. 405-а магистрала се извиваше успоредно на западната фасада на полуразрушеното бяло здание, което някога бе търговски център „Шърман Оукс“. Сега сградата пустееше и гледката бе още по-жалка заради големината ѝ. Някой имаше планове за мястото. Но както често се случва, си оставаха само планове.

Майло измина една пресечка, сви надясно по „Орион“ и продължи успоредно на магистралата на запад по „Канарило“. Направи полукръг и стигна до „Милбанк“, сенчеста улица без тротоари с едноетажни, добре поддържани къщи, сгушени под короните на неподрязвани камфорови дървета. От изток се чуваше грохотът на магистралата.

Жилището на Таня Стратън отразяваше американската мечта. Беше кокетна бяла къща със сини парапети и идеално окосена трева, но с по-малко оригиналност в оформлението на градината, отколкото в тези на съседите. На алеята нямаше паркирани коли. Капаците на прозорците бяха спуснати, а пред входната врата имаше боядисана в бяло желязна решетка. Пощенската кутия бе монтирана върху стабилна стойка. Друга метална решетка блокираше достъпа до задния двор.

— Някои хора държат на неприкосновеността на имотите си — отбелязах.

Майло се намръщи. Слязохме и отидохме до решетката. На стената, до металната каса, имаше звънец. Той го натисна и в къщата прозвуча пронизително бръмчене. Нито отговор, нито кучешки лай.

— Може би са извели Дъчес на ранна разходка сред природата — предположих.

— В неделя? — попита той.

— Хей, Улрих е запален по здравословния живот.

Майло повдигна капака на пощенската кутия. Вътре имаше четири писма и две брошури на ресторанти за бързо хранене. Погледна пощенското клеймо.

— От вчера са.

Заудря с пръсти по вратата и раздвижи устни, сякаш изрече проклетие, докато се взираше в лъскавия месингов катинар.

— Бог знае какво има тук, вътре, но това, че Улрих е намерил трупа на Мейт, определено не е основание за съдебно нареждане за оглед. Цяла нощ бях в Глендейл с колегите от местния участък. Впрочем, обещаха да не повдигат обвинение срещу теб за навлизане в частна собственост.

— Ако не бях навлязъл, нямаше да разберат, че там е извършено престъпление.

— Подробности, подробности. — Отново натисна бутона на звънеца. Потърка чело, разхлаби вратовръзката си и хвърли поглед към вратата за задния двор. — Да се върнем в колата и да се опитаме да измислим нещо. Все пак ще поискам справка и за предишните превъплъщения на Улрих. Повтаря номера със случайния турист, два пъти избира за местожителство Мичиган, така че може би има някакъв цикъл в приемането на нови самоличности.

Отново се обади в службата за регистрационни номера и поиска справка за Майкъл Ферис Бърк, Грант Ръштън, Хюи Мичъл и Ханк Сприйн, но без резултат. Бяхме седели няколко минути, ту мълчаливо, ту обсъждайки версии, всяка от които водеше до задънена улица, когато пристигна малка червена кола и паркира до отсрещната тревна площ.

Беше „Нисан Сентра“, управляван от тъмнокоса жена. Угаси двигателя, но когато понечи да слезе ни забеляза, неспокойно се огледа и вдигна стъклото.

След секунда Майло скочи, изтича до нея и показва значката си. Стъклото на нисана не помръдна. Той извади от джоба си визитка, видях, че устните му помръднаха, и най-сетне стъклото се спусна. Сякаш в знак на благодарност, Майло се отдръпна и даде възможност на жената да слезе. Тя погледна към мен, а после отново към него. Бе застанал с ръце в джобовете и се стараше фигурата му да изглежда по-малко внушителна, както правеше винаги, когато искаше да предразположи някого. Отидох при тях.

Жената изглеждаше малко над тридесетте, леко закръглена, с кестеняви коси, сенки под ярките сини очи и размазана спирала под едното от тях. Бе облечена с широка тениска, черен клин и равни черни обувки. Задната седалка на колата бе затрупана с топове плат.

— Какво има? — попита тя и кимна към бялата къща.

— В района ли живеете, госпожо?

— Сестра ми живее тук. От другата страна на улицата.

— Госпожица Стратън?

— Да. — Гласът ѝ прозвуча малко по-пискливо. — Какво става?

— Дойдохме да зададем на сестра ви и господин Улрих няколко въпроса.

— Във връзка с... откриването на убития доктор Мейт?

— Разговаряла ли е с вас за това, госпожо...

— Ламплиър. Крис Ламплиър. Разбира се, такова нещо не се случва всеки ден. Без подробности, Таня беше разстроена. Обади се, за да ми каже, че те са го намерили. Някакъв проблем ли има? Струпа ѝ се твърде много.

— Какво друго е преживяла, госпожо? — попита Майло.

— Преди година и половина беше болна. Затова съм тук. Прекалено съм загрижена. Това не ѝ харесва, но не мога да постъпвам другояче. Старая се да не ѝ досаждам, обикновено се чуваме по два-три пъти на седмица, но от няколко дни нямах вести от нея и в петък позвъних на служебния ѝ телефон. Казаха ми, че е излязла в отпуск. Вчера се сдържах, но днес... — Намръщи се. — Има право на почивка, но трябваше да ми каже къде заминава.

— Обикновено обаждат ли ви се? — попитах.

Наивна усмивка.

— Честно ли? Невинаги, но това не ме спира. Какво мога да ви кажа? Реших да намина рано сутринта, защото след час децата ми имат състезание. Искях само да се уверя, че всичко е наред. Значи няма проблем, просто искате да поговорите с нея?

— Точно така, госпожо — потвърди Майло. — С вътрешен дизайн ли се занимавате?

— Търговия с платове. Доставям ги от един склад в центъра.

Майло попита:

— Изглежда, са тръгнали преди ден-два. Често ли пътуват?

— От време на време. — Очите на Крис Ламплиър се озърнаха наоколо. — Сигурно Пол я е завел на поредната неочаквана романтична екскурзия.

— Романтик ли е?

— Мисли се за такъв. — Завъртя очи. — Господин Спонтанност. Прибира се и заявява, че заминават за Ероухед или Санта Барбара за няколко дни, казва ѝ да събере багажа и да се обади на шефовете си, че е болна. Таня е много отговорна личност, отнася се сериозно към работата си, но обикновено се съгласява. Той работи за себе си, така че не е проблем да се измъква когато поиска. Обича разходките сред природата и пътуванията.

— Природолюбител — отбеляза Майло.

— Запален е на тази тема, членува в клуб „Тримата“ в Сиера. Уж наблюдават птиците, но всъщност само четат списание „Авто клуб“. Идеята да отидат на Мълхоланд толкова рано е била негова. Често насърчава Таня да бъде физически активна, да прави упражнения и други неща от този род. Сякаш се надява да стане чудо.

— Какво чудо?

— Да оздравее — каза тя. — Да остане в ремисия... имаше рак, болестта на Ходжкин. Лекарите казаха, че шансовете ѝ са добри, но лечението я изтощи. Облъчване, химиотерапия — всичко това я промени. Зная, че ще се оправи. Съжалявам, все пак съм по-голямата сестра и се чувствам длъжна да я закрилям, така че — съдете ме. Не мислите ли, че трябваше поне да ми каже къде отива? Родителите ни починаха, само двете сме, знае, че се безпокоя. — Придърпа тениската си надолу и се загледа в къщата. — Не бива да изпадам в паника. Ще се прибера у дома и сигурно ще има съобщение от нея... Нали няма да ѝ кажете, че съм идвала? Ще се вбеси.

— Обещаваме — каза Майло. — Значи нямате ключ от жилището ѝ?

— Както някои други хора? Не би било зле, но не, не мога да поискам това от нея. Таня би се разсърдила.

— Държи да бъде независима.

Крис Ламплиър кимна.

— Аз не бих имала нищо против да ѝ дам ключ от дома си. Омъжена съм, имам деца. Но тя е чувствителна на тази тема. Дори по време на лечението си беше такава. Казваше на всички, че може да се справи сама, да не се отнасят с нея като с инвалид.

— Значи Пол проявява разбиране.

— Какво имате предвид?

— Щом са заедно, трябва да уважава независимостта ѝ.

— Предполагам, че е така — каза тя. — В интерес на истината, не зная защо все още живее с него. Може би защото беше до нея в най-трудните моменти.

— По време на болестта ѝ ли? — попитах.

Тя кимна.

— Така се запознаха. Таня беше в болница за химиотерапия, а той помагаше на доброволни начала. Започна да прекарва много време с нея. Когато не можеше да се храни сама, стоеше до нея и ѝ даваше парченца чипс в устата.

Тонът, с който описа този акт на себеотрицание, издаде раздразнение.

— Добър човек — отбелязах.

— Предполагам... Питам се защо го прави. Честно казано, не изглежда от хората, които биха полагали доброволен труд от

милосърдие. Но какво значение има, сестра ми може сама да взема решения.

— Вие не го харесвате — казах аз.

— Щом тя го харесва... Не, истината е, че го смятам за самонадеян чешит. Мисля, че може би и Таня забелязва това. Найсетне. — Усмивката ѝ издаде леко злорадство. — Може би просто ми се иска да е така, но вече не го защитава толкова, когато го нарека самонадеян чешит.

Усмихнах ѝ се в отговор.

— В коя болница се запознах?

— „Вали Комприхенсив“, в Резеда. Пълна мизерия според мен, но направлението ѝ беше за там. Защо разпитвате за Пол?

— Той и сестра ви са важни свидетели. Когато разследваме убийство, сме длъжни да проверяваме всичко. Пол все още ли е доброволец в болницата?

— Не. Когато изписаха Таня и двамата започнаха да се срещат, напусна. Това ме озадачи.

— Защо?

— Питам се дали не работи там само за да сваля жени. Щом сестра ми стъпи на крака, веднага започна интимна връзка с нея. Два месеца по-късно и двамата напуснаха жилищата си и наеха тази къща.

— Преди колко време беше?

— Повече от година — отвърна тя. — Не бива да злословя по негов адрес, щом Таня го харесва. Отнася се добре с нея. Готви, чисти... сам върши всичко това, какво повече би могла да иска? Не разхвърля дрехи по пода, маниак е на тема ред. Таня никога не е живяла в толкова подредена къща. Дори къпе и реше Дъчес, кучето ѝ, часове наред се занимава с нея. Вече и Дъчес го харесва. В началото не беше така и си мислех: „да, животните усещат“. Какво разбирам аз? А може би кучетата не са толкова умни. Именно Дъчес ги е забъркала в тази каша, като е намерила... знаете, нали?

— Какво друго ви каза сестра ви за сутринта, когато са открили Мейт?

— Почти нищо. Както казах, беше разстроена. Всъщност Таня никога не е била от приказливите. Но Пол говореше много разпалено. Сигурно ще бъде доволен, че отново го търсите, за да му задавате въпроси.

— Защо? — попита Майло.

— Вълнувал се. Бил любопитен да узнае нещо повече за „полицейските процедури“. Когато Таня ми се обади, дойдох тук, за да ѝ предложа подкрепа. Пол беше включил телевизора и чакаше да чуе дали ще съобщят нещо за тях. Затова ще се зарадва на вашето внимание.

— Винаги готов да помогне — отбеляза Майло. — Имате ли представа къде бихме могли да го открием?

— Не, както ви казах, може да са навсякъде. Хрумва му да отидат на някое място и почти винаги успява да придума Таня. Той шофира, а тя спи в колата.

— Почти винаги? — казах аз.

— Понякога не е съгласна. Не обича да изоставя работата си. Когато му откаже, Пол започва да се цупи и обикновено се затваря у дома, но понякога заминава сам за ден-два... Нямам представа къде са, но проверете в Малибу. Това е единственото място, където Таня обича да ходи.

— Къде в Малибу? — попита Майло с нехаен тон.

— Не на плажа. Имаме... двете с Таня притежаваме малък имот в планината край Малибу. В задния край, близо до Агура, отвъд границата на окръг Вентура, горе на възвишенията. Пет-шест акра, не зная точната площ. Родителите ни го купиха преди години, татко се канеше да строи къща, но не доживя. Аз не ходя там, защото наоколо няма нищо и мястото е запуснато. Малка разнебитена колиба, без телефон и условия за къпане. Електричеството често прекъсва поради свлачища. Децата ми биха полудели от скука.

— Но на Таня ѝ харесва.

— Обича тишината. Докато се възстановяваше от болестта, често ходеше там, може би за да покаже колко е силна. Понякога е ужасно упорита. Вероятно парцелът струва нещо, трябваше да го продам още преди години.

— На Пол харесва ли му? — попитах. — Нали е планинар?

— Може би. Най-голямата страст на Пол е шофирането, сякаш бензинът е безплатен, а той разполага с неограничено свободно време.

— Ръководи собствена агенция за недвижими имоти.

— Не зная как търгува с тях... струва ми се, че не работи много, но е добре финансово — каза тя. — Винаги има пари. Не се скъпи за

Таня, трябва да призная. Купува ѝ бижута, дрехи, каквото пожелае. Плюс готвенето и чистенето. Нима има от какво да бъда недоволна?

Майло записа указанията ѝ как да стигнем до вилата и обеща да ѝ се обадим, ако намерим сестра ѝ там.

— Чудесно — каза Крис Ламплиър. След миг смръщи вежди. — Това означава, че ще разбере, че съм идвала да я проверявам, защото аз съм единственият човек, който знае за мястото в Малибу.

— Там, където работи, имат ли номера ви? — попита той. — Предполагам, че е посочила вас като човек, към когото да се обърнат при извънредни обстоятелства.

Тя се усмихна.

— Да, дала е моите координати.

— Чудесно. Ще ѝ кажем, че ние сме се свързали с вас.

— Благодаря... Нали няма опасност? За Таня и Пол?

— Каква опасност да има, госпожо?

— Не зная. Струва ми се, че държите да разговаряте с тях час по-скоро.

— Просто доизясняване на подробности, както вече ви казах. Случаят е нашумял и трябва да направим всичко възможно да не изглеждаме като глупаци.

— Разбирам ви — усмихна се тя. — Никой не обича да го вземат за глупак.

34.

Майло профуча по 405-а магистрала. Връзката със 101-а бе близо и скоро се вляхме в потока от коли на изток.

— Малибу — каза той. — Звучи ми познато.

— О, да.

Преди няколко години с Робин бяхме наели къща точно до границата на областта. Краят на пътя през каньона, до който ни бе упътила Крис Ламплиър, се намираше на по-малко от километър разстояние. Бях се разхождал из района покрай местата за къмпинг и малкото уединени частни имоти. Повечето от земята бе държавна собственост. Помнех дългите периоди на тишина, нарушавана само от гласовете на птиците, воя на койотите и от време на време някой твърде бърз камион. Тази тишина бе успокояваща, но понякога ми се струваше отегчителна.

— „Пол обича да шофира“ — продължи Майло. — Достоен кандидат за школата на серийните убийци. Особняк, чието любимо занимание е шофирането. Защо не се сетих за това? Щях да го арестувам още първия път и да спестя на града много главоболия.

— Не забравяй за щедростта му — изтъкнах. — Подарява на приятелката си бижута. Колко ли от тях са били собственост на други жени?

Той се засмя насила.

— Трофеи... бог знае какво друго пази.

Излезе на Кейнън и пое покрай плажа. Крайбрежната магистрала бе напълно пуста след Транкас Кениън. Бе настъпил отлив, океанът бе спокоен и изглеждаше неестествено ярък. Преминахме границата на областта по магистралата малко след плажа Карило, където край мократа ивица пристъпваха неколцина търсачи на съкровища в пясъка.

Отново на Мълхоланд. Край на пътя.

Нямаше начин да се измине Мълхоланд от край до край. Беше над петдесеткилометрова черна ивица, която опасваше Ел Ей от Източен Холивуд до Пасифика, прекъсната на няколко места от

хълмове, обрасли с бурени. Нищо важно не се постига лесно... Дали Майкъл Бърк/Пол Улрих се бе сетил за това, когато бе избирал място за убийството?

Когато изминахме около километър и половина навътре във Вентура, Майло погледна надясно и сви към парцелите. За миг зърнах старата къща с дървена облицовка, която бяхме наели до частния плаж отвъд резкия завой на магистралата. С Робин бяхме прекарвали дълго време навън, загледани в пеликаните или делфините, без да обръщаме внимание на невзрачния вид на временното си жилище. Бяхме останали там близо година, докато строяха новата ни къща в Глен. Веднага щом се бяхме изнесли, собственикът бе преотстъпил бунгалото на сина си, който имаше амбицията да стане писател. Надяваше се „младши“ да черпи вдъхновение от природата. При единствената ми среща с младия талант той бе пиян. Досега не бях видял книга с неговото име на корицата. Младежка вятърничавост.

Продължихме нагоре в планината. Никой от двамата ни не проговори, докато търсехме немаркирания път, водещ до имота. Крис Ламплиър бе казала, че на пощенската кутия има адрес.

Майло подмина мястото и се наложи да обърнем. Най-сетне го намерихме, на седем-осем километра от океана. Между него и съседния частен имот имаше повече от километър държавна земя.

Пощенската кутия се намираше на няколко крачки от портата и бе скрита сред храсти. Беше покрита с ръжда, вратата ѝ липсваше, а стълбът, върху който се крепеше, бе разклатен. Повечето от буквите на надписа от златисто фолио също липсваха. Трите останали цифри бяха с отлепени и сгърчени краища.

В кутията нямаше нищо. Въздухът бе хладен, изпълнен с приятни ухания, а бръмченето на колата ми се струваше оглушително. Майло тръгна назад, спря на пътя, угаси двигателя и се върнахме до кутията пеша. Пътеката пред нас се виеше като змия сред зеленината. Наблизо нямаше нищо друго освен храсталаци и дървета. Безброй дървета.

— Няма смисъл да издаваме присъствието си — каза Майло. — Така бихме му дали възможност да си състави план. Да потърсим удобно място за наблюдение на вилата.

Бяхме изминали няколко метра, когато постройката се появи пред погледите ни. Посивелите дъски едва се различаваха сред гъстата колонада от борове, каучукови дървета и чинари. Стари, извити чинари — също като онзи, за който бяха вързани Алис Зоуби и Рой Хейзълтън. Дали Улрих бе забелязал? Почти бях сигурен. Това би му харесало — симетрията, последователността. Ирония. Пикантна гарнитура.

Може би и Майло си мислеше същото, но не го изрече. Пристъпваше уверено, но много бавно, със стиснати зъби и се оглеждаше на двете страни. Едната му ръка бе отпусната, а другата докосваше колана, на сантиметри от служебния му револвер. Изражението му издаваше по-скоро напрежение, отколкото готовност за битка. Бе пхнал резервното си оръжие в багажника на колата.

Най-сетне пътеката свърши до елипсовидно място за паркиране, оградено от едната страна с големи заоблени камъни. Преградата приличаше на несръчен опит за оформление на градина, провален от стихииите. Две коли: тъмносиньото БМВ на Улрих и червеникавият сатурн на Таня Стратън.

Улрих ни бе излъгал за другото БМВ, паркирано край Мълхоланд.

„БМВ като нашето.“

Бях се впуснал в мъчително гадаене дали собственикът му е Ричард и дали зад волана е седял той или Ерик. Всъщност такава кола не съществуваше.

Той дирижираше събитията.

Вилата бе точно зад колите, в отдалечения край на имота, и се приближихме, скрити зад дърветата, опитвайки се да получим по-ясна видимост. Най-сетне се откри входната врата. Бе отворена, но пред нея имаше замърсена мрежа.

Беше малка невзрачна постройка, почти барака, сгушена сред храстите до стръмен планински склон. Върху покрива, залят с асфалт, се бе образувал кафяво-зеленикав пласт тиня. Дървената облицовка, някога боядисана в бяло, бе добила неприятен сивкав оттенък. Надвисналите клони почти я скриваха, сякаш всеки момент зеленината щеше напълно да я погълне. През короните на чинарите се виждаше възвишение, обрасло с борове. Още държавна земя. Никакви любопитни съседи.

Когато стигнахме на около двадесет метра от къщата, Майло се спря, шмугна се в храстите и ме подкани с жест да го последвам.

Секунда по-късно мрежестата врата се отвори, Таня Стратън прекрачи прага и я остави да се затръшне с оглушителен трясък.

Бе облечена с жълтеникава риза с дълги ръкави, сини джинси и бели маратонки, а косите ѝ бяха скрити под червена кърпа. Този път беше без слънчеви очила, но се намирахме твърде далече, за да видим очите ѝ.

Протегна се, прозина се, отиде до колата си и отвори багажника.

Вратата на къщата отново се отвори и се подаде загрубяла мъжка ръка, но Улрих не се показва, а само задържа мрежата. Навън се втурна красиво златисто куче, което се затича към приятелката му.

„Дъчес. Има страхотен нос. Става за търсачка на наркотици.“

— Супер — прошепна Майло. — Наблюдението се проваля.

Изрече го така тихо, че почти се наложи да прочета думите по устните му, но кучето наостри уши и запристъпва към нас, душейки земята. Все повече ускоряваше крачките си.

— Дъчес! Ето ти нещо за хапване!

Животното се обърна и изтича при стопанката си. Стратън извади някаква чанта от багажника, пхна ръка в нея и размаха нещо пред носа на Дъчес.

— Седни. Почакай.

Кучето се отпусна на задните си крака и проследи с поглед големия кокал в ръката на Таня.

— Добро момиче — каза тя, подаде му кокала и разроши козината около врата му.

Дъчес остана до господарката си и изчака да я пусне обратно в къщата.

— Добро куче — промърмори Майло. Погледна часовника си. — Отделни коли. На каква мисъл те навежда това?

— Може би Таня се кани да си тръгне по-рано от него. Отнася се съвестно към работата си, както каза сестра ѝ.

Той се замисли и кимна.

— Ще го остави сам да извърши поредния си подвиг. Навярно възнамерява да се поразходи с колата си, без да се отдалечава от базата. Възможно е да крие някои свой трофеи тук, на сигурно място. Не мога да си позволя да наруша разпоредбите за претърсване. Ще се

наложи да координирам действията си с местните шерифи. Може би е най-добре да се разкараме оттук и да намерим удобно място за наблюдение на пътя. Да видим какво ще направи, ако Таня си тръгне... стига да няма непосредствена опасност за нея.

— Тактиката му с приятелките е да изчаква състоянието им отново да се влоши и да ускорява края им. Но е възможно този път да избърза.

— С отрова?

— Ще намери начин.

— Значи според теб не бива да чакаме? Предлагаш да нахълтаме вътре?

— Нека да помисля.

Нямах време за това. Вратата отново се отвори и излезе самият Пол Улрих. Впечатляваща фигура, бяло поло, жълтеникави панталони и кафяви мокасини, обути на бос крак. Мускулести ръце, зачервени бузи. В едната си ръка носеше чаша с някакво питие.

Отпи глътка, остави чашата на земята и направи няколко крачки напред.

Видяхме лицето му. Очите му сияеха, а устата му почти не се виждаше под буйните мустаци.

Две толкова големи пухкави крила, че въпреки всички опити да си представя лицето му без тях и да забележа нещо познато, което да ме накара да се убедя, че това е човекът от снимките на Леймърт Фъско, не бях в състояние да възприема друго освен тях.

Окосмяването по лицето наистина променяше човека до неузнаваемост.

Той взе кафето си, поразтърка се наоколо, изду мускули и самодоволно огледа бицепсите си.

Още глътка. Енергично протягане.

Изглеждаше безкрайно щастлив. Сутрешно блаженство.

Мустаците му придаваха достолепен вид. Във външността му нямаше нищо смешно.

Ръката на Майло стисна дръжката на револвера така силно, че кокалчетата на пръстите му побеляха. Когато напипа спусъка, внезапно осъзна какво прави и пусна оръжието. Изтри длан в сакото си, потърка чело и отново се загледа в Улрих.

Изведнъж онзи залегна, сякаш се пазеше от куршуми. Видяхме как, без да трепне, направи петдесет лицеви опори. Безупречна физическа форма. Когато се изправи, отново се протегна и не издаде признаци на умора.

Прокара пръсти по оределите си коси, завъртя глава и поработи върху мускулите на ръцете и врата си. И убийците се схващат... след часове наред зад волана.

Приглади единия си мустак и посегна към колана си.

И убийците имат естествени нужди.

Баналното движение ме накара да потръпна. Човешки същества. Колкото и невероятно да ми се струва, всички те са такива.

Улрих допи кафето си, още веднъж сложи чашата на земята и застана до колата си. Отвори багажника. Извади нещо черно — малка кожена чанта, която заблестя на светлината, проникваща през клоните.

Лекарска чанта. Улрих я поглади.

— Действай — прошепнах.

— За какво му е това точно сега? — попита Майло.

Вратата на къщата отново се отвори. Когато Таня излезе, Улрих бързо скри чантата зад гърба си и пристъпи заднишком към колата. Тя измина само няколко крачки, без да извърне глава към него. Взираше се във върховете на дърветата над главата му. Той пхна чантата обратно в багажника, затвори капака и се приближи към нея.

Давайки си вид, че не го забелязва, жената тръгна обратно към къщата, но миг преди да влезе, той я настигна, плъзна ръка около талията ѝ и я целуна по тила.

Остана неподвижна. Не отвърна на ласката му.

Улрих я притисна към себе си и отново я целуна. Тя потръпна и се опита да се отскубне. Погали я по бузата, но лицето му, невидимо за нея, не издаде никаква нежност. Беше смразяващо.

Съсредоточен поглед, леко зачервени страни.

Таня каза нещо, отдръпна се от него и се скри в къщата.

Улрих поглади мустаците си. Плю в прахта и се върна обратно до колата със същото страховито изражение. Руменината му стана по-ярка. Повдигна капака на багажника и извади черната чанта.

Майло каза:

— Това никак не ми харесва.

Отново сграбчи револвера и този път се показа иззад дървото. Едва бе направил крачка, когато отекна изстрел, отчетлив като плясване с ръце.

Изад Улрих. Над него. От боровата гора на склона.

Майло се върна в скривалището. Бе извадил револвера си, но нямаше по кого да стреля.

Улрих не падна веднага. Остана на място, когато на гърдите му се появи червено петно, което бързо нарасна като разцъфваща роза на забързан кадър. Куршумът бе преминал през тялото му. Беше застрелян в гръб. Черната чанта остана в ръката му, главата му се наведе назад и мустаците скриха израза на лицето.

Прозвуча още един отчетлив изстрел, а след него трети и още две рози украсиха гърдите на Улрих. Цялата му блуза се обагри в червено и бе трудно човек да повярва, че по-рано е била бяла.

Ръката на Майло уверено стискаше револвера, а очите му отместиха поглед от Улрих към боровата гора.

Още аплодисменти.

Когато четвъртият куршум одраска темето на Улрих, чантата падна от ръката му.

След миг тялото му се стовари върху нея.

Всичко стана за по-малко от десет секунди.

От къщата се чуха писъци, но Таня не се появи.

Дъчес лаеше. Майло все още стоеше с насочено оръжие, сякаш се прицелваше в тишината, в далечината, в обраслия с дървета склон.

35.

Наложил се да почакаме доста дълго, докато пристигнат местните шерифи от Малибу и още по-дълго, докато организират отряд за претърсване на склона. Малка армия от нервни мъже с жълти униформи нетърпеливо потриваха ръце. Всичките бяха сигурни, че стрелецът все още е там, и се готвеха да открият огън срещу него.

Докато чаках групата да се събере, Майло се въртеше около експерта по съдебна медицина и се стараяше да поддържа у местните полицаи усещането, че те държат нещата под контрол, и все пак правеше всичко, за да не пропусне никоя подробност. Помоли ме да утеша Таня Стратън, но опитите ми се оказаха безполезни. Тя отказа да разговаря с мен и вместо това потърси успокоение в телефонен разговор със сестра си и милване на кучето. Наблюдавах я отдалеч. След като заместник-шерифите я бяха отвели от местопрестъплението, седеше на земята под едно дърво със свити колене, от време на време нервно потърквайки брадичката си. Отново бе сложила слънчевите очила и не можех да преценя израза на очите ѝ. Останалата част от лицето ѝ издаваше недоумение и гняв. Навярно се питаше колко още грешки ще допусне до края на живота си.

Докато чакахме шерифите, Майло бе огледал вилата. Не бе попаднал на никакви трофеи. Всъщност вътре нямаше почти нищо. При старателното претърсване по-късно през деня не бяха открити никакви вещественни доказателства освен лекарската чанта. Стара, изтъркана кожа и златисти инициали над закопчалката: ЕХМ.

Таня Стратън заяви, че никога не я е виждала. Повярвах ѝ. Логично бе Улрих да е крил принадлежностите си, за да ги използва, когато е готов. Ако стрелецът се бе забавил малко, щеше да бъде лишена от възможността да допусне нови грешки.

В чантата имаше скалпели, ножици и други лъскави предмети. Тънки маркучи за интравенозно вливане, стерилно опаковани медицински игли с различен размер. Пакети марля, спринцовки и малки ампули със ситно надписани етикети.

Тиопентал. Калиев хлорид.

Чантата бе отнесена от един местен детектив, който не си направи труда да попита какво означават инициалите, но Майло доброволно му предостави информацията. Когато групата за претърсване бе готова, двамата се качихме на задната седалка на една полицейска кола и слушахме нервните реплики, които разменяха двамата заместник-шерифи отпред.

Раните, начинът, по който куршумите бяха пронизали тялото на Улрих, издаваха, че са летели с голяма скорост, вероятно изстреляни с бойна пушка от човек, умеещ да борава с оръжие.

Не би било трудно да открием стрелеца, ако бе решил да се крие сред дърветата.

Знаех, че не е там. Бе постигнал целта си и нямаше смисъл да се навърта наоколо.

Не бе трудно да стигнем до боровете. Същият път, който ни бе отвел до имота със счупената пощенска кутия отпред, продължаваше още няколко километра нагоре и се разклоняваше. Дясната пътека се спускаше обратно надолу към брега и свършваше до горски резерват, кръстен на калифорнийски заселник, живял преди много време. На табела в началото му имаше предупреждение, че от възвишението се откриват панорамни гледки, но няма пътека през гората и любопитните туристи продължават на свой риск.

Групата се разпръсна с оръжия в ръце. Час по-късно отново се събра край пътя. От стрелеца нямаше и следа. Един от заместниците, опитен планинар, който се похвали, че е минавал по маршрута на Джон Мюър два пъти и може да се ориентира без компас, прецени откъде е стреляно.

Последвахме го до далечния край на гората, където дърветата бяха най-гъсти и високи, но се откриваше най-ясна видимост надолу към невзрачната къща и терена около нея. Виждаше се и океанът. Докато полицаите разговаряха, аз се загледах в синята шир. Забелязах параход на хоризонта и точки над водата, вероятно чайки.

Чакането тук не би било твърде скучно. Колко ли време бе стоял стрелецът?

Как се бе досетил? Може би се бе натъкнал на същата подробност, която случайно бях забелязал? В своя екземпляр от доклада... в оригиналния доклад за Мариса Бонпейн.

Бе казал, че ще лети за Сиатъл. Само преди няколко часа се бях свързал с него, за да обсъдим подробностите около убийството на Мариса Бонпейн, графика на Майкъл Бърк в медицинския институт и това, което знаеше за убийството на Мейт. Труп, открит от туристи.

Дали бе долетял обратно в Ел Ей, за да издири тези „туристи“ и бе пристигнал по-рано от мен и Майло?

Или ни бе излъгал за Сиатъл и изобщо не бе заминавал. Бе стигнал до прозрението точно като мен: насочвайки енергията, породена от натрапчивата идея, към ясна цел. После се бе качил да наблюдава и дебне... Явно беше търпелив човек, толкова години упорито бе преследвал тази цел, че няколко часа чакане не означаваха нищо за него.

Бе избрал място с прекрасен изглед.

Може би с умиление бе оставил пушката си върху парче мушама, за да хапне спокойно някой сандвич? Може би си бе донесъл и термос с нещо за пиене? Представих си как старателно почиства бинокъла.

Малък самотен пикник. Ирония...

След дълго обсъждане полицаите стигнаха до извода, че е безсмислено да продължават и че няма опасност някой друг да бъде застрелян днес. Отместих поглед от океана към вилата, пред която сега бяха паркирани линейки и полицейски коли, и се опитах да си я представя така, както я бе виждал Леймърт Фъско.

— Да, сигурно е бил тук, ъгълът е идеален — каза планинарят. — Вижте колко равно става, а и има скала, на която би могъл да опре бинокъла. Може би е оставил някаква следа, да повикаме оперативните работници.

Оперативната група пристигна. По-късно Майло ми каза, че не са намерили нищо, дори следи от гуми.

Това не ме изненада. Знаех, че ако бе паркирал твърде далеч от мястото за наблюдение, Фъско не би могъл да избяга толкова бързо. Най-вероятно бе тръгнал по дясната пътека и бе продължил по някой от многобройните странични пътища по възвишенията, повечето от които свършваха в задънени каньони, но няколко водеха до Вали, магистралата и цивилизацията.

Предварително бе обмислил по кой път да поеме, защото бе не по-малко съобразителен от жертвата си.

Най-големият риск бе да остави колата край пътя. Но дори и да я бе забелязал някой и поради някаква причина да бе записал регистрационния номер, нямаше никаква опасност, защото със сигурност бе наета под чуждо име.

Несъмнено бе паркирал наблизно.

Едва ли се бе изкачил пеша с тежката пушка и големия бинокъл на гръб при неговото накуцване.

— Лесна стрелба — отбеляза друг заместник-шериф. — Като лов на пъдпъдъци. Какво ли е направил онзи приятел, за да го ядоса толкова?

— Не се знае дали го е предизвикал с нещо — възрази колегата му. — В наши дни често загиват невинни.

Майло се засмя. Мъжете в жълто го изгледаха учудено.

— Дълъг ден, приятели — каза той.

— Все още не е свършил — напомни му планинарят. — Не сме открили отворкото.

Майло отново се засмя.

36.

Ноември е най-красивият месец в Ел Ей. Температурите са умерени, въздухът е ясен и свеж като в свят без въглеродороди, а нежните слънчеви лъчи придават на всичко приятен златист блясък. През ноември човек може да забрави, че някога индианците чумаши са наричали местността, в която се намира Ел Ей, Долината на дима.

В края на ноември се отправих към Ланкастър.

Бе изминал месец и половина от убийството на Елдън Мейт. Преди няколко седмици Майло бе приключил с описа на съдържанието на четирите кашона, които се пазеха в клетка в склад за лични вещи в Панорама Сити, наета от Пол Улрих под името д-р Л. Пастър.

До него ни отведе ключ, който открихме върху нощното му шкафче. В самата къща не намерихме нищо интересно. Таня Стратън я напусна няколко дни след стрелбата в Малибу.

Кашоните бяха безупречно подредени.

Първият съдържаше изрезки от вестници, идеално сгънати и надиплени в хронологичен ред, с прикрепени листчета с имената на жертвите. Старателно бяха съхранени подробностите около самоубийството на Роджър Шарвено, както и тези за смъртта на момиче на име Виктория Лий Фъско.

Във втория имаше свършено изгладени и сгънати дрехи, главно дамско бельо, но и няколко рокли, блузи и шалчета.

В третия кашон Майло откри стотици бижута в найлонови пликосе от сандвичи, повечето без стойност, но не и всичките. За някои от дрънкулките можеше да се установи дали са принадлежали на покойници, за други — не.

Четвъртият кашон, който бе най-голям, бе зает от стиропорова хладилна чанта, пълна с пакети, увити в амбалажна хартия и запазени със сух лед. Служителката от склада бе запомнила „доктор Пастър“, който идвал всяка седмица. „Приятен човек. С големи старомодни мустаци като на герой от немите филми.“ Не пестял любезностите и говорел за спортуване, туризъм и лов. От последното му посещение бе

изминало доста време и повечето сух лед се бе разтопил. Големият кашон бе започнал да намирисва. Майло изпрати пакетите на съдебния лекар.

В единия ъгъл на клетката имаше няколко пушки и пистолети, всичките смазани и съвършено изправни, кутии с патрони, комплект японски хирургически инструменти и още един, произведен в САЩ.

Вестниците представиха случая по следния начин:

**ЖЕРТВА НА ПОЛИЦЕЙСКА СТРЕЛБА ВЕРОЯТНО НОСИ ОТГОВОРНОСТ ЗА
УБИЙСТВОТО НА ЕЛДЪН МЕЙТ**

Малибу. Областният шериф и източници от полицията на Лос Анджелис съобщиха, че лекарят, загинал при престрелка с участие на полицаи в Малибу, е основният заподозрян в убийството на Доктор Смърт — Елдън Мейт.

Пол Нелсън Улрих, четиридесетгодишен, бе застрелян миналата седмица при обстоятелства, които все още се изясняват. Доказателства, открити на местопрестъплението и на други места, сред които и хирургически инструменти, вероятно използвани като оръжия, сочат, че Улрих е действал сам.

Все още не е посочен предполагаем мотив за бруталното убийство на човека, известен като Доктор Смърт, въпреки че същите източници заявяват, че Улрих, лекар с диплома от Ню Йорк, получена под името Майкъл Ферис Бърк, вероятно е бил душевноболен.

През ноември започнах да се замислям за всички грешки, които бях допуснал. Безспорно Ръшгън/Бърк/Улрих би се забавлявал, ако бе разбрал за множеството ми неверни предположения, но не би се чувствал толкова доволен от урока по скромност, който ми даде.

Обадих се веднъж на Таня Стратън, но не получих отговор и реших да се обърна към сестра й. Крис Ламплиър бе по-отзивчива. Не

позна гласа ми. Това бе обяснимо, бяхме разменили само няколко думи при единствената си среща и тя ме бе взела за детектив.

— Откъде имате номера ми, докторе?

— Консултант съм на полицията, опитах се да открия Таня. Все още не ми се е обадила. Вие сте посочена като най-близък роднина.

— Таня няма да разговаря с вас. Никой не бива да я безпокои. Шокирана е от всичко, което се говори за Пол.

— Нормално — казах аз.

— Това е... невероятно. Честно казано, и аз съм смаяна. Старая се децата ми да не разберат. Познавах го... никога не съм го харесвала, но не предполагах... Впрочем, Таня ходи при терапевт. Социален работник, който ѝ помогна да се възстанови психически след болестта миналата година. Най-важната новина е, че все още е в ремисия. Направиха ѝ цялостен преглед.

— Радвам се да го чуя.

— Просто не искам стресът да... Все пак благодаря за загрижеността ви. Не мога да упрекна полицията в нищо. Не се безпокойте за Таня. Ще преодолее и това и ще продължи напред, както винаги.

През ноември имах доста натоварена програма, непрекъснато ми звъняха от службата за съобщения. Посвещавах дългата си обедна почивка на телефонни обаждания.

Някои от тях останаха без отговор. Оставих съобщения за Ричард и Стейси и за Джуди Манитоу. Свързах се с кантората на Сейфър и получих кратко писмо от секретарката му:

Уважаеми доктор Деллауер,

Господин Сейфър искрено ви благодари за отделеното време. Няма новини по въпросите, които интересуват и двамата ви. Ако господин Сейфър има какво да ви съобщи, ще се свърже с вас.

Дълго обмислях пътуването до Ланкастър, съставих си списък от причини да се откажа от него и ги нахвърлях върху лист хартия.

Понякога съветвам пациентите си да постъпват така, но при самия мен рядко има полза. Станах още по-нервен и мисълта обсеби съзнанието ми. Може би имах мозъчна аномалия, някакъв химически дисбаланс. Бог знае, че човек винаги обвинява какво ли не за налудничавите си идеи. Може би страдах от нещо, което майка ми, родена в средните щати, наричаше „муха в главата“.

Каквато и да бе диагнозата, не можех да спя спокойно. Сутрин се събуждах с главоболие и бях раздразнителен без причина. Костваше ми голямо усилие да бъда тактичен.

До двадесет и трети ноември няколко пъти бях влизал в съда за консултации по различни дела, никое от които не се водеше от Джуди Манитоу. Оставих заплануваната среща с нея на заден план и в едно прекрасно утро поех към пустинята.

Ланкастър се намира на около деветдесет километра от Ел Ей и дотам се стига по три магистрали: 405-а, пета и накрая четиринадесета, която в началото е с четири платна, а по-нататък се стеснява на три и на две, пресича Антилоуп Вали и навлиза в Моуджейв.

Малко повече от час път при спазване на ограничението на скоростта, първата половина по пусти възвишения, рядко осеяни с бензиностанции, спирки за камиони, билбордове и евтини бунгала с керемидени покриви. До Палмдейл край шосето няма нищо друго освен прах и чакъл.

Мотелите в Палмдейл не бяха малко, но Джоан Дос бе държала да завърши пътя си в Ланкастър.

Бе тръгнала късно вечерта, когато през прозорците на колата навярно се бе виждал само черен мрак. Нищо за гледане, предостатъчно време за размисъл.

Представих си я, подпухнала и раздирана от болка, пътничка в собствената си катафалка, докато някой друг... вероятно Ерик, за когото не можех да престана да мисля... бе давал газ по пустото шосе.

Пътничка.

Беше се взирала навън в тъмнината, осъзнавайки, че безкрайната пустош е едно от последните неща, които вижда.

Дали бе настъпил момент на разколебаване, или сляпо се бе стремила към целта си?

Дали двамата бяха разговаряли? Какво би могъл да каже човек на майка си, преди да изпълни молбата ѝ за помощ да го напусне завинаги?

Защо бе организираща собствената си екзекуция?

Забелязах общинска табела, сочеща пътя към местното летище. Пистата, на която бе кацал Ричард с хеликоптера при многобройните си пътувания да наглежда строителните обекти.

Не бе успял да придума Джоан да види какво е създал. Но в последния си земен ден тя бе изтърпяла едновременното пътуване с ясната цел да сложи край на живота си на мястото, което винаги бе избягвала.

Бе продължила агонията си, което бе послание за него:

„Ти ме съдиш, а аз те заплювам в лицето“.

Лесно открих мотел „Хепи Трейлс“. Броени метри по авеню Джей, а после половин километър покрай Десета улица, запад. В района имаше много открити пространства, но не от екологични съображения. Пустеещи парцели, обрасли с плевели, и занемарени цехове и ателиета, които говореха за обречеността на малките местни фирми да бъдат погълнати в ерата на обединения и сдружения.

Сервиз за акумулатори „При Боб“, почистване на мебели, канцеларски принадлежности „Кленрайт“, салон за бързи прически „Ивон“.

Минах покрай сравнително нов търговски център. Магазините бяха с обичайната облицовка, имитираща теракота. Някои от тях все още бяха празни, а на паркинга имаше табела „Предлага се на лизинг“. Един от проектите на Ричард? Ако бях прав за мотивите на Джоан, може би, защото мотелът се намираше точно на отсрещната страна на улицата, между магазин за алкохол и бунгало с дървена ламперия и избледнял надпис „Застрахователна агенция“.

Мотелът „Хепи Трейлс“ бе едноетажна П-образна постройка с не повече от десетина стаи, офис в левия край и угаснал неонов надпис „Нощувки“. Всички стаи бяха с червени врати и само пред две от тях имаше паркирани коли. Стените на сградата бяха сиво-синкави, а

покривът — плосък и покрит с бели камъчета. Над него стърчеше висока бодлива тел. От западната страна минаваше тясна уличка. Тръгнах по нея, за да разбера за какво служи телта.

Бе опъната над ограда от лозарски колове, която отделяше мотела от съседния паркинг за каравани. Стари, мизерни домове на колела с простори отпред и антени за телевизори. Когато се приближих, изръмжа куче.

Върнах се пред мотела и спрях. Въздухът тук не бе никак свеж, а горещ, пращен и задушен — сякаш бе изпълнен с напрежение. Влязох в офиса. Нямаше бюро, само масичка в единия ъгъл, зад която седеше възрастен мъж — едър и плешив, със зачервени устни и влажни замъглени очи. Бе облечен с провиснала сива тениска и раирани панталони. Пред него бяха струпани куп евтини шпионски романи. На етажерка от едната му страна се виждаха няколко шишенца с лекарства, пипета за капки за очи и празна опаковка от таблетки. Помещението бе тясно и мрачно, с ламперия от широки, отдавна потъмнели летви. Миришеше на дезинфектанти. До отдалечената стена един до друг бях наредени три автомата, първият за гребени, вторият за пътни карти, а третият за презервативи, на който бе залепен стикер с надпис „Бъдете здрави!“.

От дясната страна на стареца имаше витрина със снимки. Десетина черно-бели портрета на Мерилин Монро от филмови сцени или реклами на лакомства. Под фотоизложбата като препарирана пеперуда бе закачен розов бански костюм от две части. На етикет под него бе напечатано: „Със сертификат, че е принадлежал на М. М.“.

— Продава се — вяло каза плешивият мъж. Гласът му бе басов и леко дрезгав.

— Интересно.

— Ако наистина смятате така, защо не го купите? Донесе ми го един приятел, който е бил в снимачния екип на неин филм. Автентичен е.

Показах му значката си на полицейски консултант. Уточнението, че нямам реални пълномощия, е издълбано със ситен шрифт. Когато някой е готов да сътрудничи, не си прави труда да се вглежда. Ако не желае, дори истинска полицейска значка не би го впечатлила.

Старецът почти не я погледна. Кожата му бе бледа, сбръчкана и покрита с белези. Облиза устни и се усмихна.

— Знаех си, че не сте дошли да наемете стая. С това яке... От каква материя е, кашмир?

Посегна към ръкава ми и за миг помислих, че ще го докосне. Но той отдръпна ръката си.

— Просто вълна — отвърнах.

— Вълна — промърмори той. — Все пак сте броили доста пари за него. Е, с какво мога да ви бъда полезен?

— Преди няколко месеца жена от Ел Ей е наела стая тук и...

— И се е самоубила. Какво искате да знаете? Когато се случи, никой от полицията не дойде да разговаря с мен. Всъщност и да бяха дошли, нямаше да узнаят нищо, защото тогава не бях на работа, синът ми ме заместваше. И той не можа да каже много. Сигурно сте прочели доклада.

Не отрекох.

— Къде е синът ви?

— Във Флорида. Беше на гости и просто ми направи услуга, защото не се чувствах добре. — Потърка едното от шишенцата. — Живее в Талахаси. Кара камион за „Анхойзер-Буш“. Е, какво има?

— Просто искам да проверя една подробност — обясних. — За протокола. Синът ви каза ли кой е регистрирал госпожа Дос в онази нощ?

— Сама се е регистрирала... Страхливка. Барнет каза, че изглеждала зле, едва се държала на краката си, но наела стаята и платила с кредитна карта... вече ви дадохме разписката — усмихна се той. — Не е била от обичайната ни клиентела.

— В какъв смисъл?

Смехът сякаш тръгна от корема му и когато достигна до гърлото, вместо него прозвуча кашляне. Пристъпът бе твърде дълъг и издаде, че не е преструвка за избягване на отговора.

— Извинете. — Изтри устни с опакото на грапавата си длан. — Като че ли не се досещате за какво говоря. — Отвърнах на усмивката му. — Не беше нито бедна, нито развратна, нито пияна — шеговито продължи той. — Просто богатата страхливка.

— Страхливка, защото...

— Защото всеки трябва да живее толкова години, колкото бог му е отредил. Хора като нея се изсмиват в лицето на Всевишния. И тя е била от тях. — Посочи към витрината със сувенири от живота на

Мерилин Монро. — Такова тяло, а го е похабила с политици и други негодници. Тези бикини имат стойност, но никой тук не оценява подобни реликви. Каня се да си купя компютър, да подам обява в интернет.

— Синът ви спомена ли за придружител на госпожа Дос?

— Да, някой я докарал с кола, но не слязъл. Барнет не погледнал кой седи зад волана. Ако сме твърде любопитни, губим клиенти, нали?

— Точно така — потвърдих. — Имало ли е друг човек, който може да е забелязал нещо?

— Може би Марибел, чистачката. Онази, която я откри. Започваше в единадесет вечерта и работеше до седем. Беше поискала да поеме нощната смяна, защото през деня работеше в „Бест Уестърн“ в Палмдейл. Но вие вече я разпитахте. Не ви е казала нищо важно, а?

Свих рамене.

— Беше малко...

— Беше ужасно зле — прекъсна ме той. — Беше бременна, щеше да припадне. Вече бе преживяла спонтанен аборт. След като видя... онова, което видя, не преставаше да плаче. Помислих, че ще роди на паркинга, като в онези предавания за ситуации от реалния живот... Налагало ли ви се е да израждате бебе?

Поклатих глава.

— Роди ли нормално?

— Да, момченце.

— Здраво ли е?

— Така изглежда.

— Имате ли представа къде мога да я открия?

Сви палец.

— Отзад, в шеста стая. Сега работи дневна смяна. Снощи някой си е правил купон в шеста. Дългокоси типове с номер на колата от Невада. Не трябваше да приемаме такива хулигани. Марибел дълго ще чисти.

Благодарих му и тръгнах към вратата.

— Ще ви издам малка тайна — каза той.

Спрях се и извърнах глава. Старецът ми намигна.

— Имам и броя на „Плейбой“ с Монро. Не съм го изложил на витрината, защото е твърде ценен. Всичко се продава накуп. Кажете на приятелите си.

- Обещавам.
- Вярвам ви.

Марибел бе млада, нисичка и крехка на вид, с униформа от розова манта и бяла престилка, която не изглеждаше уместна за занемарената стая с пропукани червени врати.

Беше с ръкавици, които стигаха почти до лактите ѝ. Косите ѝ бяха вързани на опашка, но няколко кичура се бяха измъкнали и залепнали от пот на челото ѝ. Пред вратата с номер шест имаше количка с почистващи препарати и разнищени парцали. Торбата, закачена от страни, бе пълна с мръсни чаршафи и празни бутилки, от които се разнасяше воня. Обърна малко повече внимание на значката ми, отколкото шефа си.

— Ел Ей? — каза тя с лек акцент. — Защо сте дошли?

— Заради жената, която се е самоубила, Джоан Дос.

Лицето ѝ издаде раздражение.

— Забравете, не желая да говоря за това.

— Не ви упреквам — уверих я аз. — Не искам да ви карам да изживявате всичко отново.

Сложи ръце на кръста си.

— Тогава какво искате?

— Да узная дали си спомняте нещо от преди. След като госпожа Дос влезе в стаята, излизала ли е за нещо? Поиска ли храна, питие, направи ли друго, с което да привлече вниманието ви?

— Не, нищо. Влязоха малко след като дойдох на работа, около полунощ. Вече казах това на полицията. Не ги видях повече, докато... сещате се.

— Тях — казах аз. — Двама души ли бяха?

— Да.

— Докога остана придружителят?

— Не зная — отвърна тя. — Може би доста дълго. През повечето време бях в офиса, защото Барнет, синът на Милтън, отиде да се позабавлява, а не искаше да казва на баща си.

— Но на сутринта колата вече я нямаше.

— Точно така.

— Кой беше другият човек?

— Не можах да видя добре.

— Кажете ми какво видяхте.

— Не успях да различа лицето. — Очите ѝ се насълзиха. — Беше ужасно... не е честно да ме карате да се връщам към всичко това...

— Съжалявам, Марибел. Само ми кажи какво видя, и няма повече да те разпитвам.

— Не искам да ме дават по телевизията или нещо подобно.

— Не се безпокой.

Задърпа пръстите на едната ръкавица. Помълча няколко мига и най-сетне заговори.

Изведнъж си обясних всичко.

37.

Отново просто вълна.

Облеклото, което бях избрал за съда, бе най-официалният ми син костюм, риза на сини и бели райета, жълта вратовръзка с релефни шарки и лачени обувки.

Побутнах двете крила на вратата на дванадесета зала и влязох. Най-често семейните спорове се разглеждат при закрити врати и свидетелите чакат в коридора да бъдат призовани, но тази сутрин имах късмет. Джуди изслушваше двама адвокати, чиито доводи ми се струваха разумни, насрочваше други дела и разменяше шеги с пристава Ленард Стикни, който ме познаваше.

Настаних се на последния ред. Бях единственият зрител. Ленард Стикни ме забеляза пръв и ми махна с ръка за поздрав.

След секунда Джуди ме видя и широко отвори очи. Приличаше на кралица с черната пелерина там, на централно място зад катедрата. Бързо извърна глава и със сериозен тон нареди на адвокатите да предприемат нещо в срок от тридесет дни.

Изчаках я да свърши. След десет минути тя освободи двамата адвокати, обяви почивка и даде знак на Ленард да се приближи. Покри микрофона с една ръка, прошепна му нещо, закривайки устните си с другата, слезе от подиума и се оттегли в офиса си.

Ленард дойде при мен.

— Докторе, съдия Манитоу моли да отидете при нея.

Матово осветление, резбовано бюро и шкафове, кресла с меки тапицерии, сертификати, отличия и семейни снимки в посребрени рамки по стените.

Една от снимките привлече вниманието ми. Бе по-малката ѝ дъщеря — Беки, която бе имала нужда от лечение, а после се бе вживяла в ролята на терапевт на Стейси.

Момичето бе вземало частни уроци от Джоан. Успехът ѝ се бе влошил, когато бе престанала да ходи при нея.

Беки бе станала твърде слаба, докато Джоан все повече бе затлъстявала. Бе прекратила приятелството си със Стейси.

Джуди свали пелерината си и я окачи на махагоновата закачалка. Днес бе с ярък жълт костюм, плътно прилепнал, със сивкави кантове. Големи обици с перли, малка диамантена брошка. Съвършено пригладени руси коси.

Лъскави коси.

Отпусна се на стола зад бюрото си. Върху облицования с кожа плот блестяха още снимки в рамки, кристална ваза, множество бронзови статуетки на котки, тежести за притискане на книги и орехово чукче с месингов обков на дръжката. Костеливите ѝ ръце посегнаха към една от фигурките и я потъркаха.

— Алекс, каква изненада! Не ни предстои съвместна работа в скоро време, нали?

— Не — отвърнах. — Едва ли отново ще работим заедно.

Присви очи.

— Защо говориш така?

— Защото зная всичко.

— Какво знаеш?

Замълчах, но това не бе психологическа тактика. Мислено се бях подготвил за този разговор, бях отрепетирал репликите си, първата от които бе: „Зная всичко“, а останалите сякаш заседнаха на гърлото ми.

— Защо ме караш да гадая? — попита тя и се опита да се усмихне, но едва повдигна крайчеца на начервените си устни.

— Ти си била — казах аз. — В мотела с Джоан. Видели са те. Не знаят коя си, но те описаха много точно.

Марибел бе видяла косите ѝ. Къси руси коси.

„Кльоцава жена, без грам тлъстина на задника. Видях я само в гръб, тъкмо се качваше в колата, когато излязох да заредя машината за лед.

Имаше такива коси... светли, лъскави, много приятен цвят. Блестяха на светлината откъм паркинга.“

— Мейт не е имал нищо общо — продължих. — Били сте ти и Джоан.

Джуди се залюля на стола.

— Говориш глупости, скъпи.

— Едната версия е, че си ѝ помогнала като на приятелка. Джоан е взела решението и е имала нужда от някого, който да бъде край нея в последните ѝ мигове. Единственият проблем е, че вече не си изпитвала приятелски чувства към нея. Имала си основателна причина.

Изчаках. Джуди не помръдна няколко мига. После десният ѝ клепач трепна. Леко се отгласна от бюрото.

— Започваш да се държиш като онези медиуми шарлатани, които говорят със заобикалки, за да се правят на мъдри. Напрегнат ли си, Алекс? Сигурно имаш твърде много работа. Винаги съм смятала, че се преуморяваш.

— Не бих те упрекнал, ако се бе съгласила да откараш Джоан до Ланкастър от приятелски подбуди, но истината е друга. Мотивът на Джоан да се самоунищожи, е бил непоносимо чувство за вина. Извършила е грях, който не е била в състояние да си прости. Ричард също не ѝ го е простил. Както и ти. Затова, когато те е помолила да я придружиш, мисля, че не си имала нищо против да видиш края ѝ.

Джуди прехапа устни. Трескаво посегна към фигурките на бюрото си и напипа една от тях. Ореховото чукче с месингова дръжка. Награда. По стените висяха безброй грамоти.

— Присъствието ти там е било част от наказанието — добавих аз. — Както когато канят роднините на жертвите да присъстват на екзекуцията на убиеца.

— Това е нелепо! — възрази тя. — Не зная какво си въобразяваш, но говориш абсурдни неща.

— Джуди...

— Веднага излез, Алекс, или ще повикам Ленард.

— И да си тръгна, това няма да промени нищо. Нито за теб, нито за Беки. Боб знае ли? Предполагам, че не си му казала цялата истина, защото тогава би изразил гнева си по-прямо и импулсивно. Не би се примирил. Но все пак е ядосан, така че навярно знае нещо.

Джуди взе чукчето и го размаха срещу мен.

— Алекс, давам ти последен шанс да си тръгнеш достойно...

— Джоан и Беки — казах аз. — Кога се случи?

Рязко се наведе напред, надигна се от стола и стовари чукчето върху плота, но то се изплъзна от ръката ѝ и събори една от тежестите за книги на пода. Стъклената статуетка тупна върху мокета.

Покъртителен звук. Може би той я накара да се предаде или дълбоко в себе си чувстваше нужда да сподели с някого.

Сви ръцете си като лапи на хищник и ги притисна към гърдите си. Сякаш бе готова да изтръгне собственото си сърце. Изведнъж ги отпусна и се изтегна на стола с вече не така безупречна прическа. Очите ѝ горяха, бяха насълзени, а устните ѝ трепереха и едва след няколко секунди успя да заговори.

— Копеле — промълви тя. — Подло копеле! Ще повикам Ленард.

Но не го направи.

Не откъсвахме очи един от друг. Опитах се да изразя с поглед съчувствието, което изпитвах. Внушавах си, че това, което правя, е за добро, но за миг се запитах дали всичко не се свежда до склонността ми към натрапчиви мисли. Почти реших да стана и да си тръгна, но тя се изправи първа, прекоси голямата красива стая и заключи вратата. Върна се на стола си и се загледа в чукчето.

Напомни ми за клетвата за пазене на лекарска тайна, която бях положил. Повтори предупреждението.

Обещах ѝ, че никога няма да я издам.

Все пак прибегна до теоретичност, както бе сторил Ричард, и на няколко пъти имах чувството, че е готова да ме удари в изблик на гняв.

— Ако беше родител, какво би сторил? — попита тя. — Впрочем, защо не си? Отдавна се канех да ти задам този въпрос. Помагаш на чуждите деца, а нямаш свои.

— Може би някой ден ще имам — отвърнах.

— Значи няма физически проблем? Не си стерилен?

Усмихнах се.

— Струва ми се арогантно, Алекс. Да учиш хората как да се грижат за децата си, без да имаш личен опит.

— Може би е така.

— Разбира се, съгласяваш се с мен. Всички постъпвате така, това е един от номерата, на които ви учат в психологическите колежи. Знаеш ли, че Беки иска да стане психолог? Какво е мнението ти?

— Не познавам Беки, но вероятно е добър избор.

— Защо смяташ така? — любопитства тя.

— Защото хората, преживели кризи, могат да развият способност за съчувствие.

— Могат?

— Понякога се получава обратното. Не познавам Беки.

— Беки е чудесен човек. Ако беше създал дете, може би щеше да ме разбереш.

— Предполагам, че си права — отвърнах. — Искрен съм.

— Помисли по въпроса — каза тя, сякаш на себе си. — Носиш това създание в тялото си девет месеца, разкъсваш се, за да му дадеш живот, и тогава започват истинските усилия. Имаш ли представа какво е нужно, за да отгледаш едно дете в наши дни в този шибан урбанизиран, свръхвзискателен и свръхдинамичен свят, който сме създали? Имаш ли представа?

Не казах нищо.

— Помисли по въпроса — повтори тя. — Преживяваш всичко това: отделяш от залька си, будиш се посред нощ, за да сменяш пелени, възпитаваш детето си и го предпазваш от лоши навици, търпиш капризите му през пубертета, а изведнъж се появява някой... човек, на когото разчиташ и имаш доверие... и проваля всичко. — Внезапно стана и нервно закрачи зад бюрото. — Не съм ти казала нищо. Ако повториш пред някого дори една дума от това, което чуеш, повярвай ми, ще се погрижа да загубиш разрешителното си.

Бърза обиколка на стаята, после още един кръг.

— Представи си следното, докторе: влагаш всичко от себе си, за да създадеш една личност, поверяваш я в ръцете на човек, когото си познавал през целия си живот, правил си му услуги, и какво искаш? Частни уроци, скапани частни уроци, защото детето ти е умно, но просто е скарано с числата... не му върви само математиката, по всички останали предмети е добре. Един ден се отбиваш ненадейно и виждаш този човек да осквернява твоето съкровище, най-скъпото, което имаш... Заварих ги до басейна, до проклетия басейн. Къде бяха учебниците по математика? Мокреха се на парапета, до свалените им бански, смачкани на топка... Би се почувствал страхотно в такъв момент, нали? Просто би го забравил и продължил напред?

— За първи път ли е било?

— Така твърдеше Джоан... както и Беки, но и двете лъжеха. Не мога да обвиня Беки, срамувала се е... Не, не е било за първи път.

Сигурна съм. Защото тогава си обясних много неща. Малкото момиченце, което споделяше всичко с мен, навърши шестнадесет години, тръгна на уроци при нея и изведнъж стана потайно. Избухваше в плач без причина, излизаше от къщи, без да ни казва къде отива, и успехът ѝ изведнъж се понижи, въпреки уроците... Беше на шестнадесет, Алекс, а онази кучка я е изнасилвала! Мисля, че е започнало години по-рано.

— След като ги видя, поговори ли с Беки за това?

— Нямахме смисъл. Трябваше да бъде лекувана, а не да се срамува. — Джуди продължи да пристъпва неспокойно. — Не ми говори с укорителен тон. Познавам закона и не, не съм уведомила така наречените сили на реда. Какво бих постигнала? Законът не струва пукната пара, повярвай ми, всеки ден се убеждавам.

— А Боб?

— Боб намрази Джоан, защото мислеше, че е отказала да продължи да помага на дъщеря ни и затова тя има ниски оценки по математика, които ще ѝ попречат да влезе в добър колеж. Ако му бях казала, Джоан щеше да бъде мъртва много по-рано, а само това ми липсваше — цялото ми семейство да се разпадне.

— Казала си на Ричард — досетих се.

— Ричард е човек на действието.

Подтекстът бе: „Щеше да я накаже. Да ѝ обърне гръб завинаги“.

— Джоан също — казах аз. — Когато присъдата ѝ е била произнесена, сама е изпълнила наказанието си.

Бавно самоубийство. Ненавистта на Ричард го бе направила още по-мъчително. Бе престанала да съществува за него и ѝ бе дал да разбере, че единственото, което изпитва към нея, е презрение. Навярно я бе заплашил, че ще каже на децата.

Но за преяждането ѝ имаше и по-дълбока причина. Бе започнала да се самоугоява, защото Беки бе ставала все по-слаба. Джоан бе намразила себе си.

Стейси, изпратеното при мен дете с проблеми, бе останало настрана от тази грозна и заплетена история. Ерик, който бе напуснал колежа, за да се грижи за майка си, може би знаеше повече. Доколко ли му се бе доверила Джоан? Не и за естеството на греха си. Просто му бе казала, че е сторила нещо, за което баща му не може да ѝ прости.

Джуди каза:

— Най-сетне успя да направи нещо както трябва, проклетницата!

— Искала е да гледаш... последен шанс за изкупление.

Тя сви рамене и прокара пръст по устните си.

— Тръгвай си вече, Алекс. Моля те!

Станах и се отправих към вратата.

— Въпреки това, което е причинила на семейството ти, ти си загрижена за нейното. Затова ме свърза със Стейси.

— Всеки допуска грешки.

— Кой друг знае? — попитах.

— Никой.

— Дори терапевтът на Беки?

— Да. Двете решихме, че може да получи помощ и без да разкрива подробности. Не ми казвай, че не съм постъпила правилно, защото зная, че не е така. Дъщеря ми вече е добре. Ще кандидатства в общински колеж и ще следва психология. Връщаме се там, откъдето започнахме, Алекс. Беки е по-силна след преживяното и ще развие способност за съчувствие. Ще стане страхотен психолог.

Обърнах се към вратата.

— И ти не знаеш, Алекс. Този разговор никога не се е състоял.

Посегнах към бравата.

— Прав си — каза тя. — Вече не желая да имам нищо общо с теб.

38.

Две седмици преди Коледа позвъних в щаба на ФБВ, макар и да не очаквах да узная новини, и поисках да разговарям със специален агент Мери Донован.

Веднага ме свързаха с нея.

— Здравейте, докторе. С какво мога да ви бъда полезна?

— Просто исках да разбера дали имате някакъв напредък във връзка с доктор Фъско.

— Напредък — повтори тя. — В какъв смисъл?

— Успяхте ли да го намерите, да му помогнете.

— Сериозно ли говорите?

— За кое?

— Да му помогнем. Като че ли сме някаква клиника.

— Какво стана с колегиалността? И уважението към него за минали заслуги? Значи нищо ново?

Дълго мълчание. Най-сетне каза:

— Слушайте, приех обаждането ви само защото предположих, че може би сте променили решението си, но явно това е загуба на време.

— Да променя решението си относно какво?

— Да ни сътрудничите. Да ни помогнете да го намерим.

— Да ви помогна? — повторих. — Като че ли съм някаква клиника.

Отново мълчание.

— Мисля, че вече получих отговор на въпроса си — казах аз.

— Приятен ден, докторе.

Щракване.

Поддържах телефонната слушалка и се замислих за твърдението на Алис Зоуби, че очаква данъчна ревизия, защото си била навлякла гнева на влиятелни личности. Вероятно ни бе излъгала, за да прикрие обаждане от Рой Хейзълтън.

Но човек никога не знаеше.

39.

Седмица преди Коледа се обади Стейси.

— Съжалявам — каза тя. — Неучтиво беше да не отговарям на съобщенията ви, но бях твърде заета и...

— Не се безпокой. Как вървят нещата?

— Всъщност — доста по-добре. Получих страхотни оценки на всички изпити и току-що разбрах, че съм приета в „Корнел“. Зная, че е далече и понякога е студено, но има специалност ветеринарна медицина и може би ще се насоча към нея.

— Поздравления, Стейси.

— Архитектурата ми се струва твърде... суховата. Впрочем, благодаря за помощта.

— Как е Ерик?

— Добре е, татко — също, непрекъснато е зает. Неприятно му е да ходи за подпис в полицията, все мърмори, но има късмет, че се отърва с условна присъда, нали? Ерик смени специалността си. Психология. Може би вие сте му повлияли. Съжалявам за отношението му към вас.

— Всичко е наред.

Стейси се засмя.

— Така казва и той. Понасянето на обиди е част от работата ви. Ерик не е склонен да изпитва чувство за вина.

— Аха — казах аз, макар и да знаех колко греша.

— Чухте ли за семейство Манитоу? — попита тя.

— Какво ново за тях?

— Обявиха къщата си за продан и се преместиха от Палисейдс. Наели са жилище в Ла Джола. Съдия Манитоу ще напуска, а доктор Манитоу се опитва да намери работа там.

— Не знаех това.

— Изнесоха се без предупреждение — каза Стейси. — Един ден видях съдия Манитоу да потегля за работа, а на следващия бяха сложили табелата и пристигнаха камионите за превоз на мебели. Беки

се премести с тях. Приета е в някакъв колеж в Сан Диего. Всички други нямат търпение да заживеят самостоятелно, но Беки предпочитала да бъде близо до дома.

— Някои хора имат нужда от това — казах аз.

— Сигурно. Отново благодаря за помощта. Може би, когато стана ветеринар, ще идвам да лекувам симпатичния ви булдог. За да ви се отплатя.

— Може би — потвърдих.

— Би било страхотно — засмя се тя.

Издание:

Автор: Джонатан Келерман

Заглавие: Доктор Смърт

Преводач: Валентина Атанасова

Година на превод: 2003

Език, от който е преведено: Английски

Издание: Първо

Издател: ИК „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2003

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Полиграфюг“ АД — Хасково

Редактор: Ивелина Йонова

Художник: Борис Стоилов

Коректор: Нина Славова

ISBN: 954-26-0033-X

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1518>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.